

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AGATHA CHRISTIE

Esrarengiz Sanık

Mary Gerrard'ı öldürmekle suçlanan genç ve güzel Elinor Carlisle, sanık kürsüsünde sessizce oturuyordu. Tüm kanıtlar onun aleyhineydi. Bu cinayeti ondan başkası işleyemezdi. Çünkü öldürücü zehri ancak o, ele geçirebilirdi.

Düşmanca fikirlerin hâkim olduğu mahkeme salonunda, suçu kanıtlanana dek Elinor'un masum olduğuna inanan tek kişi; Hercule Poirot'ydu. Yani Elinor ile idam sehпасı arasındaki tek kişi...

"Poirot yine heyecanlı bir olayı çözüyor."

Daily Mail

Agatha Christie

ISBN 978-975-21-1210-0

9 789752 112100

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

KİTABIN ORJİNAL ADI

SAD CYPRESS

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK

GÜLHAN TAŞLI

BASKI

1. BASIM / MART 2010
AKDENİZ YAYINCILIK AŞ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul

**BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.**

ISBN 978 – 975 – 21 – 1210 - 0

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
Nu.: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul
Tel.: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

<http://www.altinkitaplar.com.tr>
info@altinkitaplar.com.tr

Ücretsiz PDF Kitap <https://rantey.org>

AGATHA CHRISTIE

Esrarengiz Sanık

TÜRKÇESİ
ÇİĞDEM ÖZTEKİN

Peter ve Peggy McLead'a...

Olayla İlgisi Olanlar:

Elinor Katharine Carlisle : Genç, iyi kalpli ve nazik bir kız. Büyü-
yük bir mirasın vârisiydi. Cinayetle
suçlanıyordu. Acaba gerçekten suçlu
muydu?

Roddy Welman : Elinor'un nişanlısı. Sıkıntıya gelemi-
yordu. İlk görüşte Mary Gerrad'a âşık
olmuştu.

Laura Welman : Yaşlı ve zengin bir kadın. Yatalaktı ve
artık yaşamak istemiyordu.

Mary Gerrard : Güzel bir genç kız. Hunterbury Köş-
kü' nün bekçisinin kızıydı, ama Bayan
Welman sayesinde iyi bir eğitim al-
mıştı. Herkes davranışlarının bir *lady'*
yi andırdığını düşünüyordu.

Peter Lord : Genç doktor. İlk gördüğü andan itiba-
ren Elinor'a ilgi duyuyordu ve onun
suçlu bile olsa cezalandırılmamasını
istiyordu.

Eileen O'Brien : Laura Welman'a bakan kızıl saçlı İr-
landalı hemşire. Biraz hayalperestti.

Agatha Christie

- Jessie Hopkins** : Bölge hemşiresi. Güçlü, becerikli bir kadındı. Mary'yi seviyor, destek olmaya çalışıyordu.
- Bob Gerrard** : Mary'nin babası ve Hunterbury Köşkü'nün bekçisi. Aksi ve huysuz bir ihtiyardı, kızının tavırlarından hoşlanmıyordu.
- Emma Bishop** : Hunterbury Köşkü'nün on beş yıllık kâhyası. Mary'nin sinsi olduğunu düşünüyordu.
- Ted Bigland** : Yakışıklı delikanlı Mary'ye âşıktı.
- Seddon** : Welman'ların aile avukatı.
- Horlick** : Genç bahçıvan yardımcısı. Gördüklerini açıklayamamaktan tedirgindi.
- Sör Edwin Bulmer** : Jüriyi etkileyerek umutsuz davaları kazanmasıyla ünlüydü.

ve

HERCULE POIROT

Gel, gel bana gel ölüm
Beni hüznölü serviler altına gömün;
Uzamlara uç, uzamlara uç neferim!
Acımasız güzel bir kadın beni yaraladı.
Şebnemler beyaz kefenini ıslatmaya
Hazırlanın;
Benim ölümü mü
Kimse paylaşmasın.
Shakespeare

GİRİŞ

“Elinor Katharine Carlisle! Geçen yılın 27 Temmuz’unda Mary Gerrard’ı öldürmekle suçlanıyorsunuz. Suçlu musunuz, suçsuz musunuz?”

Elinor Carlisle dimdik ayakta, başı ilerideydi. Kemikleri ince, belirgin ve hatları düzgün bir başı vardı. Genç kızın parlak gözleri koyu mavi, saçları siyahtı. Kaşları ince bir çizgi halindeydi.

Bir sessizlik oldu. Derin bir sessizlik...

Savunma avukatı Sör Edwin Bulmer ürperdi.

Tanrım, diye düşündü. Suçlu olduğunu söyleyecek... Bütün cesaretini kaybetti... Sinirleri bozuldu...

Elinor Carlisle’in dudakları aralandı.

“Suçsuzum!” dedi.

Sör Edwin Bulmer arkasına yaslandı. Mendiliyle alnını sildi. Tehlikenin eşiğinden dönmüş olduklarının farkındaydı.

Savcı Sör Samuel Attenbury ayağa kalkarak iddianameyi okumaya başladı.

“Sayın mahkeme heyeti, sayın jüri üyeleri! Mary Gerrard geçen yılın 27 Temmuz’unda, öğleden sonra saat üç buçukta Hunterbury’de öldü...”

Agatha Christie

Adamın sesi kulağa hoş geliyordu. Tok ve etkileyiciydi. Bu sesin etkisiyle Elinor'un neredeyse içi geçmişti. Zaman zaman yalnızca bir iki sözcüğü seçebiliyordu.

“Olay son derece belirgin ve basit...”

“Jürinin görevi... neden ve fırsat göz önüne alındığında...”

“Zavallı Mary Gerrard'ın ölümünün sanıktan başka kimsenin bir işine yaramayacağı açıkça görülecektir. Herkesçe sevilen... çekici, şirin bir kız. Bir düşmanı olabileceği kimsenin aklına bile gelmez...”

Mary... Mary Gerrard... Şimdi her şey ne kadar da geride kalmış gibi görünüyordu. Ama aslında hiç de uzak değildi...

“... Özellikle şu noktaların üzerine dikkatinizi çekmek isterim:

1. Sanığın, Mary Gerrard'a zehir verebilmek fırsatı ve niyeti var mıydı?
2. Onu bunu yapmaya iten neden ne olabilirdi?

“Görevim, sizlerin bu konularda doğru bir sonuca varmanıza yardımcı olacak, konuyla doğrudan ilgili tanıklar çağırmak...”

“... Mary Gerrard'ın zehirlenmesine gelince... Bunu, ancak sanığın yapabilecek durumda olduğunu size göstermeye çalışacağım...”

Elinor, kendini kalın bir sis tabakasının içinde hapsolüp kalmış gibi hissediyordu. Arada sırada bu kalın sis tabakası süzülüp gelen bir iki iğneleyici sözcükle aralanıyordu.

“... Sandviçler...”

“... Ançüez...”

“... Boş ev...”

Esrarengiz Sanık

Bu sözcükler Elinor'un düşüncelerini sarmalayan kalın örtüyü delip geçiyorlardı... Kalın bir perdede açılan küçük delikler gibi...

Mahkeme salonu. Yüzler. Sıra sıra yüzler. Ve özellikle de bir yüz. Simsiyah pos bir bıyık ve zeki bakışlı yeşil gözlerle belirginleşen bir yüz. Başını hafifçe yana eğmiş, düşünceli bakışlarla onu süzen... Hercule Poirot'nun yüzü...

Elinor, bunu *neden* yaptığımı anlamaya çalışıyor, diye düşündü. Kafamın içine girip ne düşündüğümü –ne hissettiğimi– öğrenmeye çalışıyor...

His mi?... Bir belirsizlik... Hafif bir şok... Roddy'nin yüzü... Roddy'nin uzun burunlu, küçük ağızlı yüzü... Roddy! Roddy... Hep Roddy... Kendimi bildim bileli her zaman Roddy... Hunterbury'de böğürtlen topladığımız, dere kıyısında, korulukta dolaştığımız günlerden beri hep Roddy... Roddy... Roddy...

Başka yüzler! Hemşire O'Brien dudakları hafifçe aralık, başını öne uzatmış. Sivilceli yüzü canlı görünüyor. Hemşire Hopkins kendinden emin. Güvenli ve acımasız. Peter Lord'un yüzü –Peter Lord öylesine ince, öylesine duygusal, insanın içini rahatlatıyor! Öyle de, ya şimdi? Dalgın, bitkin görünüyor. Evet... bitkin! Bütün bunlar ona çok dokunuyor... Halbuki kendisi –bu dramın yıldızı– olup bitene hiç aldırımıyordu. Umurunda bile değildi!

Oradaydı, son derece sakin ve soğukkanlı. Sanık kürsüsünde duruyor, cinayetle suçlanıyordu. Mahkemedeydi.

Genç kızın kafasının içinde bir şeyler kırırdandı, beynini saran sis tabakası aralandı... Gerçekler biçimlenmeye başladı. Mahkeme!... İnsanlar...

Agatha Christie

İnsanlar öne doğru eğilmiş, dudakları hafifçe aralık, koskocaman açılmış gözlerle büyük bir merakla ona bakıyor ve bundan iğrenç bir haz duyuyorlardı. Hemen hepsi bu uzun boylu, gaga burnlu adamın, onun hakkında söylediği sözleri korkunç bir zevkle dinliyorlardı.

“Bu davada gerçekler son derece açık ve net. Kolayca görülüyor ve tartışılacak hiçbir şey yok. Dolayısıyla sizlere olanları en yalın şekliyle açıklamaya çalışacağım. En başında bile...”

Elinor, başında... başlangıcında, diye düşündü. Başlangıç? O iğrenç imzasız mektubun geldiği gün! Her şeyin başlangıcıydı...

BİRİNCİ BÖLÜM

Bir

I

İmzasız bir mektup!

Elinor Carlisle elinde açık tuttuğu mektuba bakıyordu. O zamana kadar hiç böyle bir şeyle karşılaşmamıştı. İnsanda tuhaf bir heyecan yaratıyordu. Ucuz pembe bir kâğıdın üstüne, bozuk bir imla, kötü, okunaksız bir yazıyla yazılmış satırlar.

" Bu bir uyur,
İsim verecek değilim, ama burada
kalana ulaşabilen eden biri var
ve eğer dikkatli olmasan yakında
her şeyin yanında kalman isten
bili değil. Hakkın olan her şey
uysuz gidecek. Sena hiçbir ekrana
ve kuruz olur, ihtiyarlar
suygusal. Sena hiçbir orada
sakuluy biraz da yitirdikler her me
dayana mazlar. Ca işisi gel, her şeyi
gözünüle gör. Sena ne o gese
centil merin hakkın olan miras
kaybol merin doğru değil. Okey çok
sisi. İhtiyar her an ölebilir.
İhtiyarını isteyen bir dost "

Agatha Christie

Elinor kaşlarını çatmış, elindeki mektuba bakıyordu. Kapı açıldığında yüzünde hâlâ aynı tiksinti dolu ifade vardı. Hizmetçinin, “Bay Welman geldiler,” diye belirtmesinin hemen ardından Roddy içeri girdi.

Roddy! Elinor her zaman olduğu gibi onu görünce başının döndüğünü, içinin eridiğini hissetti. Bütün vücudu ani bir mutlulukla sarsıldı. Hissettiği yoğun duygular onu sakin ve kayıtsız bir şekilde davranmaya zorluyordu. Çünkü Roddy’nin onu aynı yoğunlukta sevmediğini biliyordu. Genç kız, Roddy’yi gördüğü an kalbine adeta bir hançer saplanıyordu. Sıradan, evet kesinlikle sıradan genç bir adamın insanı bu şekilde sarsabilmesi gülünç, hatta saçmaydı. Bir bakışıyla başını döndürmesi, sesinin insanda biraz ağlama isteği uyandırması... Aslında aşk insana zevk ve mutluluk veren bir duygu olmalıydı... Böyle insanı derinden etkileyen, inciten bir şey değil...

Elinor bir şeyi çok iyi biliyordu: Kayıtsız ve rahat davranmak konusunda çok dikkatli olmalıydı. Erkekler kendilerine tapılmasından, kadınların onları sevgiyle boğmasından hiç hoşlanmazlardı. Özellikle de Roddy...

Genç kız neşeyle, “Merhaba, Roddy,” dedi.

“Merhaba, sevgilim. Çok berbat görünüyorsun. Yine bir fatura mı?”

Elinor başını salladı. “Hayır...”

Roddy, “Bir an öyle olabileceğini düşündüm de,” diye mırıldandı. “Biliyorsun yazın ortasındayız... Böyle sinek avlanan zamanlarda defterler karıştırılıp eski hesaplar ortaya çıkarılır.”

Elinor, “Korkunç bir şey bu,” dedi. “İmzasız bir mektup.”

Roddy kaşlarını çatı. Genç adamın zeki bakışlı, temiz, bakımlı yüzünün hatları gerildi. Sert, tiksinti dolu bir sesle, “Olamaz!” dedi.

Elinor yineledi.

“İğrenç bir şey bu...”

Genç kız, yazı masasına doğru bir adım attı.

“Sanırım en doğrusu onu hemen yırtıp atmam olacak.”

Bunu yapmalıydı –aslında yapacaktı da–, Roddy ve imzasız mektup... Bunlar bir araya gelecek şeyler değillerdi. Elinor o kâğıdı atıp, bu olayı da unutabilirdi. Roddy de ona engel olmazdı. Çünkü genç adamın titizliği ve hassasiyeti merakından çok daha güçlüydü.

Ama Elinor içinden gelen bir sese uyarak farklı bir karar verdi.

“Belki daha önce senin de bunu okuman daha doğru olacak.

Sonra mektubu yakarız. Konu Laura halam.”

Roddy hayretle kaşlarını kaldırdı.

“Laura hala mı?”

Mektubu alarak, okudu. Sonra da tiksintiyle geri verdi.

“Evet. Kesinlikle bunu yakmak lazım! Ne tuhaf insanlar var!”

Elinor, “Sence bunu yazan, hizmetçilerden biri olabilir mi?”

“Sanırım öyle.” Genç adam bir an tereddütle durakladı. “Aca-ba... şu... şu bahsedilen kız kim?”

Elinor düşünceli bir tavırla mırıldandı.

“Bence Mary Gerrard olmalı.”

Roddy anımsamaya çalışıyordu.

“Mary Gerrard? O da kim?”

“Bahçedeki bekçi kulübesinde oturan ailenin kızı. Onun çocukluğunu anımsamıyor musun? Laura halam, onu çok sever, yakından ilgilenirdi. Kızın okul masrafları ve diğer ekstra harcamalarını da karşıladı, piyano ve Fransızca dersleri gibi.”

Roddy, “A, evet, şimdi anımsadım,” dedi. “Sıska bir çocuktü. İncecik bacaklar ve kollar. Karmakarışık sarı gür saçlar.”

Agatha Christie

Elinor başıyla onayladı.

“Evet... Herhalde sen, Mary’yi annemle babamın yolculuğa çıktıkları o yaz tatilinden beri görmedin. Tabii sen, benim gibi sık sık Hunterbury’ye gitmiyorsun. Ayrıca Mary de bir süre yurtdışında Almanya’da kaldı, çocuk bakımı filan gibi işlerde çalıştı. Ama hepimiz daha çocukken onu çağırıp, onunla oynamaktan hoşlanırdık.”

Roddy, “Kız şimdi değişti mi, nasıl biri?” diye sordu.

Elinor, “Bayağı hoş, güzel bir kız oldu. Sonra nazik ve terbiyeli de. Aldığı eğitimin sonucu bu tabii. Onun yaşlı Gerrard’ın kızı olduğuna inanamazsın,” dedi.

“Desene kız bir ‘lady’ olup çıkmış.”

“Evet. Bu yüzden de sanırım o kulübede yaşamaktan hiç mutlu değil. Bildiğin gibi annesi, yani Bayan Gerrard birkaç yıl önce öldü. Mary, babasıyla hiç geçinmiyor. İhtiyar Gerrard, kızının eğitimini ve ‘kibar davranışlarını’ çekemiyor, kızı sürekli aşağılıyor.”

Roddy sinirle, “İnsanlar birini ‘eğitirken’ aslında –bir anlamda– onu incitmiş olabileceklerini kesinlikle düşünemiyorlar,” diye homurdandı. “Yapılan çoğunlukla iyilikten çıkıp, işkenceye dönüşüyor!”

Elinor, “Sanırım Mary zamanının büyük kısmını köşkte geçiriyor,” dedi. “Laura hala felç geçirdiğinden bu yana Mary, ona kitap okuyor.”

Roddy, “Kitabı neden hemşire okumuyor?” diye homurdandı.

Elinor gülümsedi.

“Hemşire O’Brien’in İrlanda aksanı çekilir gibi değil. Bu yüzden Laura halamın Mary’yi tercih etmesi beni hiç ama hiç şaşırtmıyor.”

Roddy odada öfkeli öfkeli birkaç dakika ileri geri dolaştı.

“Elinor biliyor musun, sanırım köşke gitmemiz lazım!”

Genç kız hafifçe irkildi.

“Yani bundan dolayı?...”

“Yok canım, ne ilgisi var! Of, lanet olsun, sana karşı dürüst olmam gerekiyor! *Evet!* Onun yüzünden! Gerçi çok iğrenç bir iletişim şekli, ama arkasında bazı gerçekler gizli olabilir. Yani, halamız çok hasta ise...”

“Evet Roddy.”

Genç adam, genç kıza her zamanki şirin gülümsemesiyle baktı. Bu gülüşüyle insanoğlunun yanılabileceğini söyler gibiydi.

“Para önemli... Hem benim hem de senin için Elinor.”

Genç kız çabucak, “Tabii,” dedi.

Roddy ciddileşmişti.

“Ben aslında para canlısı değilim. Ama sonuç olarak Laura hala yıllardan beri senden ve benden başka yakın akrabası olmadığı söyler durur. Sen, onun ağabeyinin kızıydın. Ben de kocasının yeğeniyim. Hep öldüğü zaman servetinin ya sana ya bana ya da daha doğrusu ikimize birlikte kalacağını ima eder dururdu. Ve bu... büyük bir servet Elinor.”

Genç kız düşünceli bir tavırla mırıldandı. “Evet... Öyle olmalı.”

“Hunterbury’nin idaresi şaka değil.” Roddy bir an durdu. “Sarırm Henry amcam, senin bana anlattıklarından da çıkardığıma göre, Laura halanla tanıştığı zaman hali vakti yerinde bir adammış. Ama Laura hala büyük bir servetin mirasçısıymış. Hem ona hem de babana büyük bir servet kalmış. Babanın birtakım yatırımlarda servetin büyük bir kısmını batırmış olması büyük şanssızlık...”

Elinor içini çekti. “Zavallı babacığım... Aslında ticaretten hiç anlamazdı. Ölmeden önce de bu durumlar onu çok üzmeye başlamıştı.”

“Evet, Laura halanın babandan daha akıllı olduğu kesin. Henry amcamla evlenmiş ve Hunterbury Köşkü’nü satın almışlar. Geçen-

Agatha Christie

lerde bana yaptığı yatırımlarda da şansının hep iyi gittiğini, daima kazandığını söyledi. Kısacası hiç başarısız olmamış yatırımlardı.”

“Evet. Ayrıca Henry amcan da öldüğü zaman her şeyini ona bırakmış, değil mi?”

Roddy başıyla onayladı.

“Evet... Amcamın çok genç yaşında ölüp gitmesi çok acı. Yengem de onun arkasından bir daha evlenmedi. Çok sadık bir kadın o. Bize karşı her zaman çok iyiydi. Bana karşı hep kendi öz yeğeniy-mişim gibi davrandı. Ne zaman bir sıkıntım olsa hemen yardımına koştu. Neyse ki bu pek sık gerekmedi.”

Elinor minnettarlıkla, “Halam, bana karşı da hep çok cömert davrandı,” dedi.

Roddy başını salladı.

“Laura yenge çok iyi bir insan. Sanırım, onun sayesinde sen de ben de ister istemez gerçek gelirlerimizi pek dikkate almadığımız oldukça rahat bir yaşam sürüyoruz.”

Genç kız utanarak, “Sanırım öyle,” diye mırıldandı. “Ama her şey o kadar pahalı ki... elbiseler, makyaj malzemeleri... hatta sine-malar, kokteyller gibi aptalca şeyler bile... sonra plaklar.”

Roddy, “Sevgilim,” dedi. “Açıkçası sen bir bahçede bitmiş en-der süs bitkilerinden biri gibisin. Zahmete girmen, çalışman hiç ge-rekmiyor...”

Elinor sordu. “Sence çalışmam gerekir miydi, Roddy?”

Genç adam başını salladı.

“Hayır, canım, seni olduğun gibi seviyorum. İnce, narin, me-safeli ve esprili. Açıkçası hırslı biri olsaydın senden nefret ederdim. Söylemeye çalıştığım, yalnızca Laura hala olmasaydı senin iç sıkı-cı bir işe girmek zorunda kalabileceğindi.” Bir an durakladı, sonra ekledi. “Aynı şey benim için de geçerli tabii. Gerçi bir işim var sa-

yılır. Lewis&Hume’da olmak pek fazla çaba gerektirmiyor, sıkıcı da değil. Bana uygun. Bir işim olduğu için kendime olan saygımı kaybetmiyorum. Ama –şunu da belirtmeliyim ki– Laura yengeden beklentilerim... gelecek konusunda endişelenmemi sağlıyor.”

Elinor mırıldandı.

“Sanırım bizim gibilere asalak deniliyor.”

“Saçmalama! Bize yalnızca ileride bir gün paramız olacağı açıklandı... hepsi bu. Tabii bu da bizim davranışlarımızı etkiliyor.”

Elinor düşünceli bir tavırla, “Laura hala, bize servetini *nasıl* ve kime bırakacağını hiçbir zaman tam olarak açıklamadı ki,” dedi.

“Bu önemli değil ki! Bana kalırsa yengem servetini ikimizin arasında eşit şekilde paylaştıracak. Ama öyle olmasa da --Laura yengemin, sen kendi kanından olduğun için servetinin önemli bir kısmını ya da tamamını sana bıraktığını düşünsek bile– ben yine de bundan payımı almış olacağım. Çünkü *ben*, seninle evleneceğim. Yok, bizim ihtiyar, servetinin Welman’ların tek erkek vârisi olduğum için bana kalması gerektiğine karar verirse de durum yine değişmeyecek. Çünkü *sen*, benimle evleneceksin.” Sevgiyle genç kıza gülümsedi. “Neyse ki birbirimize âşığız. Beni seviyorsun değil mi, Elinor?”

“Evet.”

Genç kız bunu soğuk, neredeyse ciddi bir tavırla söylemişti.

“Evet.” Roddy, onun taklidini yaptı. “Sana bayılıyorum Elinor, sen çok farklısın. Bu havan var ya... mesafeli... ulaşılmaz... sanki *la Princesse Lointaine*. Sanırım ben, aslında senin bu haline âşık oldum.”

Elinor bir an soluğunu tuttu.

“Öyle mi?” dedi.

Agatha Christie

“Evet.” Roddy kaşlarını çattı. “Öyle. Bazı kadınlar, nasıl anlatayım bilmem ki, bazı kadınlar bir erkeğe öylesine sahip çıkar, onu benimserler ki, adeta ona taparlar. Aynen sadık bir köpek gibi. Sanki duygularını tüm dünyaya ifade etme çabası içindedirler. İşte ben bundan nefret ediyorum! Ama sen farklısın... Senden hiçbir zaman emin olamıyorum... Bir anda değişip, her zamanki sakın ve kayıtsız tavrıyla fikrini değiştirdiğini söyleyebilirsin, hem de gözünü bile kırpmadan. Çok ilginç bir insansın Elinor. Bir sanat eseri gibi... Yani... yani... *olağandışı ve kusursuz.*”

Bir an durdu, sonra ekledi.

“Biliyor musun? Bizimki mükemmel bir evlilik olacak... Birbirimizi yeterince seviyoruz, gereğinden fazla değil. Çok iyi dostuz. Birçok ortak noktamız var. Birbirimizi çok iyi tanıyoruz. Kuzen olmanın tüm avantajlarını yaşamamıza rağmen aramızda kan bağı olmadığı için bunun sakıncalarını yaşamayacağız. Senden hiçbir zaman bıkmayacağım, çünkü anlaşılması, bulunması hiç de kolay olmayan bir kızsın. Ama *sen* benden bıkabilirsin. Aslında ben son derece sıradan bir gencim...”

Elinor başını salladı.

“Senden hiçbir zaman bıkmayacağım Roddy... asla.”

“Canım benim.”

Genç adam, kızı öptü.

Sonra da, “Evlenmeye karar verdikten sonra gidip onu görmemiş olmamıza rağmen sanırım Laura yenge aramızdaki ilişkiyi biliyor. Oraya gitmemiz için bu iyi bir bahane olabilir, değil mi?”

“Evet. Ben de daha geçen gün düşünüyordum ki...”

Elinor’un yerine cümleyi tamamlayan Roddy oldu.

“Sanırım bu aralar onu ‘çok sık’ ziyaret etmiyoruz, değil mi? Ben de senin gibi düşünüyorum. Felç geçirdiğinde ilk zamanlar

neredeyse her hafta sonu gidip onu yokluyorduk. Şimdi ise köşke gitmeyeli iki ay oldu.”

Elinor, “Eğer çağırıyorsa giderdik,” dedi.

“Tabii, elbette. Onun hemşire O’Brien’den memnun olduğunu, kadının ona iyi baktığını da biliyoruz. Ama yine de sanırım biraz ihmal ettik. Bunu parasal açıdan değil, yalnızca insani açıdan söylüyorum.”

Elinor başıyla onayladı.

“Biliyorum.”

“Aslında bu iğrenç mektubun bize yine de bir faydası oldu sayılır. Köşke yalnızca çıkarlarımızı korumaya değil sevgili yengemi çok sevdiğimiz için de gideceğiz.”

Bir kibrit çakarak, mektubu Elinor’un elinden aldı ve tutuşturdu.

“Acaba bunu kim yazdı? Aslında önemli de değil... Çocukken hep dediğimiz gibi, ‘*Bizim tarafımızda olması yeterli.*’ Belki bize böylece bir iyilik de etti. Jim Partington’un annesi Riviera’ya yerleşmişti. Orada kendisiyle ilgilenen genç ve yakışıklı bir İtalyan doktorla tanıştı ve ona âşık oldu. Sonra da tüm mal varlığını ona bıraktı. Jim’le kız kardeşi vasiyetnameyi iptal ettirmeye çalıştılar, ama başaramadılar.”

Elinor, “Laura hala da Doktor Ransome’un yerine gelen yeni doktordan çok hoşlanıyor,” dedi. “Ama o derecede değil. Zaten o iğrenç mektupta da bir kızdan bahsediliyordu. O Mary Gerrard olmalı.”

Roddy mırıldandı.

“Gidip durumu kendi gözümüzle görmeliyiz...”

II

Hemşire O'Brien kolalı gömleğini hışırdatta hışırdatta, hızla Bayan Laura Welman'ın odasından çıkıp, banyoya girdi. Bu arada omzunun üzerinden seslendi.

“Çaydanlığı hemen ocağa koyacağım. Herhalde evden ayrılmadan önce bir çay içmek istersin, hemşire Hopkins?”

Hemşire Hopkins rahat bir tavırla, “Doğrusu ya çaya *asla* hayır demem, şekerim,” diye cevap verdi. “Şöyle koyu, demli çay gibisi yoktur.”

Hemşire O'Brien çaydanlığı doldurdu ve ocağı yaktı.

“Her şey burada... şu dolapta... çaydanlık, fincanlar, şeker... Edna da günde iki kez yukarı taze süt getiriyor. Durmadan zil çalmak zorunda kalmıyorum. Üstelik bu ocak da çok iyi, suyu çabucak kaynatıyor.”

Hemşire O'Brien otuz yaşlarında uzun boylu, kızıl saçlı, pembeyaz dişli, çilli, her zaman güler yüzlü bir kadındı. Neşesi ve canlılığı sayesinde hastalarıyla o çabucak kaynaşırlardı. Bölge hemşiresi olan hemşire Hopkins ise her sabah yatağın yapılması ve durumu bir hayli ağır olan Laura Welman'a tuvaletini yaptırması için köşke geliyordu. Hemşire Hopkins çirkin sayılabilecek, orta yaşlı, becerikli, enerjik bir kadındı.

O'Brien, “Evet,” diye yanıtladı mesleğine hak verdiğini belirterek. “Bu evde her şey fazlasıyla yolunda.”

“Ama yine de birçok şey hâlâ eski usul. Örneğin kalorifer yok, ama buna karşılık odalardaki şömineler gürül gürül yanıyor. Hizmetçi kızlar çok çalışkan ve uyumlu, Bayan Bishop onları iyi idare ediyor.”

Hemşire Hopkins homurdandı.

“Zamane kızları... beni sinirlendiriyorlar. Birçoğu ne istediklerini bilmiyorlar. Ayrıca gün boyunca doğru dürüst çalışmıyorlar da.”

Hemşire O'Brien, "Mary Gerrard iyi bir kız," dedi. "O olmasaydı Bayan Laura Welman ne yapardı, hiç bilmiyorum. Onu nasıl çağırdığını gördün, değil mi? Ah, şey, Mary çok tatlı, güzel bir kız. Ayrıca gönül almayı da biliyor."

Hemşire Hopkins mırıldandı.

"Doğrusu ben Mary'ye acıyorum. Yaşlı babası onun damarına basmak, kızı üzme için elinden geleni yapıyor."

"Evet, ihtiyar canavar, kıza bir tek tatlı söz bile söylemiyor. Neyse, çaydanlıktaki su da kaynamaya başladı işte. Çay da birazdan hazır olur."

Sonuçta çay hazır oldu, buharı tüte tüte fincanlara dolduruldu. İki hemşire, ellerinde çayları Bayan Welman'ın yatak odasının hemen bitişiğindeki hemşire O'Brien'in odasında oturuyorlardı.

Hemşire O'Brien, "Bay Welman'la Miss Carlisle köşke geliyorlar," dedi. "Bu sabah telgraf geldi." Hemşire Hopkins başını salladı.

"Şimdi nedenini anladım işte. Bu sabah Bayan Welman, bana her zamankinden daha heyecanlıymış gibi göründü. Onlar buraya gelmeyeli epey olmuştu, değil mi?"

"Sanırım en son iki ay kadar önce gelmişlerdi. Bay Welman çok hoş bir genç. Ama görünüşte biraz kibirli."

Hemşire Hopkins, "Geçenlerde Miss Elinor Carlisle'in resmini *Tatler* gazetesinde gördüm," dedi. "Sosyete sütununda... yanında bir arkadaşıyla Newmarket'taydı."

O'Brien, "Kız sosyete de tanınan biri herhalde?" dedi. "Üstelik her zaman da çok şık giyiniyor. Sence o gerçekten güzel mi, ne dersin, hemşire?"

Hopkins mırıldandı.

"Artık kızların makyajsız hallerinin nasıl olduğunu anlamak çok zor. Ama bence Miss Elinor asla Mary Gerrard kadar güzel olamaz."

Agatha Christie

O'Brien dudaklarını büzerek başını yana eğdi.

"Haklı olabilirsin. Ama Mary'nin de kendine özgü bir havası yok."

Hopkins ukalaca bir tavırla, "O kadar süslenip püslense herkes güzel olur," dedi.

"Bir çay daha içer misin hemşire?"

"Doğrusu bu teklife hayır diyemem."

İki kadın dumanları tüten fincanları alarak birbirlerine biraz daha sokuldular.

Hemşire O'Brien, "Dün gece tuhaf bir şey oldu," diye mırıldandı. "Her zaman olduğu gibi gece saat ikide Bayan Welman'ı yokladım. Uyanıktı. Ama daha önce uykuya dalmış ve düş görmüş olmalı ki ben odaya girer girmez, 'Fotoğraf,' dedi. 'Fotoğrafı almam lazım.'"

"Dolayısıyla ben de, 'Tabii Bayan Welman, olur, ama sabahı bekleseniz daha iyi olmaz mı?' dedim. O zaman, 'Olmaz,' dedi. 'Ben o fotoğrafa şimdi bakmak istiyorum.' Baktım başka çare yok, sordum: 'İyi de sözünü ettiğiniz fotoğraf nerede? Bahsettiğiniz Bay Roderick'in fotoğrafı mı?' Bunun üzerine Bayan Welman, 'Roderick mi? Hayır, Lewis,' diye mırıldandı. Sonra yatakta kıvranmaya başladı. Gidip, onun yatakta doğrulmasına yardım ettim. Bayan Welman yatağın yanındaki küçük kutudan anahtarlarını çıkardı. Bana komodininin ikinci çekmecesini açmamı söyledi. Gerçekten de orada gümüş çerçeveli büyük bir fotoğraf vardı. Çok yakışıklı bir adamın resmiydi bu! Köşesine de 'Lewis' yazılmıştı. Tabii eski bir fotoğraftı bu. Uzun yıllar önce çekilmiş olmalıydı. Resmi ona uzattım. Eline aldı, uzun uzun baktı. Bu arada, 'Lewis... Lewis,' diye mırıldandı. Sonra içini çekerek fotoğrafı bana verdi ve yerine koymamı söyledi. İnanmayacaksın ama dediğini yapıp arkamı döndüğümde küçük bir çocuk gibi mışıl mışıl uyuyordu."

Esrarengiz Sanık

Hemşire Hopkins, “Acaba o kocasının resmi miydi?” diye sordu.

“Hayır, çünkü bu sabah kâhya Bayan Bishop’a kayıtsız bir tavırla Bayan Welman’ın kocasının adını sordum. Bana Henry olduğunu söyledi!”

İki kadın anlamlı anlamlı bakıştılar. Hemşire Hopkins’in sivri bir burnu vardı ve şimdi ucu zevk ve meraktan adeta titriyordu.

Düşünceli bir tavırla, “Lewis,” diye mırıldandı. “Lewis... Kim acaba? Bu civarda o isimde biri olduğunu hiç duymadım.”

Diğeri hemen anımsattı.

“Yıllar öncesiyle ilgili bir mesele olması gerektiğini söylemiştim ya tatlım.”

“Evet, tabii. Ben buraya geleli ancak birkaç yıl oldu. Acaba...”

Hemşire O’Brien, “Adam çok yakışıklıydı,” dedi. “Süvari subayına benziyordu.”

Hemşire Hopkins çayını yudumladı.

“Çok ilgi çekici.”

Hemşire O’Brien romantik bir tavırla, “Belki çok gençken birbirlerine âşık oldular ve zalim bir baba onları birbirlerinden ayırdı...”

Hopkins derin derin içini çekti.

“Belki de delikanlı savaşta öldü...”

III

Çay ve romantik spekülasyonların etkisiyle iyice keyiflenmiş olan hemşire Hopkins sonunda neşe içinde evden ayrılırken, Mary Gerrard kapıdan fırlayıp peşinden koştu.

Agatha Christie

“Ben de sizinle köye kadar yürüyebilir miyim, hemşire?”

“Elbette Mary’ciğim.”

Mary Gerrard soluk soluğa, “Seninle muhakkak konuşmam gerekiyor,” dedi. “Beni endişelendiren bazı şeyler var.”

Hemşire, ona sevgiyle baktı.

Henüz yirmi bir yaşında olan Mary Gerrard çok güzel bir kızıydı. İnsana bir tür yabangülünü anımsatıyordu: İnce uzun bir boyun, biçimli başını saran uçuk altın sarısı dalgalı saçlar, parlak, koyu mavi gözler.

Hemşire Hopkins sordu.

“Sorun nedir?”

“Ne olacak? Zaman geçiyor, geçiyor ve ben hiçbir şey yapmıyorum.”

Hemşire Hopkins ifadesiz, soğuk bir ses tonuyla, “Her şey için zamanın var daha Mary,” dedi.

“Öyle ama, bir şekilde çok tedirginim. Bayan Welman, bana karşı daima çok iyi davrandı. Beni pahalı okullara yolladı. Ama artık kendi düzenimi kurmak için çalışmaya başlamam gerektiğini düşünüyorum. Bir meslek öğrenmeliyim...”

Hemşire Hopkins anlayışla başını salladı.

“Eğer bunu yapmazsam çok şey kaybetmiş olacağım. Bu düşüncelerimi Bayan Welman’a anlatmaya çalıştım... ama, olmadı. Sanırım neyi kastettiğimi anlamadı. Bana daha çok zamanım olduğunu söyledi durdu.”

Hemşire Hopkins, “Onun hasta olduğunu unutmamalısın,” dedi.

Mary söylediklerinden duyduğu pişmanlıkla kızardı.

“Biliyorum. Aslında onu rahatsız etmemem gerekirdi. Ama bu çok sıkıcı, zor bir durum... Üstelik babam da... bana öyle kötü

davranıyor ki! Kendimi ‘lady’ sandığımı söyleyerek sürekli benimle alay ediyor, aşağılıyor. Halbuki ben de bir şey yapmadan durmak istemiyorum.”

“Bunu biliyorum canım.”

“Ama işin kötüsü meslek eğitimi için de çok para lazım. Gerçi Almancam oldukça iyi, belki onu kullanarak bir şeyler yapabilirim. Ama aslında ben hemşire olmayı istiyorum. Hastalarla ilgilenmek çok hoşuma gidiyor.”

Hopkins hiç de duygulu olmayan bir tavırla, “Bu işi yapmak için insanın at kadar güçlü ve dayanıklı olması gerekir, bunu aklından çıkarmamalısın,” dedi.

“Ben de güçlüyüm! Ve hemşirelik gerçekten de çok hoşuma gidiyor. Teyzem, hani şu annemin Yeni Zelanda’daki kız kardeşi de hemşireymiş. Anlayacağın kanımda var bu benim.”

Hemşire Hopkins, “Masaja ne dersin?” diye sordu. “Ya da çocuk bakımına. Bildiğim kadarıyla çocuklardan hoşlanıyorsun. Ayrıca masajda da çok iyi para var.”

Mary tereddütle mırıldandı.

“Ama onların eğitimi de çok pahalı, öyle değil mi? Belki bu açgözlülük olacak ama umarım bana yardımcı olur. Gerçi kadıncağız benim için o kadar çok para harcadı ki.”

“Bayan Welman mı? Hiç de değil. Bence kadın bunu sana borçlu. Sana fevkalade bir eğitim yaptırmış, ama bu hayatını kazanmanı sağlayacak, seni bir yerlere götürecek bir eğitim değil. Öğretmenliği düşünmez misin?”

“Bende o yetenek yok.”

“Bak Mary, akıllı ve sabırlı olmalısın,” dedi. “Beni dinlersen geleceğin konusunda acele etme. Biraz önce de söylediğim gibi Ba-

Agatha Christie

yan Welman yaşama bir yerden başlaman konusunda sana yardımcı olmak zorunda. Bunu sana borçlu. Onun bunu yapacağından eminim. Asıl sorun şu: Bayan Welman, seni çok seviyor ve yanından gitmeni istemiyor.”

“Ah...” Mary bir an nefesini tuttu. “Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?”

“En ufacık bir kuşku yok.” Yaşlı kadıncağızın bir tarafı tamamıyla felçli, çaresiz bir halde yatağa mahkûm ve onu eğlendirecek, oyalayacak bir şey ya da biri yok. Senin gibi genç, canlı, güzel bir kızın evde olması hoşuna gidiyor. Üstelik hasta olmasına rağmen ona çok iyi davranıyorsun.”

Mary yavaşça, “Gerçekten de böyle düşünüyorsanız,” diye fırlıladı. “İşte buna çok sevindim. Şimdi kendimi daha iyi hissediyorum. Sevgili Bayan Welman, onu gerçekten çok seviyorum. Bana karşı her zaman çok iyi davrandı. Onun için *her şeyi* yaparım.”

Hemşire Hopkins alaycı bir tavırla, “O halde yapabileceğin en iyi şey oturduğun yerde oturup, kaygılanmayı bırakmak,” dedi. “Zaten bu fazla uzun sürmeyecek.”

Mary’nin gözleri dehşetle, fal taşı gibi açıldı.

“Yani...”

Bölge hemşiresi başını salladı.

“Gerçi son zamanlarda büyük oranda iyileşme gösterdi, ama bunun fazla süreceğini sanmıyorum. İkinci ve üçüncü bir felç daha gelecek. Ben bu hastalığı çok iyi bilirim. Sen sabırlı ol, yavrum. Yaşlı kadının son günlerini mutlu ve neşeli geçirmesine yardım et, bunu yapman her şeyden daha önemli. Ona dünyaları bağışlamış olacaksın. Başka şeyler yapmanın zamanı nasıl olsa gelecek.”

Mary, “Çok iyisin,” dedi.

Hemşire Hopkins, “Baban kulübeden çıkıyor,” diye mırıldandı. “Seninle tatlı tatlı konuşmak niyetinde olduğunu sanmıyorum.”

Bahçenin demir parmaklıklı kapısına yaklaşıyorlardı. Kapının hemen yanındaki küçük evin önündeki iki basamakta kamburu çıkmış bir ihtiyar vardı. Adam basamakları güçlükle inmekteydi.

Hemşire Hopkins neşeyle, “Günaydın Bay Gerrard,” diye seslendi.

Ephraim Gerrard aksi aksi, “Ah!” diye mırıldandı.

Hemşire Hopkins gülümsedi ve neşeyle, “Ne güzel bir hava,” dedi.

İhtiyar Gerrard ters ters homurdandı.

“Belki sizin için öyledir. Benim için değil. Lumbagom yine berbat.”

Hemşire yine neşeyle, “Sanırım bunun nedeni geçen haftaki yağmurlu hava,” dedi. “Bu kuru ve sıcak hava çok yakında sorununuza ortadan kaldırır.”

Kadının sahte sevimliliği yaşlı adamı sinirlendirmiş gibiydi.

“Hemşireler... hepiniz aynısınız. Başkalarının dertleri karşısında neşeniz hiç kaçmıyor. Aldırdığınız yok ki! Mary de tutmuş hemşire olmayı istediğinden bahsedip duruyor. Fransızcasıyla, Al-mancasıyla, piyano çalmasıyla, o kibar okulunda öğrendikleri ve yurtdışına yaptığı seyahatleriyle çok *daha iyi* bir şeyler isteyeceğini düşünüyordum.”

Mary sert bir havada kararlılıkla, “Ben hemşire olmayı gerçekten istiyorum, benim için yeterli,” dedi.

“Evet... Aslında hiçbir şey yapmadan aylak aylak oturmak daha çok hoşuna giderdi, değil mi? Lady havasında, kibirli, nazik tavırlarla etrafta dolaşmak! Gören de gerçekten ‘lady’ olduğunu sanır. Kızım sen aslında tembelin birisin! Hepsı bu!”

Agatha Christie

Mary gözleri dolarak itiraz etti.

“Bu doğru değil baba. Böyle konuşmaya hiç hakkın yok.”

Hemşire Hopkins kararlılıkla konuyu değiştirmek üzere araya girdi.

“Bu sabah sanırım pek keyfiniz yok Bay Gerrard. Mary hakkında gerçekten böyle düşünmediğinizden eminim. O çok iyi bir kız. İyi bir evlat.”

Gerrard, kızına adeta kinle baktı.

“O artık benim kızım değil... Fransızcasıyla, yaşadıklarıyla... kibar tavırlarıyla, konuşmasıyla. Püf!” Adam dönerek tekrar kulübeye girdi.

Mary’nin gözleri hâlâ yaşlıydı.

“Durumumun ne kadar zor olduğunu görüyorsun, değil mi hemşire? Daha ben küçük bir çocukken bile beni pek sevmezdi. Annem hep beni korumaya çalışırdı.”

Hemşire Hopkins şefkatle, “Aldırma... hiç endişelenme,” diye mırıldandı. “Bu dünyada her şey bizi denemek için bir sınav! Tanrım acele etmeliyim, çok geç kaldım. Bu sabah öyle çok işim var ki.”

Mary Gerrard hızla uzaklaşan kadının arkasından bakarken üzüntüyle, hiç kimsenin gerçekten çok iyi olmadığını ve yardımcı olmadığını düşündü. Hemşire Hopkins de aslında çok iyi kalpli bir insan, ama o da yeni bir şeyler söylüyormuş havasında aynı basma-kalıp sözleri yinelemekten başka bir şey yapmıyor.

Mary umutsuzluk içinde, ah, ne yapacağım, diye düşündü.

İki

I

Bayan Welman özenle yerleştirilmiş yastıklarına dayanmış yatıyordu. Derin derin soluk alıyordu, ama aslında uyumuyordu. Yeğeni Elinor'un ki gibi pırıl pırıl olan koyu mavi gözlerini tavana dikmişti. İri yapılı, gaga burunlu, ama hoş bir kadındı. Yüzünden gururlu ve azimli bir insan olduğu anlaşıyordu.

Bayan Welman gözlerini tavandan ayırarak pencerenin önünde oturan genç kıza baktı. Sevecen... hatta özlem dolu bakışlardı bunlar, belki de hüzünlü.

Sonunda, "Mary," dedi.

Kız hemen döndü.

"Ah, demek uyandınız Bayan Welman?"

Laura Welman mırıldandı.

"Evet. Biraz önce uyandım."

"Bunun farkında değildim. Bilseydim..."

Bayan Welman, genç kızın sözünü kesti.

"Sorun değil. Düşünüyordum da... ah, öyle çok şey düşünüyorum ki."

Agatha Christie

“Evet Bayan Welman?”

Kızın sevecen bakışları, ilgi dolu sesi, anlayışlı ifadesi yaşlı kadının bakışlarının daha da yumuşamasına sebep oldu.

“Seni çok seviyorum yavrum. Bana karşı çok iyisin.”

“Ah, Bayan Welman, asıl bana karşı çok iyi olan *sizsiniz*! Eğer siz olmasaydınız ne yapardım bilmiyorum. Benden hiçbir şeyi esirgemediniz, benim için *her şeyi* yaptınız.”

“Bilmem ki... Aslında bundan emin değilim...” Hasta kadın sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. Sağ elini hafifçe kaldırdı. Felçli olan sol kolu ise cansız ve hareketsizdi. “İnsan elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyor; ama neyin iyi, neyin *doğru* olduğunu kestirmek hiç kolay değil. Ben her zaman kendimden emindim, ama...”

Mary Gerrard, “Ben sizin her zaman neyin iyi ve doğru olduğunu çok iyi bildiğinizden eminim,” dedi.

Ama Laura Welman başını salladı.

“Hayır... hayır. Bu beni endişelendiriyor. Benim büyük bir kusurum vardı Mary, her zaman çok gururluydum. Gurur bazen şeytandan farksızdır, insanı mahvedebilir. Bu bizim aile geleneğimiz. Elinor da aynen benim gibidir.”

Mary aceleyle, “Miss Elinor’la Bay Roderick’in buraya gelmeleri sizin için çok iyi olacak,” dedi. “Neşeniz yerine gelecek. Onlar buraya gelmeyi çok oldu.”

Bayan Welman hafifçe mırıldandı.

“Onlar iyi çocuklar... çok iyi çocuklar. Her ikisi de beni çok severler. Her çağırdığımda koşa koşa geleceklerini biliyorum. Ama bunu sık yapmayı hiç istemedim. İkisi de genç ve mutlu... Tüm dünya önlerinde. Zamanı gelmeden onların acı ve yaşlılıkla karşılaşmalarını arzu etmedim.”

Mary, “Onların *asla* sizin gibi düşünmediklerinden eminim,” dedi.

Laura Welman, kızın sözlerini umursamadan kendi kendine konuşmayı sürdürdü.

“Hep onların evleneceklerini umdum. Ama hiçbir zaman bunu onlara söylemedim. Gençler dik kafalı olur. Eğer ben böyle bir şey söyleseydim bundan vazgeçerlerdi. Aslında daha onlar küçük birer çocukken bile içimden bir ses bana, Elinor’un Roddy’yle evlenmeyi kafasına koyduğunu söylüyordu. Aslında *Roddy* konusunda pek emin değildim. Roddy tuhaf bir genç. Henry de tıpkı onun gibiydi. Duygularını kolay kolay açıklayamazdı... çekingen ve müşkülpe-sentti... evet Henry...”

Bir an ölmüş olan kocasını düşünerek sustu. Sonra mırıldandı:

“Uzun yıllar önce... çok uzun yıllar önce... kocam öldüğünde, o zaman henüz yalnızca beş yıldır evliydik. Çift taraflı zatürree. Onunla mutluyduk... evet, çok mutluyduk; ama nedense o mutluluk şimdi bana *gerçek değilmiş* gibi geliyor. Ben o zamanlar tuhaf, çok ağırbaşlı, henüz tam olgunlaşmamış bir genç kızdım. Kafam ideal-ler ve hayallerle doluydu. Gerçeklerden uzaktım, ayaklarım henüz yere basmamıştı...”

Mary mırıldandı.

“Sonrasında... kendinizi çok yalnız hissetmiş olmalısınız.”

“Sonra mı? Evet... çok yalnızlık çektim. O zamanlar henüz yirmi altı yaşındaydım... şimdi ise altmışını geçtim. Çok uzun bir süre bu, yavrum... uzun, upuzun bir süre...” Sonra bir hışımla ekledi. “*Ve şimdi de bu!*”

“Hastalığınızı mı kastediyordunuz?”

“Evet. Hep günün birinde felç geçirmekten korktum. Ne kadar onur kırıcı bir şey bu! Başkalarının yardımına muhtaç olmak, be-

Agatha Christie

bek gibi bakılmak. Kendi kendime bir şey yapmam olanaksız. İşte bu beni çıldırtıyor! Doğrusu bu ya, hemşire O'Brien iyi huylu, uysal bir kadın –kendisine çatmama aldırıyor– ve öncekilerden daha aptal da değil üstelik. Ama sen... senin yanımda olman... benim için o kadar farklı ki Mary.”

“Öyle mi?” Mary kızardı. “Bu... buna çok sevindim Bayan Welman.”

Kadın zeki bakışlarla onu süzdü.

“Endişeleniyorsun, değil mi? Yani geleceğin konusunda. Sen her şeyi bana bırak yavrum. Kimseye bağlı olmadan yaşamını sürdürebilmeni ve bir mesleğin olmasını sağlayacağım. Yalnızca biraz sabırlı ol... Senin burada, yanımda olman benim için çok anlamlı.”

“Ah, Bayan Welman elbette... *elbette!* Sizi dünyada bırakmam. Tabii siz beni istediğiniz...”

“Tabii ki istiyorum...” Yaşlı kadının sesi alışılmamış derecede boğuklaşmıştı ve derinden geliyordu. “Sen... seni kendi kızım gibi hissediyorum Mary. Hunterbury’de seni küçük bir bebekken tanıdım... Sonra ellerimde büyüdün, güzel bir kız olup çıktın... Seninle gurur duyuyorum, çocuğum. Tek umudum senin için en iyisini yapabilmek.”

Mary hemen, “Eğer bana –geldiğim çevreye, sınıfıma– uymayan bir eğitim yaptırmış olmanızı kastediyorsanız, bu durum benim hiçbir zaman aşağılık duygusu ya da çevremde uyumsuzluk yaşamama neden olmadığı gibi babamın iddia ettiği gibi kendimi gerçek bir ‘lady’ sanmama, öyle davranmama da neden olmadı. Benim için yaptıklarınızdan dolayı size minnettarım, hepsi bu. Belki ayaklarım üzerinde durabilmek için sabırsızlanıyorum, ama bunun nedeni de bunun gerekliliğine... benim için yaptığınız onca şeyden sonra, bir

şey yapmadan oturmamam gerektiğine inanmam. Ben... şey... herkesin sizin sırtınızdan geçindiğimi düşünmelerini istemiyorum.”

Laura Welman'ın sesi birden sertleşti.

“Demek Gerrard kafana bunları sokuyor? Babanı boş ver, Mary. Sen hiçbir zaman benim sırtımdan geçinmedin, asla bir asalak olmadın ve olmayacaksın da. Böyle bir şey söz konusu bile değil. Burada biraz daha kalmanı yalnızca kendim için istiyorum, Mary. Yakında her şey son bulacak... Eğer her şey beklendiği gibi olursa, çok geçmeden bu dünyaya veda etmiş olacağım... doktorlar, hemşireler, bu tantana son bulacak.”

“Yoo, hayır Bayan Welman. Tanrı korusun! Doktor Lord sizin daha uzun yıllar yaşayacağınızı söylüyor.”

“Çok teşekkür ederim, sağ olun ama benim böyle bir isteğim hiç yok. Zaten daha geçen gün doktora da, eğer gerçekten uygar bir ülkede yaşıyor olsaydık, tek yapmam gereken size, artık ölmek istediğimi belirtmek olurdu, siz de güzel bir ilaçla bana hiç acı çekirtmeden bu işi halletmiş olurdunuz, dedim. Sonra da, ‘Eğer biraz cesaretiniz varsa, bunu yapın, doktor,’ dedim.”

Mary haykırdı.

“Aman Tanrım! Peki o ne dedi?”

“Ne olacak yavrum, o genç adam yalnızca bana bakıp sırtı ve sonra da benim yüzümden asılma riskini göze alamayacağını söyledi. Sonra da alaycı bir tavırla, ‘Tabii bütün servetinizi bana bırakırsanız, o zaman durum değişir!’ dedi. Küstah züppe! Ama yine de kendisinden hoşlanıyorum. Beni ziyaret etmesi ilaçlarından çok daha yararlı oluyor.”

Mary, “Evet, evet, iyi bir insan o,” dedi. “Hemşire O’Brien, onu çok övüyor. Hemşire Hopkins de.”

Agatha Christie

Bayan Welman, “Hemşire Hopkins, yaşına yakışır şekilde davranmayı öğrenmeli artık,” dedi. “O’Brien’a gelince, o aptal gülümsemesiyle, ‘Evet doktor, tabii doktor,’ deyip, adam biraz yanına yaklaşırsa etrafında pervane oluyor, içi gidiyor.”

“Zavallı hemşire O’Brien.”

“Aslında O’Brien iyi bir kadın, ama bütün hemşireler beni çıldırtıyor. Hiçbirine katlanamıyorum; hepsi sabahın beşinde, ‘Sıcak bir çay ister misiniz?’ diye sormayı marifet sanıyorlar.” Bir an sustu. “O da neydi? Otomobil sesi mi?”

Mary pencereden baktı.

“Evet, bir araba. Miss Elinor’la Bay Roderick geldiler.”

II

Bayan Welman, yeğenine, “Roddy’yle nişanlanmana çok memnun oldum Elinor,” dedi.

Elinor gülümsedi.

“Bundan emindim Laura hala.”

Yaşlı kadın kısa bir duraksamanın ardından, “Onu... seviyorsun, değil mi Elinor?” diye sordu.

Elinor ince kaşlarını kaldırdı.

“Tabii.”

Laura Welman hemen, “Kusuruma bakma yavrum,” dedi. “Sen o kadar içine kapanık bir kızsın ki insan senin neler düşündüğünü ya da neler hissettiğini anlayamıyor. Siz daha küçükken ben, senin Roddy’ye çok bağlandığını düşünmüştüm, çok fazla...”

Elinor'un kaşları yine kalktı.

“Fazla mı?”

Yaşlı kadın başıyla onayladı.

“Evet. Birine fazla bağlanmak, onu fazla sevmek hiç akıllıca bir şey değildir. Bazen genç kızlar bunu yaparlar... Eğitimini tamamlamak için yurtdışına, Almanya'ya gittiğin zaman buna çok sevinmiştim. Geri döndüğün zaman Roddy'ye karşı çok kayıtsız davranıyordun ve bu beni üzmüştü ama... neyse, ben mutlu edilmesi güç, huysuz, iç sıkıcı bir ihtiyarım! Ben hep, senin duygularını çok yoğun yaşayan biri olduğunu düşündüm, aynen ailemizin tüm bireyleri gibi aşırı duygusal ve içedönük olduğunu. Aslında bu karakterdeki insanlar için mutluluk çok zordur... Ama dediğim gibi, Almanya'dan döndüğün zaman Roddy'ye karşı öylesine kayıtsızdın ki daima ikinizin evlenmesini isteyen biri olarak bu beni çok üzmüştü. Ama artık birliktesiniz ve her şey yolunda. Ve sen, Roddy'yi gerçekten seviyorsun, değil mi?”

Elinor ciddi bir tavırla, “Roddy'yi seviyorum,” dedi. “Ama delicesine âşık değilim.”

Bayan Welman takdirle başını salladı.

“Öyleyse mutlu olacaksınız. Roddy'nin sevmeye ihtiyacı var... ama o aşırı duygusallıktan korkuyor. Birinin onu sahiplenecek olmasından ürküyor.”

Elinor heyecanla haykırdı.

“Roddy'yi ne kadar iyi tanıyorsun!”

Bayan Welman mırıldandı.

“Eğer Roddy'nin sana duyduğu sevgi, senin ona duyduğun sevgiden *biraz* daha fazlaysa... o zaman her şey yolunda demektir.”

Agatha Christie

“Agatha Teyze’den Öğütler Sütunu: *‘Sevgilinizin sizi çözmesine izin vermeyin. Sizden asla emin olmamalı!’* Elinor’un sesi sertleşmişti.

Laura Welman birden ciddileşerek sordu.

“Mutsuz musun, yavrum? Ters giden bir şeyler mi var?”

“Hayır, hayır, hiçbir şey yok.”

Yaşlı kadın, “Belki benim biraz... boş konuştuğumu düşünüyorsun?” dedi. “Sen henüz çok genç ve duygusalsın, yavrum. Ama korkarım yaşam bir hayli boş... ve adi...”

Elinor acı bir sesle, “Sanırım öyle,” diye mırıldandı.

Laura Welman, “Canım yavrum, senin gerçekten de bir sorunun var... mutsuzsun,” dedi. “Ne oldu?”

“Bir şey olmadı... gerçekten hiçbir şey olmadı.” Elinor ayağa kalkarak pencereye gitti. Sonra da omzunun üzerinden arkaya bakarak, “Laura hala,” dedi. “Bana fikrini açıkça söyler misin? Aşk her zaman insanı mutlu eden bir şey midir?”

Bayan Welman’ın yüzünde ciddi bir ifade belirdi.

“Senin kastettiğin anlamda, hayır, genellikle değildir, Elinor. Başka bir insanı taparcasına sevmek insana mutluluktan çok ıstırap getirir. Ama buna rağmen insan mutlaka bunu yaşamalıdır. Hiç gerçekten âşık olmamış bir insan, hiç yaşamamış...”

Genç kız başını salladı.

“Evet, anlıyorsun, bunun nasıl bir şey olduğunu biliyorsun...” Birdenbire dönerek, merak dolu bakışlarla Bayan Welman’a baktı.

“Laura hala...”

O anda kapı açılarak kızıl saçlı hemşire O’Brien içeri girdi ve şen şakrak bir havada, “Bayan Welman, doktor sizi görmeye geldi,” dedi.

III

Doktor Lord otuz iki yaşındaydı. Açık kumral saçlı, çirkin sayılabilecek kadar çilli yüzlü, belirgin şekilde kare çeneli bir adamdı. Mavi gözlerinden zekâ fışkırıyordu.

“Günaydın, Bayan Welman.”

“Günaydın, Doktor Lord. Sizi yeğenim Miss Elinor Carlisle ile tanıştırayım.”

Doktor Lord’un yüzünden belli belirsiz bir hayranlık dalgası geçti.

“Çok memnun oldum.”

Elinor’un uzattığı eli bu sanki kırılacak bir şeymiş gibi özenle, hafifçe sıktı.

Bayan Welman sözlerini sürdürdü.

“Elinor’la yeğenim Roddy, beni biraz neşelendirmek için geldiler.”

Doktor Lord, “Çok güzel,” dedi. “Tam ihtiyacınız olan şey! Bu durumun size çok iyi geleceğinden eminim Bayan Welman.”

Hala hayranlık dolu bakışlarını Elinor’dan ayıramıyordu.

Genç kız, kapıya doğru ilerlerken. “Buradan ayrılmadan sizinle görüşmek isterdim Doktor Lord,” dedi.

“Ah... şey... evet, elbette.”

Elinor dışarı çıkarak kapıyı arkasından kapattı. Doktor Lord yatağa yaklaştı. Tabii ardından hemşire O’Brien da...

Bayan Welman’ın gözlerinde alaycı bir pırıltı belirdi.

Göz kırparak, “Yine her zamanki numaralar, değil mi doktor?” dedi. “Nabız, nefes, ateş? Siz doktorlar ne numaracı insanlarsınız!”

Hemşire O’Brien iç çekerek söze karıştı.

Agatha Christie

“Oh, Bayan Welman. Doktora ne diyorsunuz?”

Doktor Lord gülerek göz kırptı.

“Bayan Welman içimi okuyor hemşire O’Brien. Evet, Bayan Welman, yine aynı şeyler, ne de olsa işimi yapmam gerekiyor, biliyorsunuz işte! Bütün bunlar lazım. Aslında sorun benim hasta yanında nasıl davranılacağını öğrenememiş olmam.”

“Hasta karşısındaki tutumunuz son derece doğru. Ve üstelik bununla da gurur duyuyorsunuz.”

Doktor bir kahkaha attı.

“Öyle diyorsanız öyledir.”

Rutin muayenenin ve birkaç soru cevabın ardından Doktor Lord sandalyesinin arkasına yaslandı ve hastasına bakarak gülümsedi.

“Evet... Durumunuz gerçekten iyiye gidiyor.”

Laura Welman, “Yani birkaç hafta sonra ayağa kalkıp evde dolaşmaya başlayabileceğim, öyle mi?”

“O kadar da değil.”

“Tabii değil. Sahtekâr! Ben durumu bilmiyor muyum? Böyle yatıp, bir bebek gibi bakıma muhtaç yaşamanın ne anlamı var?”

“Peki ya yaşamanın anlamı ne? Asıl soru bu! Daha geçenlerde ‘hücre tedavisi’ hakkındaki son tıbbi görüşlere ilişkin bir makale okudum. İçinde oturulamayan, yatılamayan bir hücre düşünün. Böyle bir yerde kalmaya mahkûm edilen birinin birkaç hafta içinde öleceğini düşünürsünüz. Hiç de değil. Adamın biri tam on altı yıl boyunca demir bir kafeste tutulmuş, serbest bırakıldıktan sonra ise uzun yıllar yaşamış.”

“Bu öyküyle anlatmak istediğiniz ne?”

“Önemli olan insanda *yaşama isteğinin* olması. İnsanoğlu sağduyusu yaşamasını emrettiği için yaşamaz Bayan Welman. ‘Ölmek

istiyorum,’ diyen insanlar aslında ölmeyi istemezler. Aksine, ölenler genelde hayata bağlanmalarını sağlayacak her şeyi olan, ama bunun için gerekli enerjileri, istekleri olmayan kimselerdir.”

“Devam edin.”

“Başka söyleyecek bir şey yok ki. Siz de, ne dersenez deyin, gerçekten yaşamayı isteyen insanlardansınız. Ve eğer vücudunuz yaşamak arzusundaysa, beyninizin farklı emir vermesinin hiçbir faydası olmaz.”

Laura Welman birdenbire konuyu değiştirdi.

“Buradan hoşlanıyor musunuz?”

Doktor Peter Lord gülümsedi.

“Burası tam bana göre bir yer.”

“İyi de sizin gibi genç bir adam için burası fazlasıyla sıkıcı değil mi? Belirli bir dalda uzmanlaşmak istemiyor musunuz? Köyde doktorluk yapmak sıkıcı olmalı.”

Lord açık kumral saçlı başını “hayır” anlamında salladı.

“Hayır. İşimi seviyorum. Ben insanları severim, ayrıca sıradan gündelik hastalıklarla uğraşmaktan da hoşlanıyorum. Bilinmeyen bir hastalığın ender rastlanan mikrobunu saptamak gibi bir amacım yok. Kızamık, suçiçeği gibi hastalıklarla uğraşmak hoşuma gidiyor. Bu sıradan hastalıkların farklı bedenlerdeki reaksiyonlarını görmek ilgimi çekiyor. Bilinen tedavi yöntemlerini geliştirebilirsem bu bana yeter. Anlayacağınız ben, asla hırslı bir insan değilim. Burada da saçlarım ağarınca, herkes benden, ‘Tabii bize her zaman Doktor Lord baktı. Kendisi artık iyice yaşlandı. Yöntemleri çok eskide kaldı, güncel tedavi yöntemlerine vakıf genç bir doktor çağırmamız daha iyi olabilir...’ demeye başlayana dek kalacağım.”

Bayan Welman, “Hım,” diye mırıldandı. “Her şeyi planlamış gibisiniz.”

Agatha Christie

Peter Lord ayağa kalktı.

“Artık gitmeliyim.”

Laura Welman, “Sanırım yeğenim sizinle konuşmak istiyordu,” dedi. “Bu arada aklıma gelmişken; onun hakkında ne düşünüyorsunuz? Onu daha önce görmemiştiniz.”

Doktor Lord birden kıpkırmızı kesildi. Kaşları çatıldı.

“Şey... ah... hımm! Miss Elinor çok güzel bir bayan, değil mi? Ve... şey... sanırım çok da zeki.”

Bayan Welman’ın aklı farklı yerdeydi. Kendi kendine düşünüyordu.

“Aslında doktor çok genç, gerçekten...”

Sonra birden yüksek sesle, “Sizin evlenmeniz gerekiyor,” dedi.

IV

Roddy bahçede dolaşıyordu. Henüz biçilmiş ve fazlalıkları toparlanmış çimenlerde dolaşmış, parke taşı döşeli bahçe yolundan geçmiş ve etrafı duvarla çevrili mutfak bahçesine gelmişti. Burası düzenli ve bakımlı bir bahçeydi. Roddy, acaba ileride bir gün Elinor’la burada, Hunterbury’de oturacak mıyız, diye düşünüyordu. Aslında bu onun çok hoşuna giderdi. Taşrada, köyde yaşamaktan hoşlanıyordu. Ama Elinor’dan emin değildi. O belki de Londra’da oturmayı yeğlerdi.

Elinor’un ne düşündüğünü anlamak kesinlikle çok zordu! Duygularını da, düşüncelerini de belli etmekten hoşlanmıyordu. Elinor’un hoşuna giden tarafı da buydu aslında... Durmadan kendi duygularından, düşüncelerinden söz eden, aklından geçenleri bil-

menin size tanınan bir ayrıcalık olduğunu sanan insanlardan nefret ediyordu. Biraz mesafeli, biraz içedönük olmak daha ilginçti. Tarafsızca Elinor'un olağanüstü bir kız olduğunu düşündü. Şimdiye dek hiç kavga etmemiş, birbirlerini kırmamışlardı. Akli başında ve çok güzeldi, onunla konuşmak hoştu. Birlikte iyi bir çift oluyorlardı.

Kendi kendine mutlulukla düşünüyordu.

"Onunla evlenecek olmam büyük şans. Ama açıkçası Elinor'un benim gibi birinin neyini beğendiğini hiç anlayamıyorum."

Roddy Welman tüm zor beğenirliğine rağmen asla kendini beğenmiş bir genç değildi. Gerçekten de Elinor gibi birinin kendisiyle evlenmeyi kabul etmiş olmasına şaşırıyordu.

Roddy derin bir soluk aldı. Önünde mutlu bir yaşam vardı. İnsan nerede olduğunu, elindekilerin kıymetini bilmeliydi, bu ona Tanrı'nın bir lütfuydu. Elinor'la çok yakında evleneceklerini düşünüyordu, tabii Elinor isterse... Kız şimdiye dek hep evliliği ertelemekten yana olmuştu. Onu biraz sıkıştırmalıydı. Önceleri biraz para sıkıntısı çekeceklerdi. Ama bu kaygılanacak bir durum değildi. Laura halanın yakın bir zamanda ölmesini istememekte samimiydi. O çok iyi bir kadındı ve şimdiye kadar ona çok iyi davranmıştı. Onu tatillerinde buraya getirtir ve her zaman yakından ilgilenirdi.

Onun ölebileceğini düşünmekten bile kaçınıyordu (aslında zaten her tür kötü düşünce ürkütürdü onu). Kötü bir olayı açıkça hayalinde canlandırmak bile tedirgin ediyordu onu. Ama... yine de –sonrasında– burada yaşamak çok keyifli olabilirdi, özellikle de elinin altında bol para varken. Laura halasının mirasını nasıl pay edeceğini, kime bırakacağını merak ediyordu. Aslında bu çok da önemli değildi. Bazı kadınlar için kadının mı, yoksa erkeğin mi paraya sahip olduğu önemliydi. Ama Elinor farklıydı. Çok nazikti, ayrıca paraya önem vermediği gibi bu konuda bir hırsı da yoktu.

Agatha Christie

Düşündü. “Endişelenecek bir şey yok... her şey olacağına varır.”

Genç adam, duvarın dibindeki küçük kapıdan çıkarak ilkbaharda fulyaların açtığı küçük koruda ilerledi. Gerçi şimdi yoklardı, ama ağaçların yaprakları arasından süzülüp gelen yeşil ışıktaki her şey bir başka hoştu.

Birden... bir anda tuhaf bir huzursuzluk hissetti... az önceki dinginliği yoktu artık.

“Bir şey... olmayan bir şey var. Çok istediğim... elde edemediğim bir şey – istediğim... istediğim... istediğim...”

Dalların arasından süzülen yeşilimsi altın ışık, yumuşak serin hava, kanının damarlarında daha hızla dolaşmasına... ani bir nabız atışına ve sabırsızlığa yol açmıştı.

Koruluğun içinden ona doğru yaklaşmakta olan genç bir kız vardı. Açık renk saçları pırıl pırıl parlayan, gül pembesi tenli bir kız.

Roddy, ne kadar güzel, diye düşündü. “Dayanılamayacak kadar güzel.”

Tuhaf bir duygunun pençesindeydi, donup kalmıştı. Genç adama tüm dünya, etrafındaki her şey fırıl fırıl dönüyormuş gibi geliyordu. Sanki dünya birden değişmiş, inanılmaz çılgın, olağanüstü bir yer halini almıştı.

Genç kız birdenbire durakladı. Sonra da tekrar yürümeye başladı. Ağzı bir karış açık, şaşkınlık içinde, hareketsiz bekleyen Roddy’ye yaklaştı.

Anlık bir duraksamanın ardından genç kız, “Beni anımsadınız mı, Bay Roderick?” diye sordu. “Tabii aradan çok uzun zaman geçti. Ben Mary Gerrard’ım, kulübeden.”

Esrarengiz Sanık

Roddy, “Ah!” dedi. “Şey... evet... ya... demek siz Mary Gerrard’ sınız?”

“Evet...” Genç kız utangaç bir tavırla ekledi. “Tabii beni son gördüğünüzden beri çok değiştim.”

“Evet, evet, doğrusu çok değişmişsiniz. Sizi... sizi asla tanıyamazdım.”

Kıza bakakalmıştı. Dolayısıyla arkalarından yaklaşan ayak seslerini de duymadı. Ama Mary duymuştu. Çabucak döndü.

Gelen Elinor’du, bir an durakladı. Sonra, “Merhaba, Mary,” dedi.

Mary, “Nasılsınız Miss Elinor?” diye yanıt verdi. “Sizi gördüğüme çok memnun oldum. Bayan Welman da gelişinizi sabırsızlıkla bekliyordu.”

Elinor mırıldandı.

“Evet... Buraya gelmeyeli çok uzun zaman oldu. Ben, şey... hemşire O’Brien benden seni bulmamı istedi. Bayan Welman’ı kaldırmak istiyormuş ve sen bu konuda daima kendisine yardım ediyormuşsun.”

Mary, “Hemen gideyim,” diyerek döndü. Hızla koşarak uzaklaştı. Elinor durmuş onun arkasından bakıyordu. Mary pek güzel koşuyordu. Her hareketi zarif ve uyumluydu.

Roddy fısıldadı. “Atalanta!”(*)

Elinor yanıt vermedi. Bir iki dakika kadar öylesine durdu.

Sonunda, “Öğle yemeği zamanı geldi,” dedi. “Artık köşke dönssek iyi olacak.”

Yan yana eve doğru yürümeye başladılar...

(*) Yunan mitolojisinde koşuda kimsenin geçemediği, dişi ayıların yetiştirdiği avcı kız. Taliplerini kendisini koşuda geçmeye zorlar, hepsini geçer, sonra vurup öldürmüştü.

V

“Haydi gel Mary. Çok iyi bir film... Garbo’nun... Paris’te geçiyor. Ünlü bir yazarın romanından uyarlanmış. Hatta operası da varmış.”

“Çok iyisin Ted. Ama gerçekten gelemem.”

Ted Bigland öfkeyle homurdandı.

“Seni son zamanlarda hiç anlayamıyorum Mary. Değiştin... Çok değiştin.”

“Hayır, hiç değişmedim Ted.”

“Çok değiştin! Herhalde bunun sebebi o okuduğun okul ve Almanya’ya gitmen. Artık bizi beğenmiyorsun.”

Genç kız bağırdı.

“Bu sözlerin doğru değil Ted! Ben öyle biri değilim.”

İriyarı bir genç olan Ted öfkenin de etkisiyle kızı dikkatle süzdü.

“Kesinlikle öyle. Sen artık neredeyse ‘lady’ olup çıktın Mary.”

Genç kız, “Neredeyse ‘lady’ olmanın ne anlamı var sanki... Önemli olan gerçekten olmak!” dedi. Sesi hüzünlüydü.

Genç adam anlayışlı bir tavırla başını salladı.

“Sanırım haklısın.”

Mary çabucak, “Zaten son zamanlarda böyle şeylere aldırın da yok,” diye mırıldandı. “Lady’ler, centilmenler, filan...”

Ted başıyla onayladı, ama düşünceliydi.

“Evet, bunlara eskisi kadar aldırılmıyor. Ama yine de... bir farklılıkları var. Tanrım, Mary, sen bir düşes ya da kontese *benziyorsun*.”

Mary içini çekti.

“Bu bir iltifat değil. Eskici kadınlara benzeyen çok düşes gör-düm ben.”

Esrarengiz Sanık

“Sen ne demek istediğimi biliyorsun.”

Siyah zarif bir elbise giymiş olan iriyarı bir kadın onlara doğru yaklaştı. Bir taraftan da sert bakışlarla, dikkatle iki genci süzüyordu. Ted ister istemez bir iki adım geri çekildi.

“Merhaba, Bayan Bishop.”

Kâhya kadın nazik ancak kendinden emin bir tavırla başıyla selam verdi.

“Merhaba Ted Bigland. Merhaba Mary.”

Ardından da pupa yelken giden bir gemi gibi uzaklaştı.

Ted arkasından saygıyla baktı.

Mary mırıldandı.

“Bak işte o gerçekten bir düşese benziyor.”

“Evet. Davranışları çok nazik. Ama nedense Bayan Bishop’u görünce içimde bir korku hissediyorum.”

Mary ağır ağır, “Bayan Bishop benden hiç hoşlanmıyor,” dedi.

“Saçmalama.”

“Bu doğru. Benden hiç hoşlanmıyor. Benimle daima sert konuşuyor.”

Ted bilgiç bir tavırla başını salladı.

“Herhalde seni kıskanıyor. Sorun bu.”

Mary dudak büktü. “Pek sanmıyorum, bence...”

“Öyle, öyle. Buna inan. Bayan Bishop yıllardan beri Hunterbury’de kâhyalık yapıyor. Hizmetlileri idare ediyor, sağa sola emirler yağdırıyor. Ama son zamanlarda Bayan Welman sana çok yakın, bu da onun dışlanması demek. Hepsi bu!”

Mary’nin yüzünde endişeli bir ifade belirdi.

“Belki aptalca, ama ben birinin beni sevmemesine, benden hoşlanmamasına katlanamıyorum. İnsanların beni sevmelerini istiyorum.”

Agatha Christie

“Seni sevmeyen kadınlar olacağından emin olabilirsin Mary. Seni kıskanan, güzelliğini çekemeyen kıskanç kediler!”

Mary iç çekti.

“Bence kıskançlık çok kötü bir duygu.”

Ted ağır ağır, “Belki,” dedi. “*Ama kaçınılmaz bir duygu bu.* Bu arada biliyor musun, geçen hafta Alledore’da çok güzel bir film gördüm. Clark Gable oynuyordu. Hani şu eşlerini ihmal eden milyoner takımıyla ilgili, kadın onun kendini aldattığını iddia ediyor. Sonra başka biri daha var...”

Mary yürümeye başladı.

“Kusura bakma Ted. Gitmem lazım. Geç kaldım.”

“Nereye gidiyordun?”

“Hemşire Hopkins’le çay içeceğim.”

Ted yüzünü buruşturdu.

“Çok tuhaf zevklerin var. Kadın, köyün en korkunç dedikoducusu. O uzun burnunu sokmadığı yer yok.”

Mary, “Ama bana karşı her zaman çok iyi,” dedi.

“Ben, onun kötü bir insan olduğunu söylemek istemiyorum. Yalnızca çok fazla konuşuyor.”

“Sonra görüşürüz, Ted.”

Mary hızlı adımlarla yürümeye başladı. Ted ise öfkeyle ardından bakıyordu.

VI

Hemşire Hopkins köyün bir ucunda küçük bir evde oturuyordu. Kendisi de eve yeni gelmişti. Mary içeri girdiğinde henüz beresini çıkarmaktaydı.

Esrarengiz Sanık

Mary'yi görünce, "Ah, geldin mi?" dedi. "Biraz geciktim. İhtiyar Bayan Caldecott yine fenalaştı da. Pansuman filan yapayım derken geç kaldım. Neyse, demin seni sokağın köşesinde Ted Bigland'la konuşurken gördüm."

Genç kız sıkıntıyla içini çekti.

"Evet..."

Hemşire Hopkins o sırada çaydanlığın altını yakıyordu. Kadının diken üstünde olduğu, uzun burnunun ucunun koku almış bir tazı gibi titrediği görülüyordu.

"Sana özel bir şey mi söyledi, tatlım?"

"Hayır, hayır. Yalnızca beni sinemaya davet etti."

Hopkins hemen, "*Anlıyorum*," dedi. "Aslında o hoş bir genç. Garajdaki işi de fena sayılmaz, bir hayli para kazanıyor. Babasının çiftliği de diğerlerinden daha iyi durumda. Ama açıkçası bence sen Ted Bigland'ın karısı olabilecek biri değilsin, tatlım. Eğitiminle, kültürünle çok farklısın. Daha önce de dediğim gibi senin yerinde olsam zamanı gelince gerekli eğitimi alır ve masöz olurdum. Biraz etrafta dolaş ve insanlara bir de bu gözle bak, zamanını biraz da kendin için değerlendir."

"Bunu düşünürüm. Geçen gün Bayan Welman da benimle bu konuyu konuştu. Çok iyimserdi. Yaklaşık olarak seninle aynı şeyleri söyledi. Şimdilik yanından uzaklaşmamı istemiyor. Benim yokluğumu hissedeceğini söylüyor. Ama bana gelecek için kaygılanmamamı, bana yardım edeceğini söyledi."

Hemşire Hopkins şüpheyle dudaklarını büzdü.

"Bunu bir yere siyah beyaz yazdığını da umarım. Hastalar biraz tuhaf olur."

Mary sordu.

Agatha Christie

“Sence de Bayan Bishop benden nefret ediyor mu? Yoksa bana mı öyle geliyor, bu yalnızca bir kuruntu mu?”

Hemşire Hopkins bir an düşündü.

“Kadın, seni görünce yüzünü ekşitiyor, bunun farkındayım. O gençlerin hoşça zaman geçirmesinden ya da onlara destek olunmasından hoşlanan biri değil. Belki de Bayan Welman’ın seni çok fazla sevdiğini düşünüyor ve bundan dolayı sinirleniyor.” Neşeyle güldü. “Mary tatlım, ben senin yerinde olsaydım, bunlara hiç aldırmazdım. Neyse şu kesekâğıdını açar mısın? İçinde ikimiz için aldığım çörekler var...”

Üç

I

“Dün gece halanız ikinci bir felç geçirdi. Endişelenecek bir durum yok. Ama mümkünse gelmenizi öneririm. Lord.”

II

Elinor telgrafı alır almaz Roddy’ye telefon etti. Şimdi birlikte Hunterbury’ye giden trendeydiler.

Hunterbury’den döndükten sonraki bir hafta içinde Elinor Roddy’yi pek fazla görememişti. Yalnızca iki kez, o da çok kısa sürelerle buluşmuşlardı. Ve o sürelerde de aralarında tuhaf bir gerginlik olmuştu. Roddy, ona uzun saplı güllerden oluşan bir buket yollamıştı. Bu onun için alışıldık bir durum değildi. Birlikte yedikleri yemek sırasında da Elinor’a her zamankinden daha düşünceli ve nazik davranmış, genç kadının yedikleriyle içtikleriyle fazlasıyla ilgilenmiş, mantosunu giyip çıkarmasına özenle yardımcı olmuştu.

Agatha Christie

Şimdiye kadar yapmadığı şeylerdi bunlar Roddy'nin. Elinor sahne-
de rolünü yapan bir aktöre benzetmişti onu... saygılı bir nişanlı rolü!
Sonra da kendi kendisine kızıp söylenmişti:

"Aptallık ediyorsun. Saçmalama! Değişen bir şey yok... Ku-
runtu yapıyorsun. Her şeyden bir şeyler çıkarıp, kara düşüncelere
dalmanın anlamı yok."

Belki de kendisinin ona karşı davranışı daha soğuk, alışıldandan
daha ilgisizdi.

Ama şimdi Bayan Welman'ın durumunun ağırlaşması araların-
daki gerginliği gidermişti. Artık oldukça rahat ve doğal konuşuyor-
lardı.

Roddy, "Zavalılık," dedi. "Halbuki daha geçen gün ne kadar
iyiydi, değil mi?"

Elinor, "Halamın durumu beni çok üzüyor," diye yanıtladı.
"Hasta olmaktan ne kadar nefret ettiğini biliyorum. Üstelik şimdi
çok daha çaresiz durumda. Bu da onu deli ediyordur. İnsan ona ba-
kınca, insanların kararlarında özgür bırakılmaları gerektiğini his-
sediyor Roddy... tabii eğer gerçekten istiyorlarsa."

Roddy başını salladı.

"Doğru, sana hak veriyorum. Uygarca bir şey olur bu. İstirap
çeken hayvanlar uyutulup, ıstıraplarından kurtarılıyor. Ama tabii
bunun insanlarda uygulanması doğru değil – insanlar malum... çoğu
kimse para uğruna en sevgili akrabalarını ortadan kaldırıyor, hem
de ağır hasta olmayanları bile."

Elinor düşünceli düşünceli mırıldandı.

"Bu noktada karar tabii ki doktora bırakılmalı."

"Ama doktor da çıkarıcı bir sahtekâr olabilir."

"Ama Doktor Lord gibi birine güvenilebilir."

Roddy kayıtsız bir tavırla, "Evet," dedi. "Kesinlikle dürüst bir
insana benziyor. İyi bir insan o."

III

Doktor Lord yatağın üzerine eğilmişti. Hemşire O'Brien da arkasında duruyordu. Genç adam kaşlarını çatmış, hastasının ağzından çıkan mırıltıları anlamaya çalışıyordu.

“Evet, evet. Hiç telaşlanmayın Bayan Welman. Zamanımız çok. Evet, demek istiyorsanız sağ elinizi biraz kaldırın. Sizi endişelendiren bir şey var, değil mi?”

Laura Welman, kendisinden beklenen işareti verdi.

“Önemli ve acele bir şey? Evet. Tamam. Yapılmasını istediğiniz bir şey mi var? Çağrılmasını istediğiniz biri? Miss Elinor mu? Ve Bay Welman mı? Onlar yola çıktılar bile.”

Bayan Welman yeniden konuşmaya çalıştı. Doktor Lord dikkatle dinliyordu.

“Onların gelmesini istediniz. Ama yalnızca o kadar değil. Başka biri daha mı? Kim? Bir akrabanız mı? Hayır? İş meselesi mi? Anlıyorum. Parayla mı ilgili? *Avukatınız mı?* Doğru mu? Avukatınızla mı görüşmek istiyorsunuz? Ona talimat mı vereceksiniz?”

“Şimdi, şimdi... tamam, heyecanlanmayın. Sakin olun. Daha çok zamanımız var. Ne dediniz? Elinor mu?” Güçlkle söylenilen adı anlamıştı. “Elinor avukatınızı tanıyor mu? Bunu o ayarlayacak öyle mi? İyi. Miss Elinor yarım saat sonra burada olacak. Ona ne istediğinizi söyleyeceğim. Daha sonra yanınıza çıkar ve gereken ayarlamaları yaparız. Artık endişelenmeyin. Her şeyi bana bırakın. İsteddiğiniz gibi olması için elimden geleni yapacağım.”

Doğrudu, bir süre yaşlı kadının istem dışı hareketlerini izledi. Sonra usulca dışarıya çıkarak, merdivenin sahanlığına gitti. Hemşire O'Brien da onu izledi. Hemşire Hopkins ise tam o sırada merdivenlerden çıkmaktaydı. Doktor, kadına başıyla selam verdi.

Agatha Christie

Hopkins soluk soluğa, “İyi akşamlar, doktor,” dedi. “İyi akşamlar, hemşire.”

Doktor, iki kadınla birlikte hemşire O’Brien’in hastanın odasının bitişiğindeki odasına gitti ve onlara gerekli talimatları verdi. Hopkins o gece köşkte kalacak ve O’Brien’la birlikte nöbette olacaktı.

“Yarın sabah burada kalacak bir hemşire daha bulmaya çalışacağım. Şu sıralar Stamford’da difteri salgını olması çok kötü. Hemşirelerin çoğu meşgul. Neyse...”

Doktor Lord büyük bir saygıyla listelenen (ki bu ona bazen komik geliyordu) talimatlarını verdikten sonra aşağıya inerek Bayan Welman’ın yeğenlerini karşılamak için hazırlandı. Saat onların her an gelebileceklerini gösteriyordu.

Holde Mary Gerrard ile karşılaştı. Kızın yüzü solgun ve endişeliydi.

“Durumu nasıl? Biraz daha iyi mi?”

“Geceyi daha rahat geçirmesini sağlayabilirim, şu an için tek yapabileceğim bu.”

“Ama bu o kadar acımasız, haksız bir şey ki.” Kızın sesi titriyordu.

Genç adam anlayışlı bir tavırla başını salladı.

“Evet, bazen insana öyle geliyor. Sanırım...” Duraksadı. “Ara ba geldi.”

Kapıya doğru gitti. Mary ise koşarak merdivenden çıktı.

Elinor içeri girer girmez telaşla bağırdı. “Durumu çok mu kötü?”

Roddy de solgun ve endişeli görünüyordu.

Doktor ciddi bir tavırla, “Korkarım Bayan Welman’ın durumu sizi çok üzecek,” dedi. “Bu defaki felç oldukça ciddi. Artık konuşması bile tam olarak anlaşılmıyor. Bu arada onu endişelendiren son

Esrarengiz Sanık

bir şey daha var. Avukatın gelmesini gerektirecek kadar ciddi bir şey. Siz sanırım bir avukat tanıyormuşsunuz Bayan Elinor?”

Genç kız telaşla, “Evet,” dedi. “Bay Seddon. Yazıhanesi Bloomsbury Meydanı’nda. Ama akşamın bu saatinde orada olacağını sanmıyorum. Ev adresini ise bilmiyorum.”

Doktor Lord, Elinor’un endişelerini gidermeye çalıştı.

“Merak etmeyin, yarın avukatla görüşmek için bol bol vakti olacak. Benim isteğim yalnızca mümkün olduğunca çabuk Bayan Welman’ı rahatlatmak. Haydi, benimle yukarı gelin Miss Carlisle, sanırım birlikte endişelerini gidermeyi başarabiliriz.”

“Tabii. Hemen gidelim.”

Roddy bir umut, “Herhalde benim de gelmemi istemezsiniz?” diye mırıldandı.

Genç adam kendisinden utanıyordu, ama hasta odasına çıkmak, Laura yengeyi çaresizlik içinde konuşamaz ve hareket edemez bir halde görmekten korkuyordu.

Doktor Lord hemen yatıştırdı onu.

“Buna gerek yok, Bay Welman, zaten odada çok insan olması doğru değil.”

Roddy’nin rahatladığı yüzünden anlaşıyordu.

Doktor Lord’la Elinor yukarı çıktılar. Hemşire O’Brien, hastanın başında bekliyordu.

Laura Welman sanki komadaymışçasına derin derin hırıltıyla soluk alıyor, kendinden geçmiş bir halde yatıyordu. Elinor başucunda durarak halasına baktı. Yaşlı kadının gergin uzuvları, çarpılmış yüzü onu çok sarsmıştı.

Birden Bayan Welman’ın sağ gözkapağı titredi ve hafifçe aralandı. Yüzündeki ifadeden Elinor’u tanıdığı anlaşıyordu.

Agatha Christie

Konuşmaya çalıştı.

“*Elinor...*” Onun ne demek istediğini bilmeyen biri için söylemeye çabaladığı sözcük tamamen anlamsız olabilirdi.

Genç kız hemen, “Buradayım Laura hala!” diye yanıt verdi. “Seni endişelendiren bir şey mi var? Bay Seddon’u çağırmamı mı istiyorsun?”

Yine o boğuk ve tuhaf hırıltı duyuldu. Elinor, halasının ne demek istediğini anlamıştı.

“Mary Gerrard mı?”

Hastanın sağ eli yavaşça bunu doğrularcasına kalktı.

Dudaklarının arasından yine o çığlığı andıran tuhaf ses çıktı. Doktor Lord’la Elinor çaresizlik içinde kaşlarını çattılar. Bayan Welman tekrar tekrar aynı şeyi söylemeye çalıştı. Sonunda Elinor bir tek sözcüğü anlayabildi.

“*Madde mi?* Vasiyetnamene Mary Gerrard için de bir *madde* konmasını mı istiyorsun? Mary’ye para bırakmak mı istiyorsun? Anlıyorum halacığım. Bu çok kolay. Bay Seddon yarın gelir ve her şeyi istediğin şekilde ayarlar.”

Hasta rahatlamışa benziyordu. Yalvaran gözlerindeki endişeli bakış kayboldu. Elinor, halasının elini ellerinin arasına aldı ve parmaklarındaki hafif kuvveti hissetti.

Bayan Welman bir kez daha büyük bir çabayla mırıldandı.

“Siz... herkes... siz...”

Elinor, “Evet, evet, sen her şeyi bana bırak, Laura hala,” dedi. “Her şeyin istediğin gibi olmasını sağlamaya çalışacağım.”

Yeniden hastanın parmaklarının o belli belirsiz basıncını hissetti. Sonra basınç kayboldu, hasta rahatladı. Gözkapakları düştü ve kapandı.

Esrarengiz Sanık

Doktor Lord hafifçe Elinor'un kolundan tutarak genç kızı odadan çıkardı. Hemşire O'Brien yatağın yanındaki sandalyede nöbetini sürdürüyordu.

Dışarıda sahanlıkta Mary Gerrard, hemşire Hopkins'le konuşuyordu. Genç kız, onları görünce hemen yanlarına yanaştı.

"Ah, Doktor Lord, içeri girebilir miyim lütfen?"

Genç adam başıyla onayladı. "Yalnız sessiz olun, rahatsız edilmemesi gerekiyor."

Mary hemen hastanın odasına koştu.

Doktor Lord, "Treniniz gecikti sanırım," dedi. "Siz..."

Bir an duraksadı. Elinor başını çevirmiş Mary Gerrard'ın arkasından bakıyordu. Genç kız, doktorun suskunluğunu fark ederek başını çevirdi ve soran gözlerle ona baktı. Peter Lord yüzünde hayret dolu bir bakışla onu süzüyordu. Elinor'un yanakları kızardı.

Telaşla, "Affedersiniz. Ne demiştiniz?" diye sordu.

Peter Lord ağır ağır mırıldandı.

"Ne mi demiştim? Unuttum, anımsamıyorum. Miss Elinor, içerideki davranış biçiminiz olağanüstüydü." Ses tonu candan ve sıcaktı. "Onun ne demek istediğini çabucak anladınız. Endişelerini giderdiniz. Tam yapmanız gerekeni yaptınız."

Hemşire Hopkins hafifçe burnunu çekti.

Elinor, "Zavalılık," dedi. "Onu o halde görünce çok yıkıldım."

"Tabii. Ama bunu belli etmediniz. İradeniz çok kuvvetli olmalı."

Elinor'un dudakları gerildi.

"Ben... ben... duygularımı belli etmemeyi çoktan öğrendim."

Doktor yine ağır ağır, "Yine de maskenin düştüğü anlar olabilir," dedi.

Agatha Christie

Bu arada hemşire Hopkins önlüğünü hışırdataba hışırdataba banyoya gitmişti.

Elinor kaşlarını kaldırarak genç doktorun gözlerinin içine baktı.

“Maske mi?”

Doktor Lord, “İnsan yüzünün bir anlamda maskeden farksız olduğu söylenebilir,” dedi.

“Peki, bu maskenin altında ne var?”

“Tüm ilkeiliğiyle bir kadın ya da bir erkek.”

Elinor hızla arkasını dönerek merdivenden inmeye başladı.

Doktor da peşinden gidiyordu. Genç adamın yüzünde şaşkın ve alışılmadık ciddi bir ifade vardı.

Roddy, onları holde karşıladı.

Endişeyle, “Evet?” diye sordu.

Elinor, “Zavallıcık,” dedi. “Onu o halde görmek çok kötü, çok üzücü... Bence o... o... seni çağırmadıkça yanına gitme.”

Roddy sordu.

“Özel bir isteği oldu mu?”

Peter Lord hemen Elinor’a döndü.

“Artık gitmem lazım. Şu an için yapabileceğim başka bir şey yok. Yarın sabah erkenden gelirim. Görüşmek üzere, Miss Carlisle. Şey... çok fazla üzölmeyin.”

Genç kızın elini birkaç saniye ellerinin arasında tuttu. Sanki ellerinde insanın içini rahatlatan, kaygılarını gideren bir güç vardı. Genç kadına baktı. Elinor, bu bakışlarda bir tuhafılık var, benim için endişelenir gibi, diye düşündü.

Kapı doktorun arkasından kapanırken Roddy sorusunu tekrarladı.

Esrarengiz Sanık

Elinor, “Laura hala kaygılı... onu endişelendiren bazı konular var,” diye yanıtladı. “Onu sakinleştirmeyi başardım ve kendisine Bay Seddon’un yarın muhakkak geleceğini söyledim. İlk iş avukata telefon etmemiz lazım.”

Roddy, “Yengem yeni bir vasiyetname mi yapmak istiyor?” diye sordu.

Genç kız, omuzlarını silkti.

“Öyle bir şey söylemedi.”

“Peki ya ne?...”

Roddy birden sorusunu yarıda kesti. Mary Gerrard koşarak merdivenden iniyordu.

Genç kız holden geçerek mutfak bölümüne açılan kapıda kayboldu.

Elinor, Roddy’ye bakarak hırçın bir tonda, “Evet?” dedi. “Ne soracaktın?”

Roddy dalgın dalgın mırıldandı. “Ben... ne? Unuttum.”

Bu arada gözleri Mary Gerrard’ın çıktığı kapıya takılıp kalmıştı.

Elinor yumruklarını sıktı. Uzun, sivri tırnaklarının avuç içlerine battığını hissediyordu. Dayanamayacağım buna, diye düşündü. Dayanamayacağım... Bu yalnızca bir kuruntu değil... gerçek... Roddy... Roddy... seni *kaybetmeye* dayanamam...

Ve düşünmeyi sürdürdü.

“O adam –doktor– yukarıda yüzümde ne gördü? Evet, bir şey gördü... Tanrım yaşam ne korkunç... şu anda hissettiklerimi hissetmek! Sersem, bir şeyler söyle! Kendine gel.”

Sonra, sakın ve kontrollü bir ses tonuyla, “Yemek konusunda, Roddy,” dedi. “Ben pek aç değilim. Laura halanın yanında otururum, o iki hemşire de yemeğe iner.”

Agatha Christie

Roddy telaşla sordu.

“Yani onlar *benimle mi* yemek yiyecekler?”

Elinor soğuk bir sesle, “Merak etme seni yemezler,” dedi.

“Peki ya sen? Senin de bir şeyler yemen lazım. Neden önce biz sofraya oturup sonra da onların yemeğe gelmelerine fırsat tanımıyoruz?”

“Hayır, böylesi daha iyi.” Sonra hışımlla ekledi. “Bilirsin bu tipler çok alıngan olurlar.”

Bir yandan da, Roddy’yle aynı sofrada karşılıklı oturamam, diye düşünüyordu. “*Yalnız kalmak... onunla konuşmak... sanki bir şey olmamış gibi davranmak...*”

Sabırsızlıkla ekledi.

“Bırak da işleri kendi bildiğim gibi halledeyim!”

Dört

I

Ertesi sabah Elinor'u uyandıran hizmetçilerden biri değildi. Gelen bizzat kâhya Bayan Bishop'tu. Kadın eski moda siyah ipek elbisesini hışırdatar hışırdatar içeri girdiğinde ağlıyordu.

"Ah, Miss Elinor, onu... kaybettik..."

"Ne?"

Elinor yatakta doğrulup oturdu.

"Sevgili halanız Bayan Welman. Biricik hanımım. Uykusunda ölmüş."

"Laura hala? Ölmüş mü?"

Elinor donup kalmıştı. Söyleneni anlayamamış gibiydi.

Bayan Bishop bu kez hüngür hüngür ağlamaya başladı.

"Düşününce... Bunca yıl sonra! Tam on sekiz yıldır buradayım. Ama yine de bana sanki..."

Elinor ağır ağır mırıldandı.

"Demek Laura hala uykusunda öldü... huzur içinde... sakın... Bu onun açısından bir nimet!"

Agatha Christie

Bayan Bishop hıçkırdı.

“Çok ani oldu. Doktor bu sabah geleceğini söylemişti. Her şey de her zamanki gibiydi.”

Elinor’un sesi biraz sertleşti.

“Ani olduğu söylenemez. Sonuçta halam uzun zamandır hastaydı. Daha fazla acı çekmediği için Tanrı’ya şükrediyorum.”

Bayan Bishop gözyaşları içinde kendisinin de aynı şeyi düşündüğünü söyleyerek inledi. Ve sordu. “Durumu Bay Roddy’ye kim haber verecek?”

Elinor, “Ben veririm,” dedi.

Hemen üzerine bir sabahlık geçirerek koridorda ilerledi. Telaşla genç adamın kapısını tıklattı.

İçeriden Roddy’nin sesi duyuldu. “Buyurun.”

Elinor kapıyı açarak içeri girdi.

“Laura hala öldü Roddy. Uykusunda ölmüş.”

Yatağında doğrulmuş olan Roddy derin bir soluk aldı.

“Zavallı Laura yenge! Ama yine de Tanrı’ya şükretmek gerek. Doğrusu ya onun dünkü haliyle daha uzun süre yaşamasını yüreğim kaldırmazdı.”

Elinor birden, “Onu gördüğünden haberim yoktu,” dedi.

Genç adam mahcup bir tavırla başını salladı.

“Doğrusunu söylemek gerekirse Elinor, dün gece yengemi görmekten kaçındığım için korkağın, alçağın teki olduğumu hissettim. Sonra onun odasına gittim. Hemşire –hani şu şişman olan– sanırım bir şey almak ya da termofora sıcak su doldurmak için dışarı çıktı. Ben de yavaşça odaya girdim. Tabii Laura hala, benim odada olduğumun farkına bile varmadı. Başucunda durup ona baktım. Sonra hemşirenin merdivenlerden yukarı çıktığını duyunca hemen dışarı süzüldüm. Ama gördüğüm... yani yengemin hali korkunçtu.”

Esrarengiz Sanık

Elinor, “Evet,” dedi. “Öyleydi.”

Roddy, “O da herhalde bu durumdan nefret ediyordu – her an her dakika,” dedi.

“Biliyorum, öyleydi.”

Roddy mırıldandı. “Seninle her zaman aynı düşüncede olmamız, olaylara aynı açıdan bakabilmemiz çok hoş.”

Elinor alçak sesle, “Evet öyle,” dedi.

Genç adam ekledi.

“Şu anda ikimiz de aynı şeyleri hissediyoruz. *Yengem ıstırap-tan kurtulduğu için Tanrı’ya şükrediyoruz...*”

II

Hemşire O’Brien, “Ne oldu hemşire?” diye sordu. “Bir şey mi kaybettin?”

Yüzü kızarmış olan hemşire Hopkins bir akşam önce sahanlıktaki masanın üzerine bırakmış olduğu ecza çantasını karıştırıp duruyordu.

“Çok tuhaf. Doğrusu ya nasıl olup da böyle bir şey yaptığıma inanamıyorum.”

“Ne oldu?”

Hemşire Hopkins’in yanıtı pek de anlaşılır gibi değildi.

“Konu Eliza Rykin... biliyorsun ya sarkomlu olan. Ona günde iki defa iğne yapılıyor, bir sabah bir akşam... morfin... Dün akşam buraya gelirken eski, son ampulü onun için kullandım. Yeni tüpün hiç dokunulmamış bir halde çantada olduğundan eminim.”

“Tekrar ara. O tüpler çok küçük oluyor.”

Agatha Christie

Hemşire Hopkins çantasını son bir kez daha karıştırdı.

“Hayır, tüp çantada yok. Anlaşılan onu evdeki dolapta bıraktım. Doğrusu bu gibi konularda hafızamın beni yanıltmayacağına güvenirdim. Tüpü yanıma almış olduğuma da yemin edebilirdim.”

“Buraya gelirken yolda bir yerlerde çantanı bırakmadığından emin misin?”

Hemşire Hopkins hışımla, “Elbette eminim,” dedi.

Hemşire O’Brien mırıldandı. “Neyse canım, her şeyin yolunda olduğunu umarım.”

“Ah, evet. Çantanı yalnızca burada holde bıraktım, buradaki-lerin de açıp içinden bir şeyler aldıklarını hiç sanmıyorum. Sanırım yalnızca hafıza sorunu. Ama bu durum beni yine de çok sinirlendirdi. Beni anlıyorsun değil mi? Üstelik şimdi bir de şehrin ta öte ucundaki evime gidip dönmek zorunda kalacağım.”

Hemşire O’Brien, “Dün gecedен sonra bugünün çok yorucu bir gün olmayacağını umuyorum,” diye mırıldandı. “Zavallı kadıncağız. Ben zaten onun fazla yaşamayacağını tahmin ediyordum.”

“Ben de öyle. Ama *doktor* şaşıracak.”

Hemşire O’Brien küçümser bir havada homurdandı.

“O zaten her zaman hastaları konusunda gereğinden fazla *umutlu*.”

Hopkins yola çıkmak için hazırlanırken, “Öyle de,” dedi. “O henüz çok genç. Bizim kadar deneyimli değil.”

Ve bu karamsar beyanın ardından odadan çıktı.

III

Doktor Lord olduğu yerde kalakalmıştı. Kumral kaşları neredeyse saçlarına karışacak kadar kalktı.

Esrarengiz Sanık

Şaşkınlık içinde, “Demek hayata gözlerini yumdu?” dedi.

Sesi hayret doluydu.

“Evet, doktor.”

Hemşire O’Brien ölümün ayrıntılarını anlatmak için sabırsızlanıyordu, ama mesleki disiplin kendisini tutmasını gerektiriyordu.

Peter Lord düşünceli düşünceli mırıldandı.

“Öldü ha?”

Bir an susarak düşündü. Sonra birden sert bir sesle, “Bana sıcak su getir,” dedi.

O’Brien hem şaşırmış, hem de meraklanmıştı. Ancak aldığı hastane eğitiminin gereği olarak doktorun talimatlarını nedenini sormadan yerine getirmesi gerektiğini biliyordu. Eğer bir doktor ondan dışarı çıkıp bir kertenkelenin derisini yüzmesini istese bile ona düşen, “Peki doktor,” diye mırıldanarak odadan çıkmak ve sorunu halletmekti.

IV

Roderick Welman, “Yani Laura yengemin *vasiyetname bırakmadan* öldüğünü mü söylüyorsunuz?” diye sordu. “Yaşarken hiç vasiyetname hazırlamadığını!”

Bay Seddon gözlüğünün camlarını sildi.

“Öyle görünüyor.”

“Ama bu çok tuhaf!”

Bay Seddon hafifçe öksürdü.

“Aslında o kadar da tuhaf sayılmaz. Bu durumla sizin düşünebileceğinizden çok daha sık karşılaşıyoruz. Bu bir tür batıl inanç gibi bir şey. İnsanlar önlerinde çok zamanları olduğunu düşünmek

Agatha Christie

isterler. Vasiyetname yapmanın onları ölüme yaklaştıracaklarını, bir anlamda ölümü davet etmiş olacaklarını düşünürler. Çok tuhaf... ama gerçek bu!”

Roddy sordu. “Hiç onu... şey... bu konuda uyarmış mıydınız?”

Bay Seddon soğuk, kayıtsız bir havada yanıt verdi.

“Sık sık.”

“Peki, o ne dedi?”

Bay Seddon iç çekti.

“Her zamanki şeyleri. Daha buna çok zaman olduğunu! Şimdilik ölmek niyetinde olmadığını! Henüz parasını nasıl paylaştırmak istediğine ilişkin kesin bir kararı olmadığını!”

Elinor mırıldandı.

“Ama hiç kuşkusuz ilk felçten sonra?...”

Bay Seddon başını salladı.

“Yoo, hayır, o zaman daha da kötü oldu. Bu konuyu duymak bile istemiyordu.”

Roddy sordu.

“Bu çok tuhaf değil mi?”

Bay Seddon yeniden, “Yoo hayır,” dedi. “Hastalığının onu çok daha sinirli yapmış olması son derece doğal bir durumdu.”

Elinor tereddütle mırıldandı. “Ama ölmeyi istiyordu...”

Bay Seddon gözlük camlarını parlatırken bir yandan da yanıt verdi. “Ah sevgili Miss Elinor, insan beyni çok tuhaf, anlaşılmamış bir mekanizmadır. Bayan Welman ölmeyi istediğini *düşünmüş* olabilir; ama hiç kuşkusuz bir yandan da içinde tamamen iyileşebilme umudu vardı. Ve bu umut nedeniyle vasiyetname hazırlamanın ona uğursuzluk getirebileceğini düşünmüştür. Aslında vasiyetnamesini hazırlatması gerektiğini biliyordu, buna karşı değildi, ama bir şekil-

de sürekli erteliyordu.” Birden Roddy’ye dönerek ekledi. “Bildiğiniz gibi insan hoşuna gitmeyen –yüzleşmek istemediği– şeyleri ertelemeye çalışır.”

Roddy kıpkırmızı oldu. Mırıldandı. “Evet, ben... ben... evet, tabii. Ne demek istediğinizi anlıyorum.”

Bay Seddon, “Açıkçası,” dedi. “Bayan Welman her zaman bir vasiyetname hazırlatmayı düşündü, ama daima yarının bugünden daha iyi olacağı kanısındaydı.” Kendi kendine hep, ‘Daha çok zamanım var,’ diyordu.”

Elinor ağır ağır mırıldandı.

“Demek dün gece bu yüzden o kadar telaşlandı... panik içinde sizin çağrılmanızı istedi...”

Bay Seddon, “Hiç kuşkusuz!” diye yanıtladı.

Roddy hırçın bir tavırla sordu.

“Peki, şimdi ne olacak?”

Avukat hafifçe öksürdü.

“Bayan Welman’ın mirası mı? Vasiyetname yapmadan öldüğü için tüm serveti kan bağı olan en yakın akrabasına kalacak. Yani Miss Elinor Carlisle’e.”

Genç kız ağır ağır, “Hepsi bana mı?” diye sordu.

Bay Seddon açıkladı. “Belirli bir oranda veraset vergisi alınacak. Gerisi sizin.”

Ve sonra mirasın ayrıntılarını anlatmaya başladı.

Ve sözlerini şu cümlelerle tamamladı. “Herhangi bir teminat ya da ortaklık söz konusu değil. Bayan Welman’ın servetinin tamamı kesinlikle kendine aitti. Dolayısıyla tamamı doğrudan Miss Carlisle’in olacaktır. Şey... korkarım cenaze masrafları, vergiler bir hayli yüksek, ama onlar ödendikten sonra bile hatırı sayılır bir mik-

Agatha Christie

tar kalacağını söyleyebilirim. Ayrıca zaten paranın tamamı iyi gelir getiren güvenli fonlara yatırılmış durumda.”

Elinor, “Ama Roderick,” diye mırıldandı.

Bay Seddon özür dilercesine boğazını temizledi.

“Bay Welman yalnızca Bayan Laura Welman’ın *kocasının* yeğeni. Yani aralarında bir kan bağı yok.”

Roddy, “Öyle,” dedi.

Elinor ağır ağır, “Tabii, aslında paranın kime kaldığı o kadar önemli değil,” dedi. “Nasıl olsa yakında evleneceğiz.”

Ama bu arada genç adama bakmıyordu.

Bay Seddon telaşla, sanki bir şeyler söylemiş olmak için, “Tabii, doğru,” dedi.

V

“Ama bu hiç fark etmez, öyle değil mi?”

Elinor neredeyse yalvarırcasına söylemişti bu sözleri.

Bay Seddon köşkten ayrılmıştı.

Roddy’nin yüzü sinirle seğiriyordu.

“Servetin sana kalması doğru. Böyle olması gerek. Tanrı aşkına Elinor, sakın bu parayı sana çok gördüğümü sanma. O Tanrının belası parayı zaten istediğim filan yok!”

Elinor titrek bir sesle mırıldandı. “Ama Roddy zaten Londra’da, paranın kime kaldığının hiç önemli olmadığını, nasıl olsa birbirimizle evleneceğimizi konuşmamış mıydık?”

Genç adam cevap vermedi. Elinor ısrarını sürdürdü.

Esrarengiz Sanık

“Bunu söylediğini anımsamıyor musun Roddy?”

“Evet.”

Genç adam başını eğerek ayakkabılarına baktı. İyiden iyiye solgun yüzünde somurtkan bir ifade vardı, ince hassas ağzının etrafında hüznün çizgileri belirmişti.

Elinor birden kararlılıkla başını kaldırdı.

“*Evleneceksek...* bu hiç önemli değil. Bu doğru mu Roddy?”

“Ne?”

“Evlenecek olmamız?”

“Öyle düşündüğümü sanıyordum.” Roddy’nin sesi kayıtsız, hatta biraz sıkıntılıydı. “Tabii şimdi fikrin değiştiyse...”

Elinor bağırdı.

“Ah Roddy, biraz dürüst olamaz mısın?”

Genç adam eliyle boş ver dercesine bir işaret yaptı. Sonra ürperdi. Yanıt verdiğinde ses tonu kısık ve hırçındı.

“Bana ne oldu hiç bilmiyorum.”

Elinor boğulurcasına, “Ben biliyorum,” dedi.

Roddy hemen atıldı. “Belki de haklısın. Bütün olanlardan sonra karımın parasıyla geçinme fikri gerçekten hoşuma gitmiyor olabilir...”

Elinor’un yüzü bembeyaz kesilmişti. Bir an sustu, sonra ekledi. “Neden... Mary değil mi?”

Roddy sıkıntıyla mırıldandı.

“Sanırım öyle. Bunu nereden biliyorsun?”

Genç kız ağzını çarpıtarak alaycı bir havada gülümsedi.

“Anlamak hiç zor değil... Mary’ye her bakışında yüzünde herkesin anlayabileceği bir ifade...”

Genç adamın o soğukkanlı hali birden kayboldu.

Agatha Christie

“Ah Elinor, bana ne oldu... hiç bilmiyorum! Sanırım çıldırıyorum! Bu onu ilk gördüğüm an oldu – o ilk gün, koruda... Yalnızca yüzü... her şey allak bullak oldu. Bilemezsin bunun nasıl...”

Elinor, “Anlıyorum,” dedi. “Devam et.”

Roddy çaresizlik içinde konuşmaya devam etti.

“Ona âşık olmayı ben istemedim... Seninle çok mutluydum. Ah Elinor, ben ne kadar aşağılık bir adamım, seninle bu şekilde konuşmam...”

Elinor, “Saçmalama,” dedi. “Devam et. Anlat bana...”

Roddy ruhen ve bedenen çökmüş bir insan görünümünde konuşmayı sürdürdü.

“Muhteşem bir insansın. Seninle konuşmak beni çok rahatlatıyor. Seni çok sevdiğimi biliyorsun Elinor. Buna inanmalısın. Ama bu sanki bir büyü, efsunlanmış gibiyim. Her şey altüst oldu: Yaşam anlayışım, zevk aldığım şeyler ve tüm doğru bildiklerim... düzenim...”

Genç kız usulca mırıldandı.

“Aşkın mantığı yoktur.”

Roddy karamsarlıkla, “Öyle,” dedi.

“Ona söyledin mi?” diye sorarken Elinor’un sesi titriyordu.

“Bu sabah –budala gibi– bir an kendimi kaybettim...”

“Ya sonra?”

“Tabii... Mary beni hemen susturdu, lafı ağzıma tıkadı. Adeta şoka uğradı. Laura yenge –ve *senin*– yüzünden tabii...”

Elinor parmağındaki pırlanta nişan yüzüğünü çıkardı.

“Bunu geri alman daha doğru olacak Roddy.”

Roddy yüzüğü alırken mırıldandı. Elinor’un yüzüne bakamıyordu.

Esrarengiz Sanık

“Elinor, kendimi ne kadar kötü hissettiğimi, kendime ne kadar kızdığımı hiç bilemezsin.”

Elinor sakın sakın sordu.

“Sence Mary seninle evlenecek mi?”

Roddy başını salladı.

“Hiçbir fikrim yok. Hayır... uzun bir süre için hayır. Şu an için beni sevdiğini sanmıyorum. Ama belki zamanla bu duyguları değiştir...”

Elinor, “Haklısın,” dedi. “Mary’ye zaman vermelisin. Bir süre onu görme. Ve sonra her şeye, yeni baştan başla.”

“Elinor sevgilim! Sen bir insanın sahip olabileceği en iyi dostsun!” Birden Elinor’un elini tutarak öptü. “Şunu iyi bil Elinor, seni çok seviyorum – belki her zamankinden bile fazla! Bazen Mary’nin bir düş olduğunu düşünüyorum. Bu düşten uyanacağımı ve onun asla gerçek olmadığını göreceğimi...”

Elinor, “Mary olmasaydı,” diye mırıldandı.

Roddy birden kendini tutamayarak haykırdı.

“Bazen, keşke olmasaydı... diyorum Elinor, sen ve ben, biz birbirimize çok *uygunuz*... öyle değil mi? Sen ve ben – biz birbirimize çok uygunuz, değil mi?”

Elinor yavaşça başını eğdi.

“Oh evet,” dedi. “Uygunuz.”

Sonra da, Mary olmasaydı, diye düşündü.

Beş

I

Hemşire Hopkins coşkuyla, “Muhteşem bir cenaze töreniydi, değil mi?” dedi.

Hemşire O’Brien yanıtladı.

“Gerçekten de öyle. O çiçekler? Hiç o kadar güzel çiçekler gör-dün mü? Beyaz zambaklardan yapılmış o çelenk, sonra o sarı gül-lerden yapılan haç. Olağanüstüydü!”

Hemşire Hopkins iç çekerek bir çörek daha aldı. İki kadın Blue Tit Café’de oturuyorlardı.

Hopkins konuşmayı sürdürdü.

“Miss Elinor çok cömert bir kız. Hiç yapmak zorunda olmama-sına rağmen bana çok güzel bir armağan verdi.”

O’Brien heyecanla onayladı.

“Evet, evet, o iyi, nazik ve eli açık biri. Ben cimrilikten nefret ederim.”

“Tabii aslında çok büyük bir mirasa konu.”

Hemşire O’Brien, “Acaba,” diye söze girdiyse de hemen sustu.

Esrarengiz Sanık

Hemşire Hopkins, onu cesaretlendirmeye çalıştı.

“Evet? Evet, ne diyordun?”

“Yaşlı kadının vasiyetname yapmamış olması çok tuhaf, değil mi?”

Hemşire Hopkins hışımla homurdandı.

“Çok yanlış bu. İnsanların vasiyetname yapmaya zorlanması gerekir. Yapmazlarsa arkalarından türlü tatsızlık çıkıyor.”

Hemşire O’Brien, “Acaba vasiyetname yapsaydı servetini nasıl pay ederdi?” diye sordu.

Hemşire Hopkins, “Bildiğim *bir şey* varsa o da...” dedi.

“Neymiş o?”

“Mary’ye... Mary Gerrard’a mutlaka bir miktar para bırakırdı.”

“Doğru, çok doğru. Kesinlikle haklısın,” diye onaylayan diğer hemşire heyecanla ekledi. “Sana anlattım değil mi? O son gece zavalcılık çok kötü durumdaydı ve doktor, onu sakinleştirmek için elinden geleni yapıyordu. Miss Elinor, halasının elini avuçlarının arasına aldı ve Tanrı şahidim olsun ki...” Birden hemşire O’Brien’da İrlanda’ya özgü o hayalci kişilik ağır basmıştı. “Avukatı çağıracağına ve her şeyi ayarlayacağına söz verdi. Bu arada zavallı yaşlı kadın, ‘Mary, Mary,’ diye inleyip duruyordu. Miss Elinor, ‘Mary Gerrard’ı mı kastediyorsun?’ diye sordu ve açıkça Mary’ye haklarını vereceğine yemin etti.”

Hemşire Hopkins oldukça şüpheliydi.

“Aynen böyle mi oldu?”

Hemşire O’Brien ciddiyetle yanıt verdi.

“Aynen böyle oldu, bak, sana her şeyi tüm açıklığıyla anlatacağım: Bana kalırsa eğer Bayan Welman vasiyetname yapabilecek

Agatha Christie

kadar yaşasaydı belki de bu herkes için çok büyük bir sürpriz olacaktı. Kim bilir belki de sahip olduğu her şeyi Mary Gerrard'a bırakacaktı.”

Hemşire Hopkins şüpheli bir tavırla dudak büktü.

“Doğrusu buna pek ihtimal vermiyorum. Zaten bence doğrusu da herkesin servetini kendi kanından ve canından olanlara bırakması.”

Hemşire O'Brien anlaşılması güç bir şekilde mırıldandı.

“Akraba var, akraba var...”

“Ne demek istiyorsun?”

Hemşire O'Brien vakur bir tavırla, “Ben dedikoducu değilim,” dedi. “Ayrıca ölmüş birinin arkasından konuşmuş olmak da istemem.”

“Bu doğru. Sana hak veriyorum. Sözüün ağızdan dirhemle çıkması gerek.”

Çaydanlığa uzandı.

“Bu arada, dün eve gidince o kaybettiğin morfin ampulünü buldun mu?”

Hemşire Hopkins kaşlarını çatı.

“Hayır. Gerçi ne olduğunu bilememek beni çok tedirgin ediyor, ama şöyle bir düşüncem var: Dolabın kilidini açmak için onu birçok kez yaptığım gibi şöminenin rafına bırakmış *olabilirim*, oradan yuvarlanmış ve kâğıt sepetine düşmüş *olabilir*. Sonra da oradaki ıvır zıvırla birlikte çöpe atıldı. Ben de fark etmeden evden ayrılmış oldum. *Böyle* olmuş olması gerek, yoksa aklıma başka bir açıklama gelmiyor.”

“Herhalde, öyle olmalı. Sonuçta çantayı Hunterbury'nin holü dışında başka bir yerde bırakmadığından eminsin. Bu durumda bence de öyle olmuş olmalı. Fark etmeden çöpe atıldı.”

Esrarengiz Sanık

Hemşire Hopkins heyecanla, “Bu doğru,” dedi. “Başka bir şey olmuş olamaz, değil mi?”

Pembe süslü bir pasta aldı.

“Yoksa aksi takdirde...” diye söze girdi ama hemen sustu.

Diğeri hemen başıyla onayladı... belki de bunu oldukça hızlı yapmıştı.

“Artık bunun için hiç endişelenme.”

Hemşire Hopkins mırıldandı.

“Zaten endişelendiğim yok ki...”

II

Siyah matem giysileri içinde genç ama ağırbaşlı bir görünümü olan Elinor kütüphanede Bayan Welman'ın büyük yazı masasının başında oturuyordu. Önünde dağınık bir şekilde duran bir sürü kâğıt vardı. Genç kız, Bayan Bishop'la ve hizmetçilerle konuşmasını henüz bitirmişti. Şimdi sıra Mary Gerrard'daydı. Mary odaya girmiş ancak kapının ağzında tereddütle duraklamıştı.

“Beni mi görmek istemiştiniz Miss Elinor?”

“Ah evet, Mary. Haydi, gel otur.”

Mary ilerleyerek Elinor'un gösterdiği koltuğa oturdu. Koltuk kısmen pencereye dönüktü. Camdan süzülen ışık genç kızın yüzüne vuruyor, altın sarısı saçlarının parıldamasını sağlıyor, pürüzsüz cildinin bütün güzelliğini ortaya koyuyordu.

Elinor elini alnına koymuş, yüzüne siper etmişti. Bir yandan da parmaklarının arasından Mary'nin yüzünü inceliyordu.

Bu arada düşünüyordu.

Agatha Christie

“Bir insandan bu kadar nefret etmek ve bu duyguyu belli etmemek olacak şey mi?”

Sonra sakın, ciddi bir ifadeyle konuya girdi.

“Mary, sanırım halamın seni çok sevdiğini ve geleceğin için endişelendiğini biliyorsun.”

Mary yumuşak bir sesle mırıldandı.

“Halanız bana karşı her zaman çok iyiydi.”

Elinor soğuk ve kayıtsız ses tonuyla konuşmayı sürdürdü.

“Eğer halamın vasiyetname yapacak zamanı olsaydı bazı kişilere bir şeyler bırakmak istediğini biliyorum. Ama vasiyetname yapamadan öldüğü için onun bu isteklerini gerçekleştirme sorumluluğu bana düştü. Bay Seddon’la konuştum. Onun önerileri çerçevesinde hizmetlilere buradaki hizmet süreleriyle bağlantılı olarak verilecek miktarı kararlaştırdık.” Sözlerine kısa bir ara verdi. “Tabii sen farklısın, seni onlarla aynı sınıfa koymuyorum.”

Bu sözlerinin bir ölçüde de olsa olumlu bir etki yapacağını umuyordu ama genç kızın yüz ifadesinde en ufak bir değişiklik bile olmadı. Mary söylenenleri, ardından ne geleceğinin beklentisiyle, soğukkanlılıkla dinliyordu.

Elinor sözlerini sürdürdü.

“Gerçi halam o son gecesinde konuşacak durumda değildi, ama yine de bana isteğini anlatmayı başardı. Açıkça senin geleceğinin garantiye alınmasını istiyordu.”

Mary usulca, “Halanız çok iyi bir insandı,” dedi.

Elinor hırçın, aceleci bir havada devam etti.

“Formalitelere tamamlanır tamamlanmaz, iki bin sterlin kadar bir paranın hesabına geçirilmesini sağlayacağım. Bu para senin... istediğin şekilde kullanabilirsin.”

Esrarengiz Sanık

Mary kıpkırmızı kesildi.

“İki bin sterlin mi? Ah, Miss Elinor, ne kadar iyisiniz! Ne diyeceğimi bilemiyorum!”

Elinor yüksek sesle, “Bu bir iyilik değil ve iyi olan da ben değilim,” dedi. “Lütfen bir şey söyleme.”

Mary kızardı.

“Bu para benim ne kadar işime yarayacak bilemezsiniz,” diye mırıldandı.

Elinor, “Buna sevindim,” dedi.

Bir an tereddüt etti. Mary’nin üzerinden odanın diğer tarafına baktı. Sonra zorlanarak da olsa sordu. “Gelecekle ilgili bir planın var mı?”

Mary heyecanla, “Evet,” dedi. “Meslek eğitimi almak istiyorum. Belki masaj eğitimi alırım. Hemşire Hopkins’in önerisi bu.”

Elinor, “Fena bir fikir değil,” diye mırıldandı. “Bay Seddon’dan sana ilk fırsatta biraz avans verilmesini isteyeceğim... tabii mümkünse.”

Mary, minnetle ona baktı.

“Siz çok, *çok* iyisiniz Bayan Elinor.”

Kısaca, “Bu halamın isteği idi,” diyen Elinor farklı bir şey söyleyip söylememe konusunda bir an tereddüt etti. Sonra ekledi. “Evet, sanırım hepsi bu kadar.”

Mary, onun bu sözlerindeki geçiştirme havasını sezmişti. Hafifçe irkildi. Yavaşça ayağa kalkarak, “Çok teşekkür ederim, Miss Elinor,” dedi ve hemen odadan çıktı.

Elinor yerinde hiç kımıldamadan oturuyordu. Gözlerini sabit bir noktaya dikmişti. Yüzü tamamen ifadesizdi. Aklından geçenleri anlamak mümkün değildi. Ama yine de orada uzun bir süre hareketsiz, öylece oturdu...

III

Elinor sonunda Roddy'yi aramaya çıktı. Onu kahvaltı odasında buldu. Genç adam pencereden dışarıyı seyrediyordu. Elinor'un içeri girmesiyle birlikte arkasını döndü.

Elinor hemen konuya girdi.

"Neyse hallettim. Bayan Bishop'a beş yüz sterlin verilecek... Uzun bir süredir burada çalışıyor. Aşçıya yüz ve hizmetçilere de, yani Milly ve Olive'e de elli sterlin verilecek. Diğerlerinin her birine de beşer sterlin. Baş bahçıvan Stephens'e de yirmi beş. Tabii bir de bekçi kulübesindeki ihtiyar Gerrard var. Onun için henüz bir şey yapmadım. Sanırım artık emekliye ayrılmak istiyordur, değil mi?"

Kısa bir süre bekledikten sonra konuşmaya devam etti.

"Mary Gerrard'a da iki bin sterlin verilmesini ayarlayacağım. Laura halam da bunun yapılmasını isterdi, değil mi? Peki sence bu miktar yeterli mi? Bana uygun gibi geldi."

Roddy, onun yüzüne bakmadan yanıt verdi.

"Bence doğru miktar. Sen kararlarında her zaman doğru ve kursuzsun Elinor."

Yeniden pencereye dönerek dışarı bakmaya başladı.

Elinor bir an için soluğunu tuttu, sonra gergin, telaşlı bir havada konuşmaya başladı. Ağzından çıkan sözcükler anlamsız, dağınıktı.

"Bir konu daha var. Ben, doğru olanı yapmak istiyorum, yani demek istediğim sen de payına düşeni almalısın Roddy."

Bu sözleri duyan Roddy öfkeyle Elinor'a döndüyse de genç kız buna hiç aldırmadan konuşmayı sürdürdü.

"Lütfen beni *dinle* Roddy! Adil olan bu! Yaptığım yalnızca hakkın olanı sana vermek. Bu para amcanındı – ondan karısına kal-

Esrarengiz Sanık

dı. Amcan hiç kuşkusuz bunun en sonunda sana döneceğini düşünmüştü. Laura halam da böyle olmasını istiyordu. Bunu biliyorum çünkü her zaman laf arasında söylerdi. Eğer *halamın* parası bana *kalıyorsa* –*amcanın* parası da sana *kalmalı*, doğru olan bu. Yalnızca Laura hala vasiyetname yapmaktan korktuğu için... senin hakkını yemiş olduğumu hissetmek, sana haksızlık yaptığımı düşünmek istemem. Sen de... bunun çok mantıklı olduğunu kabul etmelisin.”

Roddy’nin hassas, duygulu, ince uzun yüzü bembeyaz kesilmişti.

“Tanrım Elinor, beni iyiden iyiye mahcup etmeyi mi istiyorsun? Nasıl olur da bir an için bile... senden o parayı alabileceğimi düşünürsün?”

“Onu sana *veren* ben değilim ki... bu senin hakkın.”

Roddy çılgıncasına haykırdı.

“Senin parayı istemiyorum!”

“Benim değil ki.”

“Yasal olarak senin... Önemli olan da bu. Tanrı aşkına bana karşı sağduyulu davranıyormuş numarası yapmayı bırak. Senin bir kuruşunu bile istemiyorum. Bana karşı Bayan Cömert numarası yapmana izin vermeyeceğim.”

Elinor haykırdı. “Roddy!”

Genç adam boş ver gibi bir el hareketi yaparken mırıldandı.

“Elinor tatlım, çok affedersin. Bağışla beni! Çok üzgünüm. Ne dediğimi ben de bilmiyorum. Deli gibiyim... Nerede olduğumu, ne yaptığımı bilmiyorum...”

Elinor yavaşça, “Zavallı Roddy,” dedi.

Roddy yeniden pencereye dönerek, perdenin kordonuyla oynamaya başladı. Ve farklı bir ses tonuyla kayıtsız bir havada sordu.

Agatha Christie

“Şey... onun, yani Mary Gerrard’ın gelecekle ilgili planlarını biliyor musun?”

“Söylediğine göre masaj eğitimi alacakmış.”

“Anlıyorum...”

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Elinor dikleşerek başını arkaya attı. Kararlı, dayatmacı bir ses tonuyla konuşmaya başladı.

“Roddy biraz beni dinlemeni istiyorum.”

Genç adam şaşkınlık içinde ona döndü.

“Elbette Elinor.”

“Sana bir önerim olacak ve bunu yapmanı istiyorum.”

“Önerin ne Elinor?”

“Şu anda belirli bir bağımlılığın yok. Yani istediğin zaman izin alabilirsin değil mi?”

“Evet, tabii.”

“Öyleyse yap bunu. İzin al, bir yerlere git, örneğin Avrupa’ya git ve orada üç ay kadar kal. Yeni arkadaşlar edin, yeni yerler gör. Seninle açık konuşmak istiyorum. Şu an için Mary Gerrard’a delicesine âşık olduğunu düşünüyorsun. Belki gerçekten öylesin de. Ama bu kıza yaklaşman için doğru zaman değil... bunu sen de biliyorsun. Nasıl olsa nişanımızı da kesin olarak bozduk. Özgür bir insan olarak yurtdışına git... ve üç ayın sonunda özgür bir insan olarak kararını ver. O zamana kadar Mary’ye gerçekten âşık mısın, yoksa bu geçici bir heves mi, bunu da anlamış olursun. Ve eğer kızı gerçekten sevdiğinden emin olursan... o zaman geri döner, ona gider ve durumu açıklarsın. Bu durumda –karşısına kendinden emin biri olarak çıktığından– seni ciddi olarak dinleyeceğinden eminim.”

Roddy, Elinor’un yanına gelerek elini tuttu.

“Sen olağanüstü bir insansın Elinor! Son derece mantıklı, zeki! Asil! Senin içinde dar kafalılığın, bencilliğin ve kötülüğün zerresi

Esrarengiz Sanık

bile yok! Seni řu anda sözcüklerle ifade edemeyeceğim kadar takdir ediyorum. Hayranım sana! Dediğini yapacağım Elinor. Gideceğim, her şeyden uzaklaşacağım... Aşk denilen o hastalığa mı yakalandım yoksa aptalca kendi kendimi mi kandırıyorum, bunu anlayacağım. Ah Elinor, tatlım, seni gerçekten ne kadar sevdiğimi bilemezsin. Her zaman benden bin kat daha iyi bir insan olduğunu düşündüm. Tanrı seni korusun tatlım, hepimizin iyiliği için!”

Çabucak eğilip sevgiyle Elinor’un yanağından öptü ve odadan çıktı.

Neyse ki arkasını dönüp bakmadı ve genç kızın yüzündeki ifadeyi görmedi.

IV

Mary birkaç gün sonra hemşire Hopkins’e tahminlerinin tuttuğu müjdesini verdi.

Deneyimli bir hemşire olan kadın, onu içtenlikle kutladı.

“Doğrusu çok şanslısın, Mary’ciğim,” dedi sevinçle. “İhtiyar gerçekten de sana para bırakmayı istemiş olabilirdi, ama böyle şeyler resmiyete dökülmedikçe hoş bir umuttan, iyi niyetten öteye gitmez. Açıkçası vasiyetname yapmadığı için tek bir kuruş bile alamayabilirdin.”

“Bayan Elinor, Bayan Welman’ın ölmeden hemen önce, o gece ondan benim için bir şeyler yapmasını istediğini söyledi.”

Hemşire Hopkins homurdandı.

“Söylemiş olabilir. Ama birçok kişi sonradan bunu hiç duymamış, unutmuş rolü yapmayı yeğler. Özellikle de akrabalık ilişkilerin-

Agatha Christie

de genellikle böyle olur. Öyle şeyler gördüm ki, anlatsam inanmazsın. Ölmeden önce sevgili oğullarından ya da sevgili kızlarından arkalarından bazı isteklerinin yerine getirilmesini isteyen insanlar. Verilen sözler. Ve sonra bu gibi olayların onda dokuzunda verilen sözler unutulur ya da isteğin gerçekleştirilmemesi için geçerli bir neden bulunur. İnsan her yerde aynı ve hiç kimse de yasal olarak zorunlu olmadığı sürece elindeki paradan olmak istemez. İnan bana Mary yavrum, çok şanslısın ve Miss Carlisle de gördüğüm birçok insandan daha mert ve dürüst.”

Mary ağır ağır mırıldandı. “Ama yine de... bana o benden hiç hoşlanmıyormuş gibi geliyor.” Hopkins çekinmeden, “Bunun nedeni ortada,” dedi. “Öyle masum masum bana bakma Mary. Bay Roddy’nin sana ne zamandır baygın baygın baktığının farkındayım.”

Mary kıpkırmızı kesildi.

Hemşire Hopkins ekledi. “Bana kalırsa genç adam, sana fena halde tutuldu. Yıldırım aşkı olsa gerek! Peki ya sen? Sen de ondan hoşlanıyor musun?”

Mary kararsızlıkla yanıt verdi.

“Ben... ben... bilemiyorum. Sanmıyorum. Ama tabii o çok hoş biri.”

Hemşire Hopkins, “Hım,” dedi. “*Benim* pek hoşlanacağım bir tip değil! Titiz, zor beğenen ve çabuk sinirlenen biri o! Yemek konusunda da çok seçici. Evlenmek için hiç acele etme Mary, tatlım! Sende bu güzellik varken seçim şansını hep sende olur. Hemşire O’Brien geçen gün senin için ‘filmlerde oynasa’ dedi. Duyduğuma göre sarışınları yeğliyorlarmış.”

Mary’nin hafifçe kaşları çatıldı, düşünceliydi.

Esrarengiz Sanık

“Hemşire Hopkins, sence babam konusunda ne yapmalıyım? Alacağım paranın bir kısmını kendisine vermem gerektiğini söylüyor.”

Hemşire Hopkins hiddetle bağırdı.

“Sakin böyle bir şey yapma! Bayan Welman böyle bir şeyi asla istemezdi. Zaten kanımca sen olmasaydın onu yıllar önce kovmuş olurdu. Gerrard’dan daha tembel bir adam olamaz!”

Mary iç çekti.

“Bayan Welman gibi birinin parasının nasıl dağıtılacağına ilişkin bir vasiyetname yapmamış olması ne tuhaf değil mi?”

Hemşire Hopkins başını salladı.

“İnsanlar böyledir işte, şaşırtırlar. Bazen en basit şeyleri ihmal ederler.”

Mary, “Bu bana çok aptalca görünüyor,” dedi.

Hopkins alaycı bir tavırla gülümsedi.

“Peki ya sen Mary, sen vasiyetnamenini yaptın mı?”

Mary hayretle baktı.

“Yoo.”

“Halbuki yirmi birini de geçtin.”

“İyi de, benim bırakacak bir şeyim yok ki! Ama şimdi param var sayılır.”

Hemşire Hopkins ciddiyetle, “Tabii var,” dedi. “Üstelik hiç de küçümsenecek bir miktar değil.”

“Neyse, henüz acelesi yok...”

Hemşire Hopkins başını salladı.

“İşte gördüğün gibi bütün insanlar aynıdır. Kimse ölümü üstüne kondurmaz. Sağlıklı biri olsan da her an bir otobüste ya da arabadayken kaza geçirebileceğini veya yolda giderken bir arabanın

Agatha Christie

sana çarpabileceğini düşünmen gerekir, ama düşünmemen son derece doğal tabii.”

Mary güldü.

“Ben vasiyetname nasıl yapılır onu bile bilmiyorum.”

“Çok kolay. Vasiyetname yazabilmen için özel formlar var ve postanede satılıyor. Gel gidip bir tane alalım.”

Kısa bir süre sonra hemşire Hopkins’in evinde form masaya yayılmış ve bu önemli konu tartışılmaya başlanmıştı. Hemşire Hopkins çok eğleniyor gibiydi. Hopkins’e göre vasiyetname ölüm kadar ilgi çekici bir şeydi.

Mary sordu.

“Vasiyetname yapmazsam param kime kalacak?”

Hopkins tereddütle, “Herhalde babana,” dedi.

Mary sert bir sesle bağırdı.

“Asla! Her şeyimi Yeni Zelanda’daki teyzeme bırakmayı yeğlerim.”

Hemşire Hopkins gülerek, “Zaten babana bir şey bırakmaya kalkışmanın bir faydası olmaz,” dedi.

“Onun pek fazla yaşayacağını sanmam.”

Mary daha önce de hemşirenin bu tür tahminlerde bulunduğunu duymuştu, bu yüzden sözlerini ciddiye almadı.

“Teyzemin adresini hatırlamıyorum. Zaten ondan yıllardır haber almıyoruz!”

Hemşire Hopkins, “Bunun önemli olacağını sanmıyorum,” dedi. “Adını biliyorsun, değil mi?”

“Onunki de Mary. Mary Riley.”

“İyi ya işte. Kâğıda her şeyini ölmeden önce kendi özgür iradenle Maidensford-Hunterbury’de oturan merhum Eliza Gerrard’ın kız kardeşi, Mary Riley’ye bıraktığını yaz.”

Esrarengiz Sanık

Mary masaya eğilerek yazmaya başladı. Vasiyetnamesini tamamladığı sırada birdenbire ürperdi. Güneşle arasına bir gölge girmişti. Başını kaldırıp baktığında Elinor Carlisle'in dışarıda durmuş ona baktığını gördü.

Elinor, "Böyle heyecanla ne yapıyorsunuz?" diye sordu.

Hemşire Hopkins bir kahkaha attı.

"Mary vasiyetnamesini hazırlıyor."

"Vasiyetnamesini mi yapıyor?"

Elinor birden gülmeye başladı... Tuhaf bir gülmeydi bu... neredeyse isterik denecek nitelikte.

"Demek vasiyetnamenı yazıyorsun Mary? İşte bu *ilginç*. Çok *ilginç*... komik!"

Gülerek arkasını döndü ve hızla sokakta ilerlemeye başladı.

Hemşire Hopkins, onun arkasından bakakalmıştı.

"Tuhaf! Ne oldu ona?"

V

Elinor birden arkasından birinin kolundan tuttuğunu hissederek durduğunda hâlâ gülüyordu. Hızla arkasına döndü.

Doktor Lord, kaşlarını çatmış ona bakıyordu. Buyurgan bir havada sordu:

"Neye gülüyordunuz?"

"Bilmem ki... gerçekten bilmiyorum."

Peter Lord, "Ama bu çok aptalca bir yanıt," dedi.

Elinor kızardı.

"Sanırım sinirim bozuldu ya da öyle bir şey işte. Bölge hemşiresinin evinin penceresinden içeri baktığımda Mary Gerrard'ı vasi-

Agatha Christie

yetnamesini yazarken gördüm. Bu çok komiğime gitti, ama nedenini de bilemiyorum.”

Lord sert bir tonda, “*Bilmiyor musunuz?*” dedi.

“Aptalca bir şeydi... dedim ya... Sinirlerim bozuldu.”

“Size bir ilaç yazayım.”

Elinor samimi bir tavırla, “Çok yararlı olur,” dedi.

Doktor alaycı bir havada gülümsedi.

“Bence kesinlikle yararsız. Ama karşımdaki insanlar sorunlarının ne olduğunu açıkça söylemediklerinde elimden gelen ne yazık ki yalnızca bu.”

“Bir sorunum yok.”

Peter Lord sakın, yatıştırıcı bir ses tonuyla, “Çok sorunuz var,” dedi.

“Çok gergin olduğumu, kötü günler geçirdiğimi kabul ediyorum, sanırım çözmem gereken...”

“Kötü günler geçirdiğiniz doğru, bunların geçmiş olduğunu umarım. Ama benim bahsettiğim bu değil.” Bir an susup ardından sordu. “Burada... köşkte bir süre daha kalacak mısınız?”

“Yarın ayrılıyorum buradan.”

“Yani burada oturmayacak mısınız?”

Elinor başını salladı.

“Hayır... asla. Düşünüyorum da... yani... şey... iyi bir teklif alırsam köşkü satabilirim de.”

Doktor Lord kuru bir sesle, “Anlıyorum,” dedi.

Elinor elini uzattı.

“Artık eve gitmem lazım.”

Peter Lord, genç kızın elini sıkıca sıktı.

“Miss Elinor, bana biraz önce gülerken kafanızdan neler geçtiğini samimi olarak açıklar mısınız? O an ne düşünüyordunuz?”

Esrarengiz Sanık

Elinor hızla elini çekti.

“Ne düşünebilirim ki?”

“İşte benim de bilmek istediğim bu.”

Genç adamın yüzünde ciddi, hatta endişeli bir ifade vardı.

Elinor sabırsızlıkla, “Mary’nin vasiyetname yapması komik geldi, hepsi ol!” dedi.

“Mary Gerrard’ın vasiyetname yapması mı? Neden? Vasiyetname yapmak son derece doğru bir işlem. Birçok sorunu önler. Tabii bazen *sorun çıkmasına* da neden olur, o başka.”

Elinor birden bağırdı.

“Doğru! Herkes vasiyetname yapmalı. Kastettiğim bu değildi.”

Doktor Lord, “Bayan Welman da vasiyetname yapmalıydı,” dedi.

Elinor, ona içtenlikle hak verdiğini belirtti.

“Evet, kesinlikle.”

Bu arada yüzü kızarmıştı.

Doktor Lord birden hiç beklenmedik bir şekilde sordu.

“Ya siz?”

“Ben mi?”

“Evet. Bir an önce herkesin vasiyetname yapması gerektiğini söylediniz. Peki ya siz... siz vasiyetname yaptınız mı?”

Elinor bir an için ona bakakaldı. Sonra da güldü.

“Ne tuhaf! Hayır, yapmadım. Aklıma bile gelmedi. Ben Laura halama benziyorum. Biliyor musunuz ne yapacağım, Doktor Lord? Eve döner dönmez hemen bu vasiyetname işi için Bay Seddon’a bir mektup yazacağım.”

Peter Lord, “Bu akıllıca bir şey olur,” dedi.

VI

Elinor kütüphanedeydi, yazdığı mektubu henüz bitirmişti.

“Sevgili Bay Seddon,

İmzalamam için bir vasiyetname hazırlatır mısınız?

Pek basit bir vasiyetname olacak bu. Öldüğüm zaman her şeyimin Roderick Welman’a verilmesini istiyorum.

Saygılarımla,

Elinor Carlisle.”

Genç kız, saate bir göz attı. Posta birkaç dakikaya kadar gidecekti.

Çekmeceyi açtı, ama aynı anda son pulu daha o sabah kullanmış olduğunu anımsadı.

Sonra yukarıda, yatak odasındaki komodinin gözünde posta pulu olduğunu düşünerek ayağa kalktı. Hatta bundan emindi.

Hızla merdivenlerden yukarı çıktı. Elinde posta puluyla kütüphaneye geri döndüğünde Roddy’yi pencerenin önünde durmuş, dışarı bakarken buldu.

Elinor’u görünce, “Demek yarın buradan ayrılıyorruz?” diye mırıldandı. “Sevgili Hunterbury. Burada çok güzel günlerimiz oldu.”

Elinor, “Köşk satılırsa üzülür müsün?” diye sordu.

“Hayır hayır! Bence yapılabilecek en iyi şey bu.”

Kısa bir sessizlik oldu.

Elinor yazdığı mektubu aldı, son bir kez göz attı. Sonra zarfa koyarak kapattı, üzerine de pulu yapıştırdı...

Altı

Hemşire O'Brien'ın, 14 Temmuz'da hemşire Hopkins'e yazdığı mektup:

Laborough Malikânesi

“Sevgili Hopkins... Sana daha önce yazacaktım ama fırsatım olmadı. Burası çok güzel bir ev ve sanırım buradaki tablolar çok ünlü. Ancak buranın Hunterbury kadar rahat olmadığını söylersem, sanırım ne demek istediğimi anlarsın. Burada, bu ıssız yörede hizmetçi bulmak çok güç, çalışan kızların çoğu toy ve bazıları hiç de yardıma hazır, iyi niyetli tipler değil. Gerçi ben asla sorun yaratan bir tip olmaktan hoşlanmam, öyle biri de değilim. Ama bir evde hiç değilse yukarı tepside gönderilen yemekler sıcak olmalı, su kaynatmak sorun olmamalı ve çay da kanar suyla yapılmalı. Ne yazık ki burada öyle değil.

Neyse, hastam son derece nazik, sakın bir beyefendi... Çift taraflı zatürree... ama kritik dönemi atlatmış ve doktor durumunun iyiye gittiğini söylüyor.

Sana yazacaklarım çok ilgini çekecek, düşünebileceğin en tuhaf rastlantı bu. Burada salonda, kuyruklu piyanonun üs-

Agatha Christie

tünde büyük gümüş çerçeveli bir fotoğraf var. Belki inanmayacaksın ama bu... hani sana daha önce de bahsettiğim... Bayan Welman'ın ölmeden önce isteyip baktığı Lewis fotoğrafının aynısı. Tabii bunu görünce çok şaşırdım ve meraklandım... bu kim olabilirdi? Evin kâhyasına onun kim olduğunu sordum... 'Lady Rattery'nin erkek kardeşi Sör Lewis Rycroft' olduğunu söyledi. Sanırım bu yörede bir yerlerde oturuyormuş ve savaşta ölmüş. Ne üzücü değil mi? Yine kayıtsız bir tavırla, 'Evli miydi?' diye sordum. Kâhya, evli olduğunu, ama Lady Rycroft'un evlenmelerinden kısa bir süre sonra akıl hastanesine kapatıldığını ve zavallılığın hâlâ hayatta olduğunu söyledi. Ne ilginç değil mi? Anlayacağın biz tahminlerimizde feci şekilde yanılmışız. Herhalde Sör Lewis Rycroft'la Bayan Welman birbirlerine âşıktılar! Ama adamın karısı akıl hastanesinde olduğu için evlenemediler. Aynen filmlerdeki gibi değil mi? Kadıncağızın ölmeden önce bütün o yılları anımsayıp, adamın fotoğrafına bakması. Kâhyanın dediğine göre adam 1917'de ölmüş. Bu çok romantik bir aşk öyküsü olmalı, bunu hissediyorum.

Myrna Loy'un yeni filmini seyrettin mi? Maidensford'da bu hafta oynadığını okudum. Bu civarda hiç sinema yok! Oh Tanrım, taşrada tıklıp kalmak korkunç bir şey. Doğru dürüst hizmetçi bile bulamamaları hiç de şaşılacak şey değil.

Neyse, görüşmek üzere sevgili dostum. Son haberlerin olduğu mektubunu bekliyorum.

Sevgiler,
Eileen O'Brien."

Esrarengiz Sanık

Hemşire Hopkins'ın 14 Temmuz'da Hemşire O'Brien'a yazdığı mektup:

Rose Köşkü

"Sevgili O'Brien,

Burada her şey eskisi gibi. Hunterbury Köşkü boşaldı... Tüm hizmetliler gitti ve evin önüne 'satılık' levhası asıldı. Geçen gün Bayan Bishop'u gördüm, yaklaşık iki kilometre kadar ötede oturan kız kardeşinde kalıyormuş. Senin de tahmin edeceğin gibi köşkün satılacak olması onu çok üzüyor. Sanırım Miss Elinor'un Bay Welman ile evleneceğine ve burada yaşayacaklarına inanıyordu. Bayan Bishop, nişanın bozulduğunu söyledi. Miss Carlisle hemen senin arkandan Londra'ya döndü. Giderken bazı davranışları gerçekten çok tuhaftı. Hiçbir anlam veremedim. Mary Gerrard da Londra'ya gitti, masaj eğitimi almaya başlamış. Bence kız çok yerinde bir karar verdi. Miss Elinor, ona iki bin sterlin kadar bir para verecekmış. Doğrusu bunu çok takdir ettim, çok cömert ve birçok insanın yapmayacağı bir şey.

Bu arada bazen bazı şeyler çok tuhaf bir biçimde ortaya çıkabiliyor. Bana Bayan Welman'ın ölümünden önce sana gösterdiği, Lewis imzalı bir fotoğraftan bahsettiğini anımsıyorsun, değil mi? Geçen gün Bayan Slattery'le konuşuyordum. (Kendisi Doktor Lord'dan önceki yaşlı doktor, Ransome'un evinde kâhya olarak çalışıyordu.) Tüm yaşamı burada geçtiği için elbette ki bu yöredeki insanları ve burada olup bitenleri çok iyi biliyor. Geçen gün onunla konuşurken konuyu özellikle isimler konusuna getirdim ve laf arasında da Lewis adından, bu isme

artık pek rastlanmadığından söz ettim. Kadın bunun üzerine birkaç kişinin yanı sıra Forbes Köşkü'nde oturan Sör Lewis Rycroft adlı birinden de bahsetti. Adam Birinci Dünya Savaşı sırasında 17. Mızraklı Süvari Birliği'ndeymiş, savaşın sonuna doğru şehit düşmüş. Ona, 'O Hunterbury Köşkü'nün sahibi Bay Welman'ın yakın dostuydu, değil mi?' diye sordum. Bayan Slattery bana anlamlı anlamlı baktı ve öyle olduklarını, hatta bazılarına göre onların arkadaştan da öte bir dostlukları olduğunu söyledi. Sonra kendisinin bu konuda daha fazla konuşmak istemediğini, ayrıca yakın dost olmamaları için bir neden de olmadığını söyledi. Ben hemen, 'Herhalde Bayan Welman o sırada duldu?' diye sordum. 'Tabii,' dedi. 'Duldu.' Kadının ifadesinden bu konuda bir tuhaflik olduğunu hemen sezdim ve üzerine gittim. 'Madem Bayan Welman duldu, o halde neden evlenmediler?' diye sordum. Bayan Slattery de, 'Evlenmeleri olanaksızdı. Adamın akıl hastanesinde kalan bir karısı vardı,'" dedi. Görüyorsun işte, artık her şeyi öğrendik. Ne olay ama değil mi? Tuhaf, özellikle de bugün artık boşanmanın ne kadar kolaylaşmış olduğunu düşününce. Sanırım o zamanlar neden akıl hastalığı bile olsa boşanmak ayıp sayılıyordu.

Mary Gerrard'ın peşinde dolaşan o iriyarı yakışıklı genci, Ted Bigland'ı anımsıyor musun? Benden birçok kez kızın Londra'daki adresini istedi, ama vermedim. Bence Mary, Ted için çok fazla. Bilmem fark etmiş miydin, Bay R... W. Mary'ye delicesine âşıktı. Aslında bu birçok sorunu da birlikte getirdi. Bence onun Miss Carlisle ile nişanını bozmasının nedeni de buydu. Bu Miss Carlisle'i çok sarstı. Miss Carlisle o genç adamda ne buluyordu bilmem... Bana sorarsan beş para bile

Esrarengiz Sanık

etmez biri, ama güvenilir bir kaynaktan duyduğuma göre kız, Bay Roderick'e çılgıncasına âşıkmuş. Ne karışık işler, değil mi? Üstelik bütün servet de kıza kaldı. Halbuki genç adam hep yengesinin kendisine de bir şeyler bırakacağını umuyormuş.

Kulübedeki ihtiyar Gerrard'ın durumu da son zamanlarda hiç iyi değil... Son günlerini yaşıyor gibi ama yine her zamanki gibi aksi ve lanet. Hiç düşünmeden aptalca, ahlaksızca konuşmayı sürdürüyor. Hatta geçen gün Mary'nin kendi kızı olduğunu iddia etmeye bile kalkıştı. 'Senin yerinde olsaydım, müteveffa karımın ardından böyle şeyler söylemekten utanırdım,' dedim. Dik dik yüzüme baktı ve 'Sen budalanın birisin, dünyanın farkında değilsin,' diye homurdandı. Ne adi adam değil mi? Onu iyice benzettim. Anladığım kadarıyla karısı onunla evlenmeden önce Bayan Welman'ın oda hizmetçisiymiş.

Geçen gün The Good Earth adında çok güzel bir film seyrettim. Sanırım Çin'deki kadınlar çok çile çekiyorlar.

*Sevgiler,
Jessie Hopkins."*

Hemşire Hopkins'in hemşire O'Brien'a yolladığı posta kartı:

"Mektuplarımızın çakışmış olması ne tuhaf. Bu arada havalar da ne kötü değil mi?"

Hemşire O'Brien'ın hemşire Hopkins'e gönderdiği posta kartı:

"Mektubunu bu sabah aldım. Ne tesadüf değil mi?"

Agatha Christie

Roddy Welman'ın Elinor Carlisle'e 15 Temmuz'da yazdığı mektup:

"Sevgili Elinor,

Mektubunu henüz aldım. Emin ol, Hunterbury'nin satılması beni hiç etkilemiyor. Bana danışmak istemen büyük nezaket. Bence de köşkte oturmayı istemediğine göre orayı satman en akıllıca davranış. Yine de orayı satmakta zorlanabileceğini düşünüyorum. Günümüz gereksinimlerine göre orası gerçekten çok büyük bir yer, gerçi gazıyla, elektriğiyle modernize edilmiş ve iyi sakinler ve uşaklar sayesinde bakımlı, tertemiz kalmış bir yer, ama yine de satışının zor olabileceği kanısındayım. Neyse, sana iyi şanslar dilerim!

Burada hava inanılmaz iyi, çok sıcak. Günün büyük kısmını denizde geçiriyorum. Oldukça kalabalık, neşeli bir ortam var ama ben pek kimseyle ahbaplık etmiyorum. Bana bir defasında insanlarla kaynaşmaktan pek hoşlanmadığımı söylemiştin. Korkarım bunda haklısın. İnsanların büyük çoğunluğunu son derece itici buluyorum. Onlar da bunun karşılığını veriyorlar.

Bence sen çok farklı bir insansın, insanoğlunun en başarılı, en üstün örneklerinden birisin. Sanırım bir iki hafta içinde Dalmaçya kıyılarına geçeceğim. 22'sinden itibaren bana Thomas Cook, Dubrovnik adresinden ulaşabilirsin. Lütfen senin için yapabileceğim bir şey varsa çekinmeden söyle.

*Sevgi, saygı ve hayranlıkla,
Roddy."*

Esrarengiz Sanık

Avukat Bay Seddon'un 29 Temmuz'da Elinor Carlisle'e yazdığı mektup:

104 Bloomsbury Meydanı

"Sevgili Miss Carlisle,

Bence Binbaşı Somervell'in Hunterbury için verdiği on iki bin beş yüz sterlinlik teklifi kabul etmelisiniz. Son zamanlarda köşkerin satılmaları çok güç ve verilen teklif de oldukça iyi görünüyor. Ancak bu teklif şu an için geçerli, Binbaşı Somerwell'in yöredeki diğer köşkerlerle de ilgilendiğini biliyorum. Bu yüzden kararınızı vermekte biraz acele etmenizi öneririm.

Binbaşı Somervell anladığım kadarıyla köşkü üç ay için eşyalarıyla birlikte satın almayı düşünüyor. Bu süre içerisinde yasal formaliteler tamamlanabilir ve satış gerçekleştirilir.

Bekçi Gerrard'a ve onun emekli edilmesi konusuna gelince, Doktor Lord'dan adamın çok ağır hasta olduğunu ve son günlerini yaşadığını öğrendim.

Veraset işlemleri henüz tamamlanmadı, ama Miss Mary Gerrard'a bazı ayarlamalar yapabilmesi için avans olarak bin sterlin verdim.

*Saygılarımla,
Edmund Seddon."*

Doktor Peter Lord'un 24 Temmuz'da Miss Elinor Carlisle'e yol-
ladığı mektup:

"Sevgili Miss Carlisle,

İhtiyar Gerrard bugün vefat etti. Sizin için yapabileceğim bir şey var mı? Köşkü yeni eyalet temsilcimiz Binbaşı Somervell'e sattığınızı duydum.

*Saygılarımla,
Peter Lord."*

Agatha Christie

Elinor Carlisle'in 25 Temmuz'da Mary Gerrard'a gönderdiği mektup:

"Sevgili Mary,

Babanın ölümünü duyunca çok üzıldüm. Binbaşı Sommervell adında biri Hunterbury'yi satın almak istiyor. Köşke mümkün olduğunca hızlı bir şekilde taşınmak istediğini belirtti. Oraya gidip halama ait belgeleri alacak ve etrafı gözden geçireceğim. Senden de babanın eşyalarını bekçi kulübesinden çıkarmanı isteyebilir miyim? İyi olduğunu, masaj kurslarında çok zorlanmadığını umarım.

*Selamlarımla,
Elinor Carlisle."*

Mary Gerrard'ın 25 Temmuz'da hemşire Hopkins'e yazdığı mektup:

"Sevgili Hopkins hemşire,

Babamla ilgili mektubun için çok teşekkür ederim. Onun çok çekmemiş olmasına sevindim. Miss Elinor bana köşkün satılmak üzere olduğunu ve kulübenin mümkün olduğunca çabuk boşaltılmasını istediğini belirten bir mektup gönderdi. Yarın cenaze törenine geldiğim zaman sende kalabilir miyim? Eğer bir sakıncası yoksa bana cevap yazmana hiç gerek yok.

*Sevgilerimle,
Mary Gerrard."*

Yedi

I

Elinor Carlisle, 27 Temmuz Perşembe sabahı King's Arms Hanı'ndan çıktı. Bir iki dakika kadar orada durup, Maidensford'un anacaddesinde aşağı yukarı bakındı.

Sonra birden sevinçle bağırarak yolun karşı tarafına geçti.

Ağır ağır ilerleyen o şişman kadını tanımaması mümkün müydü?

“Bayan Bishop!”

“Aa, Miss Elinor! Bu ne güzel bir sürpriz. Buralarda olduğunuzu bilmiyordum. Eğer geleceğinizden haberim olsaydı, hemen Hunterbury'ye gelirdim. Orada size kim hizmet ediyor? Yoksa Londra'dan birini mi getirdiniz?”

Elinor başını salladı.

“Hunterbury'de kalmıyorum. Kings Arms'ta kalıyorum.”

Bayan Bishop yolun karşı tarafındaki binaya bakarak şüpheyle burun kıvrırdı.

“Oranın *kalmabilecek* bir yer olduğunu duydum. Temiz olduğunu biliyorum. Yemekler de fena değilmiş, ama *sizin* alışık olduğunuz gibi bir yer değil, Miss Elinor.”

Agatha Christie

Genç kız gülümsedi.

“Orada oldukça rahatım. Zaten yalnızca bir iki gün kalacağım. Köşkteki eşyaları gözden geçirmem gerekiyor. Halamın kişisel eşyalarını ayırmam lazım, ayrıca Londra’ya götürmek istediğim birkaç parça möble de var.”

“Demek köşk gerçekten satıldı?”

“Evet. Bay Somervell’e. Yeni eyalet temsilcimiz. Bildiğin gibi Sör George Kerr vefat edince ara seçim yapıldı.”

“Biliyorum, beklenmeyen bir sonuçtu! Şimdiye dek Maidensford’un Muhafazakâr Parti’den temsilcisi hiç olmamıştı.”

“Köşkün gerçekten de orada yaşamak isteyen birine satılmış olmasından dolayı mutluyum. Eğer Hunterbury’yi, otel ya da öyle bir şey yapmayı düşünen birileri alsaydı çok üzülürdüm.”

Bayan Bishop gözlerini kapayarak tıknaz aristokratik kişiliğiyle ürperdi.

“Evet, bu bir felaket olurdu, korkunç! Zaten Hunterbury’nin bir yabancının eline geçeceğini düşünmek bile korkunç!”

Elinor, “Evet, evet, ama orası benim... tek başıma... yaşamam için çok büyük.”

Bayan Bishop burnunu çekti.

Elinor hemen ekledi. “Bu arada sana sormak istediğim bir şey var. Acaba evden almak istediğin bir möble var mıydı? Eğer böyle bir şey varsa inan çok mutlu olurum.”

Bayan Bishop’un gözlerinin içi parladı. Kibarca mırıldandı. “Şey, Miss Elinor, gerçekten çok düşüncelisiniz. Çok nazık bir davranış bu. Eğer bunu küstahlık olarak nitelendirmezseniz?...”

Sözlerine ara verdi.

Elinor hemen, “Yoo hayır, asla,” dedi.

Kâhya kadın mırıldandı.

Esrarengiz Sanık

“Şey. Her zaman salondaki küçük yazı masası pek hoşuma gitmiştir. Ne kadar zarif ve güzel bir parçadır o.”

Elinor o fazla süslü püslü, oymalı açılır kapanır masayı anımsamıştı.

“Tabii ki onu sana vereceğim, Bayan Bishop. Başka bir istegin?”

“Yok, gerçekten yok Miss Elinor. Gerçekten çok cömertsiniz!”

“O yazı masasıyla aynı stilde yapılmış birkaç iskemle var. Onları da ister misin?”

Kâhya kadın mutlulukla bu öneriyi kabul etti. Gözlerinin içi gülüyordu.

“Şu sıralar kız kardeşimin yanında kalıyorum. Sizin için yapabileceğim bir şey var mı? İsterseniz ben de köşke gelip eşyaları ayırmanıza yardım edebilirim.”

“Hayır, teşekkürler.”

Elinor hızla, kararlı bir tavırla yanıt vermişti.

Bayan Bishop bu tavırdan alınmıştı.

“Emin olun bu benim için değil zahmet... zevk olacaktır. Bayan Welman’ın eşyalarını yeniden elden geçirmek... geçmişi anmak... çok duygusal anlar olabilir.”

“Çok teşekkür ederim Bayan Bishop, ama yalnız olmayı yeğlerim. İnsan bazı şeyleri yalnızken çok daha iyi...”

Bayan Bishop kırılganlıkla, “Nasıl isterseniz, elbette,” diye mırıldandı.

Ardından da ekledi. “İhtiyar Gerrard’ın kızı da orada. Cenaze dün kalktı. Mary, hemşire Hopkins’in yanında kalıyor. *Onların* bu sabah bekçi kulübesine gideceklerini duydum.”

Agatha Christie

Elinor başını salladı. “Evet. Mary’den buraya gelip, kulübeyi boşaltmasını ben istedim. Bay Somervell köşke mümkün olduğunca çabuk yerleşmek istiyor.”

“Anlıyorum...”

“Ben artık gideyim. Sizi gördüğüme çok sevindim Bayan Bishop. Yazı masasıyla iskemleleri unutmayacağım.”

Kadının elini sıkarak ilerledi.

Doğruca fırına girdi ve bir somun ekmek aldı. Sonra da şarküteriden biraz süt ve iki yüz elli gram kadar tereyağı satın aldı.

Son olarak da bakkala girerek, “Sandviç yapmak için biraz ançüz istiyorum,” dedi.

“Elbette, Miss Carlisle.” Bay Abbott işi çırağına bırakmayarak, onu bir dirsek darbesiyle yana itti. “Ne isterdiniz? Somonlu karidesli mi? Dilli hindi fümeli mi? Somon ve sardalyeli mi? Dilli jambonlu mu?”

Bir sürü kutu indirerek yan yana tezgâha sıraladı.

Elinor hafifçe gülümsedi.

“Ne çok çeşit var, ama nedense bana hepsinin tadı hemen hemen aynıymış gibi geliyor.”

Bay Abbott hemen hak verdiğini belirtti.

“Bir bakıma öyle. Evet, bir bakıma. Ama tabii hepsi de lezzetli... çok lezziz.”

Elinor, “Aslında ançüz konusunda çok tedbirli olmak gerek,” dedi. “Bu yüzden gıda zehirlenmelerine çok sık rastlanıyor, değil mi?”

Bay Abbott dehşetle baktı.

“Emin olun bunların hiçbir riski yok... Markaları çok iyi... güvenilir... en iyi cins... Şimdiye dek hiç şikâyet almadım.”

Elinor, “O zaman bir kutu somonlu sardalyeli, bir kutu da somon karidesli alayım,” diye mırıldandı. “Teşekkürler.”

II

Elinor Carlisle, Hunterbury'ye arka kapısından girdi.

Sıcak, pırıl pırıl bir yaz günüydü. Bezelyeler çiçek açmıştı. Genç kız bezelye tarhlarının yanından geçerken bahçıvan yardımcısı Horlick'le karşılaştı. Köşkte birtakım düzenlemeler yapmak için orada kalmış olan genç adam, onu saygıyla selamladı.

“Günaydın, miss. Mektubunuzu aldım. Yan kapı açık. Panjur-ları ve pencerelerin çoğunu açtım.”

Elinor, “Teşekkür ederim, Horlick,” dedi.

Elinor uzaklaşırken genç adam arkasından sinirli bir havada seslendi. Bu arada ademelməsi spastik bir havada inip çıkıyordu.

“Affedersiniz miss.” Elinor arkasını döndü.

“Efendim?”

“Buranın satıldığı doğru mu? Yani gerçekten bitti mi?”

“Evet.”

Horlick çok gergindi.

“Şey, acaba, miss... acaba benim hakkımda ona bir iki şey söyleyebilir misiniz... yani Binbaşı Somervell'e? Herhalde onun da bahçıvana ihtiyacı olacak. Benim baş bahçıvan olmak için çok genç olduğumu düşünebilir, tam dört yıl süreyle Bay Stephens ile çalıştım, bu işten iyi anlıyorum, sonra oldukça düzenliyim ve burada yalnız kaldığımdan beri de her şeyi tek başıma düzenliyorum.”

Elinor aceleyle, “Tabii ki senin için elimden geleni yaparım, Horlick,” dedi. “Zaten ben de senden Binbaşı Somervell'e bahsetmeyi ve ne kadar iyi bir bahçıvan olduğunu söylemeyi düşünüyordum.”

Genç adam kıpkırmızı kesildi.

Agatha Christie

Elinor anlayışlı bir tavırla, “Merak etme Horlick,” diye yanıtladı. “Ben elimden geleni yaparım.”

“Teşekkür ederim, miss. Çok iyisiniz. Bunun hepimiz için bir darbe olduğunu sanırım anlıyorsunuz... Bayan Welman’ın ölümü, sonra buranın bu kadar kısa süre içinde satılması... ve ben... şey, bu sonbaharda evlenmeyi düşünüyorum, bu durumda insan güvenli bir işi...”

Sustu.

Elinor nazıkçe açıkladı.

“Binbaşlı Somervell’in sizinle çalışacağını umarım. Elimden geleni yapacağımdan emin olabilirsin.” “Teşekkür ederim, miss. Hepimiz Hunterbury’nin ailenizde kalacağını umuyorduk. Tekrar teşekkürler miss.”

Elinor yürümeye başladı.

Birden öfke ve hiddet aynen çöken bir barajdan boşalan sel suları gibi tüm benliğini kapladı.

“Hepimiz Hunterbury’nin ailenizde kalacağını umuyorduk.”

Roddy’yle orada yaşayabilirlerdi. *O ve Roddy...* Roddy bunu isterdi. Kendisi de öyle. Her ikisi de Hunterbury’yi her zaman sevmişlerdi. Sevgili Hunterbury... Ailesi ölmeden önce, Hindistan’da yaşadıkları yıllarda tatil için buraya gelirlerdi. Koruda oynar, patika yollarda başıboş dolaşır, kucak dolusu bezelye toplar, yeşil dolgun leziz beктаşıüzümlerini, koyu kırmızı ahududuları, ağaç çileklerini, mor böğürtlenleri yerd. Daha sonra oralara elma dikilmişti. Burada kıvrılıp belki de saatlerce kitap okuduğu bir sürü gizli köşe vardı.

Hunterbury’yi seviyordu, hep sevmişti. Daima kafasının bir yerlerinde günün birinde burada sürekli yaşamak olmuşt. Laura hala da bu fikrini teşvik etmişti. Küçük sözcükler ve imalarla, “Gü-

nün birinde sen bu porsuk ağaçlarını kestirebilirsin Elinor. Giderek iç karartıcı bir hal alıyorlar,” demişti.

“Buraya havuzlu bir bahçe yaptırılabilir. Kim bilir belki ileride sen yaptırırsın Elinor.”

Ya Roddy? O da hep buranın günün birinde evi olabileceği fikrinden mutluluk duymuştu. Belki de Elinor’a duyduğu ilginin gerisinde bile bu vardı. Bilinçaltında kendisinin ve Elinor’un burada yaşamalarının doğru ve uygun olacağı fikri vardı.

Evet, burada birlikte *olabilirlerdi*. Burada birlikte olabilir... baş başa yaşayabilirlerdi. O zaman satmak için eşyaları toplama-ya çalışması da gerekmeyecekti. Evi yeniden dekore edeceklerdi, evde ve bahçede yeni güzellikler tasarlayacak, el ele yan yana kendi mülklerinde dolaşacak... mutlu... evet birlikte *mutlu*... olacaklardı. Tabii bir kızın yabangülünü andıran güzelliğinin öldürücü kazasına uğramasalardı...

Roddy, Mary Gerrard hakkında ne biliyordu? Hiç... hemen hemen hiç! Peki, âşık olduğu... gerçek kişiliğiyle Mary miydi? Kızın takdir edilebilecek nitelikleri olabilirdi, ama acaba Roddy bunların farkında mıydı? Hep aynı eski öykü... körü körüne aşk... doğanın eski, kaçınılmaz şakası!

Roddy’nin kendisi de bunun “büyülenmek” gibi bir şey olduğunu söylememiş miydi?

Acaba Roddy de –gerçekte– bundan kurtulmak istemez miydi?

Örneğin –Mary Gerrard ölseydi– Roddy günün birinde, “Böylesi hepimiz için en iyisi oldu. Bunu şimdi anlıyorum. Mary’yle hiçbir ortak yönümüz yoktu...” demeyecek miydi?

Belki de duygusal bir havada ekleyecekti. “Güzel tatlı bir insandı...”

Agatha Christie

Evet, Mary onun için böyle olmalıydı... evet... özel bir anı... sonsuza dek bir güzellik ve zevk sembolü...

Eğer Mary Gerrard'ın başına bir şey gelirse Roddy'nin kendisine döneceğinden hiç şüphesi yoktu... Elinor... Bundan kesinlikle emindi.

Mary Gerrard'ın başına bir şey gelirse...

Elinor yan kapının kolunu bastırdı. Sıcak gün ışığından evin loş, serin ortamına girdi. Hafifçe ürperdi.

Burası soğuk, karanlık ve ürkütücüydü... Sanki bir şey onu bekliyordu... burada... evin içinde...

Koridorda ilerledi. Çuha kaplı kapıyı itti, uşak bölmesine girdi.

İçerisi havasızdı, küf kokuyordu. Elinor pencereyi ardına kadar açtı.

Sonra paketlerini masaya bıraktı... Ekmek, yağ, süt...

Bu arada düşünüyordu. "Ne kadar aptalım. Kahve de almam gerekiyordu."

Raftaki kavanozlara baktı. Bunlardan birinde biraz çay vardı, ama kahve yoktu.

Neyse, önemli değil, diye düşündü.

Paketten balık konservelerinin kutularını çıkardı.

Bir an durarak bunlara baktı. Sonra da uşak odasından çıkarak, merdivenlerden yukarı çıktı. Doğruca Bayan Welman'ın odasına gitti. Şifoniyerden başlayarak çekmeleri, dolapları açmaya, bulduklarını seçmeye, ayırmaya, giysileri katlamaya başladı...

III

Bekçi kulübesinde Mary Gerrard çaresizlik içinde etrafına bakınıyordu.

Esrarengiz Sanık

O zamana dek hiç bu evin ne kadar küçük ve sıkış tıkış olduğunu fark etmemişti.

Birden bütün geçmişi bir film şeridi gibi gözlerinin önünden geçti. Bebeklerine elbiseler diken annesi. Babasının her zamanki öfkeli ve huysuz hali. Ve onu sevmemesi. Evet, babası ondan hep nefret etmişti.

Birden hemşire Hopkins'e dönerek, "Babam ölmeden önce bir şey söylemedi... benim için bir not bırakmadı değil mi?" diye sordu.

Kadın neşeyle ve umursamaz bir tavırla, "Yok canım," diye cevap verdi. "Zaten ölmeden önce bir saat kadar komada kaldı."

Mary ağır ağır, "Acaba buraya gelip, ona bakmam gerekir miydi?" diye mırıldandı. "Ne de olsa o benim *babamdı*."

Hemşire Hopkins tavrından utanmış gibiydi.

"Bak, beni iyi dinle Mary; onun, baban olup olmaması hiç de önemli değil, bunun muhasebesini yapmayı bırak. Zaten benim anladığım artık günümüzde çocukların aileleriyle pek fazla ilgilenmeleri gerekmiyor, hoş aileler de çocuklarıyla ilgilenmiyorlar ya. Orta-öğretimdeki Miss Lambert bunun böyle olması gerektiğini söylüyor. Ona kalırsa aile yaşamı temelden yanlış, çocukların sorumluluğunu devlet yüklenmeli. Bana kalırsa bu... yetimhanelerin yüceltilmesi için söylenen bir şey... ama her şekilde eskinin muhasebesini yapıp, duygusallaşmanın da anlamı yok. Yaşam sürüyor ve yaşamayı sürdürmemiz gerekiyor... Bizim görevimiz bu ve maalesef bu her zaman da o kadar kolay olmayabiliyor."

Mary ağır ağır, "Sanırım haklısın," dedi. "Ama ben bazen onunla *daha iyi* anlaşılamamamızın benim suçum olduğunu düşünüyorum."

Hemşire Hopkins hiddetle bağırırdı.

Agatha Christie

“Saçma!”

Bu sözcük bir an bomba etkisi yaptı.

Mary yumuşadı, boyun eğdi. Hemşire Hopkins ise konuyu de-
ğiştirdi. “Eşyaları ne yapacaksın? Bir yere mi koyacaksın? Yoksa
satacak mısın?”

Mary şaşkın şaşkın, “Bilmem ki,” dedi. “Sence?”

Hopkins uzmanca bir bakışla eşyaları inceledi.

“Bunlardan bazıları sapasağlam ve dayanıklı parçalar. Şimdi-
lik bir depoya koyar, sonra günün birinde Londra’da tutacağın kü-
çük daireni bunlarla döşeyebilirsin. İşe yaramayanları ise at. San-
dalyeler iyi durumda... masa da. Bak bu yazı masası da güzel... gerçi
demode, ama gerçek maun, ayrıca Victoria tarzı eşyaların yakında
tekrar moda olacağı söyleniyor. Ben, senin yerinde olsam şu büyük
gardırobu atardım. Onu hiçbir yere sığdıramazsın. Baksana yatak
odasının yarısını kaplamış.”

Saklanacak ve satılacak eşyaların birer listesini yaptılar.

Mary, “Avukat, bana çok iyi davrandı,” dedi. “Bay Seddon’u
kastediyorum. Kurs ücretini ödemem ve diğer masraflarım için bir
miktar avans da verdi. Söylediğine göre paranın tam olarak elime
geçmesi bir ay kadar sürermiş.”

“Peki, işini sevdin mi?” “Sanırım çok seveceğim. Başlangıçta
çok yorucuydu. Eve döndüğümde bitkindim, öleceğim zannettim.”

Hemşire Hopkins sırtarak, “St. Luke Hastanesi’nde staj yapar-
ken hep yorgunluktan öleceğimi sanırdım. O üç yılın bitebileceğine
hiç inanmazdım. Ama başardım işte.”

Birlikte yaşlı adamın elbiselerini ayırdılar. Artık sıra kâğıt dolu
teneke bir kutuya gelmişti.

Mary içini çekti.

“Sanırım bunlara da bakmam gerekiyor.”

Esrarengiz Sanık

Karşılıklı masaya oturdular.

Hemşire Hopkins kâğıtların bir kısmını alırken homurdanıyordu.

“İnsanlar ne tuhaf şeyleri saklarlar. Gazete kupürleri. Eski mektuplar. Her tür kâğıt...”

Mary mırıldanarak elindeki katlı kâğıdı açmaya çalışırken, “Annemle babamın evlilik cüzdanı, 1919’da St. Albans’ta evlenmişler,” dedi.

“Nikâh belgesi, eskiden böyle söylenirdi. Bu köydeki insanların birçoğu hâlâ bu deyiimi kullanıyorlar.”

Mary boğuk bir sesle, “Ama hemşire,” diye mırıldandı.

“Ne var? Ne oldu?”

Genç kız gözlerinde derin bir keder, boğulurcasına bir sesle, “Görmüyor musun?” dedi. “1939 yılındayız. Ben yirmi bir yaşımdayım. 1919’da ise bir yaşımdaydım. Bu da annemle babamın ben doğduktan çok *sonra* evlendiklerini gösteriyor.”

Kızın sesi titriyordu. Hemşire Hopkins kaşlarını çattı.

“Ne olmuş yani? Şimdi buna üzülmenin sırası mı? Böyle bir günde, aradan bunca zaman geçmişken...”

“Elimde değil.”

Hemşire Hopkins otoriter bir tavırla, “Bazı çiftler her nedense gerekenden çok sonra kiliseye giderek nikâh yaparlar. Sonunda evlenmişler ya! Önemli olan da bu. Sana tek söyleyebileceğim bu.”

Mary kısık sesle, “Acaba babam bu yüzden mi beni hiç sevmemişti?” diye sordu. “Belki de annem onu kendisiyle evlenmeye zorlamıştı.”

Hemşire Hopkins bir an tereddütle duraksadı. Dudağını ısırdı, sonra, “Durumun öyle olduğunu hiç sanmıyorum,” dedi. Bir an dü-

Agatha Christie

şündü. “Neyse... Madem bu konu seni bu kadar endişelendiriyor... o halde işin doğrusunu bilmek de hakkın. Sen aslında Gerrard’ın kızı değilsin.”

Mary bağırdı.

“Şimdi *nedeni* anlaşılıyor!”

Genç kızın yanakları kıpkırmızı olmuştu.

“Belki bu yanlış ama buna çok sevindim! Hep babamı sevmemişim için üzülürdüm. Ama asıl babam olmadığına göre sorun değil! Peki, sen bunu nasıl öğrendin?”

Hemşire Hopkins, “Gerrard ölmeden önce bir hayli konuştu,” dedi. “Onu azarladım, kendisini susturmaya çalıştım, ama buna aldırmadı bile. Ama tabii bu konu açılmasaydı sana bir şey söylemeyecektim.”

Mary mırıldandı. “Acaba asıl babam kimdi?...”

Hemşire Hopkins bir an tereddüt etti. Ağzını açtı ve sonra yeniden kapadı. Karar vermekte zorlanıyor gibiydi.

Sonra birden odaya bir gölge düştü. İki kadın başlarını kaldırdıklarında Elinor Carlisle pencerenin önünde duruyordu.

Elinor, “Günaydın,” dedi.

Hemşire Hopkins, “Günaydın, Miss Elinor,” diye yanıtladı. “Ne güzel bir gün, değil mi?”

Mary şaşkındı.

“Ah... günaydın Miss Elinor.”

Elinor, “Sandviç yaptım,” diyerek gülümsedi. “Köşke gelip bana eşlik eder misiniz? Saat bir. Yemek için eve gidip dönmek zor olabilir. Zaten üç kişiye yetecek kadar sandvicim de var.”

Hopkins hem şaşırmış, hem de memnun olmuştu.

“Doğrusu ya çok düşünceli bir insansınız Miss Carlisle. İnsanın, işini yarım bırakıp ta köyün öteki ucuna gitmesi gerçekten çok

sıkıcı bir şey. Bu işi öğlene kadar halledeceğimizi sanmıştım. Hastalarımı da sabah erkenden ziyaret edip döndüm. Bu eşyaları ayırma işi insanın tahmin ettiğinden daha uzun sürüyormuş.”

Mary minnettarlıkla, “Çok teşekkür ederim, Miss Elinor, çok iyisiniz,” diye mırıldandı.

Üçü yan yana çakıllı bahçe yolundan köşke doğru gittiler. Elinor ön kapıyı açık bırakmıştı. İçeri, holün serin havasında ilerlediler. Mary hafifçe ürperdi. Elinor hemen dik bakışlarını ona yöneltti.

“Ne oldu?”

Mary, “Hiç,” dedi. “Yalnızca ürperdim. Güneşten birden gölgeye girdiğimiz için olacak.”

Elinor usulca mırıldandı. “Çok garip... Bu sabah ben de aynı şeyi hissettim.”

Hemşire Hopkins neşeyle bir kahkaha attı ve yüksek sesle, “Haydi, haydi... Neredeyse köşkte hayaletler dolaştığını iddia edeceksiniz. Doğrusu *ben* hiçbir şey hissetmedim,” dedi.

Elinor gülümsedi. Sonra da diğerlerini girişin sağ tarafındaki sabah odasına götürdü. Pencereler açıktı. Odanın şirin ve insanı rahatlatan bir havası vardı.

Elinor antreden geçip mutfığa gitti ve elinde büyük bir tabak dolusu sandviçle geri döndü.

Tabağı önce Mary’ye uzatarak, “Almaz mısınız?” dedi.

Mary bir sandviç aldı. Elinor bir an orada durup, genç kızın beyaz düzgün dişleriyle sandvici ısırmasını seyretti.

Bir an soluğunu tuttu, sonra iç çeker gibi soluğunu bıraktı.

Dalgın dalgın tabağı beline dayamış duruyordu. Birden hemşire Hopkins’in hafifçe aralanmış dudaklarını ve yüzündeki aç ifadeyi fark ederek kızardı. Tabağı hemen yaşlı kadına uzattı.

Agatha Christie

Sonra kendisi de bir sandviç aldı ve özür dilercesine, “Kahve de yapacaktım, ama kahve almayı unuttum. Fakat şurada masada bira var, isterseniz verebilirim,” dedi.

Hopkins üzüntüyle içini çekti.

“Keşke çay getirmeyi akıl etseydim.”

Elinor dalgın dalgın mırıldandı.

“Uşak odasında, raftaki kavanozlardan birinde çay var.”

Hemşirenin keyfi hemen yerine geldi.

“Hemen gidip çaydanlığı ocağa koyayım. Sanırım süt yok.”

Elinor, “Süt aldım,” dedi.

“İşte bu çok iyi!” diyen Hopkins aceleyle odadan çıktı.

Elinor’la Mary yalnız kalmışlardı.

Hava birdenbire tuhaf bir şekilde gerginleşmişti. Elinor kendini zorlayarak Mary ile konuşmaya çalıştı. Dudakları kurumuştı. Diliyle dudaklarını yaladı. Dik bir ses tonuyla sordu:

“Londra’da çalışmak, hoşuna gidiyor mu?”

“Evet, teşekkür ederim. Size... gerçekten... minnettarım...”

Elinor hırçın, boğuk bir sesle güldü. Bu öylesine uyumsuz, kulak tırmalayıcı ve ona yakışmayan bir sesteki Mary şaşkınlıkla bakakaldı.

Elinor, “Minnet duymana hiç gerek yok,” dedi.

Mary utanmıştı.

“Şey... yani... demek istediğim...”

Sözlerine ara verdi.

Elinor, onu süzüyordu. Bakışları o kadar ısrarcıydı ki Mary ister istemez irkildi.

“Şey... bir şey mi oldu?”

Elinor hemen ayağa kalkarak uzaklara baktı.

“Ne olabilir ki?”

Esrarengiz Sanık

Mary mırıldandı.

“Şey... yani... bakışlarınız...”

Elinor hafifçe güldü.

“Sana mı bakıyordum? Affedersin. Bazen bir şey düşünürken farkına varmadan gözlerimi karşımdakine dikiyorum.”

Hemşire Hopkins başını kapıdan içeri uzattı ve neşeyle seslendi.

“Çayı koydum.”

Ve tekrar uzaklaştı.

Elinor birdenbire kahkahalarla gülmeye başladı.

“Polly çayı koydu – Polly çayı koydu – Polly çayı koydu... Hep birlikte çay içeceğiz. Çocukken oynadığımız bu oyunu anımsıyormusun Mary?”

“Evet, tabii anımsıyorum.”

Elinor içini çekti.

“*Biz çocukken...* İnsanın o günlere geri dönememesi ne kötü, değil mi Mary?...”

“Geri dönmeyi ister miydiniz?”

Elinor coşkuyla bağırdı.

“Evet... Evet...”

Derin bir sessizlik oldu.

Neden sonra Mary kızarmış bir yüzle, “Miss Elinor,” diye söze girdi. “Sakın düşünmeyin ki...” Sonra birden Elinor’un ince vücudunun gerildiğini, başının dikeldiğini fark ederek sustu.

Elinor buz gibi bir sesle, “Neyi düşünmeyeyim?” diye sordu.

“Hiç... Ne söyleyeceğimi unuttum.”

Elinor’un vücudu sanki büyük bir tehlike atlatmış gibi gevşedi.

Agatha Christie

O sırada hemşire Hopkins elinde tepsiyle içeri girdi. Tepsiye kahverengi bir demlik, üç fincan ve sütlüğü koymuştu.

Gergin havanın farkına bile varmadan neşeyle, “Çay geldi,” dedi.

Tepsiyi Elinor’un önüne bıraktı. Elinor başını salladı.

“Ben çay istemiyorum.”

Tepsiyi Mary’ye doğru itti.

Mary iki fincana çay doldurdu.

Hemşire Hopkins memnuniyetle içini çekti.

“Demli ve taze.”

Elinor ayağa kalkıp, pencerenin yanına gitti. Hemşire Hopkins, onu ikna etmek istercesine, “Siz de bir fincan çay içseydiniz, Miss Elinor,” dedi. “Çok iyi geliyor.”

Elinor mırıldandı.

“Hayır, teşekkür ederim.”

Hemşire çayından bir yudum aldıktan sonra fincanını tabağına geri koydu ve, “Gidip çaydanlığın altını söndüreyim. Tekrar çay içmek isteriz diye ocağın üstünde bırakmıştım,” diye mırıldanarak hızla dışarı çıktı.

Elinor aniden pencereden bakmaktan vazgeçerek geri döndü. “Mary...” Sesi birden değişmiş, umutsuzluk ve yalvarış dolu bir hal almıştı.

Mary Gerrard hemen yanıt verdi.

“Efendim?”

Elinor’un yüzündeki ışık yavaş yavaş kayboldu. Dudakları kasıldı. O çaresiz yalvaran ifade yerini soğuk, katı bir maskeye bıraktı.

“Hiç,” dedi.

Odaya derin, ağır ve boğucu bir sessizlik çöktü.

Esrarengiz Sanık

Mary düşünüyordu.

“Bugün her şey ne kadar tuhaf! Sanki... sanki hepimiz de bir şey olmasını bekliyoruz.”

Elinor sonunda pencereden uzaklaşarak tepsiyi aldı ve boş sandviç tabağını üzerine koydu.

Mary ayağa fırladı. “Miss Elinor, izin verirsiniz...”

Elinor sert bir sesle, “Hayır,” dedi. “Sen burada kal!”

Elinde tepsiyle odadan çıktı. Odadan çıkarken son bir kez omzunun üzerinden arkasına, Mary Gerrard’a baktı. Kız şimdi pence-
renin önünde duruyordu, çok genç, canlı ve güzeldi...

IV

Hemşire Hopkins uşak odasıındaydı. Kadın iyi görünmüyordu. Yüzünü mendille siliyordu. Elinor içeri girince başını kaldırıp onu sert bakışlarla süzdü.

“Tanrım, burası ne kadar sıcak!” dedi.

Elinor dalgın dalgın cevap verdi. “Evet. Bu oda güneye bakıyor.”

Hemşire Hopkins tepsiyi Elinor’un elinden aldı.

“İzin verin de bunları ben yıkayıvereyim Miss Carlisle. Pek iyi görünmüyorsunuz.”

Elinor, “Yoo, hayır, iyiyim,” dedi.

Bir bez aldı. “Ben de yıkananları kurulayayım.”

Hemşire Hopkins kollarını sıvadı. Çaydanlıktaki sıcak suyu lavaboya boşalttı.

Elinor dalgın dalgın ona bakıyordu.

Agatha Christie

“Bileğiniz çizilmiş.”

Hopkins güldü.

“Bekçi kulübesinin dışındaki gül çardağında oldu, diken battı.

Biraz sonra çıkarırım.”

Kapıcı kulübesinin dışındaki gül çardağı...

Birden anılar sel gibi Elinor’un kafasına doluştu.

“Güllerin savaşı” oynarken Roddy’yle kavga etmeleri. Sonra barışmaları, sevgi, kahkaha, neşe dolu mutlu günler! Elinor hafifçe ürperdi. Nereden nereye gelmişlerdi? Dibi görünmeyen karanlık bir nefret –kötülük– uçurumu... Durduğu yerde hafifçe sallandı.

Düşünüyordu.

“Deli olmalıyım... kesinlikle delirmiş olmalıyım.”

Hemşire Hopkins, onu meraklı bakışlarla süzüyordu.

Hemşire Hopkins daha sonraları bu sahneyi şöyle anlatacaktı:

“Görünüşü çok sıra dışıydı... Ne söylediğini bilmiyormuş gibi bir hali vardı. Gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Bakışları da çok tuhaftı...”

Fincan ve tabaklar lavaboda şıkırdıyorlardı. Elinor masadan boşalmış olan ançüez kavanozunu alarak lavaboya koydu. Bunu yaparken de sakinliği kendisini de şaşırtan bir ses tonuyla, “Yukarıda elbiseleri, yani halamın giysilerini ayırdım,” dedi. “Onların köyde en çok kimin işine yarayacağını sanırım en iyi siz bilirsiniz, hemşire Hopkins.”

Hemşire Hopkins hemen, “Evet, gerçekten,” dedi. “Bayan Parkinson var, sonra ihtiyar Nellie, sonra yoksullar evindeki zavallılar. Sizi onlara Tanrı gönderdi. Elbiseleri görünce çok sevinecekler.”

Hemşireyle Elinor birlikte uşak odasındaki işleri bitirdikten sonra yukarı çıktılar.

Genç kız, halasının eşyalarını düzenli bir şekilde ayırmış, bağlamıştı: iç çamaşırları, elbiseler, şık bluzlar, kadife sabahlıklar ve bir mink manto. Elinor kürk mantoyu Bayan Bishop'a vermeyi düşündüğünü söyledi.

Hemşire Hopkins başını sallayarak bunu onayladığını belirtti.

Bu arada gözü komodinin üstüne konulmuş olan Bayan Welman'ın samur kürküne takılmıştı. Herhalde bunu kendisine uygun hale getirecek, diye düşündü.

Sonra dikkatle küçük yazı masasına baktı. Acaba Elinor Lewis imzalı fotoğrafı bulmuş muydu? Bulduysa ne düşünmüş, resmi ne yapmıştı?

İlginç, diye düşündü kendi kendine. "O'Brien'la mektuplarımızın çakışması ne tuhaf. Böyle bir şey olacağına rüyamda görsem inanmazdım. Ben ona Bayan Slaterry'nin anlattıklarını yazdığım gün, o da bana gördüğü fotoğraftan bahseden mektubu yazmış."

Hemşire Hopkins, Elinor'a Bayan Welman'ın elbiselerinin ve-
rilecek ailelere göre seçilip katlanmasında ve ayrı ayrı partiler halinde bağlanmasında yardımcı oldu.

"Mary kulübeye gidip oradaki işleri bitirinceye kadar ben de bu işi hallederim. Bakması gereken yalnızca bir kutu kâğıt kaldı. Sahi kız nerede? Acaba bekçi kulübesine mi gitti?"

Elinor, "Onu kahvaltı odasında bıraktım," dedi.

Hemşire Hopkins, "Bunca zaman orada kalmadı herhalde," diye mırıldandı. Saatine göz attı. "Buraya çıktığımızdan beri bile yaklaşık bir saat olmuş."

Kolalı önlüğünü hışırdatarak hızla merdivenlerden indi.

Elinor da onun peşinden gitti. Kahvaltı odasına girdiler.

Hemşire Hopkins neşeyle seslendi.

Agatha Christie

“A... şuna bakın, Mary uyuyakalmış...”

Mary Gerrard pencerenin önündeki büyük koltukta oturuyordu. Adeta koltuğa gömülmüştü. Odada tuhaf bir ses vardı: Kesik... hırıltılı bir soluk sesi.

Hemşire Hopkins ilerleyerek Mary’yi hafifçe sarstı.

“Haydi, uyan tatlım...”

Birdenbire durdu. İyice eğilerek, kızın gözkapağını kaldırdı. Sonra Mary’yi ciddi şekilde endişeyle sarısmaya başladı.

Elinor döndü.

“Bu ne anlama geliyor?” Sesinde tehditkâr bir hava vardı.

Elinor şaşırılmıştı.

“Ne demek istediğinizi anlayamıyorum. Mary hasta mı?”

Hopkins bağırdı.

“Telefon nerede? Hemen Doktor Lord’u çağırın.”

Elinor, “Sorun ne? Ne var?” diye sordu.

“Ne mi var? Kız hasta. Ölüyor!”

Elinor irkilerek bir adım geriledi.

“Ölüyor mu?”

Hemşire Hopkins, “Zehirlenmiş,” dedi.

Dehşet ve şüphe dolu gözlerini Elinor’a dikmişti.

İKİNCİ BÖLÜM

Bir

Hercule Poirot yumurta biçimindeki başını hafifçe yana eğmiş, kaşlarını kaldırmış, parmaklarının ucunu birbirine dayamıştı. Ne yapacağını bilemez bir halde odada bir aşağı, bir yukarı gidip gelen genç adamı süzüyordu. Peter Lord'un zarif, ince, çilli yüz hatları iyice gerilmişti.

Hercule Poirot, "*Eh bien* dostum," dedi. "Neler oluyor?"

Peter Lord birden durdu.

"Mösyö Poirot bu dünyada bana yardımcı olabilecek tek insan sizsiniz. Stillingfleet'ten ününüzü duydum, Benedict Farley olayını çözdüğünüzü, herkesin intihar sandığı bir olayın cinayet olduğunu ortaya çıkardığınızı ve katili bulduğunuzu biliyorum."

Hercule Poirot, "Hastalarınız arasında intihar ettiği düşünülen ancak bu saptamanın sizi tatmin etmediği bir durumla mı karşı karşıyasınız?"

Peter Lord başını salladı.

Geçip detektifin karşısına oturdu.

"Genç bir bayan var. Onu tutukladılar ve kendisi yakında cinayet suçuyla yargılanacak. Sizden onun katil olmadığını kanıtlayacak deliller bulmanızı istiyorum."

Agatha Christie

Poirot'nun kaşları daha da kalktı. Sonra sağduyulu ve ketum bir tavırla sordu. "Siz ve bu genç bayan... nişanlı mısınız? Birbirinize âşık mısınız?"

Peter Lord acı bir kahkaha attı.

"Hayır, hayır öyle bir durum değil bu. Kız uzun burunlu, yüzü ata benzeyen, buğulu bakışlı ukalanın tekini yeğleyecek kadar zevksiz biri. Yaptığı aptallık, ama gerçek bu!"

Poirot mırıldandı. "Anlıyorum."

Peter Lord acı acı, "Anladığınız belli," dedi. "Bu konuda bu kadar çekingen davranmanıza hiç gerek yok. Bu kızı gördüğüm ilk anda ona âşık oldum. Bu yüzden de onun asılmasını istemiyorum."

Poirot sordu.

"Kızı neyle suçluyorlar?"

"Mary Gerrard adlı bir kızı morfinle zehirleyerek öldürmekle. Herhalde resmi soruşturmayla ilgili haberleri gazetelerde okumuşsunuzdur?"

Poirot, "Peki cinayet nedeni?" dedi.

"Kıskançlık."

"Ve siz kızın katil olmadığına inanıyorsunuz."

"Tabii, o böyle bir şey yapmış olamaz."

Hercule Poirot, Doktor Lord'u bir an düşünceli düşünceli süzdükten sonra sordu. "Tam olarak benden istediğiniz ne? Olayı araştırmam mı?"

"Onu kurtarmanızı istiyorum."

"Ben avukat değilim, *mon cher*."

"Daha açıkça anlatayım: *Avukatın kızı kurtarmasını sağlayacak kanıtlar bulmanızı istiyorum.*"

"İlginç bir ifade şekliniz var," dedi Hercule Poirot.

Esrarengiz Sanık

“Çünkü sözü uzatmadan sonuca ulaşmak istiyorum, bilmem anlatabiliyor muyum? Bence konu yeterince açık. Bu kızın temize çıkmasını istiyorum. Ve bana göre bunu yapabilecek tek kişi de sizsiniz.”

“Yani konuyu incelememi, gerçeği bulmamı istiyorsunuz, öyle mi? Gerçekte neler olduğunu?”

“Onun lehine olabilecek her noktayı açığa çıkarmanızı istiyorum.”

Hercule Poirot özenle ince bir sigara yaktı.

“Ancak sizin bu söyledikleriniz biraz meslek etiğine aykırı değil mi? Gerçeği ortaya çıkarmak, evet, bu beni daima ilgilendirir. Ama gerçek iki taraflı bir silahtır. Ya ben bu bayanın aleyhinde bazı deliller bulursam? Benden bunları saklamamı mı isteyeceksiniz?”

Peter Lord ayağa kalktı. Bembeyaz kesilmişti.

“Bu olanaksız! Bulacağınız hiçbir delil, kızın durumunu daha da kötü olmasını sağlayamaz! Zaten boğazına kadar belaya bulanmış durumda! Polisin elinde kızın idam edilmesini sağlayacak yeterinden çok fazla kanıt var. Bulabileceğiniz hiçbir kanıt onun durumunu daha da kötüleştiremez. İşte bu yüzden sizin zekânıza başvurmak istedim –Stillfleet sizin bu konuda bir dâhi olduğunuzu söyledi– sizden yasal bir boşluk, başka bir olası alternatif bulmanızı istiyorum.”

“Hiç şüphesiz kızın avukatları bunu yapacaklardır.”

“Öyle mi?” Genç adam alaycı bir tavırla güldü. “Onlar daha başlangıçta yenilgiyi kabul ettiler. Durumun umutsuz olduğuna inanıyorlar. Gerçi davayı Avukat Bulmer’e verdiler... umutsuz davaların adamı. Bu da ne düşündüklerini ortaya koyuyor. Adamın tek özelliği büyük hatip olması... jüriyi gözyaşları içinde bırakıyor... duygu sömürüsü yapıyor sanığın gençliğinden bahsedip duruyor.

Agatha Christie

Ama bu kez yargıçlar ona pek geçit verecek gibi görünmüyorlar. Kısacası hiç umut yok.”

Poirot, “Ya kız gerçekten suçluysa?” diye sordu. “O zaman yine de onun beraat ettirilmesini isteyecek misiniz?”

Peter Lord usulca, “Evet,” dedi.

Hercule Poirot koltuğunda usulca kımıldandı.

“İlgimi uyandırıyor sunuz...” Bir iki dakikalık suskunluğun ardından ekledi. “En iyisi bana olayı bütün ayrıntılarıyla anlatın.”

“Olayı gazetelerde okumadınız mı?”

Hercule Poirot elini salladı.

“Onlara göz attım, evet. Ama gazeteler bazen yalan yanlış yazdıkları için onlara güvenmem.”

Peter Lord, “Olay basit,” dedi. “İnanılmayacak kadar basit. Bahsettiğim bu bayan, yani Elinor Carlisle buraya çok yakın bir yerin... Hunterbury Köşkü’nün sahibi. Halası öldükten sonra ona bu köşk ve büyük bir servet kaldı. Halasının soyadı Welman’dı. Halanın kocasının bir yeğeni vardı, Roderick Welman. Elinor Carlisle, onunla nişanlıydı, çok eski bir ilişki bu... ikisi birbirlerini çocukluklarından beri tanıyorlar. Hunterbury’de bir kız daha var: Mary Gerrard. Bekçinin kızı. Bayan Welman çocukluğundan itibaren o kızla çok yakından ilgilenmiş, eğitim giderlerini karşılamış filan. Sonuçta kız görünümüyle tam bir ‘lady’ olup çıkmış. Anlaşılan Roderick Welman, ona âşık olmuş. Ve bu yüzden de Elinor’la nişanını bozmuş.

“Şimdi olaya geliyoruz. Elinor köşkü satışa çıkardı ve Somervell adında biri de satın aldı. O gün Elinor köşke, halasının eşyalarını toplamaya gelmiş. O sırada, babasını yeni kaybetmiş olan Mary Gerrard da kulübedeki eşyaları topluyormuş. İşte 27 Temmuz sabahının gerçekleri bunlar.

Esrarengiz Sanık

O sabah Elinor köydeki handa kalıyormuş. Sokakta köşkün eski kâhyası Bayan Bishop'a rastlamış. Bayan Bishop onunla eve gelip, yardımcı olmayı önermiş. Elinor bu öneriyi reddetmiş... hem de ısrarlı bir biçimde. Sonra bakkala gitmiş, ançüez almış ve bu arada besin zehirlenmelerinden bahsetmiş. Anlıyorsunuz değil mi? Belki de son derece masumca edilmiş sözler, şimdi onun aleyhine delil olarak kullanılabiliyor. Sonra eve gitmiş ve saat bir civarında da kulübeye gitmiş. O sırada Mary Gerrard dedikoducu, meraklı tazenin teki olan hemşire Hopkins ile birlikte kulübeyi toplamak-taymış. Elinor, onlara sandviç yaptığını söylemiş ve birlikte yemeyi önermiş. Hep birlikte köşke gelmiş, sandviçleri yemişler. Bir saat kadar sonra da beni, Hunterbury'ye çağırdılar... oraya vardığımda Mary Gerrard bilinçsiz durumdaydı. Elimden gelen her şeyi yaptım, ama yararı olmadı. Otopside kıza kısa bir süre önce büyük dozda morfin verilmiş olduğu ortaya çıktı. Polis de Elinor'un sandviçleri hazırladığı yerin hemen yakınında üzerinde 'morfin hidrolorid' yazan bir etiket parçası buldu.”

“Mary Gerrard başka bir şey yemiş veya içmiş mi?”

“Evet. O ve hemşire, sandviçlerle birlikte çay da içmişler. Çayı hemşire yapmış, Mary de bunu fincanlara doldurmuş. Onda bir şey olmadığı kesin. Avukatın sandviçlerin üzerinden şov yapacağı açık. Her üçünün de sandviç yediklerini, eğer sandviçler zehirli olsaydı, üçünün de zehirleneceğini, aralarından yalnızca birinin zehirlenip ölmesinin *mantıksız* olduğunu ileri sürecek. Anımsarsınız, Hearn olayında da avukatların savunması böyleydi.”

Poirot başını salladı.

“Pek öyle olduğu söylenemez. Bu işi yapmak çok basit. Sandviçleri tabağa belirli bir düzende yerleştirirsin. *İçlerinden yalnızca*

Agatha Christie

biri zehirli olur. Sandvici kendi elinle sunarsın. Ayrıca nezaket gereği sunduğın kişi tabakta kendisine *en yakın olan sandvici* almak durumundadır. Bu ayarlanabilir. Sanırım Elinor Carlisle sandviç tabağını ilk önce Mary Gerrard'a uzattı?"

"Doğru."

"Halbuki orada kızdan yaşıca daha büyük olan hemşire de vardı."

"Evet."

"Durum hiç de iyi görünmüyor."

"Ama aslında bu o kadar da önemli değil. Sandviç yerken, yani bir nevi piknik koşullarında görgü kuralları ne kadar geçerli olabilir ki?"

"Sandviçleri kim hazırlamış?"

"Elinor Carlisle."

"Evde başka kimse var mıymış?"

"Hayır."

Poirot başını salladı.

"İşte bu çok kötü. Demek, kurban sandviç ve çay dışında *hiçbir* şey yememiş?"

"Hiçbir şey... Otopside de midesinde başka bir şey bulunmamış."

"Elinor Carlisle'in Mary'nin besin zehirlenmesinden ötürü öldüğünün düşünüleceğini umduğunu varsayıyor değil mi? Peki de acaba kız üç kişiden yalnızca birinin zehirlenmesini nasıl açıklamayı düşünüyordu?" diye sordu Hercule Poirot.

Peter Lord başını salladı.

"Bazen bu gibi durumlarla karşılaşılabilir. İki ançüez kavanozu varmış... görünürde ikisi de birbirinin aynısı. Bir kavanozdaki

ançüezin sorunsuz olduğunu, bozuk olan diğerini ise tesadüfen yalnızca Mary'nin yediğini iddia etmeyi düşündüğü ileri sürülüyor.”

Poirot mırıldandı.

“Hukuki açıdan ilginç bir olasılık durumu! Sanırım matematiksel olarak bunun olma olasılığı oldukça yüksek. Ama diğer açıdan, madem olayın besin zehirlenmesi olarak görünmesi isteniyordu; *neden başka bir zehir seçilmemiş?* Sonuç olarak morfin zehirlenmesinin belirtileri besin zehirlenmesinin belirtilerine hiç benzemez. Örneğin atropin çok daha doğru bir seçim olabilirdi.”

Peter Lord ağır ağır, “Bu doğru,” dedi. “Ama bir şey daha var. O Tanrı'nın belası hemşire Hopkins bir ampul morfin kaybettiğine yemin ediyor.”

“Ne zaman olmuş bu?”

“Haftalar önce. Bayan Welman'ın öldüğü gece. Hemşire çantasını holde bıraktığını ve ertesi sabah ampulü çantasında bulamadığını iddia ediyor. Bence saçma. Herhalde morfin ampulünü daha önce evde kazayla düşürüp kırdı. Sonra da bunu unuttu ya da gizlemeye çalıştı.”

“Kadın bunu Mary Gerrard'ın ölümünden sonra mı hatırlamış?”

Peter Lord istemeye istemeye yanıt verdi.

“Hayır... Durumdan daha önce diğer hemşireye bahsetmiş.”

Hercule Poirot, genç adamı ilgiyle süzdü.

“*Mon cher*, sanırım bir şey daha var. Bana açıklamadığınız bir şey.”

Peter Lord içini çekti.

“En iyisi size şeyi anlatmak. Bayan Welman'ın cesedini mezar-
dan çıkarmak için izin belgesi almak üzere bakanlığa başvurdular.
Bayan Welman'ı mezarından çıkaracaklar.”

Agatha Christie

“*Eh bien?*” dedi Mösyö Poirot.

“Bunu yaptıkları zaman herhalde *aradıklarını da bulacaklar... Morfin.*”

“Kadının morfinle öldürüldüğünü biliyor muydunuz?”

Genç adamın yüzünün rengi çillerinin altında bembeyaz olmuştu.

“Bundan şüpheleniyordum!”

Hercule Poirot elini oturduğu koltuğun kolçağına vurdu ve yüksek sesle konuşmaya başladı. “Tanrım, sizi hiç anlayamıyorum. Demek kadın öldüğü zaman onun cinayete kurban gittiğini *biliyordunuz?*”

Peter Lord haykırdı.

“Aman Tanrım hayır. Böyle bir şey aklıma bile gelmedi. Ben morfini Bayan Welman’ın kendisinin aldığı düşünmü!”

Poirot arkasına yaslandı.

“Ah! Demek düşündünüz ki...”

“Evet. Kadın, bana bundan bahsetmişti. Hatta defalarca benden, ‘yaşamına son vermemi’ istedi adeta yalvardı. Hasta olmaktan nefret ediyordu, çaresizlikten, kendi deyimiyle bir bebek gibi başkalarına muhtaç şekilde yatmanın *onur kırıcılığından*. Aynı zamanda o çok azimli ve kararlı bir insandı.” Bir an durdu sonra ekledi. “Bayan Welman’ın ölümü beni şaşırttı. Bunu beklemiyordum. Hemşireyi odadan çıkararak ölüyü elimden geldiğince inceledim. Tabii otopsi yapılmadıkça kesin bir şey söylenemezdi. Ama otopsi yapılmasını istememin faydası olacaktı? Kadın kısa yoldan bu dünyadan göçüp gitmeyi seçmiş olduğuna *göre* bu konuyu dallandırıp budaklandırmanın, bir rezalete neden olmanın ne gereği vardı? Defin ruhsatını imzalayıp ve kadının huzur içinde gömülmesini yeğledim. Ayrıca

Esrarengiz Sanık

emin de değildim. Sanırım yanlış bir karar verdim. Ama açıkçası bir an bile bunun bir cinayet olabileceği aklıma gelmedi. Kadının intihar ettiğinden emindim.”

Poirot sordu. “Kadının morfini nereden bulduğunu düşünüyordunuz?”

“En ufak bir fikrim bile yoktu. Ama dediğim gibi Bayan Welman akıllı, becerikli bir kadındı, pratik zekâsı ve kararlılığıyla aklına koyduğunu yapardı.”

“Morfini hemşirelerden almış olabilir miydi?”

Peter Lord başını salladı.

“Olacak şey değil. Hemşireleri bilirsiniz!”

“Ya ailesinden?”

“Olabilir. Kadın onların duygularını istismar etmiş olabilir.”

Poirot mırıldandı.

“Bayan Welman’ın vasiyetname yapmadan öldüğünü söylemiştiniz. Kadın yaşasaydı vasiyetname hazırlatacak mıydı?”

Genç adam birden sırtıttı.

“İşin can alacak noktasına parmak basmasını nasıl da biliyorsunuz! Akıl almaz bir şey bu! Evet, kadın gerçekten vasiyetname yapmak istiyordu; hatta bu onu çok endişelendiriyordu. Doğru dürüst konuşamıyordu, ama isteğini açıkça anlatmayı başarmıştı. Elinor ertesi sabah erkenden ilk iş avukata telefon edecekti.”

“Demek Elinor Carlisle, halasının vasiyetname yapmak istediğini biliyordu? Ve halası vasiyetname yapmadan öldüğü takdirde de bütün servet ona kalacaktı, öyle mi?”

Doktor Lord hemen atıldı.

“Elinor bunu bilmiyordu! Halasının hiç vasiyetname yapmamış olduğundan haberi yoktu.”

Agatha Christie

“Öyle diyebilir. Ama gerçekte biliyor olabilir.”

“Bakın Poirot, savcı rolüne soyunduğunuzun farkında mısınız?”

“Şu an için öyle. Elinor’un aleyhinde kanıtları, olayın tüm ciddiyetini iyice anlamam lazım. Elinor morfini hemşirenin çantasından almış olabilir mi?”

“Evet. Ama aynı şey başkaları için de söylenebilir. Roderick Welman. Hemşire O’Brien. Hizmetçilerden herhangi biri.”

Poirot, “Belki de siz, Doktor Lord?”

Peter Lord’un gözleri faltaşı gibi açıldı.

“Olabilirdi... Ama bunu neden yapayım?”

“Belki de acıdığınız için.”

Peter Lord başını salladı.

“Ben öyle bir şey yapmadım. Bana inanmalısınız.”

Hercule Poirot, “Evet diyelim ki,” diye mırıldandı. “Elinor morfini çantadan aldı ve bunu halasına verdi. Evde morfinin kaybolması konusunda bir şey söylenmiş miydi?”

“Hayır, evde yaşayanların bu konuda bir fikirleri yoktu. İki hemşire bunu kendi aralarında konuşmuşlar.”

Poirot sordu.

“Sizce yüksek yargının kararı ne olacak?”

“Bayan Welman’ın otopsisinde morfin bulunduğuna takdirde mi?”

“Evet.”

Peter Lord acı içerisinde, “Ne olacak?” dedi. “Elinor, şu anki davasından beraat etse bile, bu kez de halasını öldürmek suçuyla yargılanacak.”

Hercule Poirot düşünceli bir şekilde mırıldandı.

Esrarengiz Sanık

“İki cinayetin nedenleri çok farklı, bu kesin. Bayan Welman olayında neden *para hırsı, kazanç sağlama* gibi görünüyor. Mary Gerrard cinayetinde ise *kıskançlık*.”

“Bu doğru.”

Poirot, “Savunma nasıl bir yol izlemek niyetinde?” diye sordu.

Peter Lord, “Bulmer, Elinor’un cinayet işlemesi için ortada bir neden olmadığını iddia etmeyi düşünüyor,” dedi. “Elinor’la Roderick’in nişanlarının yalnızca bir aile meselesi olduğunu, iki gencin Bayan Welman’ı memnun etmek için nişanlandıklarını ve kadın ölür ölmez de Elinor’un buna kendisinin son verdiğini ileri sürecek. Roderick Welman da aynı yönde ifade verecek. Sanırım genç adam gerçekten buna inanıyor da.”

“Yani Elinor’un kendisini pek fazla sevmediğini mi düşünüyor?”

“Evet.”

“Tabii bu durumda da Elinor Carlisle’in Mary Gerrard’ı öldürmek için nedeni olmadığı ileri sürülecek.”

“Doğru.”

“Peki, öyleyse Mary Gerrard’ı *kim* öldürdü?”

“Sizce?”

Poirot başını salladı.

“*C’est difficile.*”(*)

Peter Lord heyecanlı bir şekilde, “Sorun da bu zaten!” dedi yüksek sesle. “Kızı o öldürmediyse, *kim öldürdü?* Çayı ele alalım. Hemşire Hopkins de aynı çaydan içmiş. Savunma diğer ikisi odadan çıktıktan sonra Mary Gerrard’ın morfini kendisinin aldığını iddia etmeyi düşünüyor, yani konuyu kızın intihar ettiğine getirmeyi.”

(*) Çok zor.

Agatha Christie

“Mary’nin intihar etmesi için bir neden var mıydı?”

“Bilindiği kadarıyla yoktu.”

Poirot sordu.

“Bu Mary Gerrard intihar edebilecek bir tip miydi?

Hayır.”

“Peki, bana, Mary Gerrard’ın nasıl biri olduğunu biraz anlatır mısınız?”

Peter Lord düşündü.

“Şey... o iyi bir kızdı. Evet, kesinlikle iyi bir kızdı.”

Poirot içini çekti.

“Yani Roderick Welman denilen genç, Mary’ye sırf iyi bir kız olduğu için mi delicesine âşık oldu?” Peter Lord güldü.

“Ne demek istediğinizi anladım. Mary gerçekten çok güzeldi.”

“Peki ya siz? Siz de onu beğeniyor muydunuz?”

Doktor bir an için bakakaldı.

“Tanrım, hayır!”

Hercule Poirot kısa bir süre düşündü.

“Demek Roderick Welman, Elinor’la aralarında bir yakınlık olduğunu, ama aşk olmadığını söylüyor. Sizce de öyle mi?”

“Nereden bileyim?”

Hercule Poirot dedektif başını salladı.

“Buraya ilk geldiğiniz zaman Elinor’un zevksizliğinden, uzun burunlu, ukala bir züppeyi sevdiğinden bahsettiniz. Sanırım kastettiğiniz Roderick Welman’dı. Demek oluyor ki, size göre Elinor ona âşıktı.”

Peter Lord öfkeyle homurdandı.

“Evet âşık! Hem de delicesine!”

Poirot, “O halde Mary’yi öldürmek için bir nedeni var,” dedi.

Genç adam öfkeyle dedektife döndü.

“Bu önemli mi? Elinor gerçekten de Mary’yi öldürmüş olabilir. *Bunu yaptıysa bile umurumda değil!*”

Poirot, “Hah işte!” dedi.

“Size Elinor’un idam edilmesini istemediğimi söylemiştim. Diyelim, ki kız umutsuzluktan bir an için çıldırdı! Aşk insanı delirten, çıldırtan bir şey! Dünyanın en korkak insanını bir kahraman, dünyanın en dürüst, en iyi insanını bir pislik haline getirebilir. Diyelim ki Elinor, gerçekten de bu cinayeti işledi. Ona acımıyor musunuz?”

Hercule Poirot, “Ben cinayeti onaylamam,” dedi.

Peter Lord, ona baktı, sonra başını çevirdi, uzaklara baktı. Sonra yeniden Poirot’ya döndü ve kahkahayı bastı.

“Ne söylenmiş olursa olsun... ister ciddi ister samimi! Sizden bunu onaylamanızı isteyen oldu mu? Ben yalan söylemenizi istemiyorum! Gerçek gerçektir, öyle değil mi? Bir suçlunun lehinde bir delil bulursanız, herhalde yalnızca o suçludur, diye bunu saklamaya kalkışmazsınız, değil mi?”

“Kesinlikle hayır!”

“O halde neden sizden yapmanızı istediğimi yapmıyorsunuz?”

Hercule Poirot, “Sevgili dostum,” dedi. “İşte şimdi bunu yapmaya hazırım...”

İki

Peter Lord bakakaldı. Cebinden bir mendil çıkarıp yüzünü sildikten sonra kendisini bir koltuğa attı.

“Offf! Bir an için yıkıldım! Ne yapmak istediğinizi bir türlü anlayamadım!”

“Elinor Carlisle aleyhindeki delilleri anlamaya çalışıyordum. Şimdi durumu biliyorum. Mary Gerrard morfinle zehirlendi. Anladığım kadarıyla zehir sandviçle verilmiş *olmalı*. O sandviçlere Elinor *Carlisle’den başka* el süren olmadı. Elinor Carlisle’in Mary’yi öldürmek için *nedeni* vardı. Sizin görüşünüze göre de o Mary Gerrard’ı *öldürmek* isteyebilirdi, bunun için olanak ve fırsatı da vardı. Farklı düşünmek için bir neden göremiyorum.

“Evet, *mon ami* bu sorunun diğer tarafı. Şimdi ikinci aşamaya geçelim. Bir an için bütün bunları kafamızdan silerek olaya başka bir açıdan bakacağız: *Eğer Mary Gerrard’ı öldüren Elinor Carlisle değilse*, katil kim olabilir? Yoksa Mary Gerrard intihar mı etti?”

Peter Lord doğruldu. Kaşları çatılmıştı.

“Ayrıntılara dikkat etmiyorsunuz.”

“Ben mi? Ben mi dikkatsizim?”

Esrarengiz Sanık

Poirot şaşırılmış görünüyordu.

Peter Lord acımasızca ithamını sürdürdü.

“Öyle. O sandviçlere Elinor Carlisle’den başkasının el sürmediğini söylediniz. Bunu bilemezsiniz.”

“Evde başka kimse yokmuş.”

“Öyle olduğunu sanıyoruz. Ama aradaki o kısa süreyi unuttuyorsunuz. Yani *Elinor’un bekçi kulübesine gitmek için köşkten ayrılmasının ardından geçen süreyi*. O sırada sandviçler bir tabağın içinde uşak odasında duruyormuş, rahatlıkla biri onları değiştirmiş olabilir.”

Poirot derin bir soluk aldı.

“Haklısınız dostum. Doğru. Başka birinin sandviçlere ulaşması için gerekli zaman ve fırsatın olduğu anlaşılıyor, öyleyse dışarıdan biri de o sandviçlere zehir karıştırma fırsatını bulmuş olabilir. *Şimdi o şahsın kim olabileceğini bulmaya çalışmalıyız, yani nasıl biri olabileceğini...*”

Bir an sustu.

“Mary Gerrard’ı ele alalım. Elinor’dan başka onun ölmesini isteyen biri var mıydı? *Neden?* Onun ölümünün kimseye bir faydası olur muydu? Kızın miras olarak bırakacağı parası var mıydı?”

Peter Lord başını salladı.

“Hayır, şu an için yoktu. Ama yaklaşık bir ay sonra, iki bin sterlin alacaktı. Elinor Carlisle, halasının da böyle istediğini düşündüğü için bu parayı kızın hesabına geçecekti. Ama Bayan Welman’ın mirasına ilişkin hukuki formaliteler henüz tamamlanmadı.”

“O halde para konusunun üzerinde durmamız gereksiz. Mary Gerrard’ın çok güzel olduğunu söylemişsiniz. Güzellik bazen başınıza dert açabilir. Kızın hayranları var mıydı?”

Agatha Christie

“Herhalde. Bu konuda pek fazla bir şey bilmiyorum.

“Kim bilebilir?”

Genç adam gülümsedi.

“Sizi hemşire Hopkins’le tanıştırayım. Kadın çok meraklı. Maudensford köyünde olan her şeyi bilir.”

“Ben de size o iki hemşireyle ilgili ne düşündüğünüzü soracaktım.”

“Hemşire O’Brien, İrlandalıdır. İyi bir hemşiredir. Deneyimlidir. Yalnızca biraz aptaldır, duruma göre hain, kinci olabilir, ufak beyaz yalanlar söyleyebilir... Hayal dünyası fazla geniştir, düzenbaz değildir, ama olayları abartmaktan hoşlanır.”

Poirot başını salladı.

“Anlıyorum...”

“Hemşire Hopkins ise duyarlı, uyanık, akıllı orta yaşlı bir kadındır, oldukça müşfik ve nazik, ayrıca becerikli de. Ama o da başkalarının işlerine burnunu sokmaya fazla meraklı.”

“Köyde bir delikanlı yüzünden bir sorun yaşansaydı hemşire Hopkins bunu duyar mıydı?”

“Tabii, anında!” Doktor bir an durdu, sonra ekledi. “Fakat Mary’nin böyle bir sorun yaşadığını sanmıyorum. Kız, evine döneli pek az olmuştu. İki yıldır Almanya’daydı.”

“Yirmi bir yaşındaydı, değil mi?”

“Evet.”

“Belki Almanya’da bir sevgilisi vardı.”

Peter Lord’un gözleri parlayıverdi.

“Yani ona kin duyan bir Alman genci olabileceğini mi ima ediyorsunuz? Onu buraya kadar izlediğini, uygun zamanı beklediğini ve sonunda amacına ulaşip kızı öldürdüğünü?”

Esrarengiz Sanık

Hercule Poirot hoşnutsuz bir tavırla mırıldandı.

“Fazla melodramatik oldu...”

“Peki, *olamaz mı?*”

“Pek ihtimal vermiyorum.”

Peter Lord atıldı.

“Hiç de değil. Belki biri kıza delicesine *âşıktı*. Mary, kendisini reddedince çılgına döndü. Kendisine kötü davrandığını, haksızlık ettiğini düşünmüş de olabilir. Bu da bir fikir.”

“Evet, bu da bir fikir,” diyen Poirot’nun ses tonu hiç de cesaret verici değildi.

Peter Lord yalvarırcasına, “Ne olur devam edin, Mösyö Poirot!” dedi.

“Anladığım kadarıyla benden mucize yaratmamı, sihirbaz gibi davranmamı bekliyorsunuz. Boş bir şapkadan art arda tavşanlar çıkarmamı!”

“Eğer siz bunu öyle nitelendiriyorsanız...”

Poirot, “Neyse... bir olasılık daha var,” dedi.

“Evet? Anlatın ne olur!”

“Biri, Bayan Welman’ın öldüğü gece morfini Hopkins’in çantasından gizlice aldı. Ve Mary Gerrard bu işi yapanı gördü.”

“Bu durumda kız bunu hemen açıklardı.”

“Hayır, hayır, *mon cher*! Biraz mantıklı düşünün. Eğer biri Elinor Carlisle, Roderick Welman, hemşire O’Brien ve hatta hizmetçilerden birinin çantayı açarak ufak cam bir tüp aldığını görse, ne düşünürdü? Büyük olasılıkla hemşirenin o kimseyi çantasından bir şey almak için gönderdiğini. Mary o sırada bu olayın üstünde durmamış, ama sonradan bunu anımsayınca laf arasında safça söz konusu kimseye bundan bahsetmiş olabilir... tabii en ufak bir şüphe

Agatha Christie

bile duymadan. Ama diyelim ki o kişi, Bayan Welman'ın ölümünden sorumlu... bu sözlerin yapacağı etkiyi düşünebiliyor musunuz? Mary her şeyi görmüştür. Onun için de kızın bir an önce susturulması gerekmektedir. Emin olun dostum, cinayet işleyen bir insan, ikincisi de işlemekten hiç çekinmez.”

Peter Lord'un kaşları çatılmıştı.

“Ben başından beri morfini Bayan Welman'ın aldığına inan-
dım...”

“Kadının felçli olduğunu... çaresiz bir durumda yattığını unu-
tuyorsunuz. Üstelik ikinci kez felç geçirmişti...”

“Evet, biliyorum. Ben şöyle düşünmüştüm: Kadın her nasılsa
bir şekilde bir yerden morfin bulmuş. Bunu yakınında, kolayca eri-
şebileceği bir noktada saklıyordu.”

“O zaman Bayan Welman'ın morfini ikinci kez felç geçirme-
den *önce* ele geçirmiş olması lazım. Halbuki Hopkins ilacın yok-
luğunu ikinci felçten sonra fark etmiş.”

“Belki Hopkins morfinin yokluğunu o sabah fark etmişti. Ama
ampul günler önce çalınmıştı ve o farkına bile varmamıştı.”

“Peki, yaşlı kadın bu işi nasıl yaptırdı?”

“Bilmiyorum... Hizmetçilerden birine para vermiş olabilir.
Eğer öyleyse, onların da bu konuda hiçbir şey söylemeyeceklerinden
emin olabilirsiniz.”

“Sizce hemşireler parayla kandırılmış olamazlar mı?”

Peter Lord başını salladı.

“Asla! Her ikisi de meslek etiğine ölesiye bağlılar. Ayrıca böyle
bir şey yapmaktan korkarlar. Başlarının belaya gireceğini bilirler.”

“Anlıyorum...” Poirot bir an durdu. Sonra düşünceli bir tavır-
la ekledi. “Yine döndük dolaştık aynı noktaya geldik. Morfini kim

çalmış olabilir? *Elinor Carlisle* mi? Kızın o büyük bir mirası garantilemeye çalıştığını düşünebiliriz. Ya da daha iyi niyetli davranıp Elinor'un merhameti yüzünden o şekilde davrandığını iddia edebiliriz. 'Kız, halasının arzusuna uyarak zehri aldı ve bunu kadına içirdi,' diyebiliriz. Sonuçta Elinor morfini çaldı ve *Mary de bunu gördü*. Ve işte böylece tekrar sandviçlere dönüyoruz, boş eve ve Elinor Carlisle'e. Ama bu kez farklı bir nedenle. Kızın darağacını boyalamamak için Mary'yi ortadan kaldırması gerekiyordu...

Peter Lord bağırırdı.

"Akıl almaz bir düşünce bu! Size onun bu tür bir insan olmadığını söylemiştim. Parayı hiç önemsemez, Roderick Welman da öyle. Bunu itiraf etmem gerekiyor, açıkça bunu söylediklerini duydum."

"Öyle mi? İşte bu çok ilgi çekici. Bu gibi sözler daima şüphe uyandırır."

"Lanet olsun, neden her şeyi evirip çevirip bu zavallı kıza bağlıyorsunuz ki?"

"Hiçbir şeyi evirip çevirdiğim filan yok: Konu kendiliğinden ona geliyor. Bu panayırlardaki işaret değnekleri gibi bir şey. Dönüp dolaşıyor ve durduğunda hep aynı ismi işaret ediyor: *Elinor Carlisle*."

Peter Lord, "Hayır!" dedi.

Hercule Poirot üzüntüyle başını salladı.

"Bu Elinor Carlisle... akrabaları var mı? Kardeşleri, kuzenleri, annesi ya da babası?"

"Hayır, öksüz o... bu dünyada yapayalnız."

"Çok acıklı. Hiç şüphesiz Bulmer mahkemede bunu oldukça fazla kullanacaktır. Peki, Elinor ölürse parası kime kalacak?"

"Bilmiyorum. Bunu hiç düşünmedim."

Poirot serzenişte bulunarak, "İşte bu olmadı," dedi. "İnsanın böyle şeyleri daima düşünmesi gerekir. Örneğin Elinor vasiyetname yapmış mı?"

Agatha Christie

Peter Lord kızardı. Kararsızlıkla, “Bi... bilmiyorum,” dedi.

Hercule Poirot dedektif gözlerini tavana dikerek, parmaklarının ucunu birbirine dayadı.

“Bana her şeyi anlatmanız daha doğru olacak, bunun farkındasınız, değil mi?”

“Neyi anlatmam?”

“Tam olarak aklınızdan geçenleri... Elinor’un ne kadar aleyhine olsa da bana bunları açıklamalısınız.”

“Nereden biliyorsunuz?... ”

“Evet, evet, biliyorum işte. *Bir şey var... kafanızda bir şey var!* Bu her neyse bana anlatmalısınız, aksi takdirde bunun olduğundan çok daha kötü bir şey olduğunu düşünebilirim.”

“Gerçekten önemli bir şey yok...”

“Önemli olmadığında anlaşalım. Ama yine de bana kafanızdan geçen ne olduğunu anlatın.”

Peter Lord istemeye istemeye kafasına takılan olayı, Elinor’un hemşire Hopkins’in evinin penceresinden içeri bakmasını ve sonra da kahkahalarla gülmesini anlattı.

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. “Demek Elinor, ‘*Mary vasiyetnamesini yazıyormuş?*’ *İşte bu çok ilginç... çok komik*’ dedi, öyle mi? Ve siz o anda Elinor’un kafasında söylemediği bir şeyler olduğunu hissettiniz... *Belki de Elinor Mary Gerrard’ın fazla yaşamayacağını düşünüyordu.*”

Peter Lord, “Bilemiyorum,” dedi. “Belki de bana öyle geldi.”

Poirot, “Hayır,” dedi. “Size öyle gelmedi, aslında da...”

Üç

Hercule Poirot, hemşire Hopkins'ın küçük evinde oturuyordu.

Doktor Lord, Hercule Poirot'yu oraya getirip, kadınla tanıştırmış, sonra dedektifin bir bakışıyla hemen oradan ayrılmıştı.

Başlangıçta Hercule Poirot'nun yabancı görünümünden bir şekilde şüphe duyarak tedirgin olan hemşire Hopkins konuğuna yan yan bakmıştı, ama şimdi yavaş yavaş yumuşamaya başlıyordu.

“Evet, korkunç bir şeydi bu. Şimdiye kadar karşılaştığım olayların en korkuncu. Mary şimdiye dek gördüğüm en güzel kızlardan biri. İsteseydi filmlerde bile oynayabilirdi, hemşire O'Brien de böyle düşünüyor. Üstelik iyi huylu ve akıllı başında bir kızdı. Üstelik bunca iyi özelliğine rağmen kendini beğenmiş biri de değildi. Halbuki gördüğü ilgiden şımarabilirdi.”

Poirot ustalıkla kadının sözünü kesti.

“Bayan Welman'ın ona gösterdiği ilgiden mi söz ediyorsunuz?”

“Evet, onu kastediyorum. Yaşlı kadın Mary'den çok hoşlanıyordu... gerçekten de onu çok seviyordu, hem de çok.”

Hercule Poirot mırıldandı.

Agatha Christie

“Bu yanıltıcı olabilir.”

“Bu bakış açısına bağlı. Bence bu ilgisi çok normal sayılabilirdi. Yani...” Hopkins dudağını ısırdı, kafası karışmış gibiydi. “Demek istediğim Mary, ona karşı çok iyi davranıyordu: her zaman yumuşak ve sevgi dolu. Sesi tatlı, tavırları nazikti. Bence yaşlı insanlar etraflarında gençlerin olmasından hoşlanıyorlar.”

Hercule Poirot, “Sanırım Miss Carlisle de zaman zaman halasını görmeye geliyordu,” dedi.

Hemşire Hopkins tersçe homurdandı.

“Miss Carlisle buraya ancak işine geldiği zaman uğrardı.”

Poirot mırıldandı. “Miss Carlisle’den hoşlanmıyorsunuz galiba?”

Hemşire Hopkins bağırdı.

“Tabii ki hoşlanmam! Bir katil o! Bir zavallıyı soğukkanlılıkla zehirleyen bir katil!”

Poirot, “Ah,” dedi. “Siz kararınızı vermişsiniz?”

Hemşire Hopkins, ona şüpheyle baktı.

“Ne demek istiyorsunuz? Kararınızı vermişsiniz demekle?”

“Demek istediğim Mary Gerrard’a morfini Miss Elinor’un verdiğiinden emin olduğunuz!”

“Bu işi başka kim yapmış olabilir ki? İşte bunu bilmek isterdim! Sanırım bunu benim yaptığımı ima etmiyorsunuzdur?”

“Hayır asla. Ama unutmayın ki onun suçlu olduğu da henüz kanıtlanmış değil.”

Kadın sakın ve kendinden emin bir tavırla, “Katil o! Bunu o yaptı,” dedi. “Her şey bir yana, bu yüzünden de anlaşılıyordu. Hali bir tuhaftı. Bilerek beni yukarı çıkardı ve halasının odasında kalmamı sağladı... hem de çok uzun bir süre. Amacı Mary’nin yanına gitmeme engel olmaktı tabii. Ve sonra... Mary’yi o halde bulduğum

anda, ona döndüğümde, yüzünden suçlu olduğu öyle belliydi ki. Durumu anladığımı hissetmişti herhalde.”

Hercule Poirot düşünceli düşünceli mırıldandı.

“Evet, onun dışında birinin katil olabileceğini düşünmek gerçekten de çok zor. Tabii Mary’nin bunu kendisinin yapmış olma olasılığı dışında.”

“*Kendisi* derken neyi kastediyorsunuz? Yani sizce Mary intihar mı etti? Hiç bu kadar saçma bir şey duymadım.”

“Böyle şeyler hiç belli olmaz. Genç kız kalbi çok hassas, çok kırılgan olur.” Bir an sustu. “Sanırım bu olabilirdi? Sizler farkına varmadan çayına bir şey karıştırmış olabilir, değil mi?”

“Fincanına mı?”

“Evet. Sürekli Mary’ye bakmıyordunuz, herhalde?”

“Tabii ki onu gözetlemiyordum... hayır! Evet, böyle bir şey yapmış *olabilir* ama... Bu çok saçma! Mary neden böyle bir şey yapmış olsun ki?”

Hercule Poirot daha önce de olduğu gibi, aynı havada başını salladı.

“Genç kız yüreği... dediğim gibi çok kırılgan olur. Belki de umutsuz bir aşk...”

Hemşire Hopkins homurdandı.

“Genç kızlar aşk nedeniyle intihar etmezler... tabii aile baskısı olmadığı sürece, Mary’nin böyle bir durumu yoktu, inanın bana!”

Hercule Poirot’yu saldırgan bir havada süzüyordu.

“Âşık değil miydi?”

“Hayır. Hiçbir duygusal bağı yoktu. Hayatından memnundu. Bir meslek sahibi olmak ve yaşamın tadını çıkarmak istiyordu.”

“Ama o kadar güzel ve çekici bir kızın hayranları olmalı.”

Agatha Christie

“O, koca peşinde koşan kızlardan değildi. Sakin bir yapısı vardı.”

“Ama hiç şüphesiz köyde ona hayran olan genç delikanlılar vardı.”

Hemşire Hopkins, “Tabii,” dedi. “Örneğin köyden Ted Bigland.”

Poirot, genç adam hakkında bazı sorular sorup, bilgi aldı.

Hemşire Hopkins, “Mary’ye delicesine âşıktı,” dedi. “Ama Mary’ye de söylediğim gibi ona layık biri değildi o.”

“Herhalde reddettiği için kıza çok kızılıyordu?”

Hemşire Hopkins, Poirot’ya hak verdiğini belirtti.

“Evet, çok öfkeliydi. Üstelik beni sorumlu tuttu.”

“Buna sizin neden olduğunuzu mu düşünüyordu?”

“Öyle dedi. Ama ben, Mary’ye uygun gördüğüm şekilde öğüt vermekte özgürüm. Ne de olsa ben daha tecrübeliyim. Kızın kendisini ziyan etmesini istemiyordum.”

Poirot usulca sordu. “Mary’le neden bu kadar ilgileniyordunuz?”

“Şey bilmem ki...” Hemşire bir an tereddüt etti. Ürkek ve utanmış gibi bir hali vardı. “Şey... Mary’nin... romantik bir tarafı vardı.”

Poirot mırıldandı. “Tavırları romantikti demek istiyorsunuz herhalde, durumunun, koşullarının romantik olmadığı kesin. Sonuçta o bir kapıcı kızıydı, değil mi?”

“Evet... öyle de...” Hemşire Hopkins duraklayarak Poirot’ya baktı. Hercule Poirot en sempatik bakışlarıyla onu süzüyordu. Birden kararlılıkla gerçeği açıkladı.

“Aslında Mary, ihtiyar Gerrard’ın kızı değildi. Bunu bana ihtiyar adam söyledi. Mary’nin babası bir ‘centilmen’miş.”

Esrarengiz Sanık

Poirot mırıldandı. “Anlıyorum ya annesi?”

Hopkins tereddütle ona baktı. Dudağını ısırdı. Sonra da sözlerini sürdürdü. “Annesi, Bayan Welman’ın oda hizmetçisiymiş. Gerrard’la Mary doğduktan sonra evlenmiş.”

“Evet, dediğiniz gibi romantik bir durum... Romantik ve gizemli.”

Hopkins’in gözleri parladı.

“Değil mi? İnsan haklarında başkalarının bilmediği gizli bir şeyler öğrendiği kimselere karşı ister istemez farklı bir ilgi duyuyor. Tamamen rastlantı sonucu bir sürü şey öğrendim. Aslında bana bu konuda ipucu veren hemşire O’Brien oldu, ama bu başka bir hikâye. Neyse dediğiniz gibi, geçmiş öğrenmek bazen çok ilginç olabiliyor. Farkında olmadığımız ne trajediler yaşanıyor. Dünya acı dolu.”

Poirot içini çekerek başını salladı.

“Öyle.”

Kadın birden endişe içerisinde haykırdı.

“Size bunları açıklamamalıydım! Bu durumun duyulmasını asla istemem. Sonuçta anlattıklarımın cinayetle hiçbir ilgisi yok. Herkes Mary’nin Gerrard’ın kızı olduğunu sanıyordu. İşin içinde başka bir iş olduğu düşünülmemeli. Kızcağız öldükten sonra, onuruna bu şekilde bir leke sürülmemeli. Sonuç olarak Gerrard, kızın annesiyle evlenmiş. Bu yeterli.”

Poirot mırıldandı.

“Ama herhalde siz Mary’nin gerçek babasının kim olduğunu biliyorsunuz?”

Hemşire Hopkins istemeye istemeye, “Belki,” dedi. “Ama belki de bilmiyorum. Aslında kesin bir şey bildiğim yok. Yalnızca tahminde bulunabilirim. Eski günahların gölgeleri uzun olur derler.

Agatha Christie

Ama ben geveze bir kadın değilim ve başka bir şey de söylemeyeceğim.”

Poirot ustalıkla geri adım atarak başka bir konuya geçti.

“Başka bir konu daha var. Nazik bir konu. Size güvenilebilirim, değil mi?”

Hemşire Hopkins’in çirkin yüzünde sinsi bir gülümseme belirdi.

Hercule Poirot sözlerine devam etti.

“Bay Roderick Welman’dan bahsediyorum. Duyduğuma göre kendisi Mary Gerrard’dan çok etkilenmiş.”

Kadın, “Mary’yi görünce kendini kaybetti,” dedi.

“O sırada Miss Elinor’la nişanlı olmasına rağmen mi?”

Hemşire, “Bana sorarsanız,” dedi. “Aslında onun Bayan Elinor’u sevdiği filan yoktu. Yani hiçbir zaman ona âşık olmamıştı.”

Poirot sordu. “Peki, Mary, Bay Roderick’e, cesaret veriyor muydu?”

Hemşire sert bir tonda, “Mary çok terbiyeli bir kızdı,” dedi.

“Hiç kimse onu cesaretlendirdiğini iddia edemez.”

Poirot sordu. “Peki, Mary, genç adama âşık mıydı?”

“Hayır!”

“Ama ondan *hoşlanıyordu*, değil mi?”

“Evet, hoşlandığından eminim.”

“Belki zamanla genç adamı sevmeye de başlayacaktı, değil mi?”

Hemşire Hopkins onayladı.

“Olabilir. Ama Mary böyle şeyleri aceleyle getiren biri değildi. Buradayken nişanlı olduğunu ve böyle şeyler söylemesinin doğru olmadığını belirtmişti. Sonra genç adam Londra’ya onu görmeye gittiği zaman da aynı sözleri tekrarladı.”

Esrarengiz Sanık

Poirot en şirin ve samimi tavrıyla sordu. “Peki, siz Bay Roderick Welman hakkında ne düşünüyorsunuz?”

Hopkins, “İyi bir genç o,” diye yanıtladı. “Ama sinirli. İleride mide rahatsızlığı çekebilir. Bu gibi sinirli tiplerde genellikle öyle olur.”

“Bay Roderick yengesini sever miydi?”

“Öyle sanıyorum.”

“Hastayken onun yanında uzun süreli kaldı mı?”

“İkinci krizden sonra mı? Ölmeden önce buraya geldikleri son gece mi? Onun odasına bile girmediğinden eminim.”

“Gerçekten mi?”

Hemşire hemen, “Bayan Welman, onu çağırmadı,” dedi. “Tabii biz de ölümünün bu kadar yakın olduğunu bilmiyorduk. Bildiğiniz gibi bazı erkekler böyledir. Hasta odasına girmekten ürkerler. Ellerinde olan bir şey değil bu. Korkaklıkla da bir ilgisi yok. Sadece duygusal olarak altüst olmayı istemezler.”

Poirot anlayışla başını salladı.

“Bay Welman’ın yengesinin ölümünden önce hasta odasına girmediğinden emin misiniz?”

“*Ben* nöbetteyken girmedim! Hemşire O’Brien nöbeti benden gece üçte devraldı. Belki hastanın durumu kötüleşince gidip, genç adamı çağırmıştır. Ama öyle yaptıysa bile, bana bundan hiç bahsetmedi.”

“Peki, siz yokken yengesinin odasına girmiş olamaz mı?”

Hopkins homurdandı.

“Ben hastalarımı asla yalnız bırakmam Mösyö Poirot!”

“Özür dilerim. Ben bunu kastetmedim. Su kaynatmak ya da herhangi zorunlu bir nedenle, örneğin ilaç almak gibi, merdivenlerden aşağı inmeniz gerekmiş olabilir diye düşünmüştüm.”

Agatha Christie

Hemşire Hopkins sakinleşmişti.

“Bir ara aşağıya, buyotları yeniden sıcak suyla doldurmak için inmem gerekti. Mutfaktaki ocağın üstünde daima kaynar su olduğunu biliyordum.”

“Ne kadar sürdü bu?”

“Sanırım beş dakika kadar.”

“Ah! O halde Bay Welman, yengesine şöyle bir *bakmış olabilir.*”

“Eğer bunu yaptıysa bile elini çabuk tutmuş olmalı.”

Poirot içini çekti.

“Dediğiniz gibi erkekler hastalıktan ürkerler. Melek rolüne soyunanlar genellikle kadınlardır. Onlar olmasalardı, ne yapardık bilmem? Özellikle de sizin mesleğiniz... çok asil bir meslek.”

Hemşire Hopkins hafifçe kızardı.

“Çok nazıksınız. Doğrusu ben mesleğime hiç bu gözle bakmadım. O kadar yorucu bir iş ki, insan asalet yönünü pek düşünemiyor.”

“Bana Mary Gerrard hakkında söyleyebileceğiniz başka bir şey yok değil mi?”

Hemşire Hopkins bir an durakladı.

Neden sonra, “Bildiğim başka bir şey yok,” dedi.

“Bundan emin misiniz?”

Hemşire anlaşılmasa bir şekilde mırıldandı. “Anlamıyorsunuz. Ben Mary’yi gerçekten severdim.”

“Ve bana anlatabileceğiniz başka hiçbir şey yok?”

“Yok! Hepsi bu.”

Dört

Poirot siyah elbiseli, iriyarı, asil görünümlü Bayan Bishop'un karşısında alçakgönüllü ve sinmiş bir havada oturuyordu.

Kâhya kadını yumuşatmak zor olmuştu. Görüşleriyle, davranışlarıyla tutucu bir kadın olan Bayan Bishop, yabancılardan hiç hoşlanmazdı. Özellikle de Hercule Poirot gibi şüphe uyandıran yabancılardan. Bu ufak tefek, pos bıyıklı, acayip kılıklı adamı gözü hiç tutmamıştı. Kadının davranışları soğuktu ve onu şüpheyle, hoşnutsuzlukla süzüyordu.

Doktor Lord'un tanıştırmış olması da durumu düzeltmekte pek yararlı olmamıştı.

"Eminim ki," demişti Bayan Bishop, doktor oradan ayrıldıktan sonra. "Doktor Lord çok akıllı bir doktor ve çok da iyi niyetli biri. Ondan önceki Doktor Ransome burada *çok uzun yıllar* kaldı."

Anlaşıldığı kadarıyla Doktor Ransome yöreye uygun davranışlarıyla güven sağlamayı başarmıştı. Doktor Ramsome'dan görevi devralan Doktor Lord'un ise henüz sorumluluğu tam olarak kavramadığı düşünüldüğü için yalnızca "akıllı" olarak tanımlanıyordu.

"Akıllılık" Bayan Bishop'un tavırları bunun yeterli olmadığını ifade ediyordu.

Agatha Christie

Ama Hercule Poirot becerikliydi. İkna ediciydi. İnandırıcıydı. Ancak ne kadar sevimli ve candan davranmaya çalışırsa çalışsın Bayan Bishop'un uzak ve soğuk tavrını engelleyemedi.

Bayan Welman'ın ölümü çok üzücüydü. Yörede çok sayılıp sevilen bir kadındı. Miss Carlisle'in tutuklanması "yüz kızartıcı" bir durumdu ve "yeni polisiye yöntemlerin" sonucuydu. Bayan Bishop'un Mary Gerrard'ın ölümüne ilişkin düşünceleri de son derece kaçamaktı. "Bir şey söyleyemem, söyleyecek bir şeyim yok," en fazla kullandığı sözcükler oldu.

Sonunda Poirot elindeki son kozu da oynamaya karar verdi. Gururla Sandringham'da kraliçe tarafından kabul edildiğini anlattı. Kraliçenin asaletinden, zarafetinden, alçakgönüllülüğünden hayranlıkla bahsetti.

Her gün gazetelerde kraliyet ailesinin gündemini izleyen Bayan Bishop anlatılanlardan çok etkilenmişti. Saray bile Bay Poirot'yu çağırtığına göre... Tabii ki bu her şeyi değiştiriyordu. İster yabancı ister değil, Emma Bishop nasıl olur da Kraliyet Sarayının bile kabul ettiği birine sırt çevirebilirdi?

Sonuçta Poirot ve Bayan Bishop, Prenses Elizabeth'in eş seçimi... gibi ilginç bir konuda dostça bir sohbete başlayabildiler.

Tüm adayların yeterince iyi olmadığı kanısına varmalarının ardından konu daha farklı bir yöne kaydı.

Poirot anlamlı bir şekilde vurgulayarak, "Evlilik maalesef çok tehlikeli ve tuzaklarla dolu bir ilişki," dedi.

Bayan Bishop, "Gerçekten de öyle," dedi. "Özellikle de zamanımızdaki iğrenç boşanmalarla." Sanki çiçek gibi salgın bir hastalıktan bahseder gibiydi.

"Sanırım Bayan Welman ölümünden önce yeğeninin mutlu bir evlilik yapmasını, yaşamını düzene sokmasını çok istiyordu?"

Esrarengiz Sanık

Bayan Bishop başını eğdi.

“Evet, gerçekten de öyle. Miss Elinor’la Bay Roderick’in nişanlanmaları onu çok mutlu etmişti. Zaten hep bunun olmasını ummuştum.”

Poirot mırıldandı. “Belki de iki genç, biraz da onu mutlu etmek için nişanlanmışlardı?”

“Yok, yok *bunu* söyleyemem Mösyö Poirot. Miss Elinor her zaman Bay Roddy’ye tutkuyla bağlıydı, hatta küçük bir kızken bile durum böyleydi. Miss Elinor çok sadık, kalbi sevgi dolu bir insandır.”

Poirot mırıldandı. “Peki ya Bay Roddy?”

Bayan Bishop sert bir tavırla, “O da Miss Elinor’a bağlıydı,” dedi.

“Ama sanırım nişan bozulmuş.”

Bayan Bishop kızardı.

“Bunun nedeni aşâğılık, sinsi bir yılanın pis oyunlarıydı Mösyö Poirot.”

Hercule Poirot buna çok şaşırmış gibi bir havada, “Sahi mi?” diye sordu.

Kâhya kadının yüzü daha da kızardı.

“Bu ülkede ölülerin ardından onlar aleyhinde bir şey söylenmemesi âdettir Mösyö Poirot. Ama bu genç kız gerçekten de çok sinsi ve içten pazarlıklıydı.”

Poirot düşünceli bir tavırla Bayan Bishop’a baktı.

“Buna çok şaşırdım. Bana onun basit, iddiasız bir kız olduğunu söylenmişti.”

Bayan Bishop’un çenesi titriyordu.

“Pek kurnazdı o Mösyö Poirot. İnsanları kandırıp, avucuna almayı çok iyi biliyordu. Örneğin hemşire Hopkins’i! Sonra, sevgili hanımefendiyi!”

Agatha Christie

Poirot anlayışla başını salladı.

Bu, Bayan Bishop'a cesaret vermişti.

“Gerçekten de öyle. Zavallı hanımefendinin sağlığı iyice bozulmuştu. O kız ağzından girip burnundan çıkıp, onun güvenini kazanmayı, kendini ona sevdirmeyi çok iyi becerdi. Hangi çiçekten bal alınacağını çok iyi *bilen* bir tip o. Bayan Welman'ın etrafında dönüyor, ona kitaplar okuyor, demet demet çiçekler getiriyordu. Zavallı hanımım da ‘Mary’ diye tutturmuştu, gün boyunca, ‘Mary aşağı’, ‘Mary yukarı’, ‘Mary nerede?’ O kız için o kadar çok para da harcadı ki! Pahalı okullar, Avrupa’da kibar kızların gittiği özel kurslar... sonuçta kız, yaşlı Gerrard'ın kızıydı, başka bir şey değil! Tabii bu durum adamın hiç hoşuna gitmiyordu. Mary'nin kibar tavırlarından sürekli yakınıp duruyordu. Açıkçası Mary buydu işte, haddini bilmeyen genç bir kız!”

Poirot başını sallayarak ona hak verircesine mırıldandı. “Allah Allah...”

“Sonra kızın, Bay Roddy'ye kendini beğendirmeye numaraları. Genç adam, onun ne tip bir insan olduğunu fark edemeyecek kadar saf tabii. Miss Elinor da çok iyi niyetli genç bir bayan olduğu için olup bitenleri anlayamadı. Erkekler hep aynıdır; biraz pohpohlama ve güzel bir yüze hemen aldanırlar.”

Poirot iç çekti.

“Herhalde kızın kendi sınıfından da hayranları da vardı?”

“Tabii vardı! Örneğin Rufus Bigland'ın oğlu Ted. Onun için bulunabilecek en iyi delikanlı. Ama bizim lady, onu kendinden aşağı gördü tabii. Doğrusu ya böyle tavırlara hiç gelemem.”

Poirot, “Delikanlı, kızın kendisine böyle davranmasına kızmıyor muydu?” diye sordu.

Esrarengiz Sanık

“Tabii kızılıyordu. Mary’yi Bay Roddy’yle flört etmekle suçladı. Bunu çok iyi *biliyorum*. Ama delikanlıyı da kızdığını için kınamıyorum.”

Hercule Poirot, “Ben de öyle,” diye cevap verdi. “Gerçekten de çok ilgimi çektiniz Bayan Bishop. Bazı insanların bir karakteri yalnızca birkaç sözcükle açık ve net bir şekilde tanımlayabilmek gibi bir yetenekleri vardır. Bu onlar açısından büyük bir nimettir. Neyse ki, sayenizde kafamda Mary Gerrard’a ilişkin net bir resim oluştu.”

“Öyle diyorsanız! Aslında kızın aleyhinde konuşmak istemem... ölüp gitmiş birinin arkasından konuşmak doğru değil. Ama Mary’nin bir sürü soruna yol açtığı da kesin.”

Poirot mırıldandı. “Bunun sonu nereye varacak acaba?”

Bayan Bishop, “Ben de *aynı şeyi* söylüyorum!” dedi. “Lafı ağzımdan aldınız Mösyö Poirot. Eğer hanımım o zaman ölmemiş olsaydı, bu çok onu çok daha fazla yıkacaktı. Aslında onun ölümü beni çok sarsmıştı ama şimdi düşünüyorum da, ‘Bu Tanrı’nın bir lütfuymuş,’ diyorum. Aksi takdirde bu işin sonu nereye varırdı hiç bilemiyorum?”

Hercule Poirot, kadını teşvik eder bir biçimde, “Yani neyi kastediyorsunuz?” diye sordu.

Bayan Bishop çok önemli bir açıklama yaparmışçasına, “Böyle şeylerle daha önce de karşılaştım,” dedi. “Kız kardeşim de böyle bir durumla karşı karşıya kaldı. O sırada yanında çalıştığı Albay Randolph öldüğünde tüm servetini zavallı karısına değil de Eastbourne’daki bir kadına bıraktığı ortaya çıkmıştı. Sonra ihtiyar Bayan Dacres de tutup tüm parasını evli oğlu ve kızı dururken, kilisenin orgcusuna bıraktı. Adam şu uzun saçlı gençlerdendi.”

Poirot, “Yani sizce Bayan Welman da tüm servetini Mary Gerrard’a mı bırakacaktı?” diye sordu.

Agatha Christie

“Böyle bir şey olsaydı hiç şaşırmazdım. Hiç şüphesiz kız o bunu sağlamaya çalışıyordu. Ne var ki Bayan Welman’a da bir şey söyleyemiyordum, ağzımı açar açmaz tersliyordu. Üstelik yirmi yıldan uzun bir süredir onun yanında çalışmama rağmen. Dünya çok nankör Mösyö Poirot. Görevinizi yapmaya çalışmanız bile hoş karşılanmayabiliyor.”

Poirot iç çekti. “Doğru... Çok doğru!”

“Ama kötülük her zaman başarıya erişemiyor.”

Hercule Poirot, “Evet,” dedi. “Mary Gerrard öldü.”

Bayan Bishop iç huzuruyla mırıldandı.

“O yaptıklarının hesabını verecek, artık onu biz yargılamamalıyız!”

“Kızın ölümünde halen bazı şüpheler varmış.”

“Ah bu polisler ve yeni moda fikirleri! Miss Elinor gibi iyi yetiştirilmiş, soylu bir küçük hanım nasıl olur da birini zehirler? Üstelik *beni* de bu işe bulaştırmaya kalkıştılar, sözde *ben* onun için, ‘davranışları çok tuhaftı’ demişim!”

“Tuhaf değil miydi?”

“Nasıl olmasın?” Bayan Bishop’un elbisesinin göğsü bir an inip, kalktı. “Miss Elinor duygulu, ince ruhlu bir genç kız. O gün de halasının eşyalarını ayıracaktı, bu her zaman çok zor, üzücü bir iştir.”

Poirot anlayışla başını salladı.

“Keşke siz de ona eşlik etseydiniz.”

“Bunu istedim Bay Poirot, ama beni sert bir tavırla reddetti. Zaten Miss Elinor her zaman çok gururlu ve içine kapanık bir insan olmuştur. Ama bence her şeye rağmen onunla *gitmeliydim*.”

Poirot mırıldandı.

“Onun peşinden köşke gitmeyi düşünmediniz mi?”

Esrarengiz Sanık

Bayan Bishop vakur bir tavırla başını kaldırdı.

“Ben istenmediğim yere gitmem Mösyö Poirot.”

Hercule Poirot utanmış görünüyordu. Mırıldandı. “Tabii. Ayrica sanırım o sabah yapmanız gereken başka önemli işleriniz de vardı?”

“Çok sıcak bir gün olduğunu anımsıyorum. Nemli, boğucu bir gün.” Kadın içini çekti. “Bayan Welman’ın mezarına birkaç çiçek bırakıp, ona saygımı sunmak için mezarlığa gittim. Orada uzun bir süre dinlenmek zorunda da kaldım. Sıcak beni çok kötü etkilemişti. Zaten bu yüzden öğle yemeğine de geç kaldım, kız kardeşim sıcak beni ne hale getirmiş olduğunu gördüğünde bayağı endişelendi. Öyle bir günde mezarlığa gittiğim için bana kızdı.”

Poirot, kadına hayranlıkla baktı.

“Size imreniyorum Bayan Bishop. İnsanın birinin ölümünden sonra kendini suçlayacak, pişmanlık duyacak bir durumu olmaması çok iyi bir şey. Sanırım Bay Roderick Welman şimdi o gece halasını görmediği için hayıflanıyordur. Gerçi halasının o kadar çabuk öleceğini bilemezdi ama...”

“İşte bunda çok yanılıyorsunuz Mösyö Poirot. Bay Roddy o gece halasının odasına *gitti*. O sırada ben merdiven sahanlığında idim. Hemşirenin aşağıya indiğini duymuş, hanımımın bir şeye ihtiyacı olup olmadığına bakmam gerektiğini düşünmüştüm. Hemşireleri bilirsiniz; nedense hep aşağıda hizmetçilerle sohbete dalarlar ya da daima birilerinin onlara soracakları çok önemli şeyleri olur. Gerçi hemşire Hopkins o kıvılcıklı saçlı İrlandalı hemşire kadar kötü değildi ama! Diğer sürekli konuşuyor, sorun çıkarıyordu! Neyse her şeyin yolunda olup olmadığına bakmak için odamdan dışarı çıktığımda Bay Roddy’nin usulca yengesinin odasına girdiğini gördüm. Bayan Welman, onu tanıdı mı, yoksa tanımadı mı, bunu bilmiyo-

Agatha Christie

rum, ama Bay Roddy'nin de yengesinin ardından hayıflanması için bir neden yok.”

Poirot, “Buna sevindim,” dedi. “O biraz sinirli sanırım.”

“Evet, biraz hırçındır. Zaten hep öyleydi.”

Hercule Poirot, “Bayan Bishop,” dedi. “Siz çok anlayışlı bir insansınız. Fikirlerinize çok saygı duyuyorum. Sizce Mary Gerrard'ın ölümünün ardındaki gerçek ne olabilir?”

Bayan Bishop burun kıvrıdı.

“Sanırım durum yeterince açık. Onun ölümüne Abbott'un bozuk ançüzlerinden biri neden oldu. Adam o kavanozları aylarca rafta tutuyor. İkinci dereceden bir kuzenim de konserve ıstakoz yüzünden hastalandı, neredeyse ölüyordu.”

Poirot itiraz etti.

“Ama otopside vücudunda morfin izine rastlanmış.”

Bayan Bishop bilgiç bir havada, “Morfin konusunda hiçbir fikrim yok,” dedi. “Ama doktorları bilirsiniz: Onlardan bir şey bulmalarını isteyin, ne yapıp edip bulurlar. Bozuk ançüz onlara *yetmez*, daha önemli şeyler isterler.”

Hercule Poirot sordu.

“Sizce Mary intihar etmiş olamaz mı?”

Bayan Bishop homurdandı.

“Mary mi? Kesinlikle hayır! O Bay Roddy'yle evlenmeyi aklına koymuştu. Hiç intihar eder miydi?”

Beş

I

Günlerden pazardı. Hercule Poirot, Ted Bigland'ı babasının çiftliğinde buldu.

Genç adamı konuşturmakta pek fazla zorlanmadı. Ted'in de bu fırsatı beklediği, içini dökecek birini aradığı anlaşılıyordu.

“Demek Mary’yi kimin öldürdüğünü bulmaya çalışıyorsunuz? Kapkara bir gizem o.”

“Sizce onu öldüren Miss Carlisle değil, öyle mi?”

Ted kaşlarını çattı... bu haliyle şaşkın bir çocuğu andırıyordu.

“Miss Elinor, bir hanımefendi. O öyle şeyler yapabilecek bir insan değil... *şiddet*, bu ondan çok uzak bir kavram, bilmem anlaşıyor muyum? Hiç böyle soylu, kibar bir hanım, böyle bir şey yapar mı, görülmüş şey mi bu!”

Hercule Poirot başını düşünceli bir tavırla salladı.

“Evet, pek sık rastlanan bir durum değil ama... Konu kıskançlıksa...”

Agatha Christie

Sustu ve dikkatlice sarı saçlı iriyarı, yakışıklı genç adamın ve-receği tepkiyi izledi.

Ted Bigland, “Kıskançlık mı?” dedi. “Böyle şeyler olduğunu biliyorum, ama genelde adamın biri içer içer, sonra da gözü kararır ve ne yaptığını bilmeden saldırır. Ama Miss Elinor gibi... kibar, sakin bir hanımefendi...”

Hercule Poirot, genç adamın sözünü kesti.

“*Ama Mary Gerrard öldü!* Ve ölümü doğal bir ölüm değildi. Mary Gerrard’ı kimin öldürdüğü konusunda bir fikriniz ya da bunu ortaya çıkarmama yardımcı olabilecek bir bilginiz varsa, lütfen söyleyin bana.”

Genç adam ağır ağır başını salladı.

“Bunu aklım almıyor. Eğer bana sorarsanız... birinin Mary’yi öldürmek istemesi... bu bana *olanaksız* bir şey gibi görünüyor. Mary’yi öldürmeyi kim isteyebilirdi ki? O... bir çiçek gibiydi.”

Bu genç köylünün söylediği şeyler Poirot’nun gözünde Mary’yi farklı bir yere getirdi. “*O bir çiçek gibiydi.*”

Ted ince, zarif ve güzel bir şeyin nasıl olup da ortadan kaldırılmış olduğunu anlamaya çalışıyordu.

Şimdi Poirot’nun kafasında birtakım sözler birbirini kovalıyordu. Peter Lord, “*İyi bir kızcağızdı o,*” demişti. Hemşire Hopkins’e göre Mary, “*İsteddiği zaman filmlerde bile oynayabilirdi...*” Bayan Bishop, kızıdan nefret ediyordu. “*Haddini bilmeyen insanlara tahammülüm yoktur.*” Şimdi bu delikanlının sözleri diğerlerini gölgede bırakıyordu. “*O bir çiçek gibiydi...*”

II

Birden yok edilmiş bir güzellik karşısında hissedilen o büyük acıyı sezdi içinde...

Zihninde cümlecikler birbirini izliyordu. Peter Lord'un, "*O cici bir kızdı.*" Hemşire Hopkins'in, "*Filmlerde oynayabilecek kadar güzeldi.*" Bayan Bishop'un kin dolu, "*Havasından ve kibrinden geçilmiyordu,*" sözcükleri. Ve şimdi bütün bunların dışında, reddedilen birinin alçakgönüllülükle söylediği bir hayranlık ifadesi: *O bir çiçek gibiydi.*

Poirot, "Ama yine de?..." dedi.

Yabancı birine yakışır bir tavırla ellerini iki yana açtı.

Ted Bigland başını salladı. Gözlerinde acı çeken hayvanları anımsatan donuk, anlamsız bakış vardı.

"Biliyorum, efendim. Sizin söylediğinizin doğru olduğunu biliyorum. Mary'nin ölümü normal değildi. Ama acaba..."

Durakladı.

"Evet?"

Ted ağır ağır, "Acaba bu, bir *kaza* olamaz mı?"

"Kaza mı? Nasıl bir kaza?"

"Biliyorum, efendim, çok iyi biliyorum. Bu pek mantıklı görünmüyor. Ama bu konuyu tekrar tekrar düşündüm. Sonunda böyle olabileceği kanısına vardım. Belki istenilen aslında bu değildi, belki Mary'yi öldürmek istemiyorlardı, ama bir kaza oldu. Şey... yalnızca bir *kaza*."

Fikrini doğru dürüst anlatamadığı için utançla, adeta yalvarırcasına Poirot'ya bakıyordu.

Agatha Christie

Hercule Poirot bir iki dakika kadar durup düşündü. Neden sonra, “Böyle hissetmeniz çok ilginç,” dedi.

Ted Bigland şiddetle karşı çıktı.

“Bu size çok anlamsız görünebilir efendim. Ama ne kadar düşünsem *neden ve nasıl* sorularına bir yanıt bulamıyorum. Benimki yalnızca bir his, içimden bir ses bana böyle diyor.”

“Bazen hisler insana doğru yolu gösteren önemli rehberlerdir... Sizi üzmem istemem, umarım acınızı tazelemiyordumdur, ama bunu sormam gerekiyor: Mary Gerrard’a âşıktınız değil mi?”

Genç adamın yanık yüzü hafifçe kızardı.

“Sanırım bunu burada yaşayan herkes biliyordu.”

“Onunla evlenmek istiyor muydunuz?”

“Evet.”

“Ama sanırım, o pek istemiyordu?”

Ted’in yüzü daha da kızardı... hatta karardı. Öfkesini bastırma-ya çalışarak yanıt verdi. “Bazı insanlar iyi niyetle bile olsa, başkalarının hayatlarına burunlarını sokarak her şeyi altüst etmemelidirler. Aldığı eğitim, yurtdışı seyahatleri! Bunlar Mary’yi çok değiştirdi. Onun şımartıldığını ya da burnunun büyüdüğünü söylemiyorum, o öyle biri değildi! Ama şey, akli karışmıştı, şaşırmıştı. Ne olduğunu, nerede olduğunu kendisi de bilemiyordu. Açıkçası, *benim* için fazlasıyla iyiydi. Ama Bay Welman gibi gerçek bir centilmen için de yeterli sayılamazdı.”

Hercule Poirot dikkatle ona bakıyordu.

“Sanırım Bay Welman’dan pek hoşlanmıyorsunuz?”

Ted bunu hiddetini gizlemeye gerek görmeden yanıtladı.

“Neden hoşlanayım ki? Aslında Bay Roddy iyi bir insan. Onunla bir alıp veremediğim yok. Karşı da değilim. Ama o benim anladı-

ğım anlamda bir *erkek* değil. Onu bir yakalasam, bir hamlede ikiye ayırabilirim. Sanırım zeki biri... Fakat diyelim ki arabası bozuldu, kafası ne işe yarar ki? Arabanın hareket etmesini sağlayan prensipleri bilebilirsiniz, ama tek yapmanız bujiyi çıkarıp temizlemek olduğunda bile bir bebek kadar çaresiz kalmanızı engelleyemez.”

Poirot, “Haklısınız,” dedi. “Siz garajda çalışıyordunuz değil mi?”

Ted başını salladı.

“Evet, yolun alt kısmındaki Henderson’un garajında.”

“Olay günü sabahı da oradaydınız herhalde?”

“Evet, bir beyefendinin arabasını deneme sürüşüne çıkarmıştım. Motor bir noktada tıkanıyordu, ama kaynağını anlayamamıştım. Biraz dolaştım. Şimdi düşününce bana çok tuhaf görünüyor. Hava çok güzeldi, çitlerde hâlâ yer yer hanımelileri vardı... Mary hanımelilerini çok severdi. O Avrupa’ya gitmeden önce beraber hanımeli toplardık...”

Yine yüzünde o çocuksu, şaşkın ifade belirmişti.

Hercule Poirot sesini çıkarmadı.

Ted birden sanki bir rüyadan uyanırcasına kendine geldi.

“Çok affedersiniz, efendim. Bay Welman hakkında söylediklerimi unuttun lütfen. Mary’nin peşinde dolaştığı için ona kızıyordun. Kızın peşini bırakması lazımdı. Mary, ona göre biri değildi, gerçekten değildi.”

Poirot sordu. “Peki, sizce Mary de ondan hoşlanıyor muydu?”

Ted yeniden kaşlarını çattı.

“Hayır, pek sanmıyorum, ama belki de hoşlanıyordu. Bilmiyorum, bir şey söyleyemem.”

Hercule Poirot, “Mary’nin hayatında başka erkek var mıydı?” diye sordu. “Örneğin Avrupa’da tanıştığı biri?”

Agatha Christie

“Bilmiyorum. Mary hiç böyle bir şeyden bahsetmedi.”

“Ya düşmanları... burada Maidensford’da düşmanı var mıydı?”

“Yani burada onu çekemeyen, çatıştığı biri mi?” Başını salladı.

“Hayır. Kimse onu pek fazla tanımazdı. Ama herkes severdi.”

Poirot, “Hunterbury’nin kâhyası Bayan Bishop da sever miydi?” diye sordu.

Ted birden güldü.

“Onunki yalnızca çekememezlikti. İhtiyar cadı, Bayan Welman’ın Mary’yi sevmesine kızılıyordu.”

Hercule Poirot, “Mary Gerrard burada mutlu muydu?” diye sordu. “Bayan Welman’ı seviyor muydu?”

“Sanırım hemşire yakasını bıraksaydı çok mutlu olabilirdi. Hemşire Hopkins yani. Kadın, Mary’ye kendi hayatını kazanması gerektiğini ve Londra’ya gidip masaj eğitimi almasını öğütleyip durdu.”

“Ama o da Mary’yi seviyordu sanırım?”

“Evet, sevdiği kesin. Ama Hopkins de herkes için neyin iyi, neyin kötü olduğunu herkesten çok daha iyi bildiğini sanan insanlardan!”

Poirot ağır ağır mırıldandı.

“Diyelim ki, hemşire Hopkins, Mary Gerrard hakkında ona zarar verebilecek bir şey biliyordu. Peki bildiği şeyi kendine saklar mıydı?”

Ted, “O kadın hiçbir konuda dilini tutamaz,” dedi. “Köyün en büyük dedikoducusu odur. Ama eğer biri hakkında dilini tutabilecek olsa, o kişi hiç şüphesiz Mary olurdu.” Merakını yenemeyerek ekledi. “Bunu *neden* sordunuz?”

Hercule Poirot, “İnsan birileriyle konuşurken bazı fikirler ediniyor,” diye yanıtladı. “Hemşire Hopkins açık açık samimiyetle

Esrarengiz Sanık

konuşuyor gibiydi, ama ben yine de kadın *bir şeyleri* saklamak istiyormuş gibi bir hisse kapıldım. Tabii bu hiç *önemli* bir şey olmayabilir. Cinayetle hiçbir ilgisi olmayabilir. *Ama bildiği ve bana açıklamaktan kesinlikle kaçındığı bir şey var.* Üstelik bende bu bildiği, her neyse... bunun Mary Gerrard'ın kişiliğine zarar verecek bir şey olduğu izlenimini uyandırdı.”

Ted Bigland çaresizce başını salladı.

Hercule Poirot içini çekti.

“Neyse! Zamanı gelince bunu da öğreneceğim...”

Altı

Poirot ilgiyle Roderick Welman'ın ince, uzun ve hassas yüzünü inceliyordu.

Roddy'nin sinirleri iyice bozulmuştu. Elleri titriyordu. Gözleri kıpkırmızı, sesi boğuk ve sinirliydi.

Elindeki kartı uzun uzun inceledi.

“Adınızı elbette ki duydum Mösyö Poirot. Ama yine de Doktor Lord'un sizin bu konuda bize nasıl yardımcı olabileceğinizi düşündüğünü anlamıyorum. Ayrıca bu olanlardan *ona* ne? O yengeme baktı, ama aslında bunun dışında ailemize tamamıyla yabancı. Elinor'la onu ilk kez temmuz ayında buraya geldiğimizde tanıdık. Bu gibi girişimlerde bulunmak aslında Seddon'un görevi değil mi?”

Hercule Poirot, “Teknik anlamda evet,” dedi.

Roddy hüznle ekledi.

“Aslında Seddon da insana pek fazla güven veren biri değil. Öyle karamsar ki.”

“Avukatlar öyledir.”

“Neyse ki savunma avukatı olarak Bulmer'le anlaştık.” Roddy biraz neşelenir gibi olmuştu. “Kendisinin mesleğinin zirvesinde olduğu düşünüyor değil mi?”

Esrarengiz Sanık

“Bulmer’in kaybolmuş umutları yeşertmekteki ünü herkesçe bilinir.”

Roddy görünür şekilde irkildi.

“Umarım Miss Elinor Carlisle’e yardıma çalışmama bir itirazınız yoktur.”

“Tabii yok. Ama...”

“Ne yapabilirim? Sormak istediğiniz buydu değil mi?”

Roddy’nin hüznü yüzünde hafif bir gülümseme belirdi. Bu haliyle o kadar şirindi ki, Hercule Poirot şimdi kadınların genç adamı neden çekici bulduklarını anlıyordu.

Roddy özür dilercesine mırıldandı. “Belki bunu böyle ifade etmem çok kaba kaçacak ama... Gerçekten de asıl sorun *bu*! Bu durumda siz ne *yapabilirsiniz* ki Mösyö Poirot?”

“Gerçeğin ne olduğunu bulabilirim.”

“Evet.” Roddy’nin sesi tereddütlüydü.

“Davalıya yararı olabilecek kanıtlar bulabilirim.”

Roddy içini çekti.

“Ah, bunu yapabilirseniz...”

Poirot ekledi. “Yardımcı olabilmeyi gerçekten çok istiyorum. Öncelikle bana bu konuyla ilgili olarak tüm bildiklerinizi ve düşüncüklerinizi anlatarak destek olursanız?”

Roddy ayağa kalarak huzursuzluk içinde odada bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı.

“Ne söyleyebilirim? Bu olanlar o kadar saçma, o kadar akıl almaz ki! Elinor’u düşünüyorum... Onu çocukluğundan beri tanırım... Çıkmaza girip birini zehirleyebileceğine inanmıyorum. Çok gülünç bir şey bu! Ama bunu jüriye nasıl anlatırsınız ki!”

Poirot kayıtsızca, “Yani sizce Bayan Elinor’un böyle bir şey yapması imkânsız mı?” dedi.

Agatha Christie

“Kesinlikle! Bunu söylemeye bile gerek yok. Elinor olağanüstü bir insandır... özgüveni yerinde, dengeli biridir... şiddet doğasında yok. Hassas, entelektüel, hayvanca ihtiraslardan uzak biridir o. Ama jüri koltuğunda on iki et kafalı olunca işin sonunun nereye varacağını bir tek Tanrı bilir! Onları nasıl buna inandırabilirsiniz ki? Aslında mantıklı düşünmek gerek, onların orada bulunmalarının nedeni insanların karakterleri konusunda bir yargıya varmak değil, deliller ışığında bir karar vermek. Deliller... deliller... deliller... Ve onların hepsi de aleyhte!”

Hercule Poirot düşünceli bir tavırla başını salladı.

“Siz hassas ve zeki bir insansınız Bay Welman. Bayan Elinor’u mahkûm eden deliller. Sizin onun hakkındaki bilgileriniz ise belki beraat ettirir. O halde olayın içyüzü nedir? Ne oldu? Ne olmuş olabilir?”

Roddy çaresizlik içinde ellerini iki yana açtı.

“İşin kötüsü de bu ya! Herhalde cinayeti hemşire işlemedi... başka alternatif de yok?”

“Kadın sandviçlere hiçbir zaman yaklaşmamış... Bu konuda sıkı bir araştırma yaptım. Hemşire zehri çaya karıştırmış da olmaz, çünkü o şekilde kendisi de zehirlenirdi. Bundan eminim. Ayrıca, hemşire Hopkins, Mary Gerrard’ı öldürmeyi *neden* istesin ki?”

Roddy bağırdı.

“Neden *biri* Mary’yi öldürmek istesin ki?”

Poirot, “İşte bu olayda asıl yanıtlanması gereken de bu soru! *Mary Gerrard’ı öldürmeyi kimse istemiyordu.*” *Hercule Poirot’ın, Elinor Carlisle dışında dedi.*) “Dolayısıyla mantıklı olarak varılması gereken sonuç şu olmalı: Mary Gerrard öldürülmedi! Ama maalesef durum böyle değil. Öldürüldü!” Sonra aşırı bir duygusallıkla ekledi:

Esrarengiz Sanık

*“Ama o şimdi mezarda ve heyhat,
Benim için çok farklı”*

Roddy, “Pardon?” diye mırıldandı.

Hercule Poirot açıkladı.

“Bu mısralar Wordsworth’ten. Onu çok okurum. Sanırım bu satırlar duygularınızı çok iyi ifade ediyordur.”

“Ben?”

Roddy’nin gergin ve ulaşılamaz bir görünümü vardı.

“Beni başımlayın Bay Welman... çok özür dilerim. Ama korkarım biz dedektifler bazen çok hassas konularda soru sormak zorunda kalıyoruz. Dilinizde bu ‘ağza alınmaması gereken sözcükler’ deyimile çok güzel ifade edilmiş. Ama bizim dedektif olarak işimiz çok zor, bu soruları sormak zorundayız. İnsanların özel hayatlarına, duygularına ilişkin sorular sormamız gerekiyor.”

“Gerçekten de bütün bunlar gerekli mi?”

Poirot hemen alçakgönüllülükle yanıt verdi.

“Yalnızca durumu tam olarak kavrayabilmem için. Ardından bu tatsız konuyu bir kenara bırakıp, belki gündeme bile getirmeyeceğiz. Genel olarak sizin Mary Gerrard’a hayranlık duyduğunuz düşünülüyor Bay Welman. Sanırım bu doğru değil mi?”

Roddy ayağa kalktı ve pencerenin önüne geldi. Perdenin püskülüyle oynamaya başladı.

“Evet.”

“Ona âşık mıydınız?”

“Sanırım.”

“Ve onun ölümü sizi çok sarstı tabii...”

“Evet... sanırım... yani... şey, gerçekten Mösyö Poirot... rica ederim...”

Agatha Christie

Hırsla döndü. Onda köşeye kısıtılmış, sinirli, tedirgin, duygusal bir yaratık hali vardı.

Poirot, “Eğer bana her şeyi açıkça anlatırsanız,” dedi. “Ondan sonra da bu konuyu tamamen kapatabiliriz.”

Roddy Welman bir koltuğa oturdu. Poirot’ya bakmıyordu. Tutuk tutuk konuşmaya başladı.

“Bunu anlatmak zor. Bunun üzerinde durmamız şart mı?”

“İnsan yaşamda hoşla gitmeyen şeylere arkasını dönüp, zorluklarını görmezlikten gelemes Bay Welman. O genç kıza âşık olduğunuzu *sandığınızı* söylediniz. Yani bundan emin değil misiniz?”

Roddy içini çekti.

“Bilemiyorum... Mary o kadar güzeldi ki! Bir rüya gibi... Şimdi de bana her şey sanki bir rüyaymış gibi geliyor. Sanki gerçek değildi tüm yaşananlar! Bir düş! Bütün olanlar... Onu ilk görüşüm... ilk bakışta... Mary’ye... âşık olmam! Bir tür delilikti bu! Ve şimdi her şey bitti... Sona erdi... sanki hiç olmamış gibi.”

Poirot başını salladı.

“Evet, anlıyorum.” Sonra hemen sordu. “Mary öldüğü zaman siz İngiltere’de değildiniz değil mi?”

“Öyle. Ben 9 Temmuz’da yolculuğa çıktım ve 1 Ağustos’ta döndüm. Elinor’un telgrafı benim peşimden otel otel dolaşmış. Haberi alır almaz İngiltere’ye geldim.”

“Bu sizi çok sarsmış olmalı. Sonuçta kızı çok seviyordunuz...”

Roddy hüznü ama aynı zamanda öfkeli bir sesle, “İnsanın başına neden böyle şeyler gelir bilmem ki?” dedi. “Bunun olabileceğini *düşünemezdim* bile! Heyhat, yaşama ilişkin tüm beklentilerime ters bir durum bu!”

Hercule Poirot, “Ah,” dedi. “Yaşam budur işte! Hiçbir şey sizin isteğinize ve beklentilerinize göre olmaz. Duygulardan kaçmanı-

za, mantıklı davranmanıza ve sizin için doğru olanı yapmanıza izin vermez. Bunu şu kadar hissetmek istiyorum, bunu hissetmek istemiyorum deme şansınız yoktur. Yaşam Bay Welman, asla mantıklı değildir.”

Genç adam mırıldandı.

“Öyle olduğu anlaşılıyor...”

Poirot, “Bir bahar sabahı,” dedi. “Genç bir kızın yüzü... Ve düzenli bir hayat altüst olur.”

Roddy irkildi. Hercule Poirot konuşmaya devam etti.

“Bu bazen yalnızca bir yüz... bazen biraz daha fazlasıdır. Mary Gerrard hakkında tam olarak ne biliyordunuz Bay Welman?”

Genç adam ağır ağır, “Ne mi biliyordum?” diye mırıldandı. “Çok az şey... Bunu şimdi daha iyi anlıyorum. Sanırım tatlı bir kızdı... uysal... nazik, aslında bir şey bilmiyorum... Hiçbir şey... Belki de onu özlemeyişimin nedeni bu...”

Roddy’nin uzak ve içe dönük tavrı değişmişti. Doğal ve içten konuşuyordu. Poirot ustalıkla karşısındakinin direncini kırmıştı. Roddy’nin içindekileri boşaltarak rahatlamaya başladığı belliydi. “Tatlıydı... nazikti... yumuşaktı... ama pek akıllı değildi. Sanırım duygusaldı... hassas, ama henüz çocuktuk. Ait olduğu çevreden beklenmeyecek kadar zarafeti, soyluluğu vardı.”

“Farkına varmadan düşman edinecek bir tip miydi?”

Roddy ağır ağır başını salladı.

“Hayır, hayır! Hiç kimsenin ondan nefret edebileceğini... gerçekten kin duyacağını sanmıyorum. Tabii çekememezlik başka.”

Poirot hemen atıldı.

“Çekememezlik mi? Öyle bir durum olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

Agatha Christie

Genç adam dalgın dalgın mırıldandı.

“Öyle olması gerek... mektuba bakılırsa.”

Hercule Poirot hemen sordu.

“Hangi mektup?”

Roddy hiddetle kızardı. Keyfi kaçmış gibiydi.

“Önemli bir şey değil.”

Poirot yineledi.

“Hangi mektup?”

Genç adam istemeye istemeye, “İmzasız bir mektup,” dedi.

Konuşmakta isteksiz olduğu anlaşılıyordu.

“Ne zaman geldi? Kime yazılmıştı?”

Roddy istemeyerek de olsa anlattı.

Hercule Poirot mırıldandı. “İşte bu çok ilginç! Mektubu görebilir miyim?”

“Korkarım olanaksız. Her ihtimale karşı yaktım.”

“Bunu neden yaptınız Bay Welman?”

Roddy gergin bir ifadeyle, “O anda bana yapmam gereken buymuş gibi geldi,” dedi.

“Ve bu mektubun ardından siz ve Miss Elinor alelacele köşke geldiniz öyle mi?”

“Evet köşke geldik. Ama *alelacele*yle neyi kastettiğinizi bilmiyorum.”

“Az da olsa tedirgin olmuştunuz değil mi? Hatta belki telaşlanmıştınız bile.”

Roddy daha da ters, gergin bir havada, “Bunu kabul etmiyorum,” dedi.

Hercule Poirot bağırdı.

“Ama bu normal değil mi? Size söz verilmiş olan bir miras tehlikede idi. Bundan dolayı telaşlanmanızdan daha doğal ne olabilir? Sonuçta para çok önemlidir.”

Esrarengiz Sanık

“Sizin iddia ettiğiniz kadar değil.”

Hercule Poirot mırıldandı. “Dünya nimetlerinden uzak olmak çok ilginç!”

Roddy kızardı.

Para bizim için de *önemliydi* tabii. Servet konusunda tamamen kayıtsız değildik. Ama köşke gitmemizin asıl nedeni yengemi görmek... sağlık durumunu anlamaktı.”

“Oraya Miss Elinor’la birlikte gittiniz. O sırada yengeniz vasiyetnamesini düzenlememişti. Kısa bir süre sonra Bayan Welman bir kriz daha geçirdi. O zaman vasiyetname yapmak istedi, ama aynı gece bunu yapamadan öldü, belki de Miss Elinor çok şanslı.”

“Buraya bakın! Ne demek istiyorsunuz?”

Roddy’nin yüzünden öfke fışkırıyordu.

Poirot hemen yanıt verdi.

“Bana Mary Gerrard cinayeti konusunda Elinor Carlisle’in bunu yapmış olmasının olanaksız olduğunu, bunun dayandırıldığı nedenin Elinor Carlisle için kesinlikle söz konusu olmayacağını, saçma olduğunu, söylediniz. Onun öyle bir insan olmadığını ısrarla üzerinde durarak belirttiniz. Ancak belki de bu olaya farklı bir açıdan bakabilir, farklı bir yorum getirebiliriz. Elinor Carlisle’in kendisine kalacak mirasın bir yabancıya verilmesinden korkması için neden vardı. Kendisine bir uyarı mektubu yollanmıştı, halasının kesik kesik mırıldanması da bunun mümkün olabileceğini gösteriyordu. Aşağıda holde ise içinde çeşitli ilaçların bulunduğu bir çanta duruyordu. Oradan bir ampül morfin alması çok kolaydı. Ayrıca daha sonra da... öğrendiğime göre, *siz hemşirelerle akşamı yemeği yerken, o hastanın odasında tek başına kaldı...*”

Roddy haykırdı.

Agatha Christie

“Yüce Tanrım. Ne demek istiyorsunuz siz Mösyö Poirot? Yani Elinor, Laura yengeyi mi öldürdü? Bu ne saçma düşünce!”

Poirot, “Sanırım yengenizin mezarının açılması için bakanlığa başvurulduğunu biliyorsunuz,” dedi.

“Evet, biliyorum. Ama yengemin cesedinde hiçbir şey bulamayacaklar.”

“Ya bulurlarsa?”

Roddy kararlılıkla, “Bulamayacaklar,” dedi.

Hercule Poirot başını salladı.

“Ben bundan o kadar emin değilim. Sizin de bildiğiniz gibi Bayan Welman’ın o sırada ölmesi yalnızca bir tek kişinin işine yarardı...”

Roddy oturdu, gözlerini Poirot’ya dikti. Yüzü bembeyaz kesilmişti, titriyordu.

“Ben, sizin Elinor’un tarafında olduğunuzu sanıyordum...”

“İnsan hangi taraftan olursa olsun, gerçeklerle yüzleşebilmeli. Sanırım şimdiye dek yaşamınızda acı gerçeklerle yüzleşmekten mümkün olduğunca kaçmayı başarabildiniz Bay Welman.”

Roddy, “Olaylara kötü yönünden bakıp üzülmeyin ne yararı var?” dedi.

. Hercule Poirot ciddi bir tavırla yanıt verdi.

“Çünkü bazen bu gerekir...” Bir süre için susup bekledikten sonra da ekledi. “Şu ihtimali de göz önüne almalıyız; yengenizin morfinle zehirlenerek öldüğü ortaya çıkabilir. O zaman ne olacak?”

Roddy çaresizlik içinde başını salladı. “Bilmiyorum...”

“Düşünmek zorundasınız. Bu zehri yengenize kim verebilirdi? Bunun için Miss Elinor, Carlisle’in elinde mükemmel bir fırsat olduğunu itiraf etmeniz gerekiyor.”

“Ya hemşireler?”

“Bu işi ikisi de kesinlikle yapabilirdi. Ama hemşire Hopkins o sırada morfinin kaybolmasından çok endişelenmiş ve bunu açık açık söylemişti. Bunu yapmasına gerek yoktu. Defin ruhsatı imzalanmıştı. Eğer suçlu olsaydı morfinin kaybolduğuna dikkati çekermiydi hiç? Zaten dikkatsizliği yüzünden azar işitecekti Bayan Welman’ı zehirlemiş olsa bir de kayıp morfine dikkat çekip, şüphe uyandırması için aptal olması gerekirdi. Zaten Bayan Welman’ın ölümünün ona ne yararı olabilirdi ki? Hiç... Aynı şey hemşire O’Brien için de geçerli. Onun da morfini hemşire Hopkins’in çantasından alıp Bayan Welman’ı zehirleme fırsatı vardı. Ama yine, bunu *niçin yapacaktı?*

Roddy başını salladı.

“Haklısınız.”

Poirot, “Sonra *siz* varsınız,” dedi.

Genç adam sinirli bir at gibi bakıyordu.

“Ben mi?”

“Kesinlikle. *Siz* de morfini çalabilirdiniz. *Siz* de bunu Bayan Welman’a verebilirdiniz. O gece kısa bir süre için yengenizle yalnız kalmışsınız. Ama bunu *niçin yapacaktınız?* Sizin de yengenizi öldürmeniz için hiçbir sebep yoktu. Üstelik yaşarsa düzenleyeceği vasiyetnamede adınızın geçmesi olasılığı vardı. Gördüğünüz gibi bunun için hiçbir nedeniniz yok. Yalnızca iki kişinin cinayet için nedenleri vardı. Yengenizin ölümü yalnızca iki kişinin işine yarardı.”

Roddy’nin gözleri parladı.

“İki kişinin mi?”

“Evet. Bunlardan biri Elinor Carlisle.”

“Ya diğeri?”

Agatha Christie

Poirot ağır ağır, “O imzasız mektubu yazan kimse,” dedi.

Genç adam hayretle bakakaldı.

Poirot açıkladı:

“Biri o mektubu yazdı. Mary’den nefret eden ya da bir şekilde ondan hoşlanmayan biri... yani ‘sizin tarafınızda’ olduğunu söyleyebileceğimiz biri. *Bayan Welman’ın ölümünün Mary Gerrard’ın işine yaramasını istemeyen biri*. Evet Bay Welman o mektubu yazanın kim olabileceğine ilişkin şimdi bir fikriniz var mı?”

Roddy başını salladı.

“Hiçbir fikrim yok. Cahil biri yazmıştı, yazısı da imlası da bozuktuktu.”

Poirot elini salladı.

“Bu hiçbir şey ifade etmez. Mektubu eğitilmiş biri de akıl karıştırmak için bilinçli olarak o şekilde yazmış olabilir. Bu yüzden mektubu istemiştik. Keşke saklamış olsaydınız. Bilinçli olarak cahil biri gibi yazmaya çalışanlar genellikle kendilerini eleverirler.”

Genç adam düşünceliydi.

“Elinor’la onu hizmetçilerden birinin yazdığını düşünmüştük,” dedi.

“Hangisinin?”

“O konuda hiçbir fikrimiz yoktu. Bilemem.”

“Sizce bu işi Bayan Bishop yapmış olabilir mi?”

Roddy birden afalladı.

“Hayır, hayır. O çok saygıdeğer, ağırbaşlı ve soylu bir kadındır. O içinde uzun, süslü kelimeler olan mektuplar yazar. Ayrıca eminim ki o asla.”

Genç adam bir an için duraklayınca Poirot atıldı.

“Ama Bayan Bishop, Mary’yi hiç sevmiyormuş.”

Esrarengiz Sanık

“Olabilir. Fakat ben bunun farkına varmadım.”

“Siz galiba etrafınızdaki hiçbir şeyin farkına varmıyorsunuz, Bay Welman?”

Roddy ağır ağır sordu. “Mösyö Poirot morfini yengemin kendisinin almış olabileceğini düşünmüyor musunuz?”

Poirot da ağır ağır, “Bu da bir fikir,” dedi.

Genç adam içini çekti.

“Kendisinden nefret ediyordu... çaresizliğinden, başkalarına muhtaç olmaktan. Biliyorsunuz yengem felçliydi, sık sık ölmek istediğini söylüyordu.”

“Ama yengeniz yatağından kalkıp aşağıya inemez, çantadaki morfini alamazdı.”

Roddy ağır ağır, “Öyle,” dedi. “Ama... belki biri ona yardımcı olmuştur.”

“Kim?”

“Hemşirelerden biri olabilir.”

“Hayır, hemşireler olamaz. O kadınlar böyle bir şey yaptıkları takdirde kendilerini tehlikeye atacaklarını çok iyi bilirler. Hemşireler bu konuda şüphenilecek son kişiler.”

“O halde... başka biri...”

Roddy ürperdi, ağzını açıp sonra hemen kapattı.

Poirot usulca, “Bir şey hatırladınız değil mi?” diye sordu.

“Evet... ama...”

Hercule Poirot sinsi sinsi gülümsedi.

“Miss Carlisle bu konuyu size ne zaman açtı?”

Roddy derin bir soluk aldı.

“Tanrım, siz büyücü müsünüz? Trenle köşke geliyorduk. Biliyorsunuz doktor bize telgrafla yengemin ikinci bir felç geçirdiğini bildirmişti. Elinor, yengeme çok acıdığını, onun hasta olmaktan

Agatha Christie

nefret ettiğini söyledi. Şimdi ikinci felçten sonra daha da çaresiz kalacağını ve dünyanın onun için cehennemden farksız olacağını söyledi. Sonra da, ‘Böyle zamanlarda eğer hasta acılarından gerçekten kurtulmak istiyorsa bu konuda özgür bırakılması gerektiğini düşünüyorum.’

“Siz ne yanıt verdiniz?”

“Aynı düşüncede olduğumu söyledim.”

Poirot ciddi bir tavırla konuşmaya başladı.

“Evet Bay Welman, biraz önce Bayan Elinor’un yengenizi para için öldürmesinin mümkün olmadığını söylediniz. Peki, şimdi hâlâ Miss Elinor’un yengenizi *ona acıdığı için* öldürmüş olma olasılığının da olmadığını iddia edebilecek misiniz?”

Roddy, “Ben,” dedi. “Ben... ben... hayır, iddia edemem.”

Hercule Poirot başını eğdi.

“Evet... böyle söyleyeceğinizden emindim...”

Yedi

Blatherwick&Seddon Avukatlık Şirketi'nde Hercule Poirot tam olarak güvensizlik denilmese bile ciddi anlamda tedirginlikle karşılandı.

İşaretparmağıyla sinekkaydı tıraşlı çenesini okşayan Bay Seddon, her ne kadar çekimser kalmayı yeğliyor ise de zeki, gri gözleriyle dedektifi dikkatle inceliyordu.

“İsminiz elbette ki bana yabancı değil Mösyö Poirot. Ancak bu olaydaki yerinizi anlamakta zorlanıyorum.”

Hercule Poirot açıkladı.

“Müvekkilinizin lehine çalışıyorum.”

“Ah öyle mi? Peki... şey... sizi bu iş için kim?...”

“Doktor Lord’un isteği üzerine buradayım.”

Bay Seddon’un kaşları kalktı.

“Gerçekten mi? İşte bu, bana çok anlamsız göründü... kuraldışı. Bildiğim kadarıyla Doktor Lord’u resmi soruşturmada savcılık tanık olarak göstermişti.”

Hercule Poirot omuzlarını silkti.

“Ne fark eder?”

Agatha Christie

Bay Seddon açıkladı.

“Miss Carlisle’in savunmasına ilişkin ayarlamaları yapma görevini firma olarak biz üstlendik. Bu olayda dışarıdan destek almaya gerek duyacağımızı gerçekten de hiç sanmıyorum.”

Poirot sordu. Bunun nedeni müvekkilinizin masumiyetini kolayca kanıtlayabilir durumda olmanız mı?”

Bay Seddon irkildi. Sonra öfkeli, ancak yine de kontrollü bir şekilde yanıt verdi.

“Bu çok uygunsuz bir soru. Olabilecek en uygunsuz soru!”

“Müvekkilinizin davası çok zor bir dava ve durumu da çok vahim.”

“Gerçekten de bütün bunları nereden bildiğinizi bilmek isterdim Mösyö Poirot.”

Poirot hemen açıkladı.

“Her ne kadar Doktor Lord tarafından görevlendirilmiş olsam da buraya Bay Welman’ın önerisiyle geldim.”

Hafifçe eğilerek Welman’dan aldığı notu uzattı.

Bay Seddon nottaki birkaç satırı hızla okuduktan sonra istemeyerek de olsa, “Bu tabii ki durumu değiştiriyor,” dedi. “Bay Welman Miss Carlisle’in savunmasının düzenlenmesinde tüm sorumluluğu yüklendi. Biz onun adına hareket ediyoruz.”

Ve belirgin bir hoşnutsuzlukla ekledi. “Biz firma olarak... cinayet... şey... yani... ceza davalarını üzerimize almaktan hiç hoşlanmıyoruz. Ancak... merhum müşterimizin... hatırını dikkate alarak... onun yeğeninin savunmasını üstlenmeyi görev bildik. Ve Miss Elinor’u savunması için savunma avukatı Sör Edwin Bulmer’i görevlendirdik.”

Poirot alaycı bir tavırla güldü.

Esrarengiz Sanık

“Hiçbir masraftan kaçınmıyorsunuz. Çok güzel ve doğru.”

Bay Seddon gözlüklerinin üzerinden Hercule Poirot’ya baktı.

“Rica ederim Mösyö Poirot...”

Poirot, onu susturdu.

“Güzel konuşmakla, duygulara seslenmekle Miss Elinor’u kurtaracağınızı mı sanıyorsunuz? Bundan çok daha fazlası gerekiyor.”

Bay Seddon alaycı bir tavırla sordu.

“Öneriniz?”

“Gerçek... gerçektir.”

“Orası öyle.”

“Peki, bu olayda gerçeklerin bize yararı olabilir mi?”

Bay Seddon sert bir ses tonuyla, “Yine aynı uygunsuz ifade şekli!” dedi.

Poirot, “Sizden bazı sorularımı yanıtlamanızı istiyorum,” diye çıkıştı.

Bay Seddon ihtiyatla, “Müvekkilimin rızası olmadan her sorunuzu cevaplandıracağıma söz vermemi bekleyemezsiniz,” diye mırıldandı.

“Tabii. Bunu biliyorum.” Poirot bir an durdu. “Elinor Carlisle’in düşmanı var mıydı?”

Bay Seddon şaşırmış görünüyordu.

“Bildiğim kadarıyla yoktu.”

“Bayan Welman daha önce vasiyetname düzenlemiş miydi?”

“Hayır, asla. Bunu hep ertelerdi.”

“Bayan Elinor vasiyetname düzenledi mi?”

“Evet.”

“Son zamanlarda mı? Yani halasının ölümünden sonra mı?”

“Evet.”

Agatha Christie

“Servetini kime bırakıyor?”

“İşte bunu açıklayamam Mösyö Poirot. Müvekkilimin izni olmadan size bunu açıklamam olanaksız.”

Poirot, “Öyleyse müvekkilinizle de konuşmam gerekiyor,” dedi.

Bay Seddon soğuk bir tavırla güldü.

“Bunun kolay olacağını sanmıyorum.”

Poirot ayağa kalkarak elini hafifçe salladı.

“Hercule Poirot için her şey kolaydır.”

Sekiz

Başmüfettiş Marsden, Poirot'yu nazik, cana yakın bir tavırla karşıladı.

“Hoş geldiniz Mösyö Poirot. İlgilendiğim olaylardan birindeki yanılığımı mı düzeltmeye geldiniz?”

Poirot alçakgönüllülükle mırıldandı.

“Hayır, hayır. Yalnızca bir şeyi merak ettim, hepsi o.”

“Bu merakınızı memnunlukla gideririm. Hangi olay?”

“Elinor Carlisle.”

“A, evet. Mary Gerrard'ı zehirleyen kız. Davası iki hafta sonra başlayacak. İlginç bir olay. Bu arada, kız halasını da öldürmüş. Son rapor henüz ulaşmadı, ama bu konuda şüphe olmadığı da anlaşıldı. Morfin. Çok soğukkanlı bir katil o. Ne tutuklandığında ne de sonra kılı bile kıpırdamadı. Hiçbir şey de söylemedi, ama buna gerek de yoktu aslında. Deliller sağlam. Sonuç idam!”

“Katilin o olduğundan emin misiniz?”

Cana yakın, tecrübeli bir polis olan Marsden başını salladı.

“Elbette hiç şüphe yok. Zehri en üstteki sandvice koymuş. Çok soğukkanlı biri o.”

Agatha Christie

“Hiç şüpheniz yok mu? Ufacık bir şüphe?”

“Yoo hayır. Kesinlikle eminim. İnsanın bir şeyden emin olması çok rahatlatıcı bir duygu. Tabii ki herkes gibi biz de hata yapmayı sevmeyiz. Bazı insanların düşündüğü gibi tek amacımız asla birini suçlayıp, rahatlamak değil. Ama bu sefer içimiz rahat.”

Poirot ağır ağır, “Anlıyorum,” diye mırıldandı.

Scotland Yard başmüfettişi onu ilgiyle süzdü.

“Elinizde bunun aksini işaret eden kanıtlar mı var?”

Poirot başını salladı.

“Henüz yok. Şimdiye kadar bütün bulduğum kanıtlar Elinor Carlisle’in suçlu olduğunu gösteriyor.”

Müfettiş Marsden neşeli bir ifadeyle, “*Kız katil*, gerçek bu,” dedi.

Poirot, “Onunla görüşmek isterdim,” dedi.

Başmüfettiş hoşgörüsüyle gülümsedi.

“İçişleri bakanı çok yakınsınız, değil mi? Bu çok kolay olacak. Elinor Carlisle’i kolayca görebilirsiniz.”

Dokuz

Peter Lord, “Evet?” dedi. “Ne durumdayız?”

Hercule Poirot, “Haberler pek iyi değil,” dedi.

Genç adam sıkılmıştı.

“Bir şey bulamadınız mı?”

Poirot ağır ağır, “Elinor Carlisle, Mary Gerrard’ı kıskançlık nedeniyle öldürdü,” dedi. “Elinor Carlisle, halasını servetine konmak için zehirledi... Elinor Carlisle acıdığı için halasını öldürdü... Beęendięinizi seçin dostum...”

“Samalıyorsunuz!” dedi Peter Lord.

“Öyle mi dersiniz?” diye çıkıştı Hercule Poirot.

Lord’un illi yüzü öfkeliydi.

“Bütün bunlar ne anlama geliyor?”

“Sizce bu mümkün olabilir mi?”

“Ne mümkün olabilir mi?”

“Miss Elinor’un halasının ıstırap çekmesine dayanamayıp, onun ölmesine yardımcı olması... Sizce bu mümkün mü?”

“Saçma!”

Agatha Christie

“Neden saçma olsun. Siz kendiniz bana yaşlı kadının bu konuda *sizden* yardım istediğini söylediniz.”

“Bayan Welman bunu isterken ciddi değildi. Benim böyle bir şey yapmayacağımı biliyordu.”

“Ama yine de kafasında böyle bir fikir vardı. Elinor Carlisle ona yardım etmiş *olabilir*.”

Peter Lord bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı.

Sonunda, “Evet,” dedi. “Bu olabilir, böyle bir olasılığı kesinlikle reddedemeyiz. Ama Elinor sağduyulu, akıllı başında, öngörülü bir bayan. Onun böyle bir davranışın risklerini düşünmeden hareket etmiş olabileceğini hiç sanmıyorum. Hiç şüphesiz cinayetle suçlanma riskini görmüştür.”

“Demek onun böyle bir şey yapmayacağını düşünüyorsunuz?”

Genç adam ağır ağır, “Bence bir kadın kocası veya çocuğu... hatta annesi için böyle bir şeyi göze alabilir,” dedi. “Ama halası için... ne kadar severse sevsin... böyle bir riske girmez. Ayrıca bir insanın böyle bir şey yapması için söz konusu kimsenin gerçekten de dayanılmaz bir ıstırap içinde olması gerekir.”

Poirot düşünüyordu.

“Belki de siz haklısınız.” Sonra ekledi. “Peki ya *Roddy Welman* duygularına yenilip, böyle bir şey yapmış olabilir mi?”

Peter Lord küçümser bir tavırla dudak büktü.

“Onda o cesaret nerede?”

Poirot mırıldandı. “Acaba? Bazı yönlerden bu genç adamı küçümsemekle hata mı ediyorsunuz, *mon ami*?”

“Onun kültürlü ve zeki olduğu kesin, ama hepsi bu.”

Poirot, “Evet,” dedi. “Üstelik tuhaf bir çekiciliği de var. Bunu ben de hissettim.”

Esrarengiz Sanık

“Öyle mi? Ben hiç farkında değilim.” Genç adam bir an durdu, sonra ekledi. “Bakın Mösyö Poirot gerçekten *hiçbir şey* bulamadınız mı?”

Hercule Poirot, “Araştırmalarım pek de olumlu sonuçlanmadı,” dedi. “Bütün ipuçları aynı noktada düğümleniyor. Mary Gerrard’ın ölümü kimsenin işine yaramayacaktı. Mary Gerrard’dan kimse nefret etmiyordu... Elinor Carlisle *dışında*. Bu durumda bizim kendimize sormamız gereken bir soru var: *Acaba Elinor Carlisle’den nefret eden biri var mıydı?*”

Doktor Lord ağır ağır başını salladı.

“Bildğim kadarıyla yok... Yani sizce... biri cinayeti bilerek onun üstüne atmış olabilir mi?”

Poirot başıyla onayladı.

“Evet. Tabii bu şimdilik yalnızca bir varsayım, bunu destekleyecek hiçbir kanıt yok... Ama bütün kanıtların bu denli genç kızın aleyhinde olması... bu kanıtların kusursuzluğu... insanı düşündürüyor.”

Poirot, doktora imzasız mektuptan bahsetti.

“Bakın bu da davada onun aleyhine kullanılacak, Miss Elinor’un suçlu olduğu iddialarını büsbütün kuvvetlendirecek. Halasının mirasını tamamen kaybedebileceği konusunda uyarılmış; bir kızın, bir yabancıнын mirası alma yolunda olduğu bildirilmişti. Dolayısıyla halasının o akşam avukatla görüşmek istemesi Elinor’a kadının o gece ölmesinden başka çıkar yol bırakmamış oluyordu.”

Peter Lord haykırdı. “Ya Roderick Welman? O da mirastan payına düşeni kaybedecekti?”

Poirot başını salladı.

Agatha Christie

“Hayır, Bayan Welman’ın vasiyetname yapması onun lehinde olabilirdi. Kadın vasiyetname yapmadan öldüğü için ona mirastan hiçbir şey kalmadığını unutmayın. Kan bağı olan tek akraba Elinor olduğu için her şey ona kaldı.”

Peter Lord anımsattı.

“Ama o da Elinor’la evlenecekti.”

“Doğru. Ama hemen ardından nişan bozuldu. Çünkü Roddy, Elinor’a bunu istemediğini açıkça belirtti.”

Peter Lord sızlanarak başını ellerinin arasına aldı.

“Her şey Elinor’u işaret ediyor. Nereden bakarsak bakalım.”

“Evet... ama...” Poirot bir an sustu. Neden sonra ekledi. “*Bir şey var.*”

“Evet?”

“Bir şey... yapbozun bir parçası eksik. Bulmacayı çözmeyi sağlayacak kilit parça. Mary Gerrard’la ilgili bir şey, bundan eminim. Dostum, siz burada bir hayli dedikodu, skandal haberi duyuyorsunuz herhalde. Hiç onun aleyhinde bir şey duydunuz mu?”

“Mary’nin aleyhinde mi? Yani karakteri açısından mı?”

“Her açıdan. Eski bir öykü. Geçmişte kalmış bir macera. Bir akılsızlık, herhangi bir patavatsızlık. Bir skandal fısıltısı. Dürüstlüğü konusunda bir şüphe. Ahlakına ilişkin bir kaygı. Mary’nin aleyhinde, ciddi şekilde ona *zarar verebilecek* herhangi bir şey...”

Peter Lord ağır ağır, “Bunun üzerine gitmeyi düşünmediğinizi ummak istiyorum,” dedi. “Kendini savunma şansı olmayan, bir ölünün geçmişini kurcalamak... Neyse, zaten bir şey çıkarabileceğinizi de sanmıyorum.”

“Yani sizce onun bir tanrıça kadar lekesiz bir yaşamı mı vardı?”

“Bildiğim kadarıyla öyle. Hiç başka yönde bir şey duymadım,”

Hercule Poirot ağır ağır sözcüklerin üzerinde dura dura, “Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Benim durup dururken birine çamur atacağımı sanmıyorsunuz herhalde *mon ami*,” dedi. “Böyle bir niyetim de yok! Ama sevgili hemşire Hopkins duygularını gizleme konusunda hiç de iyi değil. O Mary’yi çok seviyor, ama onunla ilgili bilinmesini istemediği bir şey var; benim bulmamdan çekindiği bir şey. Kızla ilgili bir şey bu. Kadın, Mary’yle ilgili bu gerçeğin öğrenileceğinden korkuyor. Bunun cinayetle bir ilgisi olmadığını düşünüyor. Cinayetin Elinor Carlisle tarafından işlendiğinden emin ve bu konunun da Elinor ile hiçbir şekilde ilgisi yok. Fakat benim *her şeyi bilmem* şart, sevgili dostum. Kim bilir belki Mary birine, üçüncü bir kişiye herhangi bir şekilde zarar vermiştir ve bu üçüncü kişinin de onun ölümünü istemek için geçerli bir nedeni vardır.”

“Eğer öyle bir şey olsaydı hemşire Hopkins de hiç şüphesiz bunu fark etmiş olurdu.”

Poirot, “Hemşire Hopkins oldukça zeki bir kadın,” dedi. “Ama zekâsının sınırları var ve benim kadar zeki olmadığı da kesin. Onun görmediğini Hercule Poirot görebilir.”

Peter Lord başını salladı.

“Çok üzgünüm. Benim bu konuda hiçbir bilgim yok.”

Poirot düşünceli düşünceli mırıldandı. “Ted Bigland da öyle... Üstelik tüm yaşamı burada Mary ile geçtiği halde. Bayan Bishop da bir şey bilmiyor, zaten kıza ilişkin en ufak kötü bir şey bilse dayanamaz hemen açıklardı. *Eh bien*, durum umutsuz!”

Agatha Christie

“Öyleyse?”

“Bugün diğer hemşireyle konuşacağım. Hemşire O’Brien’la.”

Peter Lord başını salladı.

“Onun bu köy hakkında pek fazla bir bilgisi yok. Kadın burada yalnızca bir iki ay kaldı.”

Poirot, “Bunu biliyorum,” dedi. “Ama duyduğuma göre bizim hemşire Hopkins’in dili çok fazla uzunmuş. Kadın, Mary Gerrard’a zararı dokunacağı için köyde pek fazla dedikodu yapmamış olabilir. Ama dayanamayıp hem meslektaş, hem de yabancı olan birine önemli bir şeyler bildiğini ima etmiş olabilir. Hemşire O’Brien’ın bildiği bazı şeyler *olabilir*.”

On

Hemşire O'Brien kızıl saçlı başını sallayarak, çay masasında karşısında oturan küçük adama gülümsedi.

Bu arada içinden düşünüyordu.

“Ufacık tefecik gülünç bir adam, gözleri aynen kedi gibi yemyeşil. Ama Doktor Lord, onun çok zeki olduğunu söyledi.”

Hercule Poirot, “Sizin gibi neşeli ve sağlıklı biriyle tanışmak büyük zevk,” dedi. “Sanırım hastalarınız çok çabuk iyileşiyordur.”

Hemşire O'Brien, “Ben asık suratlı bir kadın değilim,” diye yanıtladı. “Hastalarımın çoğu da gerçekten iyileşiyorlar, Tanrı'ya şükür çok azı benim bakımımıdayken ölüyor.”

Poirot mırıldandı. “Tabii, Bayan Welman'ın ölümü... aslında bir tür kurtuluş sayılır.”

“Ah! Gerçekten öyle, zavalıcık!” Zeki, sinsî bakışlarla Hercule Poirot'yu süzdü. “Benimle o konuda mı konuşmak istiyordunuz? Duyduğuma göre Bayan Welman'ın mezarını açacaklarmış.”

Poirot sordu. “Peki siz, o sırada hiç şüphelenmemiş miydiniz?”

Agatha Christie

“Hiç şüphelenmedim. Ama o sabah Doktor Lord’un yüzündeki ifadeyi gördüğüm zaman, gereksiz bir şekilde beni sağa sola koşturup bazı şeyler getirtmesinden ters bir şeyler olduğunu anlamalı, şüphelenmeliydim. Ama o da her şeye rağmen defin ruhsatını imzaladı.”

Hercule Poirot, “Bunun için geçerli nedenleri vardı... ama,” diye açıklamaya çalıştıysa da hemşire hemen lafı onun ağzından kaptı.

“Tabii ya! Doktor Lord bu konuda kesinlikle haklıydı. Bir doktorun yalnızca bir şüphe ile müteveffanın ailesini rencide etmesi doğru olmaz. Üstelik bir de yanıldığı ortaya çıkarsa o zaman meslek hayatı biter. Kimse onu hastaya çağırmak istemez. Bir doktorun söylediğinden *emin* olması gerekir.”

“Bazıları Bayan Welman’ın intihar ettiğini düşünüyorlar,” dedi Poirot.

“O mu? O âciz durumdayken mi? Tek yapabildiği zorlukla da olsa bir *tek kolunu kaldıracılmaktı*.”

“Belki biri ona yardım etti.”

“Ah şimdi ne demek istediğinizi anladım. Miss Carlisle, Bay Roderick Welman ya da Mary Gerrard mı?”

“Bu olabilirdi değil mi?”

Hemşire O’Brien başını salladı.

“Onlardan hiçbiri buna cesaret edemezdi.”

Poirot ağır ağır, “Belki,” dedi. Sonra da ekledi. “Hemşire Hopkins morfin ampulünün kaybaldığını ne zaman fark etti?”

“O sabah. Önce, ‘Çantada olduğundan eminim,’ diyordu. Başlangıçta emindi, ama bu gibi durumları bilirsiniz. Bir süre sonra insanın kafası karışır, o da sonunda morfini evde bırakmış olabileceğini düşündü.”

Poirot mırıldandı.

“Ve siz bu durumda bile şüphe duymadınız, öyle mi?”

“Asla, böyle bir şey olabileceği bir an olsun aklıma gelmedi! Ama zaten şimdi de bu bir şüpheden öteye gitmiyor.”

“Yani morfin ampulünün kaybolmuş olması sizi de hemşire Hopkins’i de hiç endişelendirmedir mi?”

“Tam olarak öyle değil... Anımsıyorum da kötü bir şeyler olmuş olabileceği aklıma gelmişti, tabii hemşire Hopkins’in de. Sanırım o sırada Blue Tit Café’de oturuyorduk. Sanırım benim aklıma gelen onun aklına da gelmişti ki aynen şöyle dedi: ‘Onu şöminenin rafında bırakmış olmalıyım. Herhalde kayıp çöp kutusuna düştü, sonra da çöpe atıldı. Böyle olmuştur, değil mi?’ Ben de, ‘Evet, kesinlikle böyle olmuştur, başka ne olabilir ki?’ demiştim. İkimiz de aslında aklımızdan geçenı açıklamaktan korkmuştuk.”

Hercule Poirot sordu. “Peki, şimdi ne düşünüyorsunuz?”

Hemşire O’Brien, “Eğer otopside morfin çıkarsa ampulü kimin aldığı, ne amaçla kullanıldığı hakkında hiç şüphe kalmayacak... ama ben yine de otopsi sonuçlanana dek onun yaşlı kadını öldürdüğüne inanmak istemiyorum.”

“Mary Gerrard’ı Miss Elinor Carlisle’in öldürdüğünden emin misiniz?”

“Bana sorarsanız bunun şüphe götürür bir tarafı da yok! Mary’yi öldürmeyi başka kim isterdi ki? Kime ne yararı olabilirdi?”

Poirot, “Sorun da bu zaten,” dedi.

O’Brien dramatik bir havada konuşmaya devam etti.

“Eğer o akşam yaşlı kadın konuşmaya çalışırken ben o odada olmasaydım, Miss Elinor’un halasına her isteğini eksiksiz yapacağına söz verdiğini duymasaydım, belki farklı düşünürdüm. Sonra

onun bir başka gün merdivenlerden aşağıya inen Mary'nin ardından yüzünde akıl almaz bir kinle bakmasını, o anki yüzünü görmeseydim... O anda bile yüreğinin öldürme isteğiyle dolu olduğu anlaşılıyordu.”

Poirot mırıldandı. “Diyelim ki Miss Elinor, Bayan Welman'ı öldürdü, kız bunu neden yapmış olabilir?”

“Neden mi? Para için tabii! En az iki yüz bin sterlin! Eğer yaptıysa... bunun için yapmıştır! Miss Elinor gözü pek ve çok akıllı bir hanımefendi, korkusuz ve çok zeki!”

Hercule Poirot sordu. “Eğer sizce Bayan Welman bir vasiyetname yapabilecek kadar yaşasaydı, parasını kime bırakırdı?”

“Ah, işte bunu söylemek bana düşmez,” diyen hemşire O'Brien'in aslında bunu yapmak için yanıp tutuştuğu anlaşılıyordu. “Ama bana sorarsanız Bayan Welman bütün servetini Mary'ye bırakacaktı.”

Hercule Poirot sordu. “Neden?”

Bu tek sözcük hemşire O'Brien'i tedirgin etmiş gibiydi.

“Neden mi? *Neden* mi dediniz? Hım... Bence bu böyle olacaktı.”

Poirot mırıldandı. “Ama Mary Gerrard'ın elindeki kozları çok akıllıca kullandığını, böylece yaşlı kadının gözüne girdiğini, ona yakın akrabalarını bile unutturduğunu söyleyenler de olabilir.”

O'Brien ağır ağır, “Doğru, söyleyebilirler,” dedi.

Poirot sordu. “Mary Gerrard akıllı, sinsî, entrikacı bir kız mıydı?”

Hemşire O'Brien yavaşça, “Onun öyle biri olduğunu düşünmem,” dedi. “İçinden geldiği gibi, doğal davranıyordu, bir art niyeti yoktu. Öyle bir kız değildi Mary. Ayrıca böyle durumların herkese açıklanamayan bazı sebepleri olabilir...”

Hercule Poirot gülümsedi. “Bence siz çok ketum birsiniz, hemşire O'Brien.”

Esrarengiz Sanık

“Ben üzerime vazife olmayan şeyler hakkında konuşmam.”

Poirot dikkatle onu süzüyordu.

“Hemşire Hopkins’le açıklamamanızın doğru olacağına karar verdiğiniz bazı şeyler var, değil mi?”

“Bu da ne anlama geliyor şimdi?”

Poirot hemen atıldı.

“Tabii cinayetle... ya da cinayetlerle... hiçbir ilgisi olmayan bir şey.”

Hemşire başını sallayarak açıkladı.

“Eski, acı bir öyküyü canlandırmanın ne gereği var ki? O hakkında hiç dedikodu yapılmayan, hiçbir skandala bulaşmamış, saygın ve herkesçe sevilen yaşlı bir kadındı. Ölümünde de saygı ve sevgiyle anıldı.”

Poirot başını salladı.

“Evet, dediğiniz gibi Bayan Welman Maidensford’da herkesçe sevilip sayılan bir kadınmış,” derken konuşmanın bu şekilde gelişmesi onu çok şaşırtmış olsa da bu yüz ifadesinden anlaşılmıyordu.

O’Brien sözlerine devam etti.

“Zaten bu uzun yıllar önce olmuş. Ölen ölmüş, konu da unutulmuş. Ben romantik öykülere dayanamam. Her zaman söyledim, yine de söylerim, bir adamın yaşamı boyunca akıl hastanesindeki karısına bağlı kalmak zorunda olması, ancak ölümle özgürlüğüne kavuşabilmesi çok zor bir durum.”

Poirot hâlâ şaşkınlık içindeydi. Mırıldandı. “Evet... Çok zor...”

Hemşire O’Brien, “Hemşire Hopkins size mektuplarımızın nasıl çakıştığını anlattı mı?” diye sordu.

Hercule Poirot doğruyu söyledi.

“Hayır *anlatmadı*.”

Agatha Christie

“Bu çok tuhaf bir rastlantıydı. Ama böyle şeyler oluyor işte. Bir isim duyarsınız, sonra, bir ya da iki gün sonra hiç beklemediğiniz bir anda o isim karşınıza çıkar. Ben piyanonun üzerinde o fotoğrafı gördüğüm sırada, hemşire Hopkins de doktorun kâhyasından o fotoğrafın öyküsünü dinliyormuş.”

Poirot mırıldandı. “İşte bu çok ilginç.”

Sonra deneme niteliğinde mırıldandı.

“Mary Gerrard bütün bunları biliyor muydu?”

Hemşire O’Brien, “Bunu ona kim söyleyecekti ki?” dedi. “Ne ben, ne de hemşire Hopkins. Ayrıca bunun ona ne faydası olurdu ki?”

Kızıl saçlı başını dikleştirerek dedektife baktı.

Poirot içini çekti.

“Öyle ya?”

On Bir

Elinor Carlisle...

Poirot aralarındaki masanın üzerinden merakla genç kızı süzüyordu. Yalnızdılar. Büyük cam duvarın arkasından bir gardiyan onları izliyordu.

Poirot, genç kızın biçimli, zeki yüzünü, beyaz, dört köşe alnını, düzgün şekilli küçük kulaklarını, burnunu inceledi. İnce yüz çizgilerinden Elinor'un gururlu, duyarlı, kibar, görgülü, kontrollü, ama aynı zamanda da tutkulu bir insan olduğu anlaşılıyordu.

Belçikalı dedektif, "Ben Hercule Poirot'yum," dedi. "Beni size Doktor Peter Lord yolladı. Size yardım edebileceğimi düşünüyor."

Elinor, "Peter Lord," diye yineledi. Sesinden genç adamı anımsadığı anlaşılıyordu. Hatta bir an hüznle gülümsedi.

"Doktor nezaket göstermiş. Ama yapabileceğiniz bir şey olduğunu sanmıyorum." Ses tonu yine resmileşmişti.

Poirot, "Sorularımı yanıtlar mısınız?" diye sordu.

Genç kız içini çekti.

"İnanın bana... gerçekten... bana bunları sormamanız daha doğru olur. İyi ellerdeyim. Bay Seddon, bana karşı çok iyi davranıyor. Çok ünlü bir avukatım olacak."

Agatha Christie

Poirot, “Benim kadar ünlü değil,” dedi.

Elinor Carlisle’de bezginlik belirtileri görünüyordu.

“Ama o çok tanınan biri.”

“Evet, katilleri savunma konusunda ünlü. Ben ise gerçek suçsuzların masum olduklarını kanıtlamakta ünlüyüm.”

Genç kız sonuçta gözlerini Poirot’ya dikti. Koyu mavi, pırıltılı, güzel gözlerini. Doğrudan Poirot’nun gözlerinin içine bakıyordu.

“Benim suçsuz olduğuma inanıyor musunuz?”

Hercule Poirot sordu. “Gerçekten öyle misiniz?”

Elinor hafifçe, alaycı bir tavırla güldü.

“Böyle sorular mı soracaksınız? Buna ‘evet’ demek o kadar kolay ki. Öyle değil mi?”

Poirot birden hiç beklenmedik bir şey söyledi.

“Çok yorgunsunuz, değil mi?”

Genç kızın gözleri açıldı.

“Neden ki... Evet... Bütün bu olanlar beni çok yordu. Bunu nasıl anladınız?”

Poirot, “Ben anlarım,” dedi.

“Her şey bittiğinde... çok mutlu olacağım.”

Poirot bir an sessizce kızı süzdü.

“Bay Roderick Welman’la tanıştım. O da sizin için çok endişeleniyor.”

Genç kızın gururlu yüzü hafifçe kızardı. Böylece Poirot’nun sormak istediği sorulardan biri kendiliğinden yanıtlanmış oluyordu.

“Roddy’yi mi gördünüz?”

“O da sizin için elinden geleni yapıyor.”

“Biliyorum.”

Esrarengiz Sanık

Kızın sesi yumuşaktı.

Poirot sordu. “Kendisi zengin midir?”

“Roddy mi? Kendine ait pek fazla parası yoktur.”

“Ve tabii çok da müsrif.”

Elinor dalgın denilebilecek bir tavırla mırıldandı. “İkimiz de bunun önemli olmadığını düşünüyorduk. Çünkü ileride bir gün...”

Birden sustu.

Poirot hemen atıldı. “Mirasa konacağınızı düşünüyordunuz, değil mi? Bu anlaşılır bir durum.” Bir an sustu, sonra ekledi. “Sanırım halanızın cesedine yapılan otopsinin sonucunu duydunuz? Zehirlenmiş hem de morfinle.”

Elinor soğuk bir tavırla, “Halamı ben öldürmedim,” dedi.

“Ona kendisini öldürmesi için yardımcı oldunuz mu?”

“Yardım mı? Şey... evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Hayır, böyle bir şey de yapmadım.”

“Halanızın vasiyetnamesi olmadığını biliyor muydunuz?”

“Hayır. Bu konuda hiçbir fikrim yoktu.” Sesi ifadesiz, kayıtsız bir hal almıştı.

Poirot sordu. “Peki ya siz? Sizin vasiyetnameniz var mı?”

“Evet.”

“Doktor Lord’un sizinle bu konuyu konuştuğu gün mü yaptınız?”

“Evet.” Genç kız yine kızarmıştı.

Poirot sordu. “Servetinizi kime bırakıyorsunuz, Miss Carlisle?”

Genç kız usulca cevap verdi. “Her şeyimi Roddy’ye bırakıyorum... Roderick Welman’a.”

Agatha Christie

“O bunu biliyor mu?”

Kız hemen atıldı. “Kesinlikle hayır!”

“Bu konuyu onunla konuşmadınız mı?”

“Tabii ki hayır, konuşmadım. Bu onu çok utandırırdı ve üstelik de ileri gittiğimi düşünerek çok sinirlenirdi.”

“Vasiyetnamenizin şartlarını başka kim biliyordu?”

“Bay Seddon... ve de sanırım sekreteri.”

“Vasiyetnameyi sizin için Bay Seddon mu hazırladı?”

“Evet, Doktor Lord’la konuştuğum günün akşamı Bay Seddon’a bir mektup yazıp hazırlamasını istedim.”

“Mektubu postaya kendiniz mi verdiniz?”

“Hayır. Diğerleriyle birlikte köşkün önündeki posta kutusuna attım.”

“Demek mektubu yazdınız, zarfa koydunuz, zarfı kapadınız, üstüne pulunu yapıştırdıktan sonra da götürüp, posta kutusuna attınız *comme ça*? Hiç durup düşünmediniz mi? Mektuba tekrar göz gezdirmediniz mi?”

Eljnor hayretle bakıyordu.

“Evet, mektubu tekrar okudum. Pul almak için yukarı çıkmıştım. Geri döndüğümde mektuba tekrar göz attım. İsteğimi anlaşılır bir şekilde ifade edip etmediğime baktım.”

“O sırada odada başka biri var mıydı?”

“Sadece Roddy.”

“O ne yaptığınızı biliyor muydu?”

“Bilmediğini söyledim.”

“Siz odada yokken herhangi biri o mektubu okumuş olabilir mi?”

Esrarengiz Sanık

“Bilmem... Hizmetçilerden birini mi kastediyorsunuz? Belki biri ben yokken tesadüfen odaya girmiştir.”

“Bay Roderick Welman’dan önce mi?”

“Evet.”

Poirot, “Mektubu Bay Welman da okumuş olabilir, değil mi?” dedi.

“Emin olun Mösyö Poirot ‘onun’ asla başkalarının mektuplarını okumak gibi bir âdeti yoktur.” Kızın sesinde horgörü vardı.

“Evet, öyle olması da gerekir. Ama çoğu insanın eline fırsat geçince ‘yapılmaması gereken’ şeyleri yaptığını bilerseniz şaşarsınız.”

Elinor omzunu silkti.

Hercule Poirot kayıtsız bir tavırla, “Mary Gerrard’ı öldürmeyi ilk o gün mü düşündünüz?” diye sordu.

Genç kızın yüzü üçüncü kez kızardı. Ama bu sefer tüm yüzü alev alev yanıyordu.

“Bunu size Peter Lord mu söyledi?”

Poirot nazikçe fısıldadı. “Bunu ilk o zaman düşündünüz değil mi? Pencereden baktınız ve kızın vasiyetnamesini yazdığını gördünüz. O zaman... Mary’nin ölmesinin... ne kadar gülünç ve aynı zamanda da ne kadar iyi olacağını düşündünüz...”

Elinor boğuk bir sesle, “Doktor anlamıştı,” dedi. “Bana baktı ve anladı.”

Poirot, “Doktor Lord birçok şeyi anlıyor,” dedi. “O kızıl saçlı, çilli genç adam hiç de aptal değil...”

Elinor kısık sesle sordu. “Gerçekten bana yardımcı olmanız için sizi o mu yolladı?”

Agatha Christie

“Bu doğru matmazel!”

Genç kız içini çekti.

“Anlamıyorum... Hiç anlayamıyorum...”

Hercule Poirot, “Bakın, Miss Carlisle,” dedi. “Bana Mary Gerard’ın öldüğü gün olanları tüm ayrıntılarıyla anlatmalısınız. Nereye gittiniz, ne yaptınız, hatta çok daha fazlası... ne düşündünüz?”

Elinor gözlerini ona dikti. Sonra da dudaklarında hafif, tuhaf bir gülümseme belirdi.

“Sanırım çok saf bir insansınız. Benim durumumda size yalan söylemenin ne kadar kolay olabileceğinin farkında değil misiniz?”

Hercule Poirot sakın sakın, “Bu önemli değil,” dedi.

Kız şaşırdı.

“Önemli değil mi?”

“Değil! Çünkü matmazel yalanlar da dinleyene doğrular gibi birçok şeyi açıklarlar. Hatta bazen çok daha fazlasını. Yolda kâhya Bayan Bishop’la karşılaşmışsınız. O sizinle gelip, yardımcı olmak istemiş. Siz bunu kabul etmemişsiniz. Neden?”

“Yalnız kalmak istiyordum.”

“Neden?”

“*Neden? Neden?* Çünkü... çünkü... düşünmek istiyordum!”

“Daha doğrusu hayal kurmak... peki! Sonra ne yaptınız?”

Elinor meydan okurcasına başını kaldırdı.

“Sandviç yapmak için ançüez satın aldım.”

“İki kavanoz mu?”

“Evet. İki.”

“Sonra Hunterbury’ye gittiniz. Orada ne yaptınız?”

Esrarengiz Sanık

“Halamın odasına çıkarak eşyalarını toplamaya başladım.”

“Orada ne buldunuz?”

“Ne mi buldum?” Elinor kaşlarını çattı. “Elbiseler. Eski mektuplar... Fotoğraflar... Mücevherler.”

Poirot sordu. “Gizli bir şey... bir sır?”

“Gizli bir şey mi? Ne demek istediğinizi anlayamadım.”

“Öyleyse devam edelim. Sonra?”

Elinor, “Uşak odasına inerek sandviç için ekmek kestim,” dedi.

Hercule Poirot yavaşça fısıldadı. “O anda ne düşündünüz?”

Genç kızın mavi gözlerinde bir kıvılcım yanıp söndü.

“Adaşımı düşündüm. Akitanya’lı Eleanor’u...”(*)

Poirot başını salladı. “Ne demek istediğinizi çok iyi anlıyorum.”

“Öyle mi?”

“Elbette. O öyküyü biliyorum. Eleanor güzel Rosamund’a iki şeyden birini seçmesini önerir, değil mi? Ya hançeri ya da *bir fincan dolusu zehri*. Rosamund da zehri seçer...”

Elinor bir şey söylemedi. Yüzü bembeyaz kesilmişti.

Poirot, “Ama belki de bu kez *seçme hakkı olmayacaktı*,” dedi.

“Neyse, devam edin, matmazel. Sonra?”

Elinor anlatmayı sürdürdü. “Sandviçleri bir tabağa koydum. Sonra bekçi kulübesine gittim. Mary dışında hemşire Hopkins de oradaydı. Onlara evde sandviç olduğunu söyledim.”

(*) Shakespeare’in *Kral John* isimli oyunundan: Kral John’un annesi, II. Henri’nin dul karısı.

Agatha Christie

Poirot, kızını dikkatle süzüyordu.

“Evet, sonra hep birlikte köşke döndünüz, değil mi?”

“Evet. Sandviçleri... kahvaltı odasında yedik.”

Poirot aynı yumuşak ses tonuyla, “Evet, evet... ve siz *hâlâ bir rüyada* gibiydiniz,” diye ekledi. “Ya sonra?...”

“Sonra mı?” Elinor, dedektife baktı. “Onu orada... pencerenin önünde bıraktım. Uşak odasına gittim. Dediğiniz gibi... sanki *bir rüyadaydım*... Hemşire Hopkins bulaşıkları yıkıyordu. Ona balık ezmesi kavanozunu verdim.”

“Evet... evet. Sonra ne oldu? Ne düşündünüz?”

Elinor uykuda gibi devam etti.

“Hemşirenin bileğinde bir çizik vardı. Ona bunu sordum. Buna kulübenin yanındaki çardak gülünün neden olduğunu söyledi. Çardak gülleri... Kulübenin yanındaki güller... Roddy’yle bir defasında kavga etmiştik... Uzun yıllar önce... Güllerin Savaşı. Ben Lancaster gülü diyordum, o da York. Roddy beyaz gülleri seviyordu. Ben, ‘Onlar gerçek gibi değil, derdim. ‘Korkuları bile yok! Ben kırmızı gülleri severim iri, büyük, koyu renk, kadife gibi Lancaster güllerini... Yazın kokanları...’ Aptalca bir kavgaydı. İşte orada... o uşak odasında... öylece dururken bunları anımsadım. Sonra yüreğimde bir sızı... bir şeylerin kırıldığını hissettim... ve tüm nefretim, o kara nefret uçup gitti... Hep birlikte geçen çocukluğumuzu anımsamıştım. Artık Mary’den nefret etmiyordum. Onun ölmesini de istemiyordum.” Durdu. “Ama sonra kahvaltı odasına gittiğimizde kız ölüyordu...”

Esrarengiz Sanık

Sustu. Poirot, onu dikkatle süzüyordu.

Elinor yine kıpkırmızı kesildi. Boğuk bir sesle fısıldadı. “Bana tekrar *Mary Gerrard’ı öldürüp öldürmediğimi* sormayacak mısınız?”

Poirot ayağa kalktı.

“Size hiçbir şey sormayacağım,” dedi. “Bazı şeyleri bilmek istemiyorum...”

On İki

I

Doktor Lord kendisinden istendiği şekilde Poirot'yu istasyonda karşıladı.

Hercule Poirot'da tam bir Londralı havası vardı. Üstelik sivri burunlu rugan ayakkabılarını da giymişti.

Peter Lord endişeyle Hercule Poirot'nun yüzüne baktı. Ama dedektifin yüz ifadesinden bir şey anlamak olanaksızdı.

Genç adam hemen açıkladı.

“Sorularınızın yanıtlarını öğrenmek için elimden geleni yaptım. Birincisi; Mary Gerrard Londra'ya gitmek için buradan 10 Temmuz'da ayrılmış. İkincisi; benim evimde hiç kâhyam olmadı, yalnızca temizliğe gelip giden kızlar var. Sanırım benden önceki doktorun kâhyası olan Bayan Slattery'yi kastettiniz. İsterseniz sizi bu sabah kadına götürebilirim. Kendisine evinde olması için not bıraktım.”

Poirot onayladı.

Esrarengiz Sanık

“Evet, öncelikle onu görmek iyi olacak.”

“Ondan sonra da sanırım Hunterbury’ye gitmek isteyeceksiniz. Ben de sizinle birlikte köşke gelebilirim. Açıkçası oraya şimdiye kadar gitmemiş olmanıza şaşıyorum. Ben sizin yerinizde olsam, ilk iş olay yerini görmek isterdim.”

Hercule Poirot başını hafifçe yana doğru eğerek sordu. “Neden?”

“Neden mi?” Bu soru Lord’u çok şaşırtmıştı. “Olağan olan bu değil midir?”

Poirot, “Araştırma dedektiflik elkitabına göre yürütülmez. Öncelikle aklınızı ve mantığınızı kullanmanız gerekir.”

Genç adam, “Orada bir ipucu bulabilirdiniz,” diye mırıldandı.

Poirot içini çekti.

“Anlaşılan siz çok fazla dedektif romanı okuyorsunuz. Bu ülkenin polisi işini çok iyi bilir. Onların evi ve çevreyi dikkatle araştırdıklarından eminim.”

“Evet. Onlar Elinor’un *aleyhindeki* delilleri bulmaya çalıştılar... lehindekileri değil.”

Poirot yeniden iç çekti.

“Sevgili dostum, onlar canavar değil, yalnızca polis! Elinor Carlisle tutuklandı, çünkü onun aleyhinde dava açmaya yeterli, çok kuvvetli deliller vardı... Bunların çok sağlam kanıtlar olduğunu söyleyebilirim. Polisin didik didik araştırdığı bir yeri tekrar incelemenin bana bir yararı olmazdı.”

Lord itiraz etti.

“Ama şimdi köşke gitmeyi istiyorsunuz!”

Agatha Christie

Hercule Poirot başını salladı.

“Evet. Bu şimdi gerekiyor. Çünkü şimdi *ne arayacağımı* kesin olarak biliyorum. İnsan gözleriyle bakmadan önce beynindeki hücrelerle algılamalıdır.”

“O halde orada hâlâ bir şeyler olabileceğini düşünüyorsunuz?”

Poirot hafifçe, “Evet, küçük bir fikrim var,” dedi. “Bana bir şey bulabilirmişiz gibi geliyor... evet.”

“Elinor’un suçsuz olduğunu kanıtlayacak bir şey mi?”

“Öyle bir şey söylemedim.”

Peter Lord birden sessizleşti.

“Yani siz *hâlâ* Elinor’un *suçlu* olduğunu mu düşünüyorsunuz?”

Poirot ciddi bir ifadeyle yanıt verdi.

“Bu sorunun yanıtı için biraz daha beklemeniz gerekecek, dostum.”

II

Poirot, doktorla penceresi bahçeye açılan çok hoş, dört köşe bir odada yemek yedi.

Lord, “İhtiyar Bayan Slaterry’den istediklerinizi öğrenebildiniz mi?” diye sordu.

Hercule Poirot başıyla onayladı.

“Evet.”

“*Ondan istediğiniz neydi?*”

“Dedikodu. Eski günlerden bahsetmek. Bazı cinayetlerin kökleri geçmişe dayanır. Bunun da öyle olduğunu düşünüyorum.”

Esrarengiz Sanık

Genç adam sinirli bir tavırla homurdandı.

“Söylediklerinizin bir kelimesini bile anlamıyorum!”

Poirot gülümsedi. “Bu balık hem nefis, hem taze.”

Lord sabırsızlıkla, “Tabii öyle olacak,” dedi. “Çünkü onu bu sabah kahvaltıdan önce kendi elimle aldım. Bakın Poirot, bana neyin peşinde olduğunuzu anlatır mısınız? Neden beni karanlıkta bırakıyorsunuz?”

Hercule Poirot başını salladı.

“Çünkü henüz yeterince ışık yok. Dönüp dolaşıp Mary Gerrard’ı öldürmek için... Elinor Carlisle’den başka hiç kimsenin nedeni olmadığı sonucuna varıyorum.”

Peter Lord mırıldandı. “Bundan emin olamazsınız. Unutmayın ki Mary Gerrard bir süre de yurtdışında kaldı.”

“Evet, evet, bunu araştırdım...”

“Almanya’ya mı gittiniz?”

“Ben mi? Hayır.” Poirot bir kahkaha attı. “Ama benim casuslarım vardır.”

“Başkalarına güvenebilir misiniz?”

“Kesinlikle. Ufak bir ücret karşılığı başka birinin profesyonelce başarabileceği bir iş için, bir amatör gibi sağa sola koşmak bana göre bir iş değil! Emin olun, *mon cher*, araştırmayı birçok koldan yürütüyorum. Çok iyi yardımcılarım var... Bunlardan biri de eski bir hırsız.”

“Peki, o ne işinize yarıyor?”

“Ona verdiğim son görev Bay Welman’ın dairesini iyice araştırmaktı.”

“Peki, ne arıyordu?”

Agatha Christie

“İnsan daima kendisine ne gibi yalanlar söylendiğini öğrenmek ister.”

“Welman size yalan mı söyledi?”

“Kesinlikle.”

“Peki, size ondan başka kim yalan söyledi?”

“Sanırım herkes. Hemşire O’Brien romantikçe, Hopkins inatla, Bayan Bishop kinle. Ve siz de...”

Peter Lord hemen sözünü kesti.

“Yüce Tanrım! Benim de mi yalan söylediğimi düşünüyorsunuz?”

“Henüz değil.”

Doktor Lord rahatlayarak arkasına yaslandı.

“Siz çok şüpheli bir insansınız Poirot.” Sonra da ekledi. “Yemeğiniz bittiyse köşke doğru yola çıkalım mı? Daha sonra görmem gereken birkaç hasta ve bir de pansumanım var.”

“Emrinizdeyim dostum.”

Yürüyerek köşke gittiler ve arka kapıdan bahçeye girdiler. Çakıllı patika yolda ilerlerken karşılarına el arabasını iten uzun boylu, yakışıklı genç bir adam çıktı. Doktor Lord’u görünce elini kasketine götürerek onu saygıyla selamladı.

Doktor Lord, “Günaydın Horlick,” dedi. “Mösyö Poirot, bu bahçıvan Horlick. O sabah, o da burada çalışıyormuş.”

Horlick, “Evet efendim, buradaydım,” dedi. “O sabah Miss Elinor’u gördüm ve kendisiyle konuştum.”

Poirot sordu. “Size ne söyledi?”

“Bana köşkün satıldığından bahsetti. Bu beni şaşırttı ve üzdü, ama Miss Elinor, benim için Bay Somervell ile konuşacağına söz

Esrarengiz Sanık

verdi. Yani beni burada tutsun diye... Hani benim baş bahçıvan olmak için çok genç olduğumu filan düşünürse, Bay Stephens'le uzun yıllar çalıştığımı ve oldukça iyi eğitim aldığımı söyleyecekti."

Doktor Lord, "Miss Elinor her zamanki gibi miydi Horlick?" dedi.

"Evet, efendim. Yalnız biraz heyecanlı görünüyordu... sanki kafasına takılan bir şey varmış gibi."

Poirot sordu. "Mary Gerrard'ı tanır mıydınız?"

"Oh, evet efendim. Ama pek fazla değil."

"Nasıl bir kızdı?"

Horlick şaşırılmış görünüyordu.

"Nasıl mıydı? Yani görünüşü mü?"

"Hayır, hayır, genel anlamda?"

"Ah, şey efendim, o çok üstün nitelikleri olan bir kızdı. Kibar-
dı, iyi konuşurdu, çok iyi eğitim almıştı filan. Ama sanırım kendi-
sini çok beğeniyordu. Çünkü Bayan Welman onunla çok yakından
ilgileniyordu. Bu da babasını çıldırtıyordu. Adam homurdanıp du-
ruyordu."

Hercule Poirot mırıldandı. "Duyduğuma göre ihtiyar çok huy-
suz, aksi biriymiş."

"Gerçekten de öyleydi. Çok aksiydi. Durmadan homurdanır,
önüne gelene çatardı. İnsanlarla çok ender doğru dürüst konuşur-
du."

"Demek o sabah buradaydın? Tam olarak nerede çalışıyor-
dun?"

"Mutfağın arkasındaki sebze bahçesinde efendim."

"Oradan ev görünmüyor, değil mi?"

Agatha Christie

“Hayır, görünmüyor efendim.”

Peter Lord söze karıştı. “O gün öğlen yemeği için buradan kaçta ayrıldın?”

“Birde, efendim.”

“Ve hiçbir şey görmedin mi? Dışarıda dolaşan birini? Ya da kapının önünde duran bir araba? Öyle bir şey?”

Bahçıvan hayretle kaşlarını kaldırdı.

“Arka kapının orada mı efendim? Orada yalnız sizin arabanız vardı... başka bir şey yoktu.”

Peter Lord bağırdı.

“*Benim arabam* mı? Olamaz. Ben o sabah Withenbury’ye gittim. Ve ancak ikiden sonra döndüm.”

Horlick şaşırılmıştı.

“O araba sizindi, bundan eminim, efendim.”

Genç adam çabucak, “Neyse, önemli değil,” dedi. “Haydi, iyi sabahlar Horlick.”

Poirot’yla birlikte ilerlediler. Horlick bir iki dakika kadar aralarından baktıktan sonra el arabasını iterek uzaklaştı.

Peter Lord yumuşak bir sesle, ama büyük bir heyecanla, “Nihayet... sonunda elimize bir ipucu geçti,” dedi. “O sabah arka yolda duran kimin arabasıydı?”

Poirot sordu. “Arabanızın markası ne dostum?”

“Ford 10, turkuvaz renkte bir araba. Buralarda aynısından çok var.”

“O gün burada duran arabanın sizinki olmadığından emin misiniz? Günü karıştırmış olmayasınız?”

Esrarengiz Sanık

“Kesinlikle eminim. Ben Withenbury’deydim. Buraya oldukça geç döndüm. Çabucak bir yemek yedim. Tam o sırada bana, Mary Gerrard için telefon ettiler. Hemen buraya geldim.”

Poirot hafifçe mırıldandı. “O halde sonunda elle tutulur, gözle görülür bir ipucu yakaladık dostum.”

Peter Lord, “*O sabah burada biri varmış,*” dedi. “Elinor Carlisle, Mary Gerrard ve hemşire Hopkins dışında biri...”

“Bu çok ilginç. Neyse haydi gelin, araştırmamıza başlayalım. Örneğin bir bakalım, eve görünmeden yaklaşmak isteyen bir adam (ya da kadın) bunu nasıl gerçekleştirdi?”

Bahçe yolu tam ortasında çalılıklarla ikiye ayrılıyordu. Çakıllı patika yolda ilerlediler ve bir dönemeçte Peter Lord, Poirot’nun kolunu tutarak ilerideki bir pencereyi işaret etti.

“İşte bu Elinor’un sandviçleri hazırladığı uşak odasının penceresi.”

Hercule Poirot mırıldandı. “Ve buradan *herkes onun sandviç yaptığını görebilirdi*. Yanılmıyorsam o gün pencere de açılmış?”

Peter Lord, “Hem de ardına kadar,” dedi. “O gün hava çok sıcaktı. Bunu unutmayın.”

Hercule Poirot düşünceli bir tavırla etrafına bakındı.

“Öyleyse olan biteni görünmeden izlemek isteyen biri için en uygun yer burası.”

İki adam etrafı araştırdılar.

Peter Lord, “Şurada, şu çalılıkların arkasında bir yer var,” diye seslendi. “Çimler iyice ezilmiş. Sonra tekrar büyümüşler tabii. Ama yine de anlaşıyor.”

Poirot, onun yanına gitti. Düşünceliydi.

Agatha Christie

“Evet, burası uygun bir yer... çalılıkların arkası. Yoldan geçen biri buraya saklanmış olan birini göremez. Çalılıkların arasındaki boşluk pencerenin rahatça görülmesini sağlıyor. Peki ama o gün buraya saklanan dostumuz ne yapmış? Sigara içmiş mi?”

Eğilerek çalılıkların, otların arasını araştırdılar. Hercule Poirot birden hafif bir çığlık attı.

Peter Lord hemen araştırmaya ara vererek doğruldu.

“Ne oldu?”

“Bir kibrit kutusu dostum. Boş bir kibrit kutusu. Üzerine basıldığı için toprağa gömülmüş. Islanıp çürümüş.”

Kutuyu özenle ve dikkatle temizleyip, cebinden çıkardığı bir kâğıdın üzerine koydu.

Peter Lord, “Yabancı bir marka bu!” dedi. “Aman Tanrım! *Alman malı.*”

Poirot ağır ağır, “Ve Mary de Almanya’dan henüz dönmüştü!” diye mırıldandı.

Genç adam sevinçle haykırdı. “Bu kesin bir kanıt işte! Bunu inkâr edemezsiniz.”

Hercule Poirot ağır ağır, “Belki...” dedi.

“Lanet olsun! Neden? Biri burada neden yabancı marka bir kibritle dolaşsın ki?”

Hercule Poirot mırıldandı. “Biliyorum... Biliyorum!”

Şaşkın bakışlarla çalılıklardaki boşluğa ve pencerenin görüntüsüne baktı.

“Durum sandığınız kadar basit değil. Büyük bir sorun var. Bunun farkında değil misiniz?”

“Ne gibi bir sorun? Söyleyin.”

Poirot iç çekti.

“Madem göremiyorsunuz... neyse... haydi gelin, gidelim...”

Eve gittiler. Peter Lord bir anahtarla arka kapıyı açtı.

Mutfaktan bir tarafında vestiyer, diğer tarafında uşak odasının bulunduğu uzun koridora geçtiler. Uşak odasına girip, burayı araştırdılar.

Odada içinde bardak ve fincanların durduğu, cam kapaklı klasik bir büfe vardı. Gazocağının üstündeki rafta üzerlerine ‘çay’ ve ‘kahve’ yazılmış iki kavanoz ve iki çaydanlık duruyordu. Bir eviye ve durulama bölmesi, ayrıca da süzgeçli bir sebze yıkama kabı vardı. Pencerenin önünde de bir masa duruyordu.

Doktor Lord, “Elinor, sandviçleri bu masada yapmış,” dedi. “Morfin etiketinin parçası da şuradaki lavabonun altında yerde bulundu.”

Poirot düşünceliydi.

“Polis genellikle çok dikkatlidir. Kolay kolay ipuçlarını atlamazlar,” diye mırıldandı. “Gözlerinden pek bir şey kaçmaz.”

Lord hışımla bağırdı.

“Elinor’un o ampulü ellediğini gösteren tek bir kanıt bile yok. Kızı, çalılıkların arasından birinin gözetlediğinden eminim. Elinor bekçi kulübesine gidince bu her kimse fırsattan yararlanarak içeri girdi. Morfini en üstteki sandvicin içine karıştırdı. O sırada etiketin bir kısmının yırtıldığını fark bile etmedi. Adam çabucak buradan kaçarak, arabasına atladı. Ve köşkten hızla uzaklaştı.”

Poirot iç çekti. “Hâlâ anlayamadınız, öyle mi? Bazen çok zeki insanların bir o kadar da anlayışsız olmaları çok ilginç.”

Lord hiddetle sordu.

Agatha Christie

“Yani birinin çalılıkların arkasına gizlenerek evi gözetlediğine inanmıyor musunuz?”

Hercule Poirot, “Evet, evet,” dedi. “Buna inanıyorum...”

“Öyleyse bu kişinin kim olduğunu öğrenmemiz lazım.”

Poirot mırıldandı.

“Sanırım bunun için fazla uzağa bakmamız gerekmiyor.”

“Yani onun kim olduğunu *biliyor musunuz?*”

“Bir fikrim var.”

Peter Lord, “O halde,” dedi. “Almanya’da araştırma yapan yardımcılarınız size bir şey getirdiler...”

Hercule Poirot elini hafifçe alnına vurdu.

“Dostum, her şey burada, kafamın içinde... Haydi, gelin evi gezelim.”

III

En son Mary Gerrard’ın öldüğü odaya gittiler.

Evde tuhaf bir hava vardı. Anılar ve önsezilerle dolu, yaşıyor gibiydi.

Peter Lord pencerelerden birini açtı.

Hafifçe ürpererek, “Burası bir mezardan farksız,” diye mırıldandı.

Poirot, “Duvarların dili olsaydı,” dedi. “Her şey burada oldu... burada, bu evin içinde, değil mi? Tüm öykünün başlangıcı?” Sustu ve sonra usulca ekledi. “Mary Gerrard bu odada öldü.”

Peter Lord, “Kızı koltukta baygın bulmuşlar,” dedi.

Esrarengiz Sanık

Hercule Poirot düşünceliydi.

“Genç bir kız, güzel, duygusal... Yoksa sinsice entrikalar mı çeviriyordu? Gerçekten alçakgönüllü, olağanüstü bir yaratık mı? Yoksa kendini beğenmiş biri mi? Yoksa entrikalara akli ermeyen tatlı ve şefkatli bir insan mıydı? Yaşamın başlangıcında... çiçek gibi bir kız?”

Lord, “Her neyse,” diye cevap verdi. “Biri onun ölümünü istiyordu.”

“Acaba?...”

“Ne demek istiyorsunuz?”

Poirot başını salladı.

“Daha değil.”

Birden arkasını döndü.

“Evdeki her şeyi gördük artık. Şimdi bekçi kulübesine gidelim.”

Orada da her şey yerli yerindeydi: Odalar tozlu, ama düzenliydi. Kişisel eşyalar götürülmüştü. İki adam orada yalnızca birkaç dakika kaldılar. Dışarı çıktıklarında Poirot çardağa sarılarak büyük bir güle dokundu. Gül pembeydi ve çok güzel kokuyordu.

Hercule Poirot mırıldandı. “Bu gülün adını biliyor musunuz? Zephyrine Droughin, dostum.”

Lord sinirli bir şekilde homurdandı.

“E, yani?”

Hercule Poirot açıkladı.

“Elinor Carlisle’i gördüğüm zaman o bana güllerden bahsetti. İşte o zaman bir şeyler görmeye başladım... Gün ışığı değil, ama bir ışık kırıntısı, hani uzun bir tünelin ucunda görünen ışık gibi bir şey... Bu bir ışık değildi belki ama gün ışığı vaat ediyordu.”

Agatha Christie

Peter Lord hışımla sordu. “Size ne anlattı?”

“Bana çocukluğundan bahsetti, burada bu bahçede oynadıklarından, Roddy’yle nasıl zıtlaştıklarından, farklı tarafları seçtiklerinden, çatıştıklarından. Roddy beyaz yapraklı York güllerini sevmiş, soğuk ve kokusuz, Elinor ise bana anlattığına göre kırmızı Lancaster güllerinden hoşlanırmış. Kokulu, tutkulu ve renkli çiçekleri olanlardan. İşte dostum, Roddy’yle Elinor arasındaki fark bu.”

Peter Lord sordu. “Bu... bir şey açıklıyor mu?”

“Elinor Carlisle’i açıklıyor. O tutkulu ve gururlu bir kadın, kendisini sevmesi olanaksız bir adama delicesine âşık bir kadın...”

Lord, “Sizi anlayamıyorum...” dedi.

“Ama ben, Elinor’u anlıyorum... Her ikisini de anlıyorum. Evet, dostum, şimdi bir kez daha o çalılıkların arasındaki küçük açıklığa gidelim.”

Birlikte ilerlediler. Peter Lord’un çilli yüzü endişeli ve öfkeliydi.

Çalılıklara ulaştıklarında Poirot bir süre hiç kımıldamadan durdu. Doktor Lord, onu seyrediyordu.

Neden sonra küçük dedektif derin bir soluk aldı.

“Aslında çok basit bu. İleri sürdüğünüz tezdeki ölümcül hatayı hâlâ fark edemediniz mi sevgili dostum? Sizin varsayımınıza göre Mary’nin Almanya’da tanıdığı bir erkek buraya onu öldürmek amacıyla geldi. Ama *bakın*, dostum, iyi *bakın*! Akıl gözleriniz size hizmet sunmadığına göre iki gözünüzü birden dört açıp bakın. Buradan ne görüyorsunuz: Bir pencere, öyle değil mi? Ve bu pencerede... bir kız. Sandviç yapan bir kız. Yani Elinor Carlisle. Bir an şöyle düşünün: *Onu gözetleyen adam kızın, Mary Gerrard’a birlikte*

Esrarengiz Sanık

sandviç yemeyi önereceğini nereden bilebilirdi? Bunu Elinor Carlisle dışında kimse bilmiyordu... yalnızca o... başka hiç kimse! Hatta Mary Gerrard da bilmiyordu. Hemşire Hopkins de.

O halde... eğer gerçekten de burada bu çalılıkta biri durup evi gözetlediyse ve pencereden içeri girip, sandviçlerin içine zehir koyduysa? Ne düşünmüş, neye niyetlenmiş olabilirdi? Tek düşündüğü... düşünebileceği... bu sandviçlerin Elinor Carlisle tarafından yeneceği olabilirdi...”

On Üç

Poirot, hemşire Hopkins'ın küçük evinin kapısını çaldı. Kadın eşikte belirdiğinde ağzı kuşüzümlü çörek doluydu.

Sert bir sesle, “Evet Mösyö Poirot şimdi ne istiyorsunuz?” diye sordu.

“İçeri girebilir miyim?”

Hemşire Hopkins istemeye istemeye geri çekildi. Poirot içeri girdi. Nedense hemşire Hopkins'ın birden misafirperverliği tuttu ve çay servisi yaptı. Hercule Poirot birkaç dakika sonra adeta ıstırapla önündeki fincana doldurulmuş mürekkep renkli sıvıya bakıyordu.

Hemşire Hopkins, “Yeni yaptım,” dedi. “Demli ve sıcak.”

Poirot çayını ihtiyatla karıştırarak, cesaretini topladı ve bir yudum aldı.

“Buraya neden geldiğimi biliyor musunuz?”

“Siz açıklamadıkça bir şey diyemem. Ben insanların akıllarından geçenleri okumayı bilmem.”

“Sizden bana gerçeği anlatmanızı istemeye geldim.”

Hopkins öfkeyle dikeldi.

Esrarengiz Sanık

“Bu sözlerinizin anlamı ne, bilmem gereken ne? Ben her zaman açıksözlü, doğrucu bir kadın oldum. Hiçbir şekilde kendimi perdelemeye kalkışmam. Benim yerimde başka biri olsa ağzını bile açmazdı, ama ben resmi soruşturmada kayıp morfin ampulünden bile bahsettim. Üstelik çantamı ortada bırakmakla tedbirsizlik ettiğim için bana kızılacağını, belki de cezalandırılacağımı bilmeme rağmen. Sonuçta bu herkesin başına gelebilecek bir şey, değil mi? Ama ben bundan dolayı kınandım. Üstelik inanın mesleki açıdan da benim için hiç iyi olmadı. Ama benim için fark etmez! Davayı etkileyebilecek bir şey bildiğime göre bunu açıkça ifade etmeliydim. Ve bundan dolayı sizden böyle çirkin imalarınızı kendinize saklamanızı isteyeceğim Mösyö Poirot! Mary Gerrard’ın ölümü konusunda bütün bildiklerimi en ufak ayrıntısına kadar anlattım, ama eğer siz bu konuda farklı düşünüyorsanız sizden tam açık konuşmanızı, kaynak belirtmenizi isteyeceğim. Hiçbir şeyi gizlemiyorum, gizlemedim... asla yapmadım bunu! Bu konuda mahkemede yemin etmeye de hazırım.”

Poirot, kadının sözünü kesme girişiminde bulunmadı. Öfkeli bir kadınla başa çıkma teknikleri konusunda oldukça deneyimliydi. Hemşire Hopkins’in öfkesinin yatışmasını bekledi. Ardından da kendisi konuşmaya başladı... sakın ve yumuşak bir tonda.

“Ben cinayetle ilgili sakladığınız bir şey olduğunu söylemedim.”

“O halde neyi ima ettiğinizi bilmek isterdim?”

“Sizden gerçeği söylemenizi istedim... Mary Gerrard’ın ölümüne değil, *yaşamına* ilişkin gerçekleri açıklamanızı istedim.”

Hemşire Hopkins bir an için şaşırdı.

Agatha Christie

“Oh! Demek kastettiğiniz buydu? Ama bunun cinayetle bir ilgisi yok ki.”

“Ben de zaten ilgisi olduğunu iddia etmedim. Yalnızca Mary’ye ilişkin bazı gerçekleri sakladığınızı söyledim.”

“Madem cinayetle ilgileri yok... neden saklamayayım?”

Poirot omuzlarını silkti.

“Neden saklayasınız?”

Hemşire Hopkins’in yüzü kıpkırmızı kesildi.

“Çünkü terbiye kuralları bunu gerektirir. Onların hepsi öldü... artık yoklar, dolayısıyla sırları da mezara onlarla birlikte gitti. Artık bu hiç kimseyi ilgilendirmez.”

“Eğer yalnızca bir tahminse... evet, haklı olabilirsiniz. Ama elinizde *kesin bir bilgi* varsa o zaman durum farklı.”

Kadın ağır ağır, “Ne demek istediğinizi anlayamıyorum,” diye mırıldandı.

“O halde size yardımcı olayım. Hemşire O’Brien bazı imalarda bulundu. Ayrıca oldukça güçlü bir hafızaya sahip olan Bayan Slattery’yle de uzun bir görüşme yaptım. Kadın yirmi yıl önce olan bazı olayları çok iyi hatırlıyor. Size öğrendiklerimi tam olarak açıklayacağım. Yirmi yıl önce iki kişi arasında bir aşk yaşanmış. Taraf-lardan biri, o sırada birkaç yıldır dul olan Bayan Welman’mış. Kadın derin ve tutkulu bir aşka hazır durumdaymış. Diğer tarafs-a Sör Lewis Rycroft’muş. Ne yazık ki genç adamın karısı akıl hastanesindeymiş. İyileşmesi de olanaksızmış. O günlerde yasalar çiftlerin boşanmasına kolay kolay izin vermiyormuş. Fiziki bakımdan sağlığı yerinde olan Lady Rycroft daha uzun yıllar, belki de doksan yaşına kadar yaşayabilirmiş. Bayan Welman’la Sör Lewis’in arasındaki bu

Esrarengiz Sanık

ilişkinin farkına varanlar olmuş, ama iki âşık her zaman dikkatli ve ketum davranmışlar. Durumu belli etmemeye çalışmışlar. Sonra Sör Lewis Rycroft savaş sırasında ölmüş.”

Hemşire Hopkins, “Yani?” diye mırıldandı.

“Ben şöyle *düşünüyorum*. Sör Lewis Rycroft’un ölümünden bir süre sonra bu ilişkiden bir çocuk dünyaya geldi. Ve bu çocuk Mary Gerrard’dı.”

Hopkins, “Her şeyi bildiğiniz anlaşılıyor,” dedi.

Hercule Poirot başını salladı.

“Bu yalnızca bir *düşünce*. Ama belki sizin elinizde bunu doğrulayacak kesin bir kanıt da vardır.”

Hemşire Hopkins bir iki dakika kadar susup, düşündü, kaşları çatıldı. Sonra birden ayağa kalkarak, köşedeki büfeye gitti. Çekmece-
ceden çıkardığı bir zarfı Poirot’ya verdi.

“Bunun elime nasıl geçtiğini size anlatayım. Tabii daha önce de bu durumdan şüphelenmiştim. Öncelikle Bayan Welman’ın Mary’ye bakışı, sonra kulağıma gelen bazı dedikodular. Sonra ihtiyar Gerrard’ın hastayken bana Mary’nin kendi kızı olduğunu söylemesi.

Neyse, Mary’nin ölümünün ardından kulübedeki eşyaların toparlanıp, kulübenin boşaltılması işini tamamladım. İhtiyar adamın eşyaları arasında bu zarfı buldum. Üstünde ne yazılı olduğunu siz de görüyorsunuz.”

Poirot mürekkebi iyice solmuş olan satıra bir göz attı.

“*Ölümünden sonra Mary’ye yollanacak.*”

Poirot, “Ama bu yazı yeni değil,” dedi.

Agatha Christie

Hemşire Hopkins açıkladı.

“Bunu yazan Gerrard değil... O yazı Mary’nin on dört yıl önce ölen annesine ait. Kadın bunu kızı için yazmış, ama Gerrard zarfı kendi eşyalarının arasına saklamış ve kızı vermemiş. Dolayısıyla Mary de bu mektubu hiçbir zaman göremedi... neyse ki görmedi, bundan dolayı çok seviniyorum. Sevgili Mary ölümüne dek hep başı dik, gururlu yaşadı. Utanç duyacağı hiçbir şey olmadığını düşündü...” Bir an sustu, sonra açıklamalarına devam etti. “Gerçi zarf mühürlüydü, ama itiraf edeyim ki onu bulunca açıp okumaktan kendimi alıkoyamadım. Sanırım bunu yapmamam gerekiyordu. Ama Mary ölmüştü. Ben de mektupta yazılı olanları bir dereceye kadar tahmin edebiliyordum, ayrıca bu durumun hiç kimseyi ilgilendirmeyeceği kanısındaydım. Buna rağmen mektubu yırtıp, atmayı da istemedim, çünkü bir şekilde bunu yapmamın doğru olmayacağı gibi bir hisse kapıldım. Neyse, sanırım öncelikle sizin mektubu okumanız daha doğru olacak.”

Poirot zarftan mektubu çıkardı. Küçük köşeli harflerle yazılmış bir mektuptu bu.

“Belki bir gün gerekir diye sana tüm gerçeği, olduğu gibi yazıyorum. Hunterbury Köşkü’nde oturan Bayan Welman’ın oda hizmetçisiydim. Bana karşı her zaman çok iyiydi. Hamile kalıp da başım derde girdiği zaman bana yardımcı oldu, beni korudu ve hamileliğim geçtikten sonra yeniden yanına aldı; ama bu arada dünyaya getirdiğim çocuk da öldü. Hanımım Sör Lewis Rycroft birbirlerine delicesine âşıktılar. Ama evlen-

Esrarengiz Sanık

meleri olanaksızdı. Çünkü adam evliydi ve karısı hastaydı, zavallı kadın akıl hastanesine kapatılmıştı. Sör Lewis çok iyi bir insandı, Bayan Welman'a da çok bağlıydı. Ama savaşta öldü ve onun ölümünden kısa bir süre sonra Bayan Welman, bana hamile olduğunu itiraf etti. Ardından birlikte İskoçya'ya gittik. Çocuk orada doğdu... Ardlochríe'de. O sıralarda hamile kaldığımda benimle ilişkisini kesen, bana sırtını dönen Bob Gerrard tekrar benimle ilgilenmeye, bana mektuplar göndermeye başlamıştı. Bayan Welman'la bir plan yaptık, Bob Gerrard'la evlenecek ve köşkün bekçi kulübesine yerleşecektik. Bob Gerrard, çocuğun kendi çocuğu olduğunu sanacaktı. Köşkte oturacağımız için Bayan Welman'ın çocukla ilgilenmesi, onun eğitimini sağlaması ve bu dünyada kendine bir yer edinmesine yardımcı olması da normal karşılanacaktı. Bayan Welman, Mary'nin asla gerçeği bilmemesinin daha doğru olacağını düşünüyordu. Bayan Welman bize hatırı sayılır bir para da verdi, ama vermeseydi de ona yine de yardımcı olurdum. Bob'la mutlu oldum sayılır, ama o, Mary'ye hiçbir zaman ısınamadı. Dilimi tuttum ve bu konuda hiç kimseye bir şey söylemedim. Yine de öldüğüm takdirde geride gerçeğin öğrenileceği bir belge bırakmanın doğru olacağı kanısındayım."

Eliza Gerrard (Kızlık adıyla Eliza Riley)

Hercule Poirot derin bir soluk alarak, mektubu yeniden katladı. Hemşire Hopkins endişeyle sordu.

"Bu konuda ne yapacaksınız? Artık hepsi öldü! Geçmişî kurcalamanın ne yararı var? Bu bölgede herkes Bayan Welman'a karşı de-

Agatha Christie

rin bir saygı beslerdi. Kimse onun aleyhinde bir tek sözcük etmedi. Bu eski skandalın ortaya çıkması acımasızlık olur. Aynı şey Mary için de geçerli. O çok iyi, çok tatlı bir kızdı. Buradakilerin onun evlilik dışı bir ilişkiden doğmuş olduğunu öğrenmeleri şart mı? Bırakın ölümler mezarlarında rahat yatsınlar, tek söyleyebileceğim bu.”

Poirot, “İnsan yaşayanları da düşünmek zorundadır,” dedi.

Hemşire Hopkins haykırdı. “Ama bunun cinayetle bir ilgisi yok ki.”

Hercule Poirot, “Aksine,” dedi. “Çok ilgisi olabilir.”

Hemşire Hopkins’i ağzı bir karış açık, arkasından bakarken bırakıp evden çıktı.

Poirot arkasından gelen ayak seslerini fark edene dek bir süre yürüdü. Sonra durdu ve arkasını döndü. Gelen Hunterbury’de çalışan genç bahçıvan Horlick’ti. Delikanlı büyük bir utangaçlık içinde elindeki kasketi çevirip duruyordu.

“Affedersiniz efendim. Sizinle biraz konuşabilir miyim?”

Horlick hafifçe yutkundu.

“Tabii. Ne vardı?”

Horlick kasketini daha da hızla döndürmeye başladı. Yüzünde hem çekingен, hem de hüznü dolu bir ifade vardı. Gözlerini Poirot’dan kaçırmaya çalışıyordu.

“Şu araba hakkında.”

“O sabah arka kapının önünde gördüğün araba mı?”

“Evet efendim. Doktor Lord bu sabah arabanın kendisinin olmadığını söyledi. *Ama onundu.*”

“Bundan emin misin?”

Esrarengiz Sanık

“Evet, efendim. Numaradan. MSS 2022’ydi. Buna özellikle dikkat ettim... MSS 2022. Bu köyde bilinen bir numara, benim de ezberimdeydi. Doktorun arabası o, bundan eminim.”

“Doktor Lord o sabah Withenbury’de olduğunu söyledi.

Horlick sıkılarak, “Evet, efendim,” dedi. “Bunu duydum. Ama kapıdaki araba onundu... Buna yemin ederim.”

Poirot nazıkçe, “Teşekkür ederim Horlick,” dedi. “Gerçekten tam da bunu yapman gerekecek...”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bir

I

Mahkeme salonu çok mu sıcaktı? Yoksa çok mu soğuk? Elinor Carlisle bundan emin olamıyordu. Bazen sanki ateşi varmış gibi ya-
nıyor, sonra hemen arkasından titremeye başlıyordu.

Savcının konuşmasının sonunu duymamıştı. Çünkü geçmişe,
eski günlere dönmüştü. Ağır ağır tüm olanlar gözlerinin önünden
gelip geçti. O iğrenç mektubun geldiği günden başlayarak, o yumu-
şak yüzlü polis memurunun o korkunç, alışıldık sözleri söylediği
ana kadar...

“Siz Elinor Katharine Carlisle. Elimde sizin için bir tutuklama
emri var. Mary Gerrard’ı, 27 Temmuz günü zehirleyerek öldürmek-
le suçlanıyorsunuz. Şu andan itibaren söyleyeceğiniz her söz kayde-
dilecek ve mahkemede sizin aleyhinizde delil olarak kullanılabil-
cektir. Bu konuda sizi uyarıyorum.”

Korkunç, inanılmaz bir akıcılıkla ve ifade düzgünlüğüyle söy-
lemişti bu sözleri... Kendini o anda iyi yağlanmış, pürüzsüz çalışan
bir makinenin çarklarına kapılmış gibi hissetmişti... insanlık dışı,
duyarsız.

Agatha Christie

İşte şimdi de mahkemede sanık yerinde halkın karşısında ayakta duruyordu. Yüzlerce göz... kişiliksiz ve acımasız... üzerine dikilmişti. Üstelik bunlar tarafsız da değillerdi... şeytanca bir zevkle onu süzüyorlardı...

Yalnızca jüri bakmıyordu ona. Sanki utanıyormuşlarcasına sürekli ondan bakışlarını kaçırmaya çalışıyorlardı... Elinor düşünüyordu. *Bunun nedeni çok yakında... diyeceklerini şimdiden bilmeleri...*

II

Doktor Lord ifade veriyordu. Kendisine Hunterbury’de sevgi ve dostluk gösteren, neşeli, çilli yüzlü o nazik genç adam bu muydu? Kaskatı ve buz gibiydi. Mesleğine yakışır bir ciddiyet içindeydi. Sorulara yanıtları tekdüzeydi. Telefonla Hunterbury Köşkü’ne çağırılmıştı, bir şey yapmak için çok geçti; Mary Gerrard, onun oraya ulaşmasından birkaç dakika sonra ölmüştü. Ölüm anındaki belirtiler kanısınca morfin zehirlenmesinin pek yaygın olmayan... *iveğen...* türüne uygunluk göstermekteydi.

Avukat Sör Edwin Bulmer karşı sorgulamaya geçmek için ayağa kalktı.

“Sanırım siz müteveffa Bayan Welman’ın da doktoruydunuz?”

“Evet.”

“Geçen haziran ayında Hunterbury’ye yaptığınız ziyaretlerde sanıkla Mary Gerrard’ı birlikte görme fırsatınız oldu mu?”

“Evet, birkaç kez gördüm.”

“Sanığın Mary Gerrard’a karşı olan davranışları hakkında ne söyleyebilirsiniz?”

“Son derece doğal ve nazik.”

Sör Edwin Bulmer sinsice alaycı bir gülümsemeyle sordu. “Sürekli duyduğumuz şu malum ‘kıskançlık ve nefrete’ ilişkin olarak dikkatinizi çeken bir şey oldu mu?”

Peter Lord’un çene kasları gerildi.

“Hayır, ben böyle bir şey görmedim.”

Elinor düşünüyordu. *Aslında gördü... gördü... benim için yalan söylüyor... yoksa durumun farkındaydı.*

Peter Lord’un yerini polis doktoru aldı. Onun cinayet olayına ilişkin açıklamaları çok daha ayrıntılı ve uzundu. Bu “iveğen” türde bir morfin zehirlenmesiydi. Kendisinden bu terimi açıklaması istendi. Bunu yaparken bundan çok keyif aldığı anlaşıyordu. Morfinle zehirlenmesinde belirtiler nettir. En yaygın şekli olan “süreğinde” bilinç kaybı ve uyuşukluk halinin bir süre devam etmesi ve gözbebeklerinin *küçülmesiyle* şiddetli evreye giriliyor ve ardından ölüm geliyordu. Aynı derecede yaygın görülmeyen “iveğen” türde ise –derin uyku– çok kısa bir sürede... yaklaşık on dakikada... ortaya çıkıyordu; gözbebekleri ise *büyüyordu...*

III

Oturuma ara verildi ve sonra yeniden başladı. Tıpla ilgili tanıkların ifadeleri birkaç saat sürmüştü.

Otopsiyi yürüten ünlü Doktor Alan Garcia, birçok bilimsel terimin ardından Mary’nin midesinde bulunanları açıkladı: ekmek, ançüez, çay ve morfin kalıntısı... yine birtakım bilimsel terimler ve çeşitli ondalık sayılar. Müteveffanın aldığı uyuşturucu miktarının

Agatha Christie

dört greyn^(*) olduğu düşünölüyordu. Öldürücü etki için bir greyn yeterliydi.

Sör Edwin Bulmer ayağa kalktı. Hâlâ sakın ve ağırbaşlıydı.

“Bir noktayı iyice anlamak istiyorum. Ölüünün midesinde yalnızca ekmek, yağ, ançüez, çay ve morfin bulundu, öyle mi? Başka besin maddesi yok muydu?”

“Yoktu.”

“Yani Mary Gerrard uzun bir süre içerisinde yalnızca sandviç yemiş ve çay içmişti, öyle mi?”

“Evet.”

“Morfinin hangi maddeye karıştırıldığını gösterecek bir iz var mıydı?”

“Pardon, anlayamadım?”

“Sorumu daha anlaşılır hale getireyim. Morfin ançüezle de diğer besin maddeleriyle de alınmış olabilirdi. Örneğin ekmeğe, yağa, çaya ya da süte karıştırılmış da olabilirdi, değil mi?”

“Kesinlikle.”

“Peki, zehrin diğer besin maddelerine değil de ançüeze katılmış olduğunu gösteren bir kanıta rastladınız mı?”

“Hayır.”

“Ve... morfin ayrıca tek olarak da alınmış olabilirdi... bir şeye karıştırılmış olmayabilirdi de, değil mi? Yani Mary Gerrard bunu tablet halinde de yutmuş olabilirdi, değil mi?”

“Elbette olabilir.”

Sör Edwin yerine oturdu.

Bu kez de Savcı Sör Samuel yeniden ayağa kalktı.

(*) Eczacı tartısında 0.065 gr.

Esrarengiz Sanık

“Yine de görüşünüz, morfin her nasıl alındıysa, diğer yiyecek ve içeceklerle aynı zamanda alındığı yönünde, değil mi?”

“Evet.”

“Teşekkür ederim.”

IV

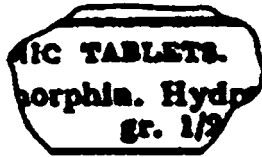
Müfettiş Brill böyle şeylere alışkın olduğunu belirten bir akıcılık ve çabuklukla yemin ettikten sonra açıklamalarına başladı.

“Köşke çağrıldık... Sanık, ‘Herhalde ançüez bozuktu,’ dedi. Etrafı araştırdık... Musluğun yanında yıkanmış bir ançüez kavanozu duruyordu... diğer kavanoz ise yarısına kadar doluydu... ayrıca uşak odasını da iyice araştırdık...”

“Ne buldunuz?”

“Masanın arkasında lavabonun altındaki küçük yarıktaki bir etiket parçası bulduk.”

Kopuk etiket parçası jüriye gösterildi.

“Sizce bu kâğıt parçası neydi?”

“Cam morfin şişelerinin üstündeki etiketlerden kopmuş bir parçaydı bu.”

Savunma avukatı ağır ağır yerinden kalktı.

Agatha Christie

“Bu kâğıt parçasını lavabonun altındaki bir çatlakta buldunuz, öyle mi?”

“Evet.”

“Etiket parçasını?”

“Evet.”

“Peki, bu etiketin diğer parçasını.”

“Hayır.”

“Etiketin kopmuş olabileceği bir tüp ya da şişe elinize geçti mi?”

“Hayır.”

Sör Edwin ağır ağır kalktı.

“Hayır.”

“Bulduğunuzda kâğıt parçasının durumu neydi? Temiz... kirli, nasıldı?”

“Oldukça temizdi.”

“Oldukça temiz... sözcüğüyle neyi ifade ediyorsunuz?”

“Yere düştüğü için üzeri biraz tozlanmıştı. Ama onun dışında temizdi.”

“Yani daha önce oraya düşüp kalmış olması olanaksızdı, öyle mi?”

“Hayır, bunun oraya o gün düşmüş olduğu anlaşılıyordu... daha önce düşmüş olamazdı.”

“Ya?”

Sör Edwin homurdanarak yerine oturdu.

V

Tanık kürsüsünde şimdi de kendinden emin bir halde hemşire Hopkins oturuyordu.

Esrarengiz Sanık

Elinor, *her şeye rağmen*, diye düşünüyordu. Hemşire Hopkins insanı Müfettiş Brill kadar korkutmuyor. Müfettişin insanlıkla hiçbir ilgisi yokmuş gibi davranması beni üzüyor. Sanki büyük bir makinenin dişlisi gibiydi. Hopkins'in ise insanca duyguları, tutkuları ve önyargıları var."

"Adınız Jessie Hopkins değil mi?"

"Evet."

"Sertifikalı bölge hemşiresisiniz ve Hunterbury'de Rose Villası'nda oturuyorsunuz?"

"Evet."

"28 Haziran günü neredeydiniz?"

"Hunterbury Köşkü'nde."

"Oraya çağırılmış mıydınız?"

"Evet. Bayan Welman felç olmuştu... ikinci kez. İkinci bir hemşire buluncaya kadar hemşire O'Brien'a destek olmak üzere köşke gittim."

"Yanınıza gerekli malzemelerin bulunduğu çantayı aldınız mı?"

"Evet."

"Jüriye çantanın içinde neler olduğunu anlatın."

"Gazlı bez, sargılar, bandaj, steril enjektör, bazı ilaçlar ve bir ampul morfin hidroklorid."

"Morfini ne amaçla çantanızda bulunduruyordunuz?"

"Köydeki hastalardan birine sabah akşam deri altına morfin yapıliyordu."

"Ampulde ne vardı?"

"Her biri yarım greyn morfin hidroklorid ihtiva eden yirmi tablet."

"Çantayı ne yaptınız?"

"Holdeki masanın üstüne bıraktım."

"Bu 28 Haziran gecesi oldu, değil mi? Peki daha sonra çantanın içine ne zaman baktınız?"

Agatha Christie

“Ertesi sabah yaklaşık olarak saat dokuzda. Evden ayrılacağım sırada.”

“İçinden bir şey eksilmiş miydi?”

“Evet, morfin tüpü yoktu.”

“Bu kayıptan birine bahsettiniz mi?”

“Evet. Hastanın bakımından sorumlu olan hemşire O’Brien’la bu konuyu konuştum.”

“Çanta herkesin sürekli girip çıktığı holde duruyordu, değil mi?”

“Evet.”

Sör Samuel bir an sustu.

“Mary Gerrard’ı yakından tanıyordunuz, değil mi?”

“Evet.”

“Onun hakkındaki fikriniz?”

“Çok tatlı, iyi ve uysal bir kızdı.”

“Neşeli miydi?”

“Çok neşeliydi.”

“Bildiğiniz kadarıyla bir sorunu yoktu, değil mi?”

“Hayır, yoktu.”

“Öldüğü sırada onu endişelendiren herhangi bir şey ya da gelecek kaygısı var mıydı?”

“Hayır yoktu.”

“İntihar etmesi için bir neden var mıydı?”

“Hayır, hiçbir neden yoktu.”

Ve konuşma sürüp gitti... aynı uğursuz öykü. Hemşire Hopkins’in Mary’yle birlikte kulübeye gidişi. Elinor’un ortaya çıkışı. Heyecanlı hali, onları sandviç yemeye davet etmesi, sandviç tabağını önce Mary’ye uzatması. Elinor’un ısrarla bulaşıkların yıkanma-

Esrarengiz Sanık

sını istemesi, sonra hemşire Hopkins'ten kendisiyle birlikte yukarıya çıkıp, giysileri ayırmakta yardımcı olmasını istemesi.

Bu arada Sör Edwin Bulmer sık sık hemşirenin sözünü kesip, itiraz ediyordu.

Elinor düşünüyordu. *Evet, bu söylenenlerin hepsi doğru... o da buna inanıyor. Mary'yi benim öldürdüğümden emin. Söylediği her sözcük gerçek... zaten asıl korkunç olan da bu. Hepsi gerçek.*

Yeniden salona doğru baktı. Bir an kendini düşünceli... hatta sevecen, merhametli bakışlarla süzen Hercule Poirot'yu gördü. Onu *çok şey bildiğini belirten bakışlarla süzen dedektifi...*

Üzerine, bulunan etiket parçasının yapıştırılmış olduğu küçük karton tanığa uzatıldı.

“Bunun ne olduğunu biliyor musunuz?”

“Bir etiket parçası.”

“Jüriye bunun hangi etiket olduğunu söyleyebilir misiniz?”

“Evet. Bu yarım greyn'lik morfin tabletlerinin bulunduğu bir ampulden kopmuş. Kaybettiğime benzeyen bir ampulden.”

“Bundan emin misiniz?”

“Tabii eminim. Bu benim kaybettiğim ampulden yırtılmış.”

Yargıç eğildi.

“Bunun üzerinde sizin ampulden yırtıldığını belirten özel bir işaret var mı?”

“Hayır, efendim, ama bu aynı tüp olmalı.”

“Aslında bu konuda yalnızca etiketin sizin tüpün üstündekine benzediğini söyleyebilirsiniz.”

“Şey... evet, ben de öyle demek istemiştim.”

Oturuma ara verildi.

İki

I

Başka bir gün.

Sör Edwin Bulmer ayakta tanığı sorguluyordu. O eski sakın ve kayıtsız hali kaybolmuştu.

Sert bir ifadeyle, “Şu sık sık bahsedildiğini duyduğumuz çanta,” dedi. “Çanta 28 Haziran günü bütün gece, köşkün holünde mi kaldı?”

Hemşire Hopkins onayladı.

“Evet.”

“Bu sizinki son derece tedbirsiz bir davranış öyle değil mi?”

Kadın kızardı.

“Evet. Sanırım öyle...”

“Siz her zaman tehlikeli ilaçları herkesin kolayca alabilecekleri yerlere mi bırakırsınız?”

“Hayır! Tabii ki hayır!”

“Ah, demek öyle? Ama bu kez bunu yaptınız, değil mi?”

“Evet.”

Esrarengiz Sanık

“Ve bu durumda *evdeki herhangi biri*, istediği takdirde çantanızdan morfini alabilirdi, değil mi?”

“Sanırım öyle.”

“Sanırım... ne demek? Öyle mi, değil mi?”

“Şey... evet.”

“Miss Carlisle’den başka biri de morfini almış olabilirdi, değil mi? Hizmetçilerden biri. Ya da Doktor Lord. Ya da Bay Roderick Welman. Hemşire O’Brien. Ya da Mary Gerrard’ın kendisi.”

“Evet... sanırım öyle.”

“Öyle mi, değil mi?”

“Evet.”

“Çantanızda morfin olduğunu bilen var mıydı?”

“Bu konuda hiçbir fikrim yok.”

“Morfinden hiç kimseye bahsettiniz mi?”

“Hayır.”

“Yani aslında Miss Elinor Carlisle de çantanızda morfin olduğunu bilemezdi, değil mi?”

“Bakmış olabilir.”

“Bu sizce olacak şey mi?”

“Bilmem, emin değilim.”

“Çantanızda morfin olduğunu bilmeleri Miss Carlisle’den çok daha olası olan kimler vardı. Örneğin Doktor Lord. Biliyor olmalıydı. Sözüünü ettiğiniz hastaya onun talimatıyla morfin iğnesi yapıyordunuz, değil mi?”

“Elbette.”

“Mary Gerrard da çantanızda morfin olduğunu biliyor muydu?”

“Hayır bilmiyordu.”

Agatha Christie

“O sık sık evinize geliyordu, değil mi?”

“Pek de sık değil.”

“Bence kız evinize sık sık geliyordu. Ve köşktekilerin içinde çantanızda morfin olduğunu bilme olasılığı en yüksek olan kişi de oydu.”

“Ben aynı fikirde değilim.”

Sör Edwin bir an sustu.

“O sabah morfinin kaybolmuş olduğunu hemşire O’Brien’a söylediniz, değil mi?”

“Evet.”

“Aslında ona sanırım, ‘Morfini evde unutmuşum, şimdi bir de gidip almam gerekiyor,’ demiştiniz.”

“Hayır, öyle bir şey söylemedim.”

“Yani morfini evinizde şöminenin rafında unutmuş olabileceğinizden hiç bahsetmediniz mi?”

“Ampulü bulamayınca böyle bir şey yapmış olabileceğimi düşündüm.”

“Aslında morfini ne yaptığınızı bilmiyordunuz bile, değil mi?”

“Hayır biliyordum. Onu o sabah çantama koymuştum.”

“O halde neden 29 Haziran sabahı evde unutmuş olabileceğinizi söylediniz?”

“Öyle yapmış olabileceğimi düşündüğüm için.”

“Bence siz çok dikkatsiz birisiniz.”

“Bu doğru değil.”

“Bazen son derece çelişkili ifadelerde bulunuyorsunuz, öyle değil mi?”

“Hayır, ne münasebet! Ben ne dediğimi biliyorum. Sözlerime çok dikkat ederim.”

Esrarengiz Sanık

“27 Temmuz’da... yani Mary Gerrard’ın öldüğü gün bileğinize gül diken battığına dair bir şey söylediniz mi?”

“Bunun bu konuyla ne ilgisi olduğunu anlayamadım!”

Yargıç sordu.

“Davayla ilişkili mi, Sör Edwin?”

“Evet, efendim, bu konu savunmamızın çok önemli bir kısmını oluşturuyor. Bu ifadenin doğru olmadığını kanıtlamak için bir tanık çağırmak istiyorum.”

Ve sorgulamaya devam etti.

“27 Temmuz günü bileğinize diken battığını hâlâ iddia ediyor musunuz?”

“Evet, ediyorum.”

Hemşire Hopkins’in meydan okur gibi bir hali vardı.

“Ne zaman oldu bu?”

“27 Temmuz sabahı kulübeden çıkıp köşke gitmeden hemen önce.”

Sör Edwin şüpheyle sordu. “Hangi gül ağacından oldu bu?”

“Kulübenin hemen dışındaki sarmaşık gülü... pembe çiçekleri olan.”

“Bundan emin misiniz?”

“Tabii eminim.”

Sör Edwin bir an durdu, sonra sordu. “28 Haziran’da köşke geldiğiniz zaman morfinin çantanızın içinde olduğunda hâlâ ısrar ediyor musunuz?”

“Ediyorum. Yanımdaydı.”

“Peki ya biraz sonra hemşire O’Brien tanık kürsüsüne çıkarak sizin morfini evde bıraktığınızı söylerse ne olacak?”

Agatha Christie

“Morfin çantamdaydı. Bundan eminim.”

Sör Edwin içini çekti.

“Morfinin kaybolması sizi endişelendirmedi mi?”

“Hayır... endişelendirmedi... hayır.”

“Ya? Demek böyle? Tehlikeli bir ilacın ortadan kaybolması gibi bir durumla karşı karşıya kalıyor ve hiç endişelenmiyorsunuz, öyle mi?”

“O sırada ilacı birinin almış olabileceğini hiç düşünmüyordum!”

“Anlıyorum. O sırada yalnızca morfini nereye koyduğunuzu anımsamıyordunuz.”

“Hayır. Morfin çantamdaydı.”

“Yarım greyn’lik yirmi morfin tableti. Yani on greyn morfin. Birçok kişiyi öldürmeye yetecek bir miktar, öyle değil mi?”

“Evet.”

“Ve bu durum sizi endişelendirmedi... hatta bu kaybı resmen bildirmeye bile gerek duymadınız.”

“Sorun olmadığını düşündüm.”

“Bence o morfin iddia ettiğiniz şekilde kaybolmuş olsaydı siz işine bağlı, dürüst bir insan olarak bu durumu ilgililere bildirirdiniz.”

Hemşire Hopkins iyice kızarmıştı.

“Şey... ben bildirmedim.”

“Bu sizin açınızdan korkunç bir dikkatsizlik... hatta kriminal suç... sayılmaz mı? Sorumluluklarınızı pek ciddiye almadığınız anlaşılıyor. Sık sık böyle tehlikeli ilaçları kaybeder misiniz?”

“Daha önce hiç başıma gelmedi.”

Sorgu dakikalarca devam etti. Heyecandan şaşırان, kıpkırmızı kesilen hemşire Hopkins bocalıyor, sık sık çelişkiye düşüyordu. Sör Edwin’in yetenekleri için çok kolay bir lokmaydı...

Esrarengiz Sanık

“Müteveffa Mary Gerrard, 6 Temmuz günü bir vasiyetname yaptı, değil mi?”

“Evet, yaptı.”

“Neden yaptı?”

“Bunun doğru olduğunu düşündüğü için. Gerçekten de öyledi.”

“Bunun nedeni kızın geleceğinden emin olamaması ve depresyonda olması olamaz mı?”

“Kesinlikle hayır!”

“Ama bu kızın kafasında bir şekilde ölüm fikrinin olduğunu gösteriyor... bu konuyu kurcaladığını.”

“Öyle sayılmaz. Yalnızca yapmasının doğru olacağını düşündü, hepsi bu.”

“Söz konusu vasiyetname bu mu? İmza: Mary Gerrard. Tanıklar: Şekercinin çırakları Emily Biggs ve Roger Wade. Mary Gerrard bütün parasını teyzesine, yani Eliza Riley’in ablası Mary Riley’ye bırakıyordu.”

“Evet.”

Vasiyetname jüriye verildi.

“Mary’nin bırakabileceği parası, malı mülkü var mıydı? Biliyor musunuz?”

“O sırada yoktu.”

“Ama kısa bir süre sonra olacaktı, değil mi?” “Evet.”

“Miss Carlisle tarafından Mary Gerrard’a verilecek olan... iki bin sterlin... hatırı sayılır bir miktar, değil mi?”

“Evet.”

“Aslında Miss Carlisle’in bunu yapması için hiçbir zorunluluğu yoktu, değil mi? Onun açısından büyük bir cömertlikti, değil mi? Kendi özgür iradesiyle böyle bir şey yapmak!”

Agatha Christie

“Evet, kendi isteğiyle yaptı.”

“Hiç şüphesiz Miss Carlisle iddia edildiği gibi Mary Gerrard’ dan nefret ediyor olsaydı, kendi özgür iradesiyle ve isteğiyle kıza bu kadar büyük miktarda bir parayı vermezdi, değil mi?”

“Olabilir.”

“Ne demek istediniz?”

“Hiç, hiçbir şey demek istemedim.”

“Belli. Neyse, köyde Mary Gerrard’la Bay Roderick Welman hakkında dolaşan dedikoduları duymuş muydunuz?”

“Adam kıza âşıktı.”

“Bunun kanıtı var mı?”

“Ben durumu biliyordum, hepsi bu.”

“Oh... demek *yalnızca biliyordunuz*? Korkarım bu jüri için yeterli bir açıklama değil. Siz daha önce Mary’nin Bay Welman’la ilgilenmediğini, çünkü onun Miss Carlisle’le nişanlı olduğunu, aynı şeyi genç adama Londra’da da tekrarladığını söylememiş miydiniz?”

“Mary, bana öyle söylemişti.”

Sör Samuel Attenbury de sorgulamaya katıldı.

“Mary Gerrard, sizinle vasiyetnamesini nasıl yazacağını tartışırken sanık pencereden içeriye baktı mı?”

“Evet, baktı.”

“Ne dedi?”

“Miss Carlisle mi? ‘Demek vasiyetnamenini yapıyorsun Mary, işte bu çok komik!’ dedi ve güldü. Kahkahalar attı durdu.” Hopkins öfkeyle ekledi. “Bence sanığın aklına Mary’yi öldürme fikri o anda geldi. Kızdan kurtulmak! Yüreğinde cinayet işleme isteği vardı.”

Yargıç sert bir ses tonuyla, “Yalnızca size sorularını cevaplandırınız,” diye uyardı. “Bu son sözler kayıtlardan çıkarılsın...”

Elinor düşünüyordu. *Ne tuhaf... Biri gerçeği söylerse bunu sil-diriyorlar...*

Genç kız deliler gibi gülmek istiyordu.

II

Şimdi de tanık kürsüsünde Hemşire O'Brien vardı.

"29 Haziran sabahı hemşire Hopkins, size bir açıklamada bulundu mu?"

"Evet. Çantasındaki morfin hidroklorid ampulünün kaybolduğunu söyledi."

"Siz ne yaptınız?"

"Ona ampülü aramakta yardımcı oldum."

"Ama bulamadınız, değil mi?"

"Hayır, bulamadık."

"Çanta gerçekten de o gece holde miydi? Bunu biliyor musunuz?"

"Öyleydi."

"Bayan Welman öldüğü sırada... yani 28 Temmuz'u 29 Temmuz'a bağlayan gece... hem sanık, hem de Bay Welman, Hunterbury Köşkü'nde idiler, değil mi?"

"Evet."

"Bize 29 Haziran günü, yani Bayan Welman'ın ölümünün ertesi günü... olanları anlatır mısınız?"

"Bay Roderick Welman'la Mary Gerrard'ı birlikte gördüm. Adam, kıza onu sevdiğini söylüyordu. Sonra Mary'yi öpmeye çalıştı."

"Bay Welman o sırada sanıkla nişanlıydı, değil mi?"

"Evet."

"Sonra ne oldu?"

"Mary, ona kendinden utanması gerektiğini söyledi ve Miss Elinor'la nişanlı olduğunu anımsattı."

Agatha Christie

“Sizce sanık, Mary Gerrard’a karşı nasıl bir his besliyordu?”

“Kızdan nefret ediyordu. Mary’nin arkasından sanki onu ortadan kaldırmak istiyormuş gibi bakıyordu.”

Sör Edwin ayağa fırladı.

Elinor düşünüyordu. *Niye bunu tartışıyorlar ki? Bu o kadar önemli mi?*

Sör Edwin Bulmer, hemşire O’Brien’ı sorgulamaya başladı.

“Hemşire Hopkins, size morfin ampulünü evde unuttuğunu sandığını söyledi mi?”

“Şey, evet de... bakın bu şöyle...”

“Yalnızca soruma yanıt verin. Morfin ampulünü evde bırakmış olabileceğini söyledi mi, söylemedi mi?”

“Söyledi.”

“O sırada endişeli miydi?”

“Değildi.”

“Çünkü ilacı evde bırakmış olduğunu düşünüyordu. Dolayısıyla da endişeli değildi, öyle değil mi?”

“İlacı birinin almış olabileceği aklına gelmemiş olabilir.”

“Tabii ya. Mary Gerrard öldükten sonra hemşire Hopkins’in aklı birden başına gelmiş olmalı.”

Yargıç, avukatın sözüne karıştı.

“Sör Edwin, bu noktayı bundan önceki tanıkla da tartışmıştınız. Sanırım bu kadarı yeterli.”

“Nasıl isterseniz efendim!”

“Evet, şimdi sanığın, Mary Gerrard’a karşı davranışlarına gelelim. Hiç kavga ettikleri olmuş muydu?”

“Hayır, hiçbir zaman.”

“Bay Carlisle, kıza karşı daima iyi davranıyordu değil mi?”

Esrarengiz Sanık

“Evet ama... yine de bakışları bir tuhaftı.”

“Evet... evet... evet... Bunlarla bir yere varılamaz. Siz İrlandalıyınız sanırım?”

“Evet, öyleyim.”

“Ve tabii İrlandalıların hayal gücü gelişmiş olur.”

Hemşire O’Brien heyecanla bağırdı. “Size anlattıklarımın hepsi gerçek!”

III

Bu kez de tanık kürsüsünde bakkal Bay Abbott vardı. Adam şaşkıındı. Kendinden hiç de emin olmadığı anlaşılıyordu. (Ama bir taraftan da önemli bir tanık olduğunu düşünerek heyecanlandığı anlaşılıyordu.) Sorgusu kısa sürdü. Sanık, iki kavanoz ançüez almıştı ve, “Son zamanlarda sıklıkla ançüez yüzünden besin zehirlenmesi geçirenler oluyor,” demişti. Heyecanlı ve tuhaf bir görünümü vardı. Savunma avukatı karşı sorgulama yapmadı.

Üç

I

Savunmanın açılış konuşması:

“Sayın jüri üyeleri, sizlere sanığın aleyhinde hiçbir kesin kanıt bulunmadığını belirtmek isterim. Suçu kanıtlamak iddia makamına düşer... ve kanımca... bunda en ufak bir şüphemin olmadığını belirtmeliyim... şu ana kadar hiçbir şeyi kanıtlamış değiller. İddia makamı Elinor Carlisle’in morfini ele geçirme fırsatı olduğunun üzerinde duruyor (bunu o sırada köşkte olan herhangi biri de yapmış olabilir... aynı fırsat herkes için söz konusuydu, ayrıca söz konusu maddenin o sırada evde olup olmadığı da henüz tam olarak açığa çıkmış değil). Miss Carlisle’in bu morfinle Mary Gerrard’ı zehirleme niyetinde olduğu üzerinde duruluyor. Bu noktada iddia makamının üzerinde durduğu yalnızca fırsat! Gerçi niyeti ve nedeni de kanıtlamaya çalıştılar, ama bunu da yapamadıkları kanısındayım. Çünkü sayın jüri üyeleri, ortada gerçek anlamda bir neden yok! İddia ma-

Esrarengiz Sanık

kamı bozulan bir nişandan söz ediyor. Sizlere sorarım: Bozulan bir nişan! Şimdiye kadar bozulan bir nişan yüzünden, cinayet işlendiği görülmüş veya duyulmuş bir şey midir? Eğer nişan bozulması cinayet nedeni olsa her gün sayısız cinayet olayıyla karşılaşırırdık. Üstelik de bu nişan derin bir aşkın sonucunda ortaya çıkmış bir durum da değildi, Miss Carlisle ve Bay Welman ailevi nedenlerle evlenmeye karar vermişlerdi. Onlar birlikte büyümüşlerdi, birbirlerinden hep hoşlanmış, karşılıklı olarak dostça bir sevgi duymuşlardı. Belki yavaş yavaş daha sıcak bir ilişkiye doğru sürükleniyorlardı, ama aslında aralarında asla derin ve sıcak bir ilişki yoktu... olsa olsa ılık bir ilişki olarak nitelendirilebilirdi bu. Bunu size kanıtlayacağım.”

(Ah... Roddy... Roddy. Ilık bir ilişki mi?)

“Ayrıca nişanı bozan da Bay Welman değil, sanık, yani Miss Carlisle’di. Aslında onlar Bayan Welman’ı memnun etmek için nişanlanmışlardı. O ölünce iki taraf da hislerinin fazla derin olmadığını, onları evliliğe götürmeye yeterli olmayacağını anladılar. Ancak yine de iyi arkadaş olarak kaldılar. Ayrıca Miss Carlisle iyi kalpli biri olduğu için halasından kendisine kalan mirastan hatırı sayılır bir miktarı Mary Gerrard’a vermeyi düşünüyordu. Ve şimdi bu kişi aynı kızı zehirleyerek öldürmekle suçlanıyor. Gülünç bir durum bu!

Elinor Carlisle’in gerçekten aleyhinde olan tek durum zehirlenmenin gerçekleşme koşullarıdır.

İddia makamı üzerine basarak, ‘Elinor Carlisle’den başka birinin Mary Gerrard’ı öldürmüş olamayacağını’ belirtti. Bu da doğru değil. Tek olasılığın bu olduğu söylendi. Bu iddia doğru mu? Bir ba-

Agatha Christie

kalım. Tabii ki hayır. Mary Gerrard'ın intihar etmiş olması gibi bir olasılık söz konusu. Bir diğer olasılık ise Elinor Carlisle bekçi kulübesindeyken birinin sandviçlere zehir karıştırmış olabileceği gerçeği. Üçüncü bir olasılık daha var. Eğer aynı kanıtlarla desteklenen ve bu kanıtlar çerçevesinde fırsat ve nedenin kanıtlanabildiği bir diğer olasılık daha ileri sürülebilirse... işte böyle bir durumda yalnızca niyet ve fırsatı gösteren kanıtlarla suçlanan sanığın suçsuz bulunması gerekir. Bunun en temel haklardan biri olduğu açıktır. Sizlere başka birinin daha Mary Gerrard'ı zehirlenme konusunda Mary Carlisle ile aynı fırsata, ama çok daha önemli bir nedene sahip olduğunu göstermeye çalışacağım. Çağıracağım tanıklar ve göstereceğim delillerle bu kişinin morfine ulaşma olanağı olduğunu, Mary Gerrard'ı öldürmek için çok önemli bir nedeni olduğunu ve Mary Gerrard'ı öldürmek için eline aynı ölçüde fırsat geçtiğini de kanıtlayacağım. Yeryüzündeki hiçbir jürinin hakkında cinayet işleme fırsatından başka hiçbir kanıt olmayan bu kadını cinayetle suçlayamayacağını belirtmek isterim, özellikle de başka birinin daha aynı fırsatlar yanında çok da kuvvetli bir nedeni olduğu gösterildiği bir durumda. Ayrıca iddia makamının tanıklarından birinin bilerek, isteyerek yalan söylediğini kanıtlayacak tanıklarım da olacak. Ama önce sanığın dinlenmesini istiyorum. Sizlere kendi ağzından öyküsünü anlatacak. O zaman sizler de onun aleyhindeki bütün bu suçlamaların ne kadar yersiz olduğunu da anlayacaksınız.”

II

Elinor tanık kürsüsüne çıkmış, yemin etmişti. Sör Edwin Bulmer'in sorularına alçak sesle cevap veriyordu. Yargıç, kıza doğru eğildi. Daha yüksek sesle konuşmasını istedi.

Sör Edwin nazik ve cesaret vermek istercesine konuşuyordu... Elinor, onun sorduğu soruların yanıtlarını çoktan ezberlemişti.

"Roderick Welman'ı sever miydiniz?"

"Çok severdim. O benim ağabeyim gibiydi... ya da kuzenim. Her zaman onun kuzenim olduğunu düşünmüştüm."

Nişanlanmaları... olayların onları o noktaya sürüklemesi... insanın yaşamı boyunca tanıdığı biriyle evlenmesinin hoş bir şey olacağını düşünmesi...

"Yani bu tutkulu bir aşk sonucunda alınmış bir karar değildi, öyle mi?"

Tutkulu bir aşk mı? Ah, Roddy...

"Şey, hayır... Bakın biz birbirimizi o kadar iyi tanıyorduk ki..."

"Bayan Welman'ın ölümünden sonra aranızda hafif bir soğukluk, bir gerginlik mi oldu?"

"Evet."

"Peki, bunun nedeni neydi?"

"Sanırım para konusuydu."

"Para mı?"

"Evet. Roddy durumdan rahatsız olmuştu. Bazı kimselerin onun benimle param için evlendiğini düşüneceklerini sanıyordu..."

"Yani nişanınız Mary Gerrard yüzünden bozulmadı mı?"

Agatha Christie

“Roddy’nin ondan çok hoşlandığını anlamıştım. Ama bunun ciddi bir şey olduğunu düşünmüyordum.”

“Eğer öyle bir şey olsaydı üzülmür müydünüz?”

“Ne münasebet! Yalnızca bunun uygunsuz bir evlilik olacağını düşünürdüm.”

“Şimdi Miss Carlisle. 28 Haziran gecesi hemşire Hopkins’in çantasından bir ampul morfin aldınız mı, almadınız mı?”

“Almadım tabii.”

“Morfin bulundurduğunuz oldu mu?”

“Asla.”

“Halanızın vasiyetname yapmamış olduğunu biliyor muydunuz?”

“Hayır. Bunu öğrenince çok şaşırdım.”

“Halanızın öldüğü gece, yani 28 Haziran gecesi size bir şey söylemeye çalıştığını düşündünüz mü?”

“Evet. Mary’ye para bırakmamıştı ve bunu yapmak istiyordu.”

“Onun isteğini yerine getirmiş olmak için kıza önemli bir miktarda para vermeyi düşündünüz, değil mi?”

“Evet. Laura halamın isteğini yerine getirmek istiyordum. Ayrıca halama gösterdiği yakınlık nedeniyle de ona minnettardım.”

“26 Temmuz günü Londra’dan Maidensford’a gelip, King’s Arms Hanı’nda bir oda tuttunuz, değil mi?”

“Evet.”

“Buraya gelmekteki amacınız neydi?”

“Köşkü satın almak isteyen biri vardı. Bu kişi köşkün kendisine mümkün olduğu kadar çabuk teslim edilmesini istiyordu. Halamın

kişisel eşyalarını gözden geçirmem ve gerekli formaliteleri yerine getirmem gerekiyordu.”

“27 Temmuz günü köşke giderken yanınıza yiyecek aldınız mı?”

“Evet. Tekrar köye dönmektense köşkte aperitif bir şeyler yememin daha doğru olacağını düşündüm.”

“Köşke gidip halanızın eşyalarını topladınız, değil mi?”

“Evet.”

“Ya sonra?”

“Uşak odasına inerek sandviç yaptım. Daha sonra kulübeye giderek hemşire Hopkins ile Mary Gerrard’ı yemeğe çağırdım.”

“Bunu neden yaptınız?”

“Onları o sıcakta yemek için köye gidip, dönmekten kurtarmak istediğim için...”

“Yani bu yalnızca iyi kalpliliğinizden kaynaklanan nazik ve doğal bir davranıştı. Peki, onlar davetinizi kabul ettiler mi?”

“Evet. Benimle birlikte köşke geldiler.”

“Yaptığınız sandviçler neredeydi?”

“Onları tabakta, uşak odasında bırakmıştım.”

“Pencere açık mıydı?”

“Evet.”

“Siz yokken biri içeri girebilir mi?”

“Tabii.”

“Eğer o sırada sizi dışarıdan gözetleyen biri olsa ne düşünürdü?”

“Herhalde yemek için sandviç hazırladığımı.”

Agatha Christie

“Sandviçleri başkalarıyla paylaşacağınız akıllarına gelmezdi, değil mi?”

“Hayır. Zaten ben de diğerlerini çağırmayı ancak hazırladığım sandviçlerin bana çok fazla olduğunu fark ettiğim zaman düşündüm.”

“O halde, diyelim ki siz yokken biri eve girdi sandviçlerin içine zehir karıştırmış, bu kimsenin amacı ancak *sizi* öldürmek olabilirdi, değil mi?”

“Herhalde öyle olurdu.”

“Hep birlikte köşke döndükten sonra ne oldu?”

“Hep birlikte kahvaltı odasına gittik. Sandviçleri getirdim ve diğer iki kişiye ikram ettim.”

“Sandviçlerle birlikte bir şey içtiniz mi?”

“Ben su içtim. Masada bira da vardı. Ama hemşire Hopkins’le Mary çay içmeyi yeğlediler. Hemşire Hopkins uşak odasına giderek çay yaptı. Tepsile çay servisini getirdi. Mary de çayı fincanlara koydu.”

“Siz de çay içtiniz mi?”

“Hayır.”

“Ama hemşire Hopkins’le Mary çay içtiler, öyle mi?”

“Evet.”

“Sonra ne oldu?”

“Hemşire Hopkins içeri giderek, gazocağını kapattı.”

“Sizi Mary Gerrard’la yalnız mı bıraktı?”

“Evet.”

“Sonra ne oldu?”

Esrarengiz Sanık

“Birkaç dakika sonra ben de tepsiyle sandviç tabağını alarak uşak odasına götürdüm. Hemşire Hopkins oradaydı. Birlikte bulaşıkları yıkayarak kuruladık.”

“Hemşire Hopkins o sırada kollarını sıvamış mıydı?”

“Evet. O bulaşığı yıkıyor, ben de kuruluyordum.”

“Ona bileğindeki çizik konusunda bir şey sordunuz mu?”

“Evet. Ona kolunu çizmiş olduğunu söyledim.”

“Ne yanıt verdi?”

“Külübenin önündeki gülün dikeninin battığını, bunu daha sonra çıkaracağını söyledi.”

“O sırada hali nasıldı?”

“Galiba sıcaktan rahatsız olmuştu. Terliyordu ve yüzünün rengi de tuhaftı.”

“Peki, sonra ne oldu?”

“Yukarıya çıktık. Bana halamın elbiselerini toplamakta yardım etti.”

“Aşağıya ne kadar zaman sonra indiniz?”

“Sanırım bir saat kadar sonra.”

“O sırada Mary Gerrard neredeydi?”

“Kahvaltı odasında oturuyordu. Tuhaf bir şekilde soluyordu, kendinden geçmişti. Koma halindeydi. Hemşire Hopkins’in talimatı üzerine hemen doktora telefon ettim. Doktor Mary ölmeden biraz önce yetişti.”

Sör Edwin, dramatik bir tavırla omuzlarını kaldırdı. “*Miss Carlisle, Mary’yi öldürdünüz mü?*”

Haydi, sıra sende! Baş dik, gözler ileride.

“*Hayır!*”

III

Sör Samuel Attenbury...

Elinor'un kalbi hızla çarpmaya başlamıştı. Şimdi... işte şimdi düşmanıya karşı karşıyaydı. Artık ona karşı anlayış gösterilmeyecek, yanıtlarını zaten bildiği sorular sorulmayacaktı.

Savcı sorguya oldukça yumuşak başladı.

“Bay Roderick Welman’la nişanlı olduğunuzu söylemiştiniz, değil mi?”

“Evet.”

“Onu seviyor muydunuz?”

“Çok seviyordum.”

“Aslında siz Roddy Welman’a delicesine âşıktınız ve Mary Gerrard’ı da çok kıskanıyordunuz, değil mi?”

“Hayır.” *Acaba bu hayır yeterince inandırıcı olabilmiş miydi?*

Sör Samuel bu kez de tehditkâr bir tonlamayla, “Roddy Welman’ın size döneceği umuduyla Mary Gerrard’ı bilerek ve isteyerek ortadan kaldırmayı planladınız mı?” diye sordu.

“Kesinlikle hayır.” *Küçümseyen, hiddetli... biraz bezgin. Bu kez daha iyiydi.*

Sorular birbirini izledi. Düşte gibiydi... Kötü bir düş... Bir kâbus...

Soru üstüne soru... Korkunç, inciten sorular... Elinor bunlardan bazılarına hazırlıklıydı... Bazılarındaysa gafil avlanıyordu...

Genç kız sürekli rolünü anımsamaya çalışıyordu... Asla kendini kaybedip, *evet, ondan nefret ediyordum*, diye bağırması gereki-

Esrarengiz Sanık

yordu. *Evet, onun ölmesini istiyordum... Evet, sandviçleri yaparken onun ölümünü düşünüyordum...*

Sakin ve soğukkanlı olması, soruları kısaca ve heyecanlanmadan yanıtlaması gerekiyordu.

Bir savaştı bu...

Bir ölüm kalım savaşı...

Nihayet bitti... O topak burunlu korkunç adam yerine oturdu. Ve Sör Edwin Bulmer sevecen ve nazik sesiyle tekrar bir iki soru sordu. Kolay, çanak sorular... Karşıt sorgulamanın jüri üzerinde bırakmış olabileceği kötü izlenimi silmeye yönelik sorular...

Elinor sonunda yeniden sanık yerine döndü... Jüriye bakıyor ve düşünüyordu, acaba...

IV

Roddy. Roddy tanık kürsüsündeydi. Gözlerini kırptırıyor. Bütün bunlardan nefret ettiği o kadar belliydi ki. Roddy... gerçek bakışları değildi bunlar onun...

Zaten ne gerçektir ki? Her şey berbat bir şekilde tepetaklak olmuştu, siyah beyaz, doğu batı... ne yerindeydi ki? Ben bile artık Elinor Carlisle değil yalnızca sanıktım. İster assınlar isterlerse beraat ettirsinler, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı kesin. Bir şey... yalnızca bir tek sağlam dalım olsaydı tutunabileceğim...

Bu arada Peter Lord'un yüzü çilleri ve olağandışı sakın görünümüyle her zamanki gibiydi...

Agatha Christie

Peki ama Sör Edwin nereye gitmişti?

“Bize Miss Elinor Carlisle’in size karşı olan duygularını açıklar mısınız?”

Roddy her zamanki kararlı tavrıyla, “Elinor, bana çok bağlıydı,” dedi. “Ama bana karşı çılgınca bir aşk duymadığından eminim.”

“Sizce onunla nişanlanmış olmanız doğru muydu?”

“Kesinlikle. Ortak yönlerimiz çoktu.”

“Bay Welman, jüriye tam olarak nişanınızın bozulma nedenini anlatır mısınız?”

“Bayan Welman ölünce çok sarsıldık, sanırım, bir anlamda çok geçirdik. Beş param yoktu, bu durumdayken çok zengin bir kadınla evlenmek fikrini onuruma yediremedim. Aslında nişanı bozmak karşılıklı olarak aldığımız bir karardı. Ayrıca bu durum ikimizi de rahatlatmıştı.”

“Mary Gerrard’la olan ilişkilerinizi anlatır mısınız, Bay Welman?”

Ah, Roddy... Zavallı Roddy... Kim bilir bu durumdan ne kadar nefret ediyorsun?

“Onun çok güzel olduğunu düşünüyordum.”

“Ona âşık mıydınız?”

“Biraz.”

“Kendisini en son ne zaman gördünüz?”

“Bir düşüneyim... 5 ya da 6 Temmuz’da olmalı.”

Sör Edwin’in sesi birden sertleşti.

“Sanırım onu daha sonra da gördünüz?”

“Hayır. Avrupa’daydım... Venedik ve Dalmaçya’ya...”

Esrarengiz Sanık

“İngiltere’ye ne zaman döndünüz?”

“Telgrafı alınca, bir düşüneyim, 1 Ağustos olmalı.”

“Aslında 27 Temmuz günü İngiltere’deydiniz?”

“Hayır.”

“Haydi Bay Welman. Yemin ettiğinizi unutmayın. Pasaportunuzdaki kayıtlar 25 Temmuz’da İngiltere’ye geldiğinizi ve 27’si gecesi yeniden Avrupa’ya döndüğünüzü gösteriyor. Haksız mıyım?” Sör Edwin’in sesinde gizli bir tehdit vardı. Birdenbire gerçeğe dönen Elinor kaşlarını çatı. Savunma avukatı neden kendi tanığını sıkıştırıyordu?

Roddy’nin rengi atmıştı. Bir iki dakika sesini çıkarmadı. Sonra da kendisini zorlayarak mırıldandı. “Evet... öyle, doğru.”

“25 Temmuz’da Londra’ya gidip Mary Gerrard’ı gördünüz mü?”

“Evet gördüm.”

“Ona evlenme teklif ettiniz mi?”

“Şey... şey... ettim.”

“O buna ne cevap verdi?”

“Reddetti.”

“Siz zengin bir insan değilsiniz, değil mi Bay Welman?”

“Evet, değilim.”

“Sanırım çok da borcunuz var?”

“Bu sizi hiç ilgilendirmez.”

“Miss Carlisle öldüğü takdirde bütün servetinin size kalacağını biliyordunuz, değil mi?”

“Bunu ilk kez şimdi duyuyorum.”

“27 Temmuz sabahı Maidensford’da mıydınız?”

Agatha Christie

“Hayır! Değildim!”

Sör Edwin yerine oturdu.

Savcı ayağa kalktı.

“Sanığın size âşık olduğunu sanmadığınızı söylediniz.”

“Evet, öyle söyledim.”

“Siz şövalye ruhlu bir insan mısınız, Bay Welman?”

“Ne demek istediğinizi anlayamadım.”

“Bir kız size âşık olsaydı ve siz onu fazla sevmeseydiniz, bu gerçeği saklamak gereğini duyar mıydınız?”

“Kesinlikle hayır!”

“Hangi okula gittiniz, Bay Welman?”

“Eton.”

Sör Samuel hafifçe gülümsedi.

“Hepsi bu kadar...”

V

Alfred James Wargrave.

“Sanırım siz gül yetiştiriyorsunuz ve Emsworth, Berks’te oturuyorsunuz?”

“Evet.”

“20 Ekim’de Hunterbury’ye giderek oradaki bekçi kulübesinin önünde yetişen gülü incelediniz mi?”

“Evet, inceledim.”

“Bize o gül ağacını tanımlar mısınız?”

Esrarengiz Sanık

“Bir sarmaşık gülüydü o... Zephyrine Droughin. Bu türün pembe, güzel kokulu çiçekleri vardır. Dikensizdir.”

“Bu tanıma göre bu ağacın dikeninin birine batması olanaksız, öyle mi?”

“Kesinlikle olanaksız. Çünkü bu gülün dikenini yoktur.”

Savcı tanığı sorguya çekmek istemedi...

VI

“Adınız James Arthur Littledale. Kimyagersiniz ve Jenkins & Hale Ecza Deposu’nda çalışıyorsunuz, değil mi?”

“Evet.”

“Bana bu kâğıt parçasının ne olduğunu söyler misiniz?”

Delil tanığa verildi.

“Etiketlerimizden koparılmış bir parça.”

“Nasıl bir etiket?”

“Eritilerek enjektörle hastaya deri altına verilecek tabletlerin konulduğu ampullere böyle etiketler yapıştırıyoruz.”

“Bu etiket parçasına bakarak bunun yapıştırıldığı ampule ne olduğunu söyleyebilir misiniz? Bu kâğıt parçası bu iş için yeterli mi?”

“Evet. Söz konusu olan ampulde 1/20 greyn’lik apomorfine hidroklorid deri altına enjektörle verilmeye hazır tabletler olduğunu kesinlikle söyleyebilirim.”

“Morfin değil de apomorfine mi?”

“Evet. Morfin hidroklorid olamaz.”

Agatha Christie

“Neden?”

“Çünkü morfin kelimesi ampulün üzerine büyük M harfiyle yazılır. Halbuki bu etiket parçasına bir büyüteçle yakından bakıldığı zaman bunun küçük bir ‘m’ harfinin parçası olduğu görülüyor. Kesinlikle büyük bir M değil bu...”

“Lütfen jüriye büyüteçle incelemeleri için etiket parçasını verir misiniz? Ne kastettiğinizi açıklamak üzere yanınızda getirdiğiniz etiket örnekleri var mı?”

Etiketler jüriye verildi.

Sör Edwin ekledi. “Bu etiket parçasının bir apomorfin hidroklorid ampulünden kopmuş olduğunu söylüyorsunuz. Apomorfin hidrokloridin ne olduğunu bize tam olarak açıklar mısınız?”

Bay Littledale, “Formülü $C_{17} H_{17} NO_2$. Apomorfin morfinden, morfinin mühürlü ampullerden seyreltilmiş hidroklorid asitle ısıtılıp sonra ayrıştırılmasıyla elde edilir. Morfin bir molekül su kaybeder.”

“Peki apomorfinin özelliği nedir?”

“Apomorfin dünyanın en tanınan, en güçlü ve en çabuk etki yapan kusturucusudur. Etkisini birkaç dakika içinde gösterir.”

“Yani... bir insan öldürücü miktarda morfin alsa ve hemen ardından birkaç dakika içinde vücuduna apomorfin hidroklorid enjekte etse, sonuç ne olurdu?”

“Hemen kusmaya başladır. Böylece morfini vücudundan atmış olurdu.”

“Yani iki kişi *aynı sandviçlerden yemiş ya da aynı çaydan içmiş* olsalar bile bunlardan biri vücuduna enjektörle bir doz apomorfin

Esrarengiz Sanık

verseydi sonuç ne olurdu? Tabii paylaşılan yiyecek veya içeceklerde morfin olduğunu varsayarsak?”

“Kendisine apomorfin yapan kimse yediği ve içtiği morfini kusarak çıkarırdı.”

“Ve kötü bir sonuç ortaya çıkmazdı, değil mi?”

“Evet. Çıkmazdı.”

Salonu bir heyecan fırtınası kaplarken yargıç dinleyicileri sessizliğe davet etti.

VII

“Adınız Amelia Mary Sedley ve Yeni Zelanda Auckland... Boonamba, Charles Caddesi 17 numarada oturuyorsunuz, değil mi?”

“Evet.”

“Bayan Draper adında birini tanıyor musunuz?”

“Evet. Kendisini yirmi yıldan daha uzun bir zamandan beri tanıyorum.”

“Bayan Draper’in kızlık soyadını biliyor musunuz?”

“Evet. Onun nikâhında da bulunmuştum. Asıl Adı Mary Riley’di.”

“Kendisi Yeni Zelanda’nın yerlisi mi?”

“Hayır. Oraya İngiltere’den gelmişti.”

“Bu davanın başından beri salondaydınız, değil mi?”

“Evet.”

“Mary Riley ya da diğer adıyla Draper’i mahkeme salonunda gördünüz mü?”

Agatha Christie

“Evet.”

“Nerede gördünüz?”

“Tanık kürsüsünde ifade verirken.”

“Hangi adı kullanıyordu?”

“Jessie Hopkins.”

“Ve siz Jessie Hopkins’in Mary Riley ya da Draper adıyla tanıdığınız kadın olduğundan kesinlikle eminsiniz?”

“Bundan en ufak bir şüphem yok.”

Salonun arkalarında homurdanmalar ve kıpırdanmalar...

“Mary Draper’i en son ne zaman görmüştünüz... bugünün dışında?”

“Beş yıl önce. İngiltere’ye doğru yola çıktığı zaman.”

Sör Edwin hafifçe eğilerek, “Tanık sizin,” dedi.

Sör Samuel ayağa kalktı. Yüzünde hafif bir hayret ifadesi vardı.

“Bayan Sedley... yanıldığınızı sanıyorum.”

“Hayır efendim, yanılmıyorum.”

“Belki bu yalnızca bir benzerlik...”

“Mary Draper’i çok iyi tanırdım.”

“Jessie Hopkins diplomalı bir bölge hemşiresidir.”

“Mary Draper de evlenmeden önce hastanede hemşirelik yapmış.”

“İddia makamının savcılığın tanıklarından birini yalancılıkla suçladığınızı farkında mısınız?”

“Ben ne dediğimin farkındayım.”

VIII

“Edward John Marshall. Anladığıma göre uzun yıllar Yeni Zelanda, Auckland’da, Deptford Wren Sokağı 14 numarada oturmuşsunuz?”

“Evet, efendim.”

“Mary Draper’i tanıyor musunuz?”

“Evet. Kendisi uzun yıllar Yeni Zelanda’da yaşadığı için oradan tanıyorum.”

“Onu bugün mahkemede gördünüz mü?”

“Evet gördüm. Hopkins adını almış. Ama aslında o kesinlikle Bayan Draper’di.”

Yargıç başını kaldırdı. Net, berrak ve iyice duyulabilen bir sesle açıkladı.

“Tanık Jessie Hopkins’in yeniden tanık kürsüsüne çağırılması iyi olacak.”

Kısa bir sessizlik. Mırıldanmalar...

“Jessie Hopkins birkaç dakika önce mahkeme binasından ayrılmış, efendim.”

IX

“Hercule Poirot.”

Hercule Poirot tanık kürsüsüne çıkarak yemin etti. Bıyıklarını burarak beklerken başını hafifçe yana doğru eğmişti. Adını, adresini ve telefon numarasını söyledi.

Agatha Christie

“Mösyö Poirot, bu belgeyi tanıdınız mı?”

“Kesinlikle.”

“Bu belge elinize nasıl geçti?”

“Belgeyi bana bölge hemşiresi Hopkins verdi.”

Sör Edwin, “İzin verirseniz, bunu yüksek sesle okuyacağım, efendim,” dedi. “Daha sonra da belge jüriye verilebilir.”

Dört

I

Savunma avukatının kapanış konuşması:

“Sayın jüri üyeleri, artık bütün sorumluluk sizde! Artık Elinor Carlisle’in mahkemeden serbestçe çıkıp gidebileceğini söylemek size düşüyor. Eğer dinlediğiniz tanıklar ışığında halen Elinor Carlisle’in Mary Gerrard’ı zehirlemiş olduğunu düşünüyorsanız, göreviniz bunu açıklamaktır.

Ama eğer diğer tanıkların ifadelerinin ve kanıtların diğer bir kişiyi suçlamak için yeterli olduğu kanısına vardıysanız, o zaman göreviniz sanığı daha fazla yormadan beraat ettirmektir.

Artık gerçeğin ilk anda görüldüğünden çok farklı olduğunu sizler de görebiliyorsunuz.

Dün, Mösyö Hercule Poirot’nun yaptığı o dramatik tanıklıktan sonra daha başka tanıkları da ifade vermeye çağırdım. Hemen hepsi Mary Gerrard’ın, Laura Welman’ın gayrimeşru kızı olduğunu doğruladılar. Bundan da şu ortaya çıkmaktadır ki, Laura Welman’ın

Agatha Christie

kan bağı olan birinci dereceden akrabası olma sıfatıyla kanuni mirasçısı aslında yeğeni Elinor Carlisle değil, gayrimeşru kızı Mary Gerrard'dı. Dolayısıyla Mary Gerrard, Bayan Welman'ın ölümüyle hatırı sayılır bir servete konacaktı. Olayın düğüm noktası da bu zaten. Mary Gerrard iki yüz bin sterlinlik bir servetin mirasçısıydı. Ama kendisi bunun farkında bile değildi. Hemşire Hopkins'in gerçek kimliğini de bilmiyordu elbette. Bu Mary Riley ya da Draper denilen kadının adını değiştirerek Hopkins adını almış olmasının kesinlikle mantıklı bir nedeni olması gerektiğinin sanırım sizler de farkındasınız. Eğer öyleyse neden bizlere bunu açıklamak için kürsüye çıkmadı?

Bu durumda tek bildiğimiz şu: Hemşire Hopkins, Mary Gerrard'ı, tüm mal varlığının 'Eliza Riley'in kız kardeşi Mary Riley'ye' kalacağı bir vasiyetname yapması için teşvik etmiştir. Hemşire Hopkins'in mesleğinin gereği morfine gerekse apomorfine ulaşmasının kolay olmasının yanı sıra bunların etkilerini de çok iyi bildiği kesin. Bunun dışında hemşire Hopkins'in kolunun evin dışındaki gül fidanından çizildiğini söylerken gerçeği söylemediğini de biliyoruz. Aceleyle deri altına yaptığı enjeksiyonun izini gizlemek gibi bir amacı olmasaydı yalan söylemesine ne gerek vardı? Sanığın yeminli ifadesinde uşak odasında hemşireyi gördüğünde hasta göründüğünü, yüzünün sarı yeşil renkte olduğunu belirttiğini anımsatırım... bu da kadının henüz kusmuş olması gerektiği düşünülürse son derece doğal bir durum.

Bir noktanın daha altını çizmek istiyorum: Eğer Bayan Welman yirmi dört saat daha yaşamış olsaydı, vasiyetnamesini yapmış olacaktı: Büyük olasılıkla Mary Gerrard'a servetinden hatırı sayılır

bir miktar bırakacaktı, ama tamamını bırakmayacağı kesindi. Çünkü Bayan Welman gayrimeşru kızının yaşamını gerçeği bilmeden farklı koşullarda geçirmesinin kendisi için daha iyi olacağına inanıyordu.

Böylece sizlere yalnızca başka bir kişinin aleyhindeki kanıtları ifade etmenin dışında bu diğer kişinin cinayeti işlemek için sanıkla eşit fırsata ve ondan çok daha önemli, güçlü nedenlere sahip olduğunu da göstermiş bulunmaktayım.

Sayın jüri üyeleri, olaya bu açıdan bakınca, sizlerden Elinor Carlisle aleyhine açılan bu davanın düşürülmesini...”

II

Yargıç Bay Beddingfield’in son sözünden özet:

“... Sanığın... yani Miss Elinor Carlisle’in... mahkûm edilebilmesi için 27 Temmuz günü Mary Gerrard’a öldürücü dozda morfin verdiği konusundan emin olmalısınız. Eğer emin olamıyorsanız, sanığı temize çıkarmalısınız.

Savcılık makamı Mary Gerrard’ı zehirleme olanağına sahip tek kişinin sanık olduğunu ileri sürdü. Savunma makamı başka alternatiflerin de bulunduğunu kanıtlamaya çalıştı. Bunlardan birincisi Mary Gerrard’ın intihar etmiş olabileceği olasılığıydı ki, genç kızın ölümünden hemen önce bir vasiyetname düzenlemiş olması bu varsayımı destekliyordu. Ancak kendisinin depresyonda ya da mutsuz veya kendi yaşamına son verecek bir kişilikte biri olduğunun kanıtı olmadığı gibi tanıklar da bunun aksini belirttiler. Aynı

şekilde zehrin sandviçlere Elinor Carlisle kulübeye gittiği sırada dışarıdan uşak odasına giren biri tarafından da konulmuş olabileceği ileri sürüldü. Bu durumda da asıl öldürülmek istenilenin Elinor Carlisle olduğu, Mary Gerrard'ın yanlışlıkla öldüğü gibi bir durum ortaya çıkıyor. Savunma makamı tarafından ileri sürülen üçüncü seçenekte ise morfini bulma ve yiyeceklere katma fırsatı olan başka birinden ve bu kişinin zehri sandviçlere değil çaya kattığından bahsedildi. Savunma makamının bu teoriyi desteklemek üzere tanık kürsüsüne çağırdığı tanık Littledale lavabonun altındaki yarıktaki bulunan etiket parçasının morfin ampulüne değil, güçlü bir kusturucu olan apomorfin ampulüne ait olduğunu açıkladı. Her iki ilaç türüne ait etiket örnekleri de incelemeleri için jüriye sunuldu. Kanımca polis bulduğu etiket parçasının kaynağını daha dikkatle araştırmayıp, morfin şişesinin etiketi olduğu gibi bir varsayımı peşinen kabul etmekle hata etmiştir.

Tanık Hopkins bileğindeki çizimin nedeni sorulduğunda, bekçi kulübesinin önündeki gül ağacının dikeninin battığını söylemiştir. Ancak tanık Wargrave o ağacı incelemiş ve o gülün dikenleri olmadığını da açıklamıştır. Hemşire Hopkins'in bileğindeki ize neyin sebep olduğu ve kadının niçin yalan söylediği konusunda karar vermek jüriye düşüyor...

Eğer savcılık makamı sizleri cinayetin başka biri tarafından değil de sanık tarafından işlendiğine ikna ettiyse sanığı suçlu bulmalısınız.

Eğer savunmanın ileri sürdüğü alternatif teoriyi olası görüyor, tanık ve kanıtların da bunu desteklediğini düşünüyorsanız, sanığın suçsuz bulunması gerekir...

Kararı önünüze konulan kanıtlar ve tanık ifadeleri doğrultusunda cesaret ve titizlikle vermenizi bekliyorum.”

III

Elinor yeniden duruşma salonuna getirildi.

Jüri yerini aldı.

“Sayın jüri üyeleri, oybirliğiyle kararınızı verdiniz mi?”

“Evet.”

“Sanığa bakın ve onun suçlu olup olmadığını açıklayın.”

“*Sanık suçsuzdur!...*”

Beş

Elinor yan kapıdan dışarı çıkarıldı.

Kendisini mutlulukla karşılayan birkaç kişiyi fark etti... Roddy...
pos bıyıklı dedektif Hercule Poirot...

Ama onun konuştuğu kişi Doktor Peter Lord oldu.

Bir an sonra onun yanında, onun Daimler arabasıyla hızla
Londra yönünde ilerliyorlardı.

Doktor Lord konuşmuyordu. Ona huzur veren bir sessizlik
içinde oturuyordu.

Her geçen an onu biraz daha uzaklaştırıyordu.

Yeni bir yaşam...

İsteddiği buydu...

Yeni bir yaşam.

Birden, “Ben... ben sessiz sakin bir yere gitmek istiyorum...
Kimsenin yüzünü görmek zorunda kalmayacağım bir yere...” dedi.

Peter Lord yavaşça, “Her şey ayarlandı,” dedi. “Sizi sakin bir
sanatoryuma götüreceğim. Sessiz. Bahçesi çok güzel bir yer. Orada
sizi kimse rahatsız edemez ya da size ulaşamaz.”

Elinor iç çekti.

Esrarengiz Sanık

“Evet... Benim tek istediğim de bu.”

Doktor olduğu için kendisini anladığını düşünüyordu. Durumunu biliyor... onu sıklıyordu. Onun yanında öylesine huzurluydu ki, her şeyden... Londra’dan, tüm o karanlık günlerden uzak, güvenli bir yerde olmak...

Unutmak istiyordu... her şeyi unutmak... Artık hiçbir şey ona gerçek gibi görünmüyordu. Her şey bitip gitmiş, kaybolmuş, son bulmuştu – eski yaşamı ve eski duyguları. O artık yeni, farklı, savunmasız bir yaratıktı... acemi ve toy. Her şeye baştan başlayacaktı. Kendisini bir tuhaf hissediyor ve korkuyordu... Çok korkuyordu...

Ama Peter Lord’un yanında olmak onu rahatlatıyordu...

Londra’nın banliyölerine varmışlardı.

Sonunda, “Sizin sayenizde,” diyebildi. “Her şey sizin sayenizde oldu.”

Genç doktor itiraz etti.

“Hayır, Hercule Poirot’nun sayesinde. O mesleğinin sihirbazı.”

Elinor inatla başını salladı. Israrla, “Her şey *sizin* sayenizde oldu,” dedi. “Poirot’yu bulup, onu buna zorladınız.”

Peter Lord gülümsedi.

“Doğru, onu buna ben zorladım...”

Elinor sordu. “Bunu benim yapmadığımdan emin miydiniz? Yoksa değil miydiniz?”

Genç adam kısaca, “İnsan hiçbir zaman tam olarak emin olmuyor,” dedi.

Genç kız mırıldandı. “İşte ben de tam o yüzden başlangıçta az kalsın, ‘Suçluyum,’ diyecektim... Çünkü onun ölümünü düşünmüştüm... Hopkins’in evinin önünde güldüğüm o gün düşünmüştüm bunu...”

Agatha Christie

“Evet, biliyorum.”

Elinor şaşkınlıkla, “Şimdi bu bana o kadar tuhaf geliyor ki,” dedi. “Bir tür takıntı gibi... *O gün sandviç yaparken içimden, ançü-eze zehir karıştırırsam...* diye düşünüyordum, *Mary bunu yiince ölür ve o zaman Roddy de bana döner.* Bir tür kendi kendime oynadığım bir tiyatro oyunu, bir düştü bu.”

Peter Lord, “Bazen insanın bu şekilde kendi kendini kandırmasının, rol yapmasının yararı olur,” dedi. “Bu kötü bir şey değil. Böylece o kötü istekleri bir hayal ile içinizden atıp kurtulursunuz. Bu bedenin terleyerek toksin atması gibi bir şey.”

“Doğru, çok doğru. Çünkü o anda... gerçekten de kayboldu. İçimdeki nefreti kastediyorum! O kadın kulübenin önündeki gülden bahsettiği zaman birden her şey normale döndü, normal halini aldı...” Ürperdi. “Ama daha sonra kahvaltı odasına gittiğimiz zaman Mary ölmüştü... ya da ölmek üzereydi. O anda birden kendi kendime, *cinayet işlemekle bunu düşünmek* arasında bir fark var mı? diye sordum.”

Genç adam, “Tabii var, çok fark var,” dedi.

“Evet de nasıl?”

“Tabii ki fark var. Cinayet işlemeyi düşünmenin kimseye bir zararı dokunmaz. İnsanların bu konuda gülünç fikirleri vardır, bunun *cinayet işlemeyi planlamaktan* farksız olduğunu sanırlar. Ama bu doğru değil. Uzun bir süre kafanızda bunu tasarlıyorsunuz, sonra birden karanlıklar aydınlanır ve bu düşüncelerinizin çok aptalca olduğunu anlarsınız.”

Elinor yüksek sesle, “İnsanı ne kadar rahatlatıyorsunuz...” dedi.

Peter Lord anlamsız bir şekilde, “Rica ederim. Bu yalnızca sağduyu!” dedi.

Elinor’un gözleri yaşarmıştı.

Esrarengiz Sanık

“Mahkeme salonunda zaman zaman size baktım. Bana cesaret verdiniz. Öylesine gerçek... öylesine *doğaldınız* ki.”

Sonra güldü.

“Kaba bir ifade oldu, değil mi?”

“Sizi anlıyorum. Eğer bir kâbusun içindeyseniz sıradan, doğal bir şey görmek sizi rahatlatır. Ayrıca ben, hep en iyinin doğal, sıradan şeyler olduğunu düşünmüşümdür.”

Elinor arabaya bindiklerinden beri ilk kez dönerek Doktor Lord’a baktı.

Genç adamın yüzü bir zamanlar Roddy’ye baktığı zaman olduğu gibi yüreğinin ısırapla burkulmasına neden olmuyordu. Acıyla karışık büyük bir mutluluk da vermiyordu ona. Tam aksine Peter Lord’un çehresi yüreğini ısıtıyor, içini rahatlatıyordu.

Ne hoş bir yüz, diye düşündü. Güzel... Aydınlık... Neşeli... İnsan ona baktıkça huzur duyuyor...

Yola devam ettiler. Genç adam nihayet arabayı büyük bir kapıdan geçirip, yeşilliklerin arasından kıvrıla kıvrıla giden yoldan tepenin yamacındaki sakın beyaz bir evin önünde durdurdu.

“Burada güvende olacaksınız. Kimse sizi rahatsız etmeyecek.”

Elinor birden istemeden elini genç adamın koluna koydu.

“Gelip... beni göreceksiniz, değil mi?”

“Tabii...”

“Sık sık mı?”

Peter Lord, “İstediğiniz sıklıkta,” dedi.

Elinor mırıldandı.

“Rica ederim... *Çok sık* gelin...”

Altı

Hercule Poirot, “Artık yalanların da gerçekler kadar yararlı olabileceğini anladınız herhalde, sevgili dostum?” dedi.

Peter Lord sordu. “Herkes mi yalan söyledi?”

Hercule Poirot başını sallayarak onayladı.

“Ah evet. Şu ya da bu nedenle. Gerçeği söylemesi kaçınılmaz olan ve bu konuda hem duyarlı, hem de özenli davranan bir tek kişi vardı. Ne var ki beni en çok şaşırtan da oydu.”

Peter Lord mırıldandı. “Elinor.”

“Kesinlikle. Deliller onun suçlu olduğunu gösteriyordu. Genç kız ise duyarlılığı, titizliği ve vicdanı nedeniyle şüpheleri dağıtacak hiçbir şey yapmıyordu. Bunu gerçekleştirmemiş olsa bile Mary Gerrard’ın ölümünü istediği için kendisini suçluyordu. Az kalsın o iğrenç ve amansız savaşta yenik düşecek, mahkeme salonunda suçlu olduğunu açıklayacaktı.”

Lord öfkeyle derin bir soluk aldı.

“İnanılır gibi değil!”

“Hiç de öyle değil! Elinor, kendini mahkûm etmişti... çünkü vicdanı –insanlık anlayışı– daha hassas standartlar üzerine kurulu-
luydu.

Peter Lord düşünceliydi.

“Evet. Elinor farklı bir insan.”

Hercule Poirot sözlerine devam etti.

“Araştırmalara başladığım andan itibaren daima bir şeyle karşılaştım: Tüm kanıtlar Elinor Carlisle’in gerçekten de yargılandığı cinayetten suçlu olma olasılığının çok yüksek olduğunu gösteriyordu. Ama size verdiğim sözü tuttum ve bu zorlu davada başka birinin de aynı suçla itham edilebileceğini gösterdim.”

“Hemşire Hopkins’in mi?”

“Başlangıçta onun üstünde durmadım. İlk dikkatimi çeken Roderick Welman oldu. Bunun sebebi yine bir yalandı tabii. Bana İngiltere’den 9 Temmuz’da ayrıldığını ve 1 Ağustos’ta döndüğünü söyledi. Hemşire Hopkins ise laf arasında Mary Gerrard’ın Roderick’i reddettiğini söylemişti. İki kez, hem ‘Maidenford’da’ hem de ‘Londra’da’ reddetmişti genç adamı. Siz bana, Mary Gerrard’ın 10 Temmuz’da Londra’ya gittiğinden bahsetmişsiniz. Bu durumda kız Roderick Welman İngiltere’den ayrıldıktan bir gün sonra Londra’ya hareket etmişti. O halde genç adam Mary’yle Londra’da nasıl ve ne zaman görüşmüştü? Eskiden hırsız olan bir dostuma bu işi halletmesini ve bir şekilde Roddy’nin pasaportundaki kayıtlara bakmasını söyledim. Haklıydım, genç adamın 25–27 Temmuz arasında İngiltere’de olduğunu öğrendim. Böylece Roderick Welman’ın bana *bilerek yalan söylemiş* olduğu ortaya çıktı.

Bildiğiniz gibi sandviçlerin uşak odasında durduğu ve bu arada Elinor Carlisle’in bekçi kulübesine gittiği zaman dilimi hep kafamı kurcalamıştı. Ama bu durumda sandviçlerin kurbanı değil de Elinor’u öldürmek için zehirlenmiş olmaları gerekiyordu. Roderick Welman’ın Elinor Carlisle’i öldürmek için bir nedeni var mıydı?

Agatha Christie

Evet, hem de çok iyi bir nedeni vardı: Elinor bütün servetini ona bırakan bir vasiyetname hazırlamıştı. Karşıt sorgulamada Roderick Welman'ın kızın bu konuda avukatına yazdığı mektubu okumuş olabileceğini ve bu konudan haberdar olduğunu öğrendim.”

Peter Lord sordu. “Peki, onun suçsuz olduğuna nasıl karar verdiniz?”

“Başka bir yalan sayesinde. Üstelik bu o kadar önemsiz ve aptalca söylenmiş bir yalandı ki. Hemşire Hopkins bileğini gülün dikeninin çizdiğini iddia ediyordu. Ben de *gidip o gül ağacına baktım. Ve dikenleri olmadığını gördüm...* Hemşire Hopkins yalan söylüyordu... bu öylesine gereksiz, aptalca söylenmiş ve anlamsız bir yalandı ki, ister istemez tüm dikkatim kadına yöneldi.

Hemşire Hopkins'i irdelemeye başladım. O zamana kadar kadının aklı başında, güvenilir bir tanık olduğunu düşünüyordum. Tabii sanığa düşmandı, ama bunun da ölen kıza karşı olan sevgisinden kaynaklandığını düşünüyordum. Ama bir kez kafama takılan o gülünç, gereksiz küçük yalan yüzünden tanık olarak hemşire Hopkins'i ve açıklamalarını yeniden başka bir gözle inceledim. Ve daha önce fark etmediğim bir şeyi gördüm. Hemşire Hopkins, Mary Gerrard hakkında bir şey biliyor ve bunun ortaya çıkarılmasını da çok istiyordu.”

Peter Lord şaşırmıştı.

“Ben, onun bunun duyulmasını istemediğini sanıyordum.”

“Görünüşte öyleydi. Kadın önemli bir şeyi bilen fakat bunu açıklamak istemeyen bir insan rolünü çok iyi oynuyordu. Ama ayrıntılı düşününce Hopkins'in tüm yaptıklarının aslında bunun tam tersi bir amaca hizmet ettiğini anladım. Hemşire O'Brien'la yaptı-

ğım konuşma da bu inancımı sağlamlaştırdı. Hopkins fark ettirmeden O'Brien'dan da ustalıkla faydalanmıştı.

“Artık Hopkins’in kendince bir oyun oynadığı anlaşılıyordu. İki yalanı karşılaştırdım... yani onunkiyle Roderick Welman’inkini. Bunlardan birinin basit bir açıklaması olabilir miydi?

“Roddy konusunda yanıtlım hazırda. ‘Evet!’ Roderick Welman duygusal bir yaratık. Avrupa’da kalamadığını, dayanamayıp İngiltere’ye döndüğünü ve kendisini istemeyen o kıza koştuğunu itiraf etmek onun gururunu incitecek bir durumdu. O gün cinayet yerinin çevresinde olmadığını ve bu konuda hiçbir bilgisinin olmadığını belirtmek için aklınca olabilecek en güçlü ve itiraz götürmez kanıtları sürdü, böylece aklınca kendini beladan uzak tutuyordu. (Tipik bir karakter özelliği.) Dolayısıyla İngiltere’ye geldiğini gizledi ve ancak cinayeti duyduktan sonra 1 Ağustos’ta döndüğünü söyledi.

“Hopkins’e gelince... acaba onun yalanının da masum bir açıklaması olabilir miydi? Düşündükçe bu durum bana daha da tuhaf gelmeye başladı. Hemşire Hopkins *neden* bileğindeki bir çizik yüzünden yalan söylemek ihtiyacını duymuştu? O çizikğin anlamı neydi?

“Kendi kendime bazı sorular sormaya başladım. Çalınan morfin kime aitti? Hemşire Hopkins’e. Morfini Bayan Welman’a kim vermiş olabilirdi? Yine hemşire Hopkins. Peki ama kadın neden dikkatleri morfinin çalınması konusuna çekmişti? Bunun tek bir yanıtı olabilirdi: Eğer hemşire Hopkins suçluysa, diğer cinayeti, Mary Gerrard’ın öldürülmesi işini çoktan planlamış, suçu üzerine yıkacağı kurbanı da seçmişti. Dolayısıyla bir şekilde onun morfine ulaşma şansının olduğunu göstermesi gerekiyordu.

Agatha Christie

“Diğer bazı olaylar da bunu doğruluyordu. Elinor’a yazılan imzasız mektup. Böylece Elinor, Mary’ye düşman olacaktı. Aslında fikir Elinor’un köşke koşarak Mary’nin halasını etkisi altına almasına engel olmaya çalışmasıydı. Roderick Welman’ın Mary’ye çılgıncasına âşık olması ise kesinlikle öngörülmedik bir durumdu... ama hemşire Hopkins hemen bundan da yararlanabileceğini anladı. Suçu kurbanın üzerine yıkmak için bundan daha iyi bir neden olamazdı.

“Peki, ama bu iki cinayetin *nedeni* neydi? Hemşire Hopkins’in Mary Gerrard’ı ortadan kaldırmak için nasıl bir nedeni olabilirdi? Birden ufak da olsa bir ışık görmeye başladım... başlangıçta yalnızca karanlıkta bir kıvılcımdı bu. Çok sönük bir ışık! Hemşire Hopkins, Mary üzerinde oldukça etkiliydi... bundan yararlanarak kızı *vasiyetname yapmaya* ikna etmişti. Ama bu vasiyetnamenin lehtarı Mary’nin Yeni Zelanda’da yaşayan teyzesiydi. Hemşire Hopkins’e bir yararı olmayacaktı. Sonra birden köydeki birinin tesadüfen söylediği bir sözü anımsadım. Mary’nin teyzesi de hemşireydi.

“Artık ışık eskisi kadar loş değildi. Olay –cinayet planı– yavaş yavaş belirgin bir hal almaya başlıyordu. Bir sonraki adım kolaydı. Yeniden hemşire Hopkins’e gittim. İkimiz de o küçük komedideki rollerimizi başarıyla oynadık. Kadın sonunda sanki kendisini ikna etmişim gibi bir tavır takınarak, başından beri anlatmak için sabırsızlandığı o öyküyü anlattı. Aslında bu planladığından daha erken olmuştu, ama eline öyle uygun bir fırsat geçmişti ki bunu kaçırmayı istemiyordu. Üstelik gerçeğin öyle ya da böyle ortaya çıkması gerekiyordu. Dolayısıyla hemşire Hopkins sanki hiç istemiyormuş gibi bir havada bana mektubu gösterdi. Ve işte o zaman dostum, bu

bir varsayım olmaktan çıktı. Artık gerçeği *biliyordum*. O mektup kadını elevermişti.”

Doktor Lord kaşlarını çatarak sordu. “Nasıl?”

“*Mon cher!* Zarfın üstünde şöyle yazılıydı: Ölümünden sonra Mary’ye *yollanacak*. Ama mektupta yazılanlardan kadının aslında gerçeği Mary Gerrard’ın bilmesini hiç istemediği de anlaşıyordu. Bu durumda zarfın üstündeki (verilecek değil) ‘*yollanacak*’ sözcüğü anlamlıydı. Bu mektup aslında Mary Gerrard’a yazılmamıştı, başka bir Mary’ye yazılmıştı... Yeni Zelanda’daki Mary Riley’ye... Eliza Riley gerçeği kardeşine açıklıyordu.

Hemşire Hopkins o mektubu Mary Gerrard’ın ölümünden sonra bekçi kulübesinde de bulmamıştı. Yıllardan beri kendisindeydi bu. Mektup kız kardeşi Eliza Riley’in ölümünden sonra Yeni Zelanda’ya yollanmış ve kendisinin eline de oradayken geçmişti.”

Sözlerine kısa bir ara verdi.

“Gerçeği akıl gözümle görmeye başladığım andan itibaren her şey benim için çok kolaylaştı. Havayolu taşımacılığının seriliği sayesinde Yeni Zelanda’dan Mary Draper’i iyi tanıyan birkaç tanığı mahkemeye yetiştirmeyi başardım.”

Peter Lord, “Ya yanılmış olsaydınız, Mary Draper’le hemşire Hopkins’in farklı insanlar olduğu ortaya çıksaydı?”

Poirot soğuk bir tavırla, “Ben asla yanılmam,” dedi.

Genç adam bir kakhaha attı.

Hercule Poirot sözlerini sürdürdü. “Dostum, artık bu Mary Riley veya Draper denilen kadın hakkında başka şeyler de biliyoruz. Yeni Zelanda polisi kadın hakkında onu tutuklamaya yeterli kanıt elde edememiş, ama kadın ülkeyi terk etmeden önce oldukça uzun bir süre göz hapsinde tutmuşlar. Hopkins –ya da gerçek adıyla

Agatha Christie

Mary– o sırada özel olarak bir hastaya bakıyormuş, yaşlı bir kadıncağıza. Kadın ‘Sevgili hemşire Riley’ine, hatırı sayılır bir para bırakmış, ama kadının ani ölümü doktoru için hep bir bilmece olarak kalmış. Sonra Mary Draper’in kocası da oldukça hatırı sayılır bir miktarda hayat sigortası yaptırmış. Tabii poliçeye de lehtar olarak karısının adını yazdırmış. Ve sonra birden hiç beklenmedik şekilde ölmüş. Ama ne yazık ki adam sigorta şirketi adına yazdığı çeki postaya vermeyi unutmuş, dolayısıyla kadın umduğu sigorta tazminatını alamamış. Onun başkalarını öldürmüş olması ihtimali de var. Mary Riley hain ve acımasız bir kadın.

“Herhalde Mary Riley, kız kardeşinin itiraf mektubunu aldığı zaman bunun işine yarayacağını düşündü. Yeni Zelanda kendisi için tehlikeli olmaya başlayınca kalkıp buraya geldi. Hastanede birlikte çalıştığı Hopkins adında eski bir hemşire arkadaşı uzaklarda bir yerde ölmüştü, buraya gelince onun adını alarak hemşireliğe devam etti. Amacı Maidensford’a gelmekti. Bunun için sahte birtakım belgeler de düzenlemiş olabilir. Belki de şantaj yapmayı düşünüyordu. Ama Bayan Welman şantaja boyun eğecek tipte bir kadın değildi. Dolayısıyla Mary Riley ya da diğer adıyla hemşire Hopkins akıllılık ederek böyle bir şeye girişmedi. Herhalde etraftan araştırdı ve Bayan Welman’ın çok zengin bir kadın olduğunu da öğrendi. Belki yaşlı kadınla konuşurken bir şekilde onun vasiyetname yapmamış olduğunu da öğrendi.

“Dolayısıyla o haziran akşamı hemşire O’Brien kendisine telaşla Bayan Welman’ın avukatını çağırmak istediğini anlattığı zaman Hopkins hiç tereddüt etmedi. Bayan Welman’ın vasiyetnamesini yapmadan ölmesi gerekiyordu. Ancak bu şekilde tüm serveti gayrimeşru kızı Mary Gerrard’a kalabilirdi. Hemşire Hopkins, Mary

Gerrard’la dost olmuştu bile, kızın üzerinde oldukça fazla etkisi vardı. Tek yapması gereken Mary Gerrard’ı her şeyini annesinin kız kardeşine, yani teyzesine bıraktığını gösteren bir vasiyetname yapmaya ikna etmektir. Vasiyetnamedeki sözcükleri özenle seçti. Vasiyetnamede akrabalık bağından özellikle bahsedilmiyor, lehtar olarak yalnızca Eliza Riley’in kız kardeşi Mary Riley görünüyordu. Mary Gerrard vasiyetnameyi imzalamakla kendi idam fermanını da imzalamıştı. Artık kadının uygun bir fırsatı beklemesi gerekiyordu tabii. Sanırım Mary Gerrard’ı nasıl öldüreceğini de planlamış, kendisini temize çıkarmak için apomorfin kullanmaya karar vermişti. Belki Mary’yle Elinor’u kendi evine çağıracaktı. Fakat Elinor kulübeye gidip, onları sandviç yemeye davet edince, Hopkins eline olağanüstü bir fırsat geçtiğini hemen anladı. Bu koşullar altında Elinor’un cinayetten tutuklanacağı kesindi.”

Doktor Lord ağır ağır, “Eğer siz olmasaydınız... Elinor idam edilecekti,” dedi.

Hercule Poirot hemen atıldı.

“Hayır, dostum, asıl siz olmasaydınız! Elinor yaşamını size borçlu.”

“Bana mı? Ben bir şey yapmadım ki? Yalnızca denedim...” Sus-
tu.

Hercule Poirot hafifçe gülümsedi.

“*Mais oui*, elinizden gelen her şeyi yapmayı denediniz, değil mi? Bir ilerleme kaydetmediğimi sandığınız için sabırsızlanıyordunuz. Ayrıca Elinor’un gerçekten suçlu olmasından da korkuyordunuz. İşte bu yüzden büyük bir cüretle bana yalan söylediniz. Ama *mon cher*, bu konuda doğrusu hiç de akıllıca davranmadınız. İleride de

Agatha Christie

dedektifliğı uzmanına bırakıp, kızamık ve su suçıçeğıyle ilgilenmenizi öneririm.”

Peter Lord kızardı.

“Demek... hep biliyordunuz?”

Poirot ciddiyle açıkladı.

“Beni elimden tutup çalılıkların arasındaki açıklığa götürdünüz ve orada da o Alman kibrit kutusunu bulmam için elinizden geleni yaptınız. *C'est l'enfantillage!*”

Peter Lord yüzünü buruşturdu.

“Bu konuyu kapatsak!” diye homurdandı.

Poirot sözlerine devam etti.

“Bahçıvanla konuşup, ona arabanızı yolda gördüğünü söylettiniz. Sonra da sözde şaşıarak onun *sizin arabanız olmadığını* iddia ettiniz. Ve o sabah köşke bir yabancıнын geldiğine beni inandırmak için didinip durdunuz.”

Lord mırıldandı. “Ben budalanın biriyim.”

“O sabah Hunterbury Köşkü’nde ne işiniz vardı?”

Peter Lord kızardı.

“Benimki de budalalık... Ben... ben... Elinor’un geldiğini duymuştum... Onu görmek umuduyla köşke gittim. Elinor’la konuşmak niyetinde değildim. Ben... şey... yalnızca; onu uzaktan da olsa görebilmeyi istiyordum. O çalılıkların arasındaki açıklıktan Elinor’un uşak odasında sandviç yaptığını gördüm...”

“Charlotte ve genç Werther. Devam edin, dostum.”

“Anlatacak başka bir şey yok ki. Çalılıkların arkasında durdum ve Elinor gidene dek onu seyrettim.”

(*) Bu ne çocukluk!

Esrarengiz Sanık

Poirot yavaşça sordu. “Elinor Carlisle’e onu ilk gördüğünüz anda âşık oldunuz, değil mi?”

Uzun bir sessizlik oldu.

“Sanırım...” Ve ardından Peter Lord mırıldandı. “Neyse... Herhalde artık Elinor’la Roderick Welman mutlu bir hayat sürebilecekler.”

Hercule Poirot, “Böyle bir şey aklınıza bile gelmemeli, sevgili dostum!” diye bağırdı.

“Neden?”

“Elinor, onun Mary Gerrard’a âşık olmasını affedecektir. Sonuç olarak bu yalnızca geçici bir çılgınlıktır.”

Hercule Poirot, “Bu konu sandığınızdan çok daha derin,” dedi. “Bazen geçmişle gelecek arasında çok derin bir uçurum vardır. Ölüm vadisindeki gölgeler arasında yürüyen bir insan, güneşe çıktıktan sonra *—mon cher—* yeni bir yaşam başlar... Geçmişle ilişkisini keser...” Hercule Poirot bir an durdu, sonra devam etti. “Yeni bir yaşam... İşte Elinor Carlisle’in istediği bu... ve kabul edin ki ona başlayacağı bu yeni yaşamı armağan eden sizsiniz.”

“Hayır.”

“Evet. Sizin kararlılığınız, sizin ısrarınız yüzünden istediğinizi yaptım. İtiraf edin; Elinor da size minnettarlığını belirtti, değil mi?”

Peter Lord ağır ağır, “Evet,” dedi. “Şimdilik minnettar. Sık sık onu ziyaret etmemi istedi, ama...”

“Evet, size ihtiyacı var.”

Peter Lord hışımla, “Hayır, onun ihtiyacı olan o!” diye haykırdı.

Hercule Poirot başını salladı. “O hiçbir zaman Roderick Welman’a ihtiyaç duymadı. Ona âşıktı ama mutsuz, umutsuz bir âşkı bu.”

Agatha Christie

Peter Lord'un yüzünde acı bir ifade belirdi. Haşın bir tonda, "O beni hiçbir zaman öyle sevmeyecek," dedi.

Poirot yumuşak bir sesle mırıldandı. "Belki. Ama Elinor'un size ihtiyacı var dostum, çünkü o yeni bir yaşama ancak sizinle birlikte başlayabilir."

Genç adam yanıt vermedi.

Poirot son derece nazik ve hoşgörülü bir sesle ekledi: "*Gerçekleri* olduğu gibi kabul edemiyor musunuz? Evet, Elinor, Roddy'ye âşıktı. Ama ne olacak ki? *Sizinle de mutlu olur...*"

